

www.nm.cz

NÁRODNÍ MUZEUM

Výroční zpráva / Annual Report / 2009

Poslání Národního muzea

Název zpracovatele:
NÁRODNÍ MUZEUM

Sídlo organizace:
**Václavské náměstí 68
115 79 Praha 1**

IČ: **00023272**
DIČ: **CZ00023272**

Telefon: **224 497 111**
Fax: **224 226 488**

E-mail: **nm@nm.cz**

Internetové stránky:
www.nm.cz

Způsob zřízení:
**Zřizovací listina
vydaná MK ČR
pod čj. 17.461/2000
dne 27. 12. 2000
ve znění pozdějších
změn**

Zřizovatel:
Ministerstvo kultury ČR

Národní muzeum je největším muzeem České republiky. Je ústředním státním muzeem s funkcí sbírkotvornou, vědeckou, osvětovou a metodickou. Jeho posláním je přispívat k rozvíjení národní identity, stejně jako vědomí příslušnosti k širšímu celku evropského a světového společenství a kultury. Je polytematickým ústavem, který zahrnuje řadu vědních oborů a sběrných oblastí od přírodních věd až po specializované obory věd společenských. Tvoří je pět odborných ústavů (Přírodovědecké muzeum, Historické muzeum, Knihovna Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur – součást Národního muzea od roku 1932, České muzeum hudby – součást Národního muzea od roku 1984) a dva útvary provozně-technické (Ekonomicko-provozní útvar, Odbor pro investiční rozvoj) a Odbor pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost.

Národní muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména v oborech mineralogie, geologie, petrologie, paleontologie, hydrobiologie, mykologie, botaniky, entomologie, zoologie, antropologie, prehistorie a protohistorie, středověké archeologie, klasické archeologie, českých dějin, národopisu, numismatiky vč. mimoevropské, dějin divadla, dějin tělesné výchovy a sportu, pravěku a starověku Předního východu a Afriky, mimoevropské etnografie, asijské kultury, muzikologie a knihovědy. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Spravuje historický knižní fond, zámecké knihovny, odbornou veřejnou knihovnu a specializovaný archiv.

Národní muzeum je výzkumnou organizací, jež provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím expozic, výstav, výuky a další pedagogické činnosti publikováním ve všech oborech své působnosti včetně oboru muzeologie a ochrany sbírek.

Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním a vědeckým zhodnocením prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí. Pořádá kulturní a vzdělávací programy vyplývající z předmětu činnosti. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a videonahrávky. Vykonává pedagogickou činnost v oborech své činnosti. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Obsah

Úvodní slovo generálního ředitele	4
I. Organizace	6
II. Sbírkové odbory Národního muzea	9
III. Kalendárium 2009	20
IV. Sbírková činnost	24
V. Věda a výzkum	56
VI. Projekty	95
VII. Prezentační činnost	97
VIII. Klíčové výstavní projekty	116
IX. Vydavatelská činnost	132
X. Obnova a rozvoj materiální základny	136
XI. Organizační struktura a personální obsazení k 31. 12. 2009	141
XII. Hospodaření Národního muzea	147
XIII. Pedagogická a přednášková činnost pracovníků Národního muzea	155
XIV. Členství pracovníků Národního muzea ve vědeckých a kulturních institucích	162
XV. Summary	168

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážené dámy, vážení pánové, vážení příznivci Národního muzea,

rok 2009 byl pro Národní muzeum bezesporu rokem velice významným. Podařilo se nám v něm završit dva úkoly, na kterých jsme několik let intenzivně pracovali a o kterých jsem se v úvodech k minulým výročním zprávám vždy zmiňoval jako o klíčových a velice náročných.

Především se Národní muzeum rozrostlo o novou budovu, kde dříve sídlilo Federální shromáždění. Dne 1. června 2009 jsem od zástupců Rádia Svobodná Evropa převzal symbolický klíč a Praha téměř okamžitě poznala změnu – během několika dnů byly odstraněny zátarasy a byla zrušena bezpečnostní opatření, která několik let omezovala život i dopravu v centru Prahy. Zóna okolo naší nové budovy se začala opět měnit ve veřejný prostor. Národní muzeum o tuto budovu usilovalo nejen v souvislosti s chystanou rekonstrukcí, a tedy několikaletým uzavřením historické budovy, ale plánované podzemní propojení obou budov vytvoří v budoucnu moderní muzejně-kulturní celek světové úrovně.

Při převzetí nové budovy jsme slíbili, že ji co nejrychleji otevřeme veřejnosti, a v dosud uzavřeném, ba dokonce zakázaném prostoru začneme pořádat výstavy, konference, koncerty a další kulturní akce pro širokou veřejnost. Na splnění tohoto slibu jsme začali intenzivně pracovat od prvního okamžiku po převzetí. V rekordním termínu – 15. srpna 2009 – se nám podařilo nejen zahájit komentované prohlídky věnované architektuře a dějinám budovy, ale též zprovoznit restauraci, dětský koutek i muzejní obchod. V září 2009 se pak v nových prostorách konala první výstava „Košíkový zlatý poklad“, kterou do konce roku následovaly další dvě výstavy „Za svobodu! / Be free!“ a „100 let českého olympismu“. Tak rychlé otevření nové muzejní budovy bylo možné jen díky velikému pracovnímu vypětí a nadšení mnoha pracovníků Národního muzea. Dokázali téměř nemožné a za to jim všem patří veliké poděkování.

Souběžně s přebíráním nové budovy probíhala náročná rekonstrukce Národního památníku na Vítkově a budování expozice „Křižovatky české a slovenské státnosti“. I zde Národní muzeum splnilo co slíbilo, a v říjnu 2009 otevřelo za účasti prezidenta republiky Památník veřejnosti. Návštěvník má nyní možnost připomenout si stěžejní okamžiky našich dějin 20. století, ale též navštívit některou z dočasných výstav, které jsme zde začali pořádat, a závěrem návštěvy se může pokochat unikátním výhledem na Prahu z veřejně přístupné střechy. Památník je koncipován jako symbolické místo naší státnosti, ale též významný muzejní a kulturní prostor. Na rok 2010 pro něj připravujeme bohatý kulturní program, zahrnující nejen výstavy, ale též divadelní představení, koncerty, odborné konference a mnohé další, abychom do těchto míst pravidelně přiváděli především mladší generace návštěvníků. Velice nás těší, že již několik týdnů po otevření Památníku si do něj našlo cestu téměř 50 000 návštěvníků.

Vedle otevření dvou nových muzejních prostor Národní muzeum pochopitelně nezapomnělo – v historické budově byl otevřen unikátní výstavní projekt „Příběh planety Země“, který připravilo naše Přírodovědecké muzeum a který byl doplněn doposud největším doprovodným programem zaměřeným na školy. České muzeum hudby se pak zaměřilo na „Fenomén Martinů“, rozsáhlý výstavní projekt u příležitosti výročí tohoto významného českého skladatele; projekt zahrnoval nejen výstavu v centrální budově Českého muzea hudby v Praze, ale též putovní verzi, která byla prezentována v mnoha evropských městech.

Výstav a dalších kulturních akcí pochopitelně Národní muzeum připravilo i v roce 2009 desítky, pracovníci pokračovali na revizi sbírek, vyvíjeli bohatou akviziční činnost, zlepšili marketingové a obchodní aktivity a mnohé další. Detailní informace o naší práci v roce 2009 najdete na následujících stranách této výroční zprávy. S radostí též musím konstatovat, že i přes hospodářskou krizi se nám podařilo překonat všechny problémy a stejně jako v minulých letech dosáhnout zlepšeného hospodářského výsledku.

Vysoký standard si Národní muzeum udržuje i ve vědě a výzkumu – vzhledem k dlouholetému úspěšnému řešení mnoha vědeckých a odborných úkolů bylo proto zařazeno v roce 2009 mezi výzkumné instituce.

Pochopitelně pokračovaly práce na přípravě rekonstrukce naší historické budovy tak, abychom i v tomto případě splnili všechny naše závazky a plány ve stanovených termínech. Ve výběrovém řízení byl vybrán projektant rekonstrukce a v roce 2010 budou prezentovány první výsledky jeho práce. I v roce 2009 pokračovalo balení a stěhování sbírek i příprava, rekonstrukce a vybavování depozitářů v Terezíně a Horních Počernicích. Ustanoven byl též autorský tým nových expozic a byl zpracován námět jejich libreta – práce zatím očím široké veřejnosti skrytá, ale intenzivní a náročná.

Národní muzeum v posledních letech zvýšilo své tempo i pracovní výkon. Dokazuje, že umí pracovat na mnoha projektech zároveň, plní své sliby a vychází vstříc svým návštěvníkům. Výsledky roku 2009 jsou toho, dle mého názoru, jednoznačným dokladem. Za ně a skvělou práci patří poděkování všem mým kolegům, ať již z odborných či provozních složek muzea. Odvádějí práci skutečně na vysoké úrovni.

Poděkování patří i všem našim příznivcům, sponzorům a partnerům, bez kterých bychom těžko zvládali tak náročné úkoly. Poděkování též patří všem našim návštěvníkům, doufám, že byli v Národním muzeu spokojeni a zachovají nám přízeň i v roce 2010.

Michal Lukeš
generální ředitel Národního muzea

**Rada Národního
muzea k 31. 12. 2009****PhDr. Ondřej Černý**

ředitel
Národní divadlo

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, Ph.D.

ředitel
Vojenský historický ústav

prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr.h.c.

předseda Akademie věd ČR

Ing. Václav Kasík**prof. JUDr. Jan Kříž**

Advokátní kancelář Kříž a Bělina

Ing. Július Kudla

předseda představenstva a
generální ředitel
EULER HERMES, Čescob

Mgr. Radko Martínek

hejtman
Pardubický kraj

Ing. Jan Mühlfeit

Chairman Europe
Microsoft Corporation

Mgr. Přemysl Reibl († 3. 5. 2010)

generální ředitel
Národní zemědělské muzeum

PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

děkan Filozofické fakulty UK

prof. MUDr. Eva Syková, DrSc.

ředitelka
Ústav experimentální medicíny AV ČR

Zdeněk Šámal

generální ředitel
Televize Z1

Tomáš Töpfer

senátor
Senát Parlamentu ČR

prof. PhDr. Vít Vlnas

ředitel Sbírký starého umění
Národní galerie v Praze

Ing. Vlastimil Vykydal

ředitel
Technické muzeum v Brně

**Vědecká rada
Národního muzea
k 31. 12. 2009**

Sekce humanitní

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

předseda
FF UK – Ústav českých dějin

Mgr. Jitka Schůtová, Ph.D.

tajemnice
Národní muzeum – Historické muzeum

prof. PhDr. Marie Bláhová, CSc.

FF UK – Katedra pomocných věd
historických a archivního studia

doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.

Národní muzeum – Historické muzeum

prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

Etnologický ústav AV ČR – Kabinet hudební
historie

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Archeologický ústav AV ČR

prof. PhDr. Lubomír Konečný

Ústav dějin umění AV ČR

doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

FSV UK – Centrum pro mediální studia

PhDr. Jitka Ludvová

Divadelní ústav – Kabinet pro studium
českého divadla

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.

FF UK – Středisko ibero-amerických studií

PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Etnologický ústav AV ČR

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

Knihovna Národního muzea

prof. PhDr. Miroslav Verner, DrSc.

FF UK – Český egyptologický ústav

PhDr. Jana Vojtěšková, CSc.

Národní muzeum – České muzeum hudby

Sekce přírodovědná

RNDr. Vladimír Šrein, CSc.

předseda
Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR

Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

tajemník
Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum

Ing. Aleš Bezděk, Ph.D.

Entomologický ústav AV ČR

Mgr. Miroslav Kolařík, Ph.D.

Mikrobiologický ústav AV ČR

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum

MUDr. Jakub Likovský, Ph.D.

Archeologický ústav AV ČR

Mgr. Igor Malenovský, Ph.D.

Moravské zemské muzeum – Entomologické
oddělení

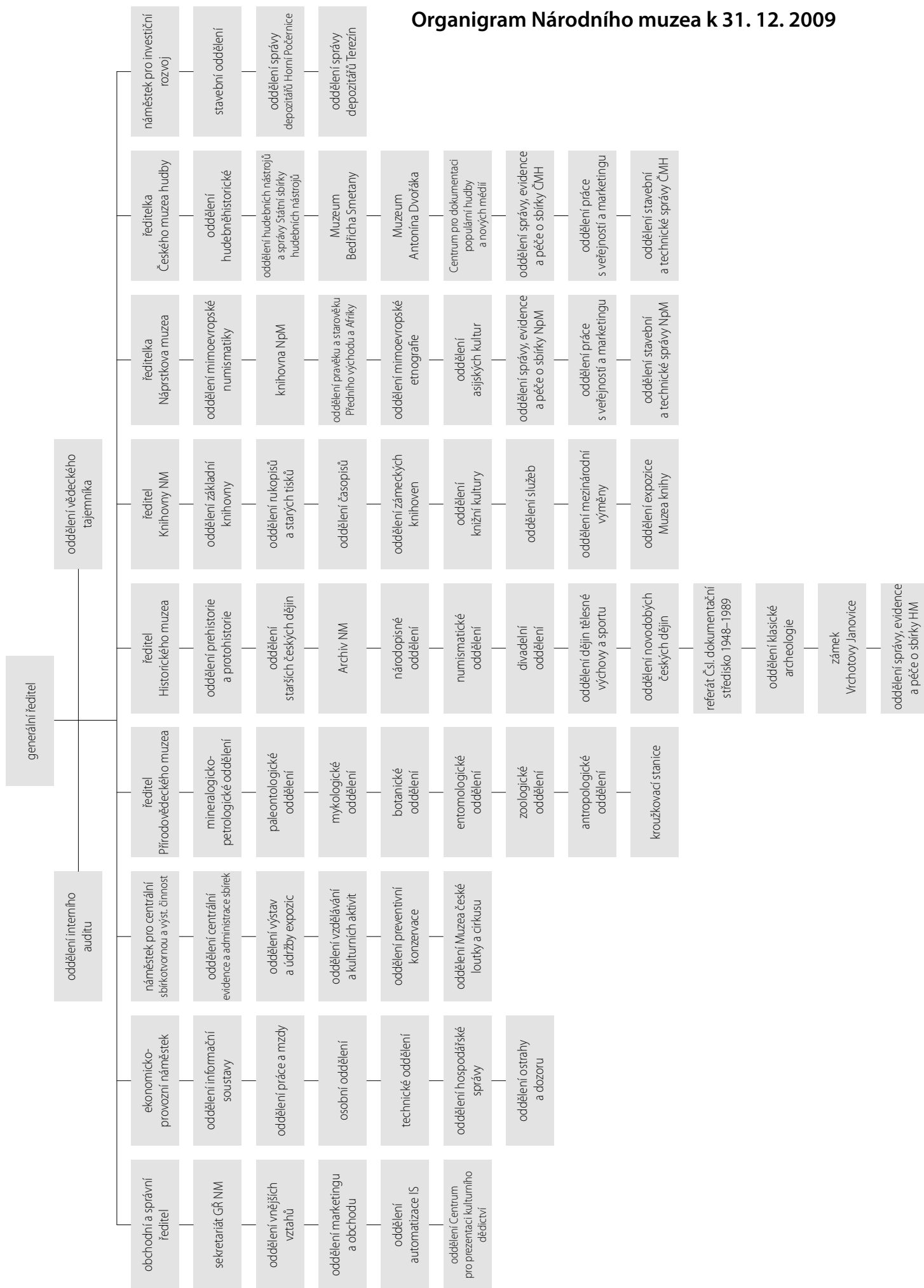
RNDr. Jiří Moravec, CSc.

Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum

RNDr. Jitka Štěpánková, CSc.

Botanický ústav AV ČR

Organigram Národního muzea k 31. 12. 2009

1. Přírodovědecké muzeum (PM)

Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

Ředitelství

Odborná oddělení:

Mineralogicko-petrologické oddělení

Paleontologické oddělení

Zoologické oddělení

Mykologické oddělení

Antropologické oddělení

Botanické oddělení, Cirkusová 1740, 192 00 Praha 9 – Horní Počernice

Entomologické oddělení, Golčova 1, 148 00 Praha 4 – Kunratice, zámek

Ústřední depozitáře PM, Cirkusová 1740, 192 00 Praha 9 – Horní Počernice

Expozice: Sbírky mineralogické, petrografické, drahých kamenů, meteoritů, tektitů, paleontologické, zoologické, entomologické, antropologické

V úzké návaznosti na přípravu rekonstrukce hlavní budovy Národního muzea (dále jen HB NM) byly pro PM v roce 2009 hlavními úkoly jednak pokračování v další etapě dovybavení depozitářů a pracovišť v objektu Horní Počernice skladovou technologií, manipulační technikou a ukládacími obalovými materiály, stěhování sbírek a pracovišť z HB NM a Zámku Průhonice do Horních Počernic a konečně v součinnosti s oddělením preventivní konzervace NM a odborem NIR projektová příprava inovace vzduchotechnického systému v depozitářích PM včetně výběrového řízení zhotovitele zakázky pro sekci C a D v tomto objektu. Odsouhlasené řešení s maximálním využitím stávajících vzduchotechnických rozvodů se zadáním odpovídajících parametrů mikroklimatických podmínek se začalo realizovat v závěru roku 2009 s termínem dokončení v červnu 2010. Na základě aktualizovaného harmonogramu stěhování PM byly přestěhovány z hlavní budovy NM další části zoologic-

Paleontologický výzkum na lokalitě Lagupy (Rumunsko) s použitím referentského terénního automobilu Toyota

kých, geologických, paleontologických, mykologických a antropologických sbírek, zejména z podstřešních a suterénních prostor HB, část odborných knihoven a použitelného sbírkového mobiliáře. Byl zpracován harmonogram stěhování z hlavní budovy NM pro léta 2010–2011 a připraveny podklady pro čerpání finančních prostředků z dotace MK ČR na dovybavení depozitářů a stěhování a specifiká stěhování PM z HB pro zadání veřejné zakázky na stěhování. Pokračovalo i zprovoznování dalších specializovaných laboratoří a dílen z investičních a neinvestičních prostředků rozpočtu NM a projektu VaV (výzkumný záměr PM). V květnu 2009 bylo dokončeno kompletní stěhování pracovišť a sbírek botanického oddělení ze Zámku Průhonice do Horních Počernic.

Dalším, neméně důležitým úkolem byl rozvoj vědeckovýzkumné činnosti jako účelového procesu zhodnocování a prezentace vědeckého poznání výzkumu sbírkového fondu PM a prostředí, z něhož sbírkové fondy pocházejí. Pro zajištění terénních výzkumných prací v ČR i zahraničí byl v roce 2009 pořízen referentský automobil Toyota.

Důraz byl kladen především na řešení úkolů výzkumného záměru PM a grantových projektů GA ČR, GA AV ČR a projektů podporovaných MK ČR. Celkem bylo řešeno 20 výzkumných úkolů, z nichž 3 byly v roce 2009 ukončeny. Kromě tuzemských grantových projektů byla významná účast PM při řešení velkých mezinárodních projektů, zvýšil se počet zahraničních studijních pobytů a aktivní účasti na mezinárodních konferencích. Kvalita a četnost publikačních a konferenčních výstupů v PM se výrazně projevuje v celkovém hodnocení NM v kapitole VaV. V roce 2009 PM pořádalo 3 mezinárodní vědecké konference a pracovníci odborných oddělení se s referátem zúčastnili 13 domácích a 34 zahraničních konferencí, kongresů a symposií. Kromě 169 položek publikovaných výstupů v databázi RIV za rok 2009 nelze opomenout slavnostní udělení Výroční ceny Nadace Český literární fond v kategorii vědecká a odborná literatura autorům kolektivní publikace Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky (J. Cepák a kol., 2008) v květnu 2009. V návaznosti na realizaci projektu „Vědecký park Barrande I“ (s finanční podporou MMR a fondů EU) pro vytvoření muzejně výzkumného centra NM v Horních Počernicích v roce 2008 došlo v roce 2009 z investičních prostředků VaV k instalaci nového přístroje pro instrumentální analýzu sbírkových předmětů – univerzálního rentgenového práškového difraktometru Bruker D8 Advance včetně nezbytného příslušenství (software, databáze srovnávacích dat).

Univerzální rentgenový práškový difraktometr Bruker D8 Advance pořízený pro laboratoře PM v Horních Počernicích

V laboratořích PM byly instalovány a zprovozněny stolní průtokový cytometr Partec CyFlow ML (botanické odd.) a digitální zobrazovací systém OREX ke skiagrafickému zařízení COSMOS-2 (antropologické odd.). Uvedené přístroje tak rozšiřují stávající výzkumnou kapacitu PM a NM jako celku. V rámci zkušebního provozu elektronového mikroanalýzátoru Cameca SX 100 a elektronového mikroskopu Hitachi (projekt Barrande) byla již realizována řada analytických prací předmětů z oborů přírodovědných i společenských, zastoupených v NM. Nedílnou součástí aplikované výzkumné činnosti byla i spolupráce se Správami CHKO a NP při řešení specializovaných problémů z biologických oborů (inventarizační průzkumy biotopů) a archeologickými pracovišti v ČR při antropologickém výzkumu pohřebišť na základě 10 krátkodobých smluvních projektů.

Klíčovým výstavním projektem NM, realizovaným PM, byla moderně pojatá interaktivní a návštěvnícky úspěšná výstava „Příběh planety Země“ v hlavních výstavních sálech historické budovy NM. Součástí výstavy byla s grantovou podporou Středočeského kraje aplikace edukativního projektu „Zvyšování kvality vzdělávání ve Středočeském kraji“ pro doplnění výuky přírodopisu na základních školách a víceletých gymnáziích (e-learningové aplikace, pracovní listy, praktický výklad lektorů k jednotlivým tematickým okruhům). Z dalších výstavních aktivit PM nelze opomenout uspořádání 6 menších výstav s přírodovědnou tematikou a v rámci mezimuzejní spolupráce zapůjčení 4 výstav do regionálních a městských muzeí v ČR.

Pedagogická činnost pracovníků PM probíhala jak na vysokých školách univerzitního směru, tak na vyšších středních školách zajišťováním vybraných přednášek, cvičení, kurzů a exkurzí, účastí v komisích, vedením diplomových nebo doktorandských prací a konzultační činností.

Pokračovaly akce pro odbornou i širší veřejnost jako cykly přednášek z geologických věd, setkání mykologů nebo herpetologů a teraristů či bryologicko-lichenologické dny, pracovní semináře muzejních botaniků nebo geologů, paleontologů a mineralogů ČR a SR.

V rámci popularizace poznatků přírodovědného výzkumu sbírkového fondu NM širší veřejnosti lze připomenout doprovodné akce k Mezinárodnímu dni muzeí a 6. ročníku Pražské muzejní noci v HB NM, spolupráci při natáčení televizních a rozhlasových pořadů, speciální výklady v expozicích PM, poradenskou službu aj. Hlavní úkoly plánované činnosti PM v roce 2009 byly splněny.

2. Historické muzeum (HM)

Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1 (HB NM), v současné době s kanceláři zčásti v nové budově NM, Vinohradská 1, 115 79 Praha 1

Ředitelství

Odborná oddělení:

Oddělení prehistorie a protohistorie

Oddělení starších českých dějin

Numismatické oddělení

Divadelní oddělení

Oddělení klasické archeologie

Oddělení správy, evidence a péče o sbírky

Archiv Národního muzea, Na Zátorách 6, 170 00 Praha 7

Národopisné oddělení, Letohrádek Kinských, Kinského zahrada 98, 150 00 Praha 5

Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu, v prostorách Národního zemědělského muzea, Kostelní 44, 170 00 Praha 7

Oddělení novodobých českých dějin, Národní památník na Vítkově, U Památníku 1900, 130 00 Praha 3

Československé dokumentační středisko, Josefská 34/6 (Oettingenský palác), 118 00 Praha 1

Zámek Vrchotovy Janovice, 257 53 Vrchotovy Janovice 1

Historické muzeum rozvíjelo i v roce 2009 rozsáhlou výstavní činnost. V hlavní budově Národního muzea proběhla výstava „Hračky naší Kačky“, která byla doprovodnou výstavou hlavní výstavy roku 2008 „Republika“. „Republika“ měla i další úspěšné doprovodné akce jako např. přednáškový cyklus,

*Zabalný fond mladší
a pozdní doby bronzové
připravený ke stěhování*

dětské dílny nebo kuličkádu. V říjnu 2009 byl po rekonstrukci otevřen Národní památník na Vítkově s novou expozicí s názvem „Křižovatky české a československé státnosti“ a s fotografickou výstavou „Hradní fotoarchiv 1918–1938“. Výstavní činnost byla zahájena i v nově zpřístupněných prostorách NB NM (bývalé budovy Federálního shromáždění a Rádia Svobodná Evropa) exkluzivní zahraniční výstavou „Košický zlatý poklad v Národním muzeu“, kterou doplnila velká výstava „Za svobodu! / Bee free!“ otevřená v obou sněmovních kuloárech a menší výstava „Významné osobnosti českého olympismu“. V Lapidariu na pražském Výstavišti došlo ke znovuootevření expozice „Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století“. V Musaionu – národopisném oddělení v Letohrádku Kinských byly představeny výstavy „Homo Faber“. Současná tradiční rukodělná výroba v České republice“, která se stala oficiální akcí českého předsednictví v Radě Evropy, a „Český Banát. Život a tradice českých obyvatel rumunského Banátu“, prezentující výsledky dlouhodobého terénního výzkumu Národního muzea v této krajské komunitě. Mezi významné zahraniční výstavy patřilo především „Sedmnáct století českého granátu“, kterou Historické muzeum připravilo pro Ruské etnografické muzeum v Petrohradě. Jednotlivá sbírková oddělení se jako každoročně věnovala odborné práci, podařilo se získat celou řadu nových sbírkových předmětů dary i nákupy, tisíce předmětů byly zrestaurovány a zdokumen-

továny. Oddělení sídlící v historické budově na Václavském náměstí pokračovala s evidencí, balením a stěhováním sbírkových předmětů v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí budovy a jejím nutným předchozím vyklizením.

V oblasti vědy a výzkumu v Historickém muzeu úspěšně pokračoval velký výzkumný projekt MK ČR „Osobnosti české vědy a kultury“ i další projekt GA AV ČR. Pracovníci Historického muzea publikovali více než 50 vědeckých prací a několik desítek popularizačních, podíleli se na textech výstavních katalogů. Účastnili se vědeckých konferencí, kde přednesli své příspěvky. Pokračovala i odborná spolupráce s řadou domácích i zahraničních institucí a výuka odborných pracovníků na vysokých školách.

3. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur (NpM)

Betlémské náměstí 1, 110 00 Praha 1

Ředitelství

Odborná oddělení (mimoevropské numismatiky, knihovna NpM, pravěku a starověku Předního východu a Afriky, mimoevropské etnografie, asijských kultur)

Na rozdíl od roku 2008, který byl v prezentační i přednáškové činnosti NpM zasvěcen především padesátiletému výročí založení Českého egyptologického ústavu, bylo v roce 2009 spektrum výstavní činnosti NpM námětově pestřejší.

Významným prezentačním počinem bylo na počátku roku otevření expozice „Nias – ostrov předků a mýtů“ ve 2. patře výstavní budovy na Betlémském náměstí, která rozšířila stávající expozici „Austrálie a Oceánie“ o další výstavní sál, který bude i do budoucna věnován indonéským kulturám. Indonéská sbírka NpM, čítající dnes téměř 4 000 předmětů, začala vznikat již za života zakladatele muzea Vojty Náprstka. Nejvýznamnější část této sbírky však tvoří sběry, které provedl Pavel Durdík, český lékař, překladatel a publicista za svého působení na ostrově Nias v létech 1880–1882 s jasným záměrem představit je české veřejnosti v muzeu Vojty Náprstka. Sběrka zahrnuje předměty denní potřeby, vyrobené různými technikami z přírodních materiálů, stejně jako předměty rituální a válečnické. Vystavením této sbírky po více jak sto letech byl splacen dluh české veřejnosti, která dosud neměla žádnou příležitost se s tímto vzácným souborem seznámit. U příležitosti otevření expozice byl vydán CD ROM, který obsahuje nejen předměty vystavené v expozici, kterých je na 250, ale celou Durdíkovu sbírku čítající celkem na 1 200 předmětů.

Stěžejní výstavou roku prezentovanou na domácí půdě je výstava „Ve stínu jaguára“, otevřená v říjnu 2009 v přízemí výstavní budovy na Betlémském náměstí, která patří do okruhu zážitkových projektů. Život a kultura původních obyvatel jihoamerických amazonských pralesů jsou v této výstavě představeny nejen formou exponátů ve vitrinách, ale také simulací pralesních porostů a modelem obytného domu ve skutečné velikosti se zařízením dotykově přístupným návštěvníkům. Výstava je obohacena o autentické zvukové nahrávky a rozpořbované makety masek. Současně s výstavou proběhla řada dětských dílen, kterých se zúčastnily mimopražské skautské skupiny i rodiče s dětmi.

S velice příznivým ohlasem návštěvníků se však setkala také rozsahem komorní, ale velmi zajímavá a divácky přitažlivá výstava „Celým světem na stereoskopech“, připravená k příležitosti 115. výročí úmrtí Vojty Náprstka. Jednou z novinek, kterou Vojta Náprstek zpřístupňoval veřejnosti pohledy na města a jejich památky, přírodní krásy, a zajímavé události a výjevy ze života lidí na celém světě, byly stereoskopické obrázky. Knihovna Náprstkova muzea spravuje více než 8 000 takových obrázků na papíru i skle, černobílých i kolorovaných. Návštěvník výstavy vykonává prostřednictvím zvětšenin těchto snímků fiktivní cestu kolem světa, která začíná na Betlémském náměstí v Praze a přes Evropu, Afriku, Ameriku a Asii se opět vrací do Náprstkova muzea.

Za připomenutí stojí však také alespoň některé výstavy, které uspořádalo NpM ve výstavních pro-

Pohled do prvního sálu stálé expozice Náprstkova muzea – „Indiáni Severní Ameriky“

storách jiných institucí v České republice ve spolupráci s těmito institucemi. Takovou výstavou byla například výstava „Japonské panenky“, uspořádaná v Muzeu Fojtství v Kopřivnici v rámci programu „Japonská kultura v Kopřivnici“. Velmi úspěšná byla také repríza výstavy „Japonsko má lásku“, realizovaná v Moravském zemském muzeu, věnovaná spisovateli, cestovateli a sběrateli Joe Hlouchovi.

Přínosná byla i spolupráce s pražskou zoologickou zahradou, kde se uskutečnily dvě návštěvnický přitažlivé výstavy, „Tašky a kabelky z rostlinných materiálů“ a „Tykve, okurky a dýně“.

K úspěšným výstavním titulům patřila rovněž výstava „Šamani a čarodějové“, uspořádaná v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou ze sbírkových předmětů NpM z oblasti Afriky, Severní a Jižní Ameriky a Sibíře. Výstava byla doplněna několika přednáškami kurátorek výstavy a sérií dětských dílen, v jejichž průběhu si dětská družstva vyráběla masky a předváděla scénky na náměty vystavovaných celků. Ve výčtu prezentačních aktivit NpM nelze samozřejmě opomenout výstavy realizované v zahraničí. Byla to především rozsáhlá výstava „Egypt! Egypten? Egypt!“ v Loviisa Town Museum ve Finsku, která rovněž dále upevnila odbornou spolupráci s finskými kolegy v oblasti egyptologie. Ve třech slovenských muzeích byla postupně reprizována výstava „Núbie v dobách faraónů“.

Technický stav objektů na Betlémském náměstí si vyžádal zpracování projektu na postupnou rekonstrukci elektroinstalace. V první etapě vlastní realizace byl instalován páteřní rozvod v č. p. 270. Zahájena byla také projektová příprava rekonstrukce fasády domu U Halánků. Pro interaktivní a volnočasové aktivity dětí a mládeže se podařilo zrekonstruovat bývalý sklad s přístupem z nádvoří domu U Halánků.

Co se depozitářů týče, bylo významným posunem pořízení další části úložných systémů pro depozitář oddělení asijských kultur v Horních Počernicích z investičních prostředků NM. Díky tomu mohla pokračovat dislokace a řádné uložení dalších předmětů asijské sbírky do tohoto depozitáře.

Významné akvizice se opíraly především o nákupy financované ze sponzorských finančních prostředků, ale uskutečněn byl také nákup 4 obrazů z vlastního rozpočtu NM. Významného obohacení sbírek bylo dosaženo ale také díky předmětům a souborům předmětů, darovaným soukromými osobami.

Zdárně pokračovala v roce 2009 rovněž péče o sbírkové fondy, a to jak prostřednictvím vlastní restaurátorské dílny, tak formou externího restaurování, financovaného z prostředků programu ISO Ministerstva kultury ČR. Z tohoto zdroje bylo financováno restaurování 13 japonských mečů a 9 japonských svitků.

V závěru roku se uskutečnila archeologická expedice do Súdánu do lokality Wad Ben Naga, které je věnována zvláštní část této výroční zprávy.

Pro vědecké zhodnocení sbírkového fondu mělo velký význam pokračování výzkumného záměru NM „Osobnosti české vědy a kultury. Souhrn a hodnocení pramenných svědectví ze sbírek Národního muzea“, díky jehož finančnímu zajištění Ministerstvem kultury ČR mohly být zpracovány další sbírkové okruhy, jejichž výsledkem bylo vydání několika publikací a vědeckých článků a finalizace dalších prací do předtiskové podoby.

Na začátku druhého pololetí odešla z funkce ředitelky NpM z vlastního rozhodnutí PhDr. Blanka Remešová, Ph.D., a po krátkém provizoriu byla řízením NpM pověřena PhDr. Dagmar Šefčíková, a to až do výsledku připravovaného výběrového řízení na obsazení této funkce.

4. České muzeum hudby (ČMH)

V budově bývalého chrámu sv. Maří Magdaleny na Malé Straně působí České muzeum hudby pro veřejnost již pět let

Karmelitská 2, 118 00 Praha 1

Ředitelství

Odborná oddělení (odd. hudebněhistorické, odd. hudebních nástrojů a správy Státní sbírky hudebních nástrojů, Centrum pro dokumentaci populární hudby a nových médií, odd. správy evidence a péče o sbírky, odd. práce s veřejností a marketingu, odd. stavební a technické správy objektů ČMH)

Expozice „Člověk – nástroj – hudba“

Muzeum Bedřicha Smetany, Novotného lávka 1, 110 00 Praha 1

Expozice „Bedřich Smetana – život a dílo“

Muzeum Antonína Dvořáka, Ke Karlovu 20, 120 00 Praha 2

Expozice „Antonín Dvořák – život a dílo“

Památník Jaroslava Ježka (Modrý pokoj), Kaprova 10, 110 00 Praha 1

Památník Antonína Dvořáka, 277 51 Nelahozeves, č. p. 12

Památník Josefa Suka, 257 48 Křečovice

Těžištěm činnosti Českého muzea hudby (dále jen ČMH) se v roce 2009 stala výstavní činnost. Vedení Národního muzea se podařilo získat zásadní účelovou dotaci pro realizaci zahraničních výstavních akcí v rámci prostředků na reprezentaci České republiky v průběhu předsednictví v Radě Evropské unie. Byly to právě dva výstavní projekty ČMH – výstavy „Fenomén Martinů“ a „Život je jen náhoda. Jaroslav Ježek (1906–1942)“, kterými Národní muzeum Českou republiku v zahraničí nejčastěji reprezentovalo.

Výstava „Fenomén Martinů“ byla ve své putovní verzi poprvé zpřístupněna v Českém centru v Bruselu dne 14. ledna 2009. Následovaly reinstalace v Berlíně, Paříži, Lucemburku a Varšavě. Bohužel do dalšího putování výstavy zasáhla ekonomická krize, takže tato verze výstavy čeká na další – tentokrát domácí – uvedení až v roce 2010. Velká reprezentativní podoba této výstavy pak byla zpřístupněna ve výstavních prostorách centrální budovy Českého muzea hudby v Karmelitské ulici jako stěžejní výstavní projekt roku. Výstava byla doplněna rozsáhlým doprovodným programem – zejména přednáškami a koncerty pro širokou veřejnost – a setkala se s mimořádným ohlasem návštěvníků.

Výstava „Život je jen náhoda. Jaroslav Ježek (1906–1942)“ byla poprvé zpřístupněna veřejnosti v září 2006, následně byla reinstalována ve Slovenském národním múzeu v Bratislavě a v Masarykově muzeu v Hodoníně. Po dvouletém jednání byla tato výstava také převezena na americký

Ojedinelý, tzv. četnický salónek je památkou na stoleté období, kdy budova Českého muzea hudby sloužila jako kasárna 2. c.k. pluku četnictva

kontinent a opět díky účelové dotaci Ministerstva kultury ČR mohla být uvedena v rekonstruované České národní budově v New Yorku. Symbolicky se tak výstava konala přímo v místě Ježkova působení v emigraci vynucené nacistickou okupací Československa.

Díky ochotě Torontské filharmonie, kulturního centra při diecézi sv. Václava v Torontu a pod záštitou generálního konzula České republiky v Torontu se na konci roku podařila ještě jedna reinstalace této výstavy na území Kanady (Toronto, prosinec 2009–leden 2010).

Mimo výstavy konané v rámci předsednictví ČR v Radě EU reinstalovalo ČMH v zahraničí ještě další úspěšný výstavní titul z roku 2008, výstavu „Muzika etnika“, a to v hlavní budově Slovenského národního múzea na Vajanského nábřeží v Bratislavě (červenec–říjen 2009).

I přesto, že realizace zejména putovních verzí výstav byla mimořádně personálně i časově náročná, neztratilo ČMH ze zřetele zejména práci se sbírkami. Mimořádná pozornost byla nadále věnována především inventarizaci sbírkových předmětů a katalogizaci. Pro oddělení hudebních nástrojů se

Ze zahájení výstavy „Život je jen náhoda. Jaroslav Ježek (1906–1942)“ v České národní budově v New Yorku

Návštěvníci Dne otevřených dveří
v Českém muzeu hudby
(18. listopadu 2009)

péče o sbírky zkomplikovala postupující stavbou; proto bylo nutné najít dočasné náhradní uložení sbírkových předmětů v rámci areálu Tereziín I. a II. Do budoucna však můžeme konstatovat, že ČMH získalo naději na ukončení všech provizorních depozitárních řešení, neboť díky nesmírně prozíravému přístupu Ministerstva kultury ČR byl schválen převod objektu č. 003 v areálu Kasáren pod Radobýlem v Litoměřicích na Národní muzeum pro adaptaci tohoto objektu na centrální depozitář ČMH. Nejvýznamnější akvizicí ČMH v roce 2009 byl soubor korespondence Bedřicha Smetany, zakoupený od jeho přímého potomka díky účelové dotaci MK ČR.

V roce 2009 se také podařilo vydat první ročník časopisu MUSICALIA, nového odborného muzikologického periodika, zaměřeného zejména na materiálové studie. Hudební sbírky a jejich kurátoři tak získali novou odbornou platformu.

V chodu Českého muzea hudby se pozitivně projevíly strukturální změny z minulých let a zároveň i posílení centrálních oddělení v rámci celého Národního muzea. Zejména to lze konstatovat o profesionalizaci péče o budovy ČMH a oddělení práce s veřejností a marketingu, které se v roce 2009 věnovalo zejména vytvoření širokého spektra úspěšných programů pro základní a střední školy. Dne 18. listopadu 2009 oslavilo České muzeum hudby 5 let od otevření rekonstruované budovy původního chrámu sv. Maří Magdaleny v Karmelitské ulici a zpřístupnění nové stálé expozice „Člověk – nástroj – hudba“. Toto výročí bylo zúročeno ve Dni otevřených dveří, který návštěvníkům muzea ukázal různé aspekty práce muzejních pracovníků.

5. Knihovna Národního muzea (KNM)

Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

Ředitelství

Odborná oddělení Studovna, Výpůjční protokol

Muzeum knihy, V areálu zámku rodiny Kinských, Zámek 1/1, 591 02 Žďár nad Sázavou 2

Oddělení časopisů KNM, U královské obory 56, 170 76 Praha 7

Rok 2009 znamenal pro Knihovnu Národního muzea především intenzivní přípravy na stěhování z hlavní budovy Národního muzea. Stejně jako v ostatních odborech NM se soustředili pracovníci KNM na balení sbírek a fondů, určování prostorových potřeb v dočasných či trvalých působištích po dobu rekonstrukce. Složité propočty, které jsou předpokladem úspěšného zvládnutí etapy vlastního přemístění knihovnických fondů a sbírek, a promýšlení harmonogramu stěhování jednotlivých oddělení, bylo nutné koordinovat s přípravnými stavebními a vybavovacími akcemi v centrálním depozitáři Tereziín II. a v NB NM. Třetím objektem, který bude KNM sloužit do roku 2017 jako depozitář pro fond oddělení základní knihovny, je zámek Zbraslav. Na konci roku 2009 byla uzavřena smlouva s jeho majiteli. Tato přechodná depozitářní lokace znamená pro KNM konec velké starosti, protože hledání jiného depozitáře pro knihovní fond v délce 13 km by přineslo vysoké náklady s jeho zařízením, vybavením a provozními náklady. Zbraslavský depozitář je v dané chvíli optimální jak rozumnou cenou nájmu, tak svými prostorami, které zde během svého dlouholetého působení zanechal v dobrém stavu předchozí nájemce – Národní galerie. Před uzavřením smlouvy proběhly pečlivě ověřovací práce zaměřené na průzkum statiky podlaží. Na základě posudku statika a požadavků požární ochrany, za kontroly památkového dozoru, byl vytvořen projekt rozmístění regálů a byly stanoveny maximální hodnoty zatížení jednotlivých částí objektu.

Příprava fondů a sbírek KNM pro stěhování probíhala intenzivně zvláště v odděleních, která nemají svůj fond v takovém stavu, aby ho bylo možné transportovat z regálu na regál pomocí speciálních přepravních vozíků pro knihy. Základní knihovna začala od 2. čtvrtletí vázat a ukládat do krabic fond drobných tisků. Fondy oddělení knižní kultury obsahující velice různorodý sbírkový materiál byly připraveny k transportu zhruba ze tří čtvrtin svého celkového objemu. Oddělení rukopisů a starých tisků se soustředilo na ukládání svazků do krabic z nekyselého papíru. Všechna oddělení připravovala plány rozmístění svých fondů z historické budovy v jiných lokacích. Zvláště komplikovaná je situace v historickém čtyřpatrovém depozitáři základní knihovny, jehož obsah bude směřovat na Zbraslav. V novém, přechodném umístění totiž dojde k jinému systému uložení do regálů, ale přitom nesmí dojít k „rozbití“ systému signatur. Proto oddělení vypracovalo schematický plán historického depozitáře s podrobným popisem uložení a oddělení služeb v průběhu roku zhotovilo fotografickou dokumentaci metrových úseků depozitáře, aby bylo při návratu fondu do historické budovy NM i vizuální vodítko.

Své základní funkce KNM plnila (s výjimkou knihovní revize základní knihovny) i při zatížení přípravami na stěhování, které přinesly potřebu dokončit ještě před stěhováním převody a odpisy publikací vzniklé reorganizací NM v posledních letech. Ještě se to však nepodařilo plně zvládnout. V oblasti soudobé literatury KNM pokračovala v soustavném doplňování knihovního fondu dle sběrného programu – s důrazem na knihovnictví a knihovědu, literární vědu, historii a pomocné vědy historické, dějiny věd, dějiny novinářství, regionální literaturu, muzeologii a přírodní vědy. Akvizice domácí produkce probíhala především formou tzv. placeného povinného výtisku (PPV – dotace MK ČR), zahraniční literatura byla získávána především výměnou a koupí. Dalším zdrojem byly dary – jak jednotlivé tituly současné produkce (dary nakladatelů a autorů), tak sbírkové předměty z oblasti knižní kultury. Pokračovalo zpracování přírůstků v automatizovaném knihovnickém systému KpWin ve verzi SQL, čtvrtým rokem pokračovala konverze záznamů českých knih vydaných v 19. století (s podporou grantového programu VISK 5). Sbírky oddělení rukopisů a starých

tisků se rozrostly o 3 staré tisky. Pokračovala digitalizace vzácných rukopisů (s podporou VISK 6). Fond novin a časopisů byl nadále doplňován formou tzv. povinného výtisku. Stejně jako v loňském roce probíhal přesun fondů do depozitáře v Terezíně. Pokračovalo reformátování periodik s podporou programu VISK 7, deník *Politik* (1862–1907) byl po pěti letech kompletně zmicrofilmován a digitalizován, druhou etapou pokračovalo reformátování *Časopisu Českého muzea* a oddělení zajistilo také kompletní reformátování amerického časopisu *Vojty Náprstka – Milwaukee Flugblätter* (1852–1855) pro Náprstkovo muzeum.

Oddělení zámeckých knihoven přestěhovalo 2 tisíce svazků na zámku v Bystřici pod Hostýnem. Speciální program pro elektronickou databázi knih z fondů zámeckých knihoven Quarx byl zaveden, prověřen a je používán. Pokračovaly projekty „Soupis tisků první poloviny 16. století z fondů zámeckých knihoven – fond Mnichovo Hradiště“, a spolupráce na grantu NPÚ „Soupis zámeckých knihoven“.

Sbírka dokladů k vývoji knižní kultury byla obohacena 26 novými přírůstky (tj. celkem 4 395 předmětů). Oddělení knižní kultury úspěšně pokračovalo ve zpracování sbírek v systému JANUS.

KNM se během roku zapojovala do výstavních akcí NM, ale kromě toho úspěšně pracovala i na vlastních výstavách a přehlídkách knižní kultury ve Chvalském zámku ve spolupráci s Úřadem městské části Praha 20 – Horní Počernice. V Muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou byla připravena hlavní sezónní výstava „*Libri architectonici*“, pokračovalo se v přípravě závěrečného hlavního výstavního projektu Národního muzea v historické budově před její rekonstrukcí – „*Staré pověsti české*“.

Výběr

14. 1. **Zahájení výstavního projektu „Fenomén Martinů“ v zahraničí – Brusel, Berlín, Paříž, Lucemburk a Varšava**
15. 1. Prezentace publikace a otevření výstavy
„Jan Palach 1969“
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
16. 1. **Seminář – připomínka 40. výročí sebeupálení Jana Palacha /16. 1./**
/ HB NM /
19. 1. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Joseph Haydn“
/ ČMH /
4. 2. Tisková konference a otevření stálé expozice
„Nias – ostrov předků a mýtů“
/ NpM /
10. 2. Vernisáž výstavy
„Sedmnáct století českého granátu“
Ruské etnografické muzeum Petrohrad
12. 2. Tisková konference a vernisáž doprovodné výstavy k projektu „Republika“
„Hračky naší Kačky“
/ HB NM /
16. 2. Mezinárodní konference
Muzeum a změna / třídní /
/ HB NM /
28. 3. **Dny Prahy 1 v NM**
/ HB NM /
31. 3. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Výstava ke 100. výročí založení Pražského pěveckého sboru Smetana – Slovanka“
/ MBS /
2. 4. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Homo Faber – současná tradiční rukodělná výroba v ČR“
/ Musaion /
3. 4. Závěrečný večer
16. ročník Mezinárodního festivalu Febiofest
/ HB NM /
7. 4. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Sedmery krkavců“, vyhlášení výsledků dětských prací dne 15. 4.
/ HB NM /

28. 4. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Libri architectonici – architektura v tiscích zámeckých knihoven“
Muzeum knihy, Žďár nad Sázavou
30. 4. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Zašlé časy života v maringotkách“
/ MČLC Prachatice /
7. 5. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Evropa – kolébka vědeckého porodnictví“
/ HB NM /
14. 5. Vyhlášení výsledků Národní soutěže muzeí
Gloria musaealis 2008 VII. ročník
/ HB NM /
15. 5. **Vernisáž nové instalace Dittrichovy lékárny U Zlatého Iva a Lékárenské expozice muzea**
České farmaceutické muzeum v Hospitálu KUKS
- 23.–24. 5. **X. Národopisná slavnost v Kinského zahradě** / Musaion /
25. 5. Vernisáž výstavy
„Josef Hlávka – vídeňský stavitel, český architekt, evropský mecenáš“
Uspořádána ve spolupráci s Vídeňskou Státní operou, Ministerstvem kultury ČR, Českým centrem ve Vídni, Velvyslanectvím České republiky ve Vídni a Nadáním Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Exponáty zapůjčily Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, Národní technické muzeum a Akademie věd České republiky. Výstava uspořádána v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie a v rámci oslav 140. výročí otevření budovy dnešní Státní opery ve Vídni.
26. 5. Vernisáž výstavy
„Cesta na severní pól“
/ HB NM /
1. 6. Mimořádná tisková konference při příležitosti převzetí budovy bývalého FS
Národní muzeum – nové prostory – nové plány – nové úkoly
/ NM – nová budova /
6. 6. Slavnostní předávání cen nejlepším policejním sborům a orchestrům z Evropy
Festpol
/ HB NM /
16. 6. Vernisáž výstavy
„Život je jen náhoda“ – výstava o životě a díle Jaroslava Ježka
USA, New York – České centrum
20. 6. **Pražská muzejní noc** – šestý ročník
8. 7. Vernisáž výstavy
„Portréty přírody – Jan Michálek/Ivan Wild“
/ HB NM /

13. 8. **1. Slavnostní zahájení návštěvnického provozu v nové budově NM, bývalá budova FS**
2. Otevření stálé výstavy „**Nová budova Národního muzea**“, pojednávající o historii let 1938 až 2009 a současném využití nového objektu NM
3. Otevření dětského koutku pro děti do tří let, určeného k odpočinku i k aktivnímu hraní / NM – nová budova /
15. 8. **Zahájení komentovaných prohlídek unikátní architektury a seznámení s historickými událostmi v nové budově Národního muzea**
31. 8. **Slavnostní večer s koncertem – Winton Train Prague – London**
/ HB NM /
11. 9. Tisková konference a vernisáž výstavy
„**Český Banát – život a tradice českých obyvatel rumunského Banátu**“
/ Musaion /
15. 9. Tisková konference a vernisáž výstavy
„**Košický zlatý poklad v Národním muzeu**“
/ NM nová budova /
29. 9. Tisková konference a vernisáž výstavy
„**Příběh planety Země**“
/ HB NM /
6. 10. Tisková konference a vernisáž výstavy
„**Pojďte s námi do jeskyně**“
/ HB NM /
9. 10. **Zahájení 14. mezinárodního divadelního festivalu 4+4 dny v pohybu**
/ NM nová budova /
15. 10. Výstava a benefiční aukce panenek UNICEF
„**Adoptuj panenku a zachrániš život**“
/ HB NM /
21. 10. Tisková konference a vernisáž výstavy
„**Ve stínu jaguára**“
/ NpM /
27. 10. **Udělení rezortních vyznamenání Ministerstva obrany ČR**
/ HB NM /
28. 10. Slavnostní shromáždění
91. výročí vzniku Československé republiky
/ HB NM /
29. 10. Slavnostní otevření Národního památníku na Vítkově
s expozicí „**Křižovatky české a československé státnosti**“

16. 11. Tisková konference a otevření výstavy
„Za svobodu / Be Free“
/ NM nová budova /
19. 11. Tisková konference a otevření výstavy
„Traditional Jazz Studio – 50 let živé hudby“
/ ČMH /
21. 11. Den v muzeu
Den otevřených dveří v Českém muzeu hudby při příležitosti jeho pětiletého výročí od otevření
/ ČMH /
24. 11. Vernisáž výstavy
„Tajemství materiálů, nedestruktivní průzkum předmětů kulturního dědictví“
/ HB NM /
2. 12. Tisková konference a vernisáž výstavy
„Významné osobnosti českého olympismu“
/ NM nová budova /
10. 12. Vernisáž výstavy
„Život je jen náhoda“ – výstava o životě a díle Jaroslava Ježka
Kanada, Toronto

Podsbírky Národního muzea a počet sbírkových předmětů registrovaných v Centrální evidenci sbírek (CES) k 31. 12. 2009

Přírodovědecké muzeum

Název podsbírky	Počet evidenčních čísel
Geologická	3 752
Petrografická	24 665
Mineralogická	92 161
Paleontologická	141 837
Botanická	25 056
Mykologická	285 001
Entomologická	31 549
Zoologická	97 450
Antropologická	16 557
Sbírka tektitů	13 778
Sbírka broušených drahých kamenů	4 803
Sbírka meteoritů	497

Historické muzeum

Archeologická	385 284
Historická	195 320
Etnografická	138 478
Numismatická	639 280
Sbírka odd. klasické archeologie	7 400
Sbírka odd. divadlo	507 452
Sbírka odd. tělesné výchovy a sportu	138 534
Sbírka odd. novodobých českých dějin	21 319

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Negativy a diapozitivy NpM	32 360
Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	2 978
Knihovna NpM	1 900
Numismatika NpM	16 251
Pravěk a starověk NpM	11 998
Etnografie NpM	37 785
Asijské odd. NpM	51 556

České muzeum hudby

Sbírka hudebněhistorického oddělení	212 881
Sbírka hudebních nástrojů	2 617
Sbírka Muzea Bedřicha Smetany	35 025
Sbírka Muzea Antonína Dvořáka	7 668

Knihovna Národního muzea

Knihy	21 809
Písemnosti a tisky	25 175
Časopisy	181
Doklady k vývoji knižní kultury	105 748

1. Akvizice

1.1 Přírodovědecké muzeum

V roce 2009 PM vynaložilo na nákup sbírek z rozpočtu NM 160 100 Kč a z jiných zdrojů 31 000 Kč, celkem 191 100 Kč. Z uvedených prostředků byly zakoupeny: kolekce 7 ks leštěných achátů z nové lokality lom Zaječov (P1P 1/2009), výběr ze sbírky V. Korduleho – 104 ks leštěných křemenných hmot a krystalovaných minerálů z lokalit ČR (P1P 12/2009), 8 ks mineralogických ukázek z nových zahraničních nálezů (P1P 18/2009). Mineralogickou podsbírkou rozšířila i akvizice 2 rozměrných drúz krystalů kalcitu (P1P 19/2009), získaných z dutiny ve velkolomu Čertovy schody v Koněprusích u Berouna. Z rozpočtu NM byl pro entomologickou podsbírkou zakoupen unikátní exemplář Tesaříka největšího (*Titanus giganteus*) z pralesů Amazonie, který je největším známým broukem na světě (P5P 3/2009). K významným darům patří sbírka tesaříkovitých brouků (50 000 exemplářů; P5P 2/2009), výsledek celoživotního díla amatérského entomologa MUDr. S. Kadlece. Jednotlivé podsbírkou PM byly v průběhu roku dále rozšiřovány formou vlastních záchranných sběrů a sběrů při terénním výzkumu v rámci řešení projektů VaV. Vlastním sběrem bylo v roce 2009 nejvíce získáno přírůstků do podsbírek entomologické (11 000 ks exemplářů hmyzu zejména z Austrálie a Malajsie), mykologické (5 411 ks vzácných a kritických druhů hub a lišejníků včetně typových položek) a botanické (1 500 herbářových položek). Zanedbatelné nejsou ani dary jednotlivých přírodnin od spolupracujících tuzemských a zahraničních odborníků a amatérských sběratelů.

Drúza krystalů z Koněprus
o rozměrech 50 x 25 x 15 cm
(P1P 19/2009)

Tesařík největší (*Titanus
giganteus*) o délce 15,4 cm
z Francouzské Guyany
(P5P 3/2009)

Akvizice – počet kusů

1. Dary a pozůstalosti	57 179
2. Převody	459
3. Koupě z rozpočtu NM	12 107
4. Koupě z ISO	0
5. Koupě z jiných zdrojů	13
6. Vlastní sběr	24 162
7. Stará zásoba	-
8. Archivní materiály (evid. j.)	-
Celkem	93 920

Nákupy sbírek PM 2009

ISO/C	0
NM	160 100
Jiné zdroje	31 000
Celkem	191 100

Ukázka achátu
15 x 9 cm z Horní Halže,
Krušné hory (P1P 12/2009)

1.2 Historické muzeum

HM vynaložilo na nákup sbírek z rozpočtu NM 218 585 Kč, prostředky ISO ani jiné zdroje nebyly tentokrát využity.

Akvizice – počet kusů

1. Dary a pozůstalosti	4 411
2. Převody	727
3. Koupě z rozpočtu NM	813
4. Koupě z dotací MK vč. ISO	0
5. Koupě z jiných zdrojů	0
6. Vlastní sběr	192
7. Stará zásoba	365
8. Archivní materiály (evid. j.)	685
Celkem	7 193

Odd. prehistorie a protohistorie (HM1) získalo převodem bronzový náramek bylanské kultury, prolamovanou časně laténskou záponu z Otmičské hory, soubor oštěpů, časně laténské radličky a ozdoby z Plešivce.

Odd. starších českých dějin (HM2) získalo převodem z Knihovny Národního muzea především rozsáhlou sbírku grafik z pozůstalosti Karla Antonína Červenky a část pozůstalosti po Ludmile Jiřincové.

Archiv NM (ANM–HM3) koupil z prostředků NM osobní fond heraldika a sfragistika Pavla R. Pokorného (10 000 Kč). Většinu přírůstků získal darem nebo převodem z jiných oddělení NM: novou grafickou sbírku sběratele Karla Antonína Červenky (29 balíků); osobní fondy Štěpán Kolafa (28 kart. a 31 ban. krabic) a Karel Martínek (34 kart. a 1 desky) a celou řadu jednotlivých složek drobných osobních fondů: Zieglerovi, rodina, Rudolfiná Opatrná, Karel Špánek, Jan Čejka, Vladimír Přibík a Vladimír Turčín (v Hn 108, 111, 112). Až z Brazílie pochází dar vojenského památníku Wincenze Buriana do Sbírký rukopisů. Dále získal dodatky ke 20 již existujícím fondům a 2 sbírkám, z větších celků např.: národohospodář Karel Engliš (27 kart. a 1 desky), antropolog Miroslav Prokopec (92 kart.), antropolog Eugen Strouhal (30 kart.) a další, včetně úředních spisů Národního muzea. Archiv převzal celkem 351 kartonů, 1 kartotéku, 10 velkých desek, 1 svazek rukopisu, 194 krabiček, 32 rolí plakátů, 8 složek, 29 balíků a 37 banánových krabic = 663 evidenčních jednotek = 59,45 b. m. archiválií. K 31. 12. 2009 vede v evidenci 2 849,53 b. m. archiválií.

Národopisné oddělení (HM4) získalo v roce 2009 většinu předmětů darem. Z prostředků NM se podařilo uskutečnit především nákup 92 unikátních předmětů dokládajících každodenní i sváteční kulturu české krajanské komunity v rumunském Banátu; vedle dokladů tradičního i současného hospodaření a obživy a všedních i svátečních oděvů se podařilo získat především unikátní soubor zvykoslovných adventních a masopustních masek. Další významnější nákupy sbírek byly především z oblasti lidového oděvu a textilu: za zmínku stojí především dětský křestní čepeček z Národopisné výstavy československé v roce 1895 a další část unikátní velké výbavy textilních předmětů, šperků a hodinek paní Kateřiny Marešové z Božetic v jižních Čechách, zhotovené v letech 1906–1910. Sbírký textilu doplnily krojové celky z Čech, Moravy a Slovenska. Mezi nejvýznamnější patří krojový ženský celek ze Svatobořic na Kyjovsku, dívčí krojový celek z Kardašovy Řečice na Jindřichohradecku, krojové součástky z Chodska. Další podsbírký, jako je zařízení domácnosti či lidové umění, byly doplněny unikáty, jako je např. datovaná a signovaná mramorová valcha z roku 1908 či obraz „Hrnčířský trh na Slovácké pouti“ od Františka Hoplíčka.

Soubor plakátů z olympijských her od Athén 1896 po Turín 2006, celkem 45 plakátů v modrých deskách. Dar Českého olympijského výboru

Pamětní mince k olympijským hrám v Pekingu 2008, z bílého kovu, v modrém plastovém pouzdře. Na aversu stylizovaná postava běžce, nápis Beijing 2008 a olympijské kruhy. Na reversu český lev a pod ním olympijské kruhy, po obvodu nápis Český olympijský výbor. Dar Českého olympijského výboru

Divadelní oddělení (HM6) zakoupilo z prostředků NM rukopisný soubor prof. Františka Černého „České divadlo v Praze v letech 1845–1851 v pražském českém a německém tisku“ – 6 svazků rukopisů a stovky stran pomocného materiálu. Dále 642 negativů snímků Karla Štolla z 9 baletních inscenací Národního divadla ze 60. let minulého století, které zásadně doplnily jeho soubor tanečních fotografií ve sbírkách HM6. Mezi dary divadelnímu oddělení je svým rozsahem (3 112 ks) největší soubor „Zlatá brána/Sen noci svatojanské“ – materiál z pozůstalosti hudebního skladatele Václava Trojan a majetku akad. malířky Aleny Hoblové, dokumentující jejich uměleckou spolupráci. Dále 34 scénických a kostýmních návrhů Otakara Schindlera nebo fotografie a plakáty dokumentující činnost pěvce Otakara Máchy či materiál z pozůstalosti ochotnického herce a vlášenkáře Jaroslava Křištofa z Prahy – Miškovic.

Mezi nejvýznamnější přírůstky oddělení dějin tělesné výchovy a sportu (ODTVS–HM7) patří trojrozměrný materiál k olympiádě v Turíně 2006, pozůstalost dlouholetého volejbalového hráče a funkcionáře Vladimíra Vyoral, dres Jaromíra Jágra z hokejového mistrovství světa 2009 a dvě veslice (osma a čtyřka) od Veslařského klubu Blesk.

Akviziční činnost oddělení novodobých českých dějin (ONČD – HM8) byla, stejně jako v minulých letech, zaměřena na získávání nejrůznějších dokumentů, dokladů a dalších hmotných svědectví o každodenním životě, historických událostech připomínajících významné osobnosti české a československé historie. Oddělení novodobých českých dějin v loňském roce při sbírkotvorné činnosti také vycházelo z připravovaných prezentačních programů a výstav v Národním památníku na Vítkově, který byl otevřen v říjnu. Podsbírka ONČD byla v průběhu letošního roku doplněna četnými předměty vybavení domácnosti a bytového interiéru. Podobně byla dary a sběrem pracovníků odd. rozšířena sbírka obchod a reklama, dále byly získány další zajímavé osobní doklady a drobné tisky. Do budoucna přinese výrazné obohacení akviziční činnosti oddělení smlouva o spolupráci uzavřená s občanským sdružením Naše muzeum, které zastupuje významnou skupinu českých a slovenských skautů. Na základě vzájemné spolupráce pak bude proveden rozsáhlý sběr, který vytvoří nejvýznamnější trampskou sbírku vůbec. Na nákup nových předmětů bylo v roce 2009 vynaloženo 17 685 Kč, za které byly získány unikátní památky na významného československého diplomata Vojtěcha Mastného (podnos věnovaný kolegy při odchodu z funkce velvyslance, pouzdro na doutníky), drobné módní doplňky, památky na generála Jana Syrového, deník dívčího skautského oddílu, pohlednice a drobné tisky.

Z prostředků NM byl pro sbírku oddělení klasické archeologie (HM10) zakoupen červenofigurový kratér z řecké dílny v Apulii, datovaný do 4. stol. př. Kr. (90 000 Kč), dále bronzová lampa, která je pozdně antickým výrobkem z křesťanského prostředí Koptů (54 000 Kč). Obě akvizice ze soukromých sbírek jsou kvalitními příklady starověkého uměleckého řemesla, mimořádně dobře zachované. Výjimečným kusem v kontextu českých sbírek je právě zmíněná lampa. Oba nákupy bezesporu obohatily stávající antické sbírky a počítá se s jejich expozičním využitím.

Dres Jaromíra Jágra z MS 2009 ve Švýcarsku, červený s modrobílými doplňky, zn. Nike, vpředu uprostřed státní znak ČR, vlevo od něj podpis Jaromíra Jágra, na zádech jmenovka Jagr a číslo 68, v číslici 6 podpis Jaromíra Jágra. Dar Českého svazu ledního hokeje

1.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Akvizice sbírek – počet kusů

1. Dary a pozůstalosti	213
2. Převody	3
3. Koupě z rozpočtu NM	4
4. Koupě z ISO	0
5. Koupě z jiných zdrojů (sponzoring)	436
6. Vlastní sběr	0
7. Stará zásoba	102
Celkem	758

NpM vynaložilo na nákup sbírek z rozpočtu NM 62 000 Kč.

Podsbírka oddělení asijských kultur byla významně obohacena nákupem poslední části sbírky Bedřicha a Wenera Formanových, financovaným ze sponzorských prostředků. Zakoupená kolekce obsahuje vzácné textilie, ukázky kmenového umění z Indonésie, thajskou malbu, dvě cenné than-gky z kulturní oblasti severního buddhismu, dřevěnou plastiku Garudy a další sbírkově významné předměty. Ze sponzorských prostředků byl do této podsbírky zakoupen rovněž významný soubor 397 kusů japonských hraček, textilu a hrobová figura pocházející z doby dynastie Wej (3.–6. století n. l.). Z vlastního rozpočtu NM byly zakoupeny 4 charakteristické lidové malby na plátně z Bali. Přínosem pro tuto podsbírku byly rovněž předměty získané darem, zejména ukázky iráckého mužského a ženského oděvu, hedvábný přehoz z Íránu nebo oděv a klobouky z Thajska. Podsbírka oddělení mimoevropské etnografie byla v roce 2009 obohacena především dary. Šlo o celkem 137 předmětů různé datace z různých oblastí Afriky a Jižní Ameriky. Uskutečnily se ale také dva nákupy z vlastního rozpočtu NM, resp. z delimitovaného rozpočtu NpM, a to nákup brazilského stříbrného slavnostního šperku a nákup dvou obrazů na dřevě etiopské provenience. Obě uvedené podsbírky se rozrostly také zapsáním předmětů převedených ze starých sběrů a převodů z jiných odborů, např. koberců z pozůstalosti malířky Ludmily Jiřincové, která je jinak jako celek spravována Knihovnou NM.

Thangka. Božstvo Mahákála. Malba pigmenty na plátně. Oblast severního buddhismu. Rozměry: 100 x 60 cm. Sbírka V. Formana. Inv. č. A 29 189, Asijské oddělení Náprstkova muzea

Oltář se sv. Jiřím, Etiopie, 50. léta 20. stol., rozměry: š. 11 cm, v. 12 cm. Inv. č. E 69 001, Oddělení mimoevropské etnografie Náprstkova muzea

1.4 České muzeum hudby

Přehled akvizic ČMH za rok 2008

1. Dary a pozůstalosti	1
2. Převody	1
3. Koupě z rozpočtu NM	3
4. Koupě z ISO	0
5. Koupě z jiných zdrojů	4
6. Vlastní sběr	28
7. Stará zásoba	1
8. Archivní materiály	0
Celkem	38

Dopis Bedřicha Smetany dceři
Zdenky 12. 2. 1875

ČMH v roce 2009 získalo celkem 83 akvizic s 949 předměty. Pro sbírku byly zakoupeny předměty celkem za 997 000 Kč.

Nejvýznamnější koupí roku 2009 byl soubor 28 dopisů Bedřicha Smetany adresovaných manželce Bettině a dceři Zdence z let 1860–1879. Jedná se o rodinnou korespondenci obsahující především obsáhlé a cenné informace ke Smetanově biografii z doby od jeho působení v Göteborgu před sňatkem s Bettinou Ferdinandovou až do roku 1879, tj. do prvních let po jeho ohluchnutí. Soubor představuje významné obohacení podsbírkou Muzea Bedřicha Smetany a v jeho rámci pak zásadní dokončení skladatelovy rodinné korespondence. Byl zakoupen z prostředků z programu ISO poskytnutých MK ČR (800 000 Kč).

Hudebněhistorické oddělení (dále jen ČMH1) zakoupilo v roce 2009 **pozůstalost po Ludvíku Poděšťovi (1921–1968)**. **Ludvík Poděšť** byl hudební skladatel, dirigent, hudební publicista a hudební redaktor. Pozůstalost obsahuje jeho vlastní skladby, doklady, korespondenci, různé texty, ikonografii. Obsahuje též zápisník s kresbami Jiřího Šlitra ze společné dovolené s Ludvíkem Poděštěm v Albánii v polovině 60. let. Poděšť je jedním z nejvýznamnějších autorů budovatelských písní a filmové hudby. Pozůstalost zahrnuje celou šíři Poděšťova skladatelského odkazu – např. skladby orchestrální a komorní koncerty, opery, filmovou hudbu, populární písně, budovatelské písně; bohužel některé z jeho nejpopulárnějších skladeb zde obsaženy nejsou (jako např. Babičko, nauč mě charleston).

Další významnou akvizicí pro sbírku ČMH1 byl **soubor 257 tisků populárních písniček z prvních čtyř dekád 20. století** od různých českých vydavatelů. Významným obohacením fondu ikonografie jsou i **4 makety scén operních děl Bohuslava Martinů** těchto inscenací: 1. Julietta – Bratislava 1989, 2. Julietta – Paříž 2002, 3. Řecké pašije – Praha 1967, 4. Mirandolina – Praha 1969. Makety vyrobil Jiří Vrzba.

Mezi nejzajímavější nákupy oddělení hudebních nástrojů (dále jen ČMH2) patří pianino Hugo Lhota op. 14054 pocházející cca z poloviny 20. století. Nástroj vyrobený v Hradci Králové je ve velmi zachovalém původním stavu. Ve sbírce klávesových nástrojů ČMH se nacházejí z dílny českého výrobce Huga Lhoty již dvě harmonia a klavír, ovšem toto pianino je mimořádné a významně tuto kolekci dotváří. Celkem realizovalo oddělení 9 nákupů hudebních nástrojů za 39 000 Kč.

Významná byla i vlastní sběrná činnost hudebněhistorického oddělení. ČMH1 získalo od vydavatelství Supraphon 58 CD s nahrávkami vážné i populární hudby a mluveného slova. Do notového archivu byly rovněž získány tisky (celkem 84 jednotek) z produkce evropských i amerických nakladatelů. Jedná se například o tyto vydavatele – Německo: Carus Verlag, Bärenreiter Verlag, Henle

Loučím se

Neviděli jste Bobika

*Ze souboru populárních písniček
z prvních čtyř dekad 20. století
vydaných v Čechách*

*Zápisník s kresbami Jiřího Šlitra
ze společné dovolené s Ludvíkem
Poděštěm v Albánii v polovině
60. let, z pozůstalosti skladatele
Ludvíka Poděště*

Verlag, Kirner, Schott, Verlag Franz Biersack-Edition Walhall; Rakousko: Doblinger, Edition Stringendo, Adler Musikverlag; Belgie: Mardaga, Leuven; Slovensko: Hudobný fond Bratislava; Rusko: Compozitor Publishing House Petersburg; USA: GEMS Music Publications, Dover Publications, A-R Edition Wisconsin; ČR: Rosa, Edition Karez. Z tohoto souboru tisků je velmi cenné např. souborné vydání symfonií a oper W. A. Mozarta od nakladatelství Bärenreiter, skladby Julia Fučíka od nakladatelství Adler Musikverlag – Bad Aussee, skladby Antona Zimmermanna z Hudobného fondu Bratislava či skladby Karla Stamitze od amerického nakladatele Gems Music Publikations.

1.5 Knihovna Národního muzea

Sbírková a knihovní akvizice

1.5.1 Sbírky

Na nákup sbírek KNM bylo vynaloženo celkem 247 500 Kč. Sbírky se v roce 2009 rozrostly o 19 918 ks. Byly zakoupeny tyto staré tisky: 1. Gustavus Magnus, sive, Panegyricae Orationes à Clarissimis aliquot aetatis nostrae viris de Vita, ac Obitu Gvstavi, Suecorum, Gothorum Vandalarumque Regis & c. habitae aut scriptae: Accedit Exequiarum eiusdem accurata Descriptio, aliaque eiusdem generis. Lugduni Batavorum: apud Andream Cloucqium, 1637. [16], 440 s.; 12°. 2. Sborník příležitostných tisků z let 1613–1631 (25 německy tištěných tisků). Antikvariát Ztichlá klika. 3. Prvotisk ALBERTUS DE PADUA. Expositio evangeliorum dominicalium et festivalium. Adam Rottweil a Andreas Corvus de Corona. Benátky 1476. Antikvariát Široká. Do sbírek oddělení knižní kultury se podařilo získat celkem 4 395 nových sbírkových předmětů. Fondy obrození, modlitby, zpěvníky a kramářské písně byly obohaceny celkem 16 přírůstků, z nichž 9 bylo získáno darem a ostatní byly zakoupeny v antikvariátu Ztichlá klika v Praze. Získán byl dar do fondu štočků (1 ks), ilustrací (1 ks) a grafiky (1 ks) od Zdeňka Mézla (vlastní tvorba), dále dar od Evy Hořánkové – tvorba Jaroslava Hořánka do fondu ilustrací (342 ks) a fotografií (28 ks), dar Richarda Khela do fondu hmotných památek (2 ks), dar Aleše Chlebečka – tvorba Josefa Chlebečka – do fondu štočků (1 ks), ilustrací (5 ks) a fotografií (3 ks), dar Jitky Blažkové – tvorba Josefa Hodka aj. do fondu štočků (28 ks). Sbírka Bibliofilii byla doplněna o knižní produkci nakl. Bonaventura / Ateliér Krupka (5 ks) a nakl. Aulos (2 ks). Další plánované akvizice do fondu Exlibris proběhly podle plánu – exlibris B. Votavové (12 ks), Josefa Chlebečka (100 ks), J. Prchala (1 529 ks) a heraldických exlibris z antikvar. Ztichlá klika (242 ks). Mimo plán se podařilo získat ucelený soubor exlibris akad. malíře Jaroslava Hořánka (165 ks) a do doprovodné dokumentace druhý soubor exlibris určený k výstavním účelům (162 ks) a také katalogy výstav (16 ks). Do doprovodné dokumentace byly zařazeny novoročenky a pozvánky za rok 2009 (140 ks).

Starý tisk Gustavus Magnus, sive, Panegyricae Orationes à Clarissimis aliquot aetatis nostrae viris de Vita, ac Obitu Gvstavi, Suecorum, Gothorum Vandalarumque Regis & c. habitae aut scriptae: Accedit Exequiarum eiusdem accurata Descriptio, aliaque eiusdem generis. Lugduni Batavorum: apud Andream Cloucqium. Přírůstek KNM 2

Akvizice sbírek – počet kusů

1. Dary a pozůstalosti	946
2. Převody	1 904
3. Koupě z rozpočtu NM	1 777
4. Koupě z ISO	–
5. Koupě z jiných zdrojů	3
6. Vlastní sběr	290
7. Stará zásoba	3
8. Archivní materiály	–
Celkem	4 923

Ukázka ze sborníku příležitostných tisků z let 1613 až 1631 (25 německy tištěných tisků). Přírůstek KNM 2

Exlibris – Chlebeček Josef.
Lékař naklánějící se nad
nemocnou ženou. Dřevoryt 1935.
Přírůstek KNM 5

Exlibris – Kašpar L. J. Don Quijote
na koni. Litografie 1971. Přírůstek
KNM 5

Ilustrace Jaroslava Hořánka
k pohádce M. Žďárské-Strejčkové
O králi Bum Bum Bum.
Kolorovaná kresba tuší, 1972.
Přírůstek KNM 5

1.5.2 Knihovní fondy

KNM vynaložila na nákup domácí a zahraniční literatury celkem 1 500 000 Kč (knihy, periodika, databáze): 750 000 Kč činila dotace na nákup českých neperiodických publikací (tzv. placený povinný výtisk), 171 000 Kč z rozpočtu NM na odborné domácí a zejména zahraniční knihy, 579 000 Kč na nákup odborných periodik a databází pro KNM a odd. NM. Další publikace získala KNM výměnou a darem. Akvizice odborné literatury primárně určené pro vědecké činnosti pracovníků NM i externích vědců zahrnovala v oddělení mezinárodní výměny kromě neperiodické literatury 352 titulů domácích periodik, 526 titulů zahraničních periodik. Konzervační fond bohemikálních periodik v oddělení časopisů byl nadále doplňován především formou povinného výtisku.

Přírůstky KNM:	7 450 (počet svazků)		3 121 147 Kč
Z toho mezinárodní výměnou	2 393	v hodnotě	1 199 813 Kč
Dary	2 148	v hodnotě	421 334 Kč
Koupě	366	v hodnotě	750 000 Kč
Placený povinný výtisk (dotace MK ČR)	2 543	v hodnotě	750 000 Kč

Přírůstek novin a časopisů: 4 462 (počet svazků)

Z toho povinné výtisky	4 391
Stará zásoba	71
Dary	0

2. Preventivní ochrana a péče o sbírku

Preventivní ochranu sbírkových předmětů na centrální úrovni zajišťuje oddělení preventivní konzervace (SVN4, odbor náměstka pro výstavní a sbírkotvornou činnost). Součástí činnosti oddělení je **měření, matematické zpracování, hodnocení a archivace mikroklimatických a světelných parametrů** v expozicích a depozitářích NM v hlavní budově, jakož i v řadě dalších objektů s depozitáři či expozicemi NM (např. Ústřední depozitář Přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích, Muzeum Bedřicha Smetany, zámek v Kunraticích, Musaion – Letohrádek Kinských, Archiv NM, Ústřední depozitář Historického muzea v Terezíně, zámek Žďár nad Sázavou, Muzeum české loutky a cirkusu v Prachaticích, Památník B. Smetany v Jabkenicích, Památník J. Suka v Křečovicích, Muzeum A. Dvořáka, zámek v Litomyšli, Lapidárium NM, Místodržitelství letohrádek v Královské oboře, zámek Vrchotovy Janovice, st. zámek Kuks, zámek Zbraslav, Muzeum české loutky a cirkusu v Prachaticích, Památník F. Palackého a F. L. Riegra, zámek v Louňovicích aj.) Oddělení poskytuje **poradenskou a metodickou činnost** v oboru preventivní i sanační konzervace a v oblasti aplikované a analytické chemie, provádí průzkum předmětů kulturního dědictví nedestruktivními metodami jak pro odborná pracoviště NM, tak i pro jiné organizace.

V roce 2009 se podařilo získat finanční prostředky z dotačního programu MK ČR (ISO A, D/b, D/c) a využít je dle požadovaných potřeb následovně:

- rozšíření EZS v objektu Muzea Antonína Dvořáka, ČMH, příspěvek ve výši 85 000 Kč;
- rozšíření EZS v objektu Českého muzea hudby, příspěvek ve výši 200 000 Kč;
- pořízení speciálního vysavače pro muzea zn. Muntz 555 E Hepa s příslušenstvím, pro centrální oddělení preventivní konzervace, příspěvek ve výši 23 000 Kč;
- pořízení přístroje na měření a záznam parametrů prostředí typ ELSEC 764C s doplňky, příspěvek ve výši 33 000 Kč;
- pořízení 100 ks speciálních entomologických krabic systému UNIT, příspěvek ve výši 43 000 Kč;
- pořízení speciálních herbářových krabic (300 ks), příspěvek ve výši 128 000 Kč;
- vybavení depozitáře notové sbírky v Českém muzeu hudby soustavou regálů, příspěvek ve výši 1 291 000 Kč;
- restaurování orientálních vertikálních svitků ze sbírky Náprstkova muzea, příspěvek ve výši 97 000 Kč;
- restaurování souboru 13 japonských mečů ze sbírky Náprstkova muzea, příspěvek ve výši 1 999 000 Kč;
- restaurování souboru 26 plakátů ze sbírky Historického muzea; příspěvek ve výši 90 000 Kč;
- restaurování souboru nábytku z pozůstalosti Ludmily Jiřincové, příspěvek ve výši 150 000 Kč;
- restaurování souboru 21 obrazů ze sbírky Historického muzea, příspěvek ve výši 270 000 Kč;
- restaurování souboru antické keramiky ze sbírky Historického muzea, příspěvek ve výši 40 000 Kč;
- restaurování portrétu Naděždy Kramářové od Otto Peterse ze sbírky Historického muzea, příspěvek ve výši 61 000 Kč;
- restaurování rámu k portrétu Františka Josefa I. od E. Engertha ze sbírky Historického muzea, příspěvek ve výši 95 000 Kč;
- restaurování klavíru Dohnal ze sbírky Českého muzea hudby, příspěvek ve výši 192 000 Kč;
- restaurování klavíru C. F. Steinweg ze sbírky Českého muzea hudby, příspěvek ve výši 15 000 Kč;
- restaurování klavíru Weis ze sbírky Českého muzea hudby, příspěvek ve výši 33 000 Kč.

2.1 Přírodovědecké muzeum

Ve všech depozitářích PM (v hlavní budově NM, Horních Počernicích, Kunraticích a v průběhu jara 2009 i v Průhonicích) byla provedena 2x ročně pravidelná chemická desinsekce sbírek. Současně byl stěhovaný mykologický materiál (902 herbářových balíků a krabic) vymražován před definitivním uložením v depozitářích v Horních Počernicích (sekce D). Před stěhováním do nových depozitářů v Horních Počernicích prošel veškerý sbírkový materiál mechanickým očištěním, revizí

fyzického stavu, evidencí a přebalením. V květnu 2009 bylo dokončeno několikaleté stěhování botanických sbírek ze Zámku Průhonice do Horních Počernic (sekce D2). V antropologickém oddělení bylo očištěno a přestěhováno 3 150 sbírkových předmětů – kosterního materiálu, ze zoologických depozitářů bylo převezeno 430 transportních přepravek sbírkového materiálu, v mykologickém oddělení bylo očištěno, přebaleno a přestěhováno 542 balíčků herbářových položek. Z depozitářů mineralogicko-petrologického a paleontologického oddělení v HB bylo po revizi a očištění převezeno 1 255 přepravek sbírkových předmětů. V expozičních sálech v hlavní budově NM došlo k úpravám osvětlení, výměně a vyčištění části vitrín, obměně vybraných exponátů a instalaci zakrývacích desek na vitríny s fotocitlivými exponáty.

V druhé polovině roku 2009 byl dokončen projekt a výběr zhotovitele inovace vzduchotechnického systému v sekcích C2 a D2 depozitářního objektu Horní Počernice (depozitáře zoologického, mykologického a botanického oddělení). K zahájení vlastních prací došlo v závěru roku 2009 s termínem dokončení v červnu roku 2010. Monitoring pohybu hodnot relativní vlhkosti a teploty je v 19 vybraných depozitářích PM i nadále sledován a vyhodnocován pomocí nainstalovaných dataloggerů (spolupráce s oddělením preventivní konzervace NM).

Zlepšení preventivního stavu sbírkového materiálu PM bylo dosaženo v důsledku přestěhování dalších částí sbírek z dosavadních depozitářů v hlavní budově NM do depozitářů nových (Horní Počernice), ošetřením předmětů buď před nebo po přestěhování a novým způsobem jejich definitivního uložení. Mimo stálých expozic je tak z HB přestěhovávána většina předmětů zoologické a antropologické podsbírkky. Již několik let probíhající odstěhování nevystavených mineralogických, paleontologických a mykologických sbírek bude dokončeno v roce 2010.

2.2 Historické muzeum

Na většině pracovišť a v depozitářích Historického muzea probíhá dvakrát ročně desinsekce. V oddělení prehistorie a protohistorie, starších českých dějin a národopisném odd. jsou v provozu vlastní restaurátorské a konzervátorské dílny, ostatní oddělení využívají jen externí restaurátory a konzervátory. Péče o sbírky v této oblasti je udržující, je možné ošetřovat pouze sbírkové předměty v mimořádně špatném stavu a předměty vybrané na výstavu.

V únoru 2009 bylo zřízeno Oddělení správy, evidence a péče o sbírky Historického muzea, jehož úkolem je kromě centralizace a zefektivnění některých činností spojených se správou sbírkových fondů také péče o fyzický stav předmětů. V červenci byl v tomto oddělení vytvořen post hlavního konzervátora a restaurátora HM, do jehož gesce patří nejen sledování optimálních depozitářních podmínek, ale také navrhování a řešení optimálních způsobů uložení sbírkových předmětů před jejich transportem nebo prezentací, stanovování konzervátorských a restaurátorských zásahů u nejvíce poškozených či ohrožených artefaktů. V souvislosti se stěhováním NM je také řešeno pořizování vhodných obalových materiálů, které sbírkové předměty maximálně ochrání před negativními vnějšími vlivy, a které mohou později současně sloužit pro jejich trvalé uložení v Ústředním depozitáři Tereziín II.

2.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

V expozičních a depozitářích na Betlémském náměstí a v depozitáři v Horních Počernicích byly pravidelně monitorovány klimatické poměry. O neuspokojivých klimatických poměrech v depozitáři oddělení mimoevropské etnografie na Betlémském náměstí byla opakovaně podána zpráva. Situace ale zůstala neřešena, neboť řešení je závislé na investiční akci. V jarním a podzimním termínu se uskutečnilo pravidelné preventivní chemické ošetření exponátů. Pro restaurátorskou dílnu byl pořízen speciální laboratorní stůl z investičních prostředků NM za částku 61 020 Kč.

Pohled do prvního sálu stálé expozice Náprstkova muzea – „Indiáni Severní Ameriky“ – repasovaného v roce 2009

2.4 České muzeum hudby

V centrálním objektu ČMH v Karmelitské ulici byla nadále věnována pozornost stavu klimatu v depozitářích a expozicích. Kvalitativní zlepšení péče o sbírku poskytlo zejména dokončení instalace zastínění oken, které tak účinně omezuje vliv denního světla na výkyvy vnitřní teploty (především v letním období), a instalace zvlhčovačů v části depozitářů. Posílením počítačové sítě v objektu byla zajištěna vzdálená správa bezdrátového měřicího systému, který tak umožnil průběžný monitoring klimatu v expozici, výstavních prostorách a depozitářích. Podle výsledku měření jsou průběžně zajišťovány funkce mobilních zvlhčovacích jednotek (expozičně výstavní prostory, restaurátorské dílny, depozitáře ikonografie, trezorové místnosti a depozitář MBS) a řízené větrání v letních měsících.

ČMH1 v rámci inventarizace sbírkových fondů provádělo přebalování sbírkových předmětů do nekyselých obalů, a to zejména ve fonotéce, notovém archivu a ikonografii. Ve fondu ikonografie pokračovalo vybalování a ukládání sbírkových předmětů do nového mobiliáře, který byl vybudován v roce 2008. Také Muzeum Bedřicha Smetany (dále jen ČMH3) ukládalo do nových ochranných obalů zejména materiály ze zpracovávané scénografické sbírky a fondy tiskové dokumentace. Přebalováním do nekyselých obalů se zabývalo i Muzeum Antonína Dvořáka (dále jen ČMH4).

ČMH2 muselo kvůli postupující rekonstrukci objektu Tereziín II. vystěhovat cca 800 předmětů do náhradních prostor.

V roce 2009 byl díky pojistnému plnění ošetřen depozitář č. 329 a v něm uložené sbírky notového archivu, které byly poškozeny plísní vzešlou v důsledku havárie klimatizace v roce 2006. Depozitář byl vydezinfikován, vymalován a hudebniny byly ošetřeny v etylenoxidové komoře na pracovišti Archivu hlavního města Prahy.

2.5 Knihovna Národního muzea

Oddělení rukopisů a starých tisků ve spolupráci se svou konzervátorskou dílnou provedlo v roce 2009 výběr starých tisků k restaurování, měření rukopisů, inkunábulí a paleotypů, pro zhotovení ochranných pouzder a následné ukládání do ochranných kartonů (500 ks). I v roce 2009 pokračovala změna ve způsobu uložení sbírek oddělení knižní kultury dle zásad preventivní ochrany sbírek, tj. výměna kyselých obalových materiálů za nekyselé a prokládání sbírek. Proběhlo měření knih

z knižních fondů Obrození a Bibliofilie z důvodu pořízení zvláštních nekyselých ochranných krabic. Pro bezpečný transport sbírek při stěhování bylo adjustováno 123 131 sbírkových předmětů. V oddělení časopisů bylo svázáno 780 svazků povinného výtisku a převázáno 29 svazků z historického fondu. Náhradou za časopiseckou vazbu bylo pro ochranu periodik využito 3 452 obálek a 175 krabic z nekyselé lepenky – pro historický fond. Alternativně jsou nsvázaná periodika z důvodu nedostatku peněz na vazbu nebo na nákup obálek a výrobu krabic balena do balíků. Ve všech depozitárních prostorách bylo ve spolupráci s oddělením preventivní konzervace sledováno klima. Na zbraslavském zámku byl uskutečněn předběžný klimatický průzkum a vytipovány místnosti s prioritní potřebou vybavení odvlhčovači.

3. Budování, úpravy depozitářů a vybavení depozitářů

3.1 Přírodovědecké muzeum

Dovybavování depozitářů PM v Horních Počernicích pokračovalo zejména doplňováním systému skladové technologie, a to jak z rozpočtu NM, tak prostředků účelových dotací MK ČR. Z prostředků ISO/D,b bylo zhotoveno dalších 300 ks herbářových krabic pro uložení botanických sbírek a 100 ks speciálních muzejních entomologických krabic – systém UNIT pro uložení části entomologické sbírky. Z účelové dotace MK ČR byly v průběhu roku 2009 dovybaveny depozitáře instalací 80 ks kovových skříní pro antropologické a mykologické sbírky, 35 ks regálů pro uložení paleontologického materiálu a bylo pořízeno 65 ks palet pro uložení rozměrných předmětů na uvedené regály. Všechny kompaktorové bloky v depozitářích mineralogicko-petrologického a paleontologického oddělení (sekce A2) byly osazeny zásuvkami tří typů a celá akce v objemu 86 000 ks zásuvek byla dokončena v červnu 2009. V rámci informačního systému uložení paleontologických sbírek bylo k zásuvkám pořízeno 28 000 ks magnetických štítků. Restaurování dalších 53 ks historických skříní

Nově zrestaurované historické muzejní skříně pro uložení ornitologické sbírky

Uložení sbírky posmrtných masek významných osobností české historie (antropologické oddělení)

Vybavení antropologického depozitáře zrestaurovanými skříněmi pro anatomickou sbírku

Kovové policové skříně pro uložení sbírky anatomicko-patologických preparátů antropologického oddělení

pro uložení sbírek rozšířilo skladovou kapacitu depozitářů paleontologického, zoologického a antropologického oddělení. K definitivnímu ukládání sbírkových předmětů byly v roce 2009 pořízeny kromě manipulační techniky (různé vozíky, manipulační stoly) specifické obalové ukládací materiály (sklo, plasty, karton). Největší objemy představovaly dodávky 2 500 ks mykologických herbářových krabic a 10 000 ks herbářových desek, 95 167 ks různých atypických kartonových krabic a krabiček pro uložení mineralogických, paleontologických, mykologických a zoologických sbírek. Vzhledem k různorodosti zoologického sbírkového materiálu bylo pořízeno dalších 73 670 ks skleněných a plastových ukládacích obalů.

3.2 Historické muzeum

V souvislosti s nutností kompletního vystěhování sbírek Historického muzea z hlavní budovy pokračovalo balení sbírek a částečné stěhování, zatím do omezených prostor Terezína I. V depozitáři jsou ve spolupráci s odd. preventivní konzervace průběžně sbírána a vyhodnocována data z datalogerů.

HM1 – V oddělení prehistorie a protohistorie v roce 2009 pokračoval přesun sbírkových fondů z depozitáře ve Všejanech do ústředního depozitáře v Terezíně I. z důvodu plánované změny využití budovy ze strany obecního úřadu. Dokončení stěhování se předpokládá v průběhu roku 2010.

HM2 – Podle plánu probíhalo stěhování sbírek z hlavní budovy do ÚDT: sbírky textilu a středověké keramiky (fond dlaždic). Započala příprava a balení sbírek před stěhováním do ÚDT I a částečně i do ÚDT II.

HM6 – V souvislosti se stěhováním sbírek kvůli rekonstrukci Historické budovy byly do stávajících depozitářů v ÚDT I přemístěny sbírky a předměty doprovodné dokumentace uložené v HB v chodbě v přízemí a částečně v místnostech č. 102, 103 a 104 (fotografické přírůstky, divadelní programy, studijní materiál, knihy, časopisy a varia).

HM7 – Pokračovalo pořádání a ukládání sbírek ODTVS v ÚDT po přestěhování z depozitářů v Tyršově domě a vytváření lokačních seznamů. Část filmové sbírky, která je poškozená povodní z roku 2002, byla přestěhována z místnosti č. III-107 do místnosti č. 0-186. Nově získané velkorozměrové předměty (závodní veslice) byly zavěšeny pod stříšku na prvním dvoře.

HM8 – Pokračovaly třídící a úklidové práce v depozitáři. Pracovníci pokračovali v digitalizaci sbírkového fondu a v dalším výběru předmětů, hlavně plakátů pro využití v rámci projektu RED MUSEUMS.

HM10 – Ve stávajících depozitářních prostorách nedošlo k zásadním změnám. Probíhaly přípravy na přesun sbírky do Terezína (zakoupení části obalového materiálu, konzultace k úpravám prostorů v Terezíně, předběžný plán přesunu sbírky, jednání o spolupráci při jejím balení).

HM11 – V zámku Vrchotovy Janovice dokončila odborná firma stavební opravy prostoru přízemí donjonu, současně byly restaurovány historické omítky (2. etapa, akad. mal. Antonín Hamsík, Pavel Hála). V rámci probíhající rehabilitace zámeckého parku došlo k opravě další části ohradní zdi (úsek z roku 1886) a 3. etapou bylo dokončeno restaurování barokní sochy sv. J. Nepomuckého, dat. po r. 1710 (akad. soch. J. Malovaná a akad. soch. I. Hamáček, z Fondu obnovy památek KUSK v l. 2007–2009 poskytnuto 265 000 Kč). Dále se uskutečnila 1. etapa restaurování prvků kamenné architektury parku (akad. soch. J. Malovaná) a arboristé dvakrát ošetřili kmenové dřeviny (ČSOP Vlašim). Práce byly financovány z rozpočtu NIR1. V roce 2009 získalo HM11 15 804 098 Kč z Operačního programu Životní prostředí na projekt Obnova přírodních prvků zámeckého parku ve Vrchotových Janovicích – vodní nádrž Za vraty.

3.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Pro NpM byla z investičních prostředků pořízena další část úložných systémů pro depozitář oddělení asijských kultur v Horních Počernicích za celkovou částku 850 000 Kč. Tím byla umožněna revize a nová lokace sbírkových fondů čínského uměleckého řemesla, lamaismu a čínského porcelánu a fondu indické a indonéské sbírky. Pro depozitář oddělení mimoevropské etnografie byly z investičních prostředků NM pořízeny dvě speciální dřevěné zásuvkové skříně pro ukládání textilu a plochých předmětů z přírodního materiálu, dvě skříně v celkové ceně 89 690 Kč a dvě kovové depozitářní skříně v celkové ceně 89 000 Kč.

3.4 České muzeum hudby

Díky účelové dotaci z programu ISO bylo v roce 2009 dokončeno vybavení depozitářů pro sbírkové předměty v objektu Karmelitská (dokončení depozitáře ČMH3, depozitář 414 – akvizice). Pro budoucnost zbývá pouze vybavení knihovny ČMH, pro tento prostor bude nutné hledat finanční prostředky uvnitř NM.

ČMH2 přesunulo zhruba polovinu stávajících depozitářů v objektu Terežín II. do náhradních prostor. Tyto náhradní depozitáře byly průběžně kontrolovány a čištěny. Po dokončení I. etapy rekonstrukce objektu Terežín II. na konci roku 2009 byl naplánován přesun ze všech prostor, v nichž je nyní podsbírka hudebních nástrojů provizorně uložena, do zrekonstruovaných místností zapůjčených od Historického muzea. Zde bude moci být sbírka uložena do poloviny roku 2011.

ČMH4 v průběhu roku zkvalitňovalo uložení sbírek, které byly prozatímně uloženy v nevyhovujících prostorách Muzea Antonína Dvořáka na Karlově. Sbírky byly částečně převezeny do trezorové místnosti v Karmelitské, kde byly uloženy do regálů převedených z KNM 6. Další převedené kovové skříně budou využity postupně v návaznosti na probíhající kontrolu podsbírky MAD a následnou restrukturalizaci uložení jednotlivých druhů materiálů.

Oddělení správy, evidence a péče o sbírky (dále jen ČMH6) dokončilo přesun a ošetření sbírek z nevyhovujícího depozitáře na Bertramce, prostor byl vyklizen a předán pronajímateli.

Vedení Národního muzea se v průběhu roku 2009 podařilo po intenzivním jednání s Ministerstvem kultury ČR získat souhlas s převodem práva hospodaření k objektu č. 003 v areálu Kasáren pod Radobýlem v Litoměřicích z Ministerstva obrany ČR na Národní muzeum.

Tento objekt byl postaven v roce 1914, sloužil jako kasárna až do nedávné doby. Na konci 90. let 20. století prošel rekonstrukcí, takže je ve velmi dobrém stavu. Jedná se o čtyřpodlažní dvoukřídlou stavbu se zastavěnou plochou 1 038 m². Převod objektu by měl být uskutečněn v 1. polovině roku 2010, primárně bude Národní muzeum jako nový majitel budovat zabezpečovací systémy, aby mohla být tato nová depozitární budova využívána co nejdříve. V krátkodobém horizontu je nejnaléhavější uložení hudebních nástrojů a sbírky Muzea Antonína Dvořáka z Nelahozevsí; v dlouhodobé perspektivě však tento objekt umožní i např. uvolnění prostor v centrální budově ČMH pro rozšíření expozičních a výstavních prostor.

3.5 Knihovna Národního muzea

Knihovna NM společně s ostatními sbírkovými odbory KNM poskytovala požadavky a informace pro organizaci provozu terežinského depozitáře po jeho rekonstrukci. Stejně jako v loňském roce se KNM zabývala přípravou údajů pro projektování rozmístění regálů, tentokrát však nejen v Terežíně, ale i v zámku Zbraslav, kde bude mít přechodný depozitář oddělení základní knihovny. V úzké spolupráci s architektem vznikl podrobný projekt dočasných stavebních úprav (sádkokartonové příčky vymezující požární zóny) a rozmístění regálů v závislosti na přípustném zatížení stropů. Z důvodu úspory peněz pro vybavení depozitáře na Zbraslavi bylo odkoupeno větší množství použitých regálů od Akademie věd ČR, další část regálového vybavení na Zbraslav bude převezena z Terežína na jaře 2010, kde budou stacionární regály nahrazeny kompaktními. Při plánování zázemí pro KNM v historické budově NM po rekonstrukci se odehrály složité diskuse mezi odborníky o tom, kam umístit fondy rukopisů a starých tisků po rekonstrukci historické budovy. Proti variantě umístění do podzemních trezorových depozitářů stála varianta umístění zpět do historické budovy. Tyto sbírky budou uloženy do nově vybudovaných podzemních trezorových depozitářů.

4. Ošetření sbírek

4.1 Přírodovědecké muzeum

Restaurování a konzervace

Restaurování	30 244
Konzervace	7 926
Preparace	32 155
Modely	3
Celkem (ks)	70 328

V PM bylo v roce 2009 celkem preparováno, restaurováno a konzervováno 70 328 sbírkových předmětů s důrazem na ošetření starých sběrů i cenných nových přírůstků. Preparačním zákrokem prošlo jen v botanické podsbírce na 4 000 herbářových položek a 100 typových exemplářů brouků entomologické podsbírky. V antropologickém oddělení bylo ošetřeno a uloženo do nových obalů 1 919 předmětů – kosterních pozůstatků. V rámci přípravy stěhování sbírek z HB NM bylo značné úsilí věnováno očištění a přebalení mineralogického, geologického, paleontologického a mykologického materiálu.

Pro výstavu „Příběh planety Země“ byly v paleontologických dílnách vytvořeny 3 velkorozměrné modely – podmořský devonský útes od Koněprus, karbonický prales a předchůdce lichokopytníka Schizotherium.

vlevo:
Typová položka druhu
Cosmos ocellatus Greenm.,
Mexiko – jedna z nejstarších
ve fondech světového herbáře
botanického oddělení
(před preparací)

vpravo:
Herbářová položka
po preparaci

4.2 Historické muzeum

Restaurování a konzervace – počet kusů	HM	HM1	HM2	HM3	HM4	HM5	HM6	HM7	HM8	HM9	HM10	HM11
Restaurování	679	–	29	22	615	–	5	2	1	–	5	–
Konzervace	14 831	787	1 649	4 560	720	–	4 369	2 731	–	–	15	–
Celkem ks	15 510	787	1 678	4 582	1 335	–	4 374	2 733	1	–	20	–

Restaurování a konzervace – částka Kč	HM	HM1	HM2	HM3	HM4	HM5	HM6	HM7	HM8	HM9	HM10	HM11
Z rozpočtu NM	89 212	–	60 712	5 000	–	–	8 500	–	15 000	–	–	–
Z dotace MK vč. ISO	734 178	–	426 178	–	–	–	260 000	–	–	–	48 000	–
Z jiných zdrojů	29 000	–	12 000	–	–	–	–	17 000	–	–	–	–
Celkem Kč	852 390	–	498 890	5 000	–	–	268 500	17 000	15 000	–	48 000	–

Historické muzeum úspěšně pokračovalo v ošetření sbírek. Na restaurování a konzervaci bylo vynaloženo 89 212 Kč z rozpočtu Národního muzea, 734 178 Kč z dotací MK ČR a 29 000 Kč z jiných zdrojů – celkem 852 390 Kč.

HM1 – V odd. prehistorie a protohistorie byl systematicky konzervován především nálezový fond z pohřebiště doby římské v Lužci a dále keramický materiál, především soubor z výzkumu NM v Hlubokých Mašůvkách a keramika z depositářů.

HM2 – Z prostředků ISO (95 000 Kč) a částečně ze zdrojů OSČD (712 Kč) bylo hrazeno restaurování rámu portrétu císaře Františka Josefa I. od Eduarda Engertha, 1861, z výzdoby zasedacího sálu české sněmovny (H2-192 426) – práci provedl externí restaurátor akad. malíř Milan Kadavý. Z pro-

Detail portrétu Karla Jaromíra Erbena od malíře Františka Horčičky, 1873 – stav před a po restaurování akad. malířem Janem Frühaufem

*Restaurovaná kazeta
s prezidentským diplomem
Edvarda Beneše v nové krabici*

středků ISO (86 982 Kč) tentýž restaurátor restauroval 7 portrétů (Karel Egon kníže Fürstenberg 2x, Josef Dobrovský, Julius Grégr, Josef Šmidinger 2x, Arnošt Muka (H2-11 806, H2-11 949, H2-21 218, H2-22 533, H2-22 534, H2-22 552, H2-60 789). Tentýž restaurátor restauroval z prostředků ISO (10 000 Kč) portrét Františka Kvapila (H2-18 413) a portrét Františka Martina Pelcla (H2-146 424). Externí restaurátor akademický malíř Jan Frühauf restauroval z prostředků ISO (62 130 Kč) portréty Mořice Fialky, Václava Hanky a Vincence Julia šlechtice Krombholze (H2-5 576, H2-22 545, H2-192 398), a dále z prostředků ISO (48 178 Kč) tento restaurátor restauroval malovanou část obrazu Naděždy Nikolajevny Kramářové (H2-195 108/a). Vnější rám tohoto obrazu (H2-195 108/b) restauroval Jaromír Bruthans také z prostředků ISO (13 000 Kč). Další externí restaurátor Andrej Šumbera restauroval z prostředků Správy Pražského hradu (12 000 Kč) románskou čelenku (H2-60 770). Z rezervy Historického muzea (60 000 Kč) byly zadány akademické malířce Tamaře Beranové fixační a konzervátorské práce čtyř polychromovaných dřevořezb (H2-5 290, H2-6 188, H2-17 201, H2-104 923). Akademická malířka Olga Trmalová z prostředků ISO (14 700 Kč) restaurovala portrét Františka Palackého (H2-185 685), z téhož zdroje (19 800 Kč) byly restaurovány toutéž restaurátorkou portréty Václava Bendla alias Čeňka Stránického (H2-11 935) a Johanny Hartmanové (H2-22 549). Akademická malířka Olga Trmalová restaurovala také skupinu dalších šesti portrétů (František J. Zámečník, Karel Jaromír Erben, Václav Hanka, Božena Němcová, Matěj Josef Sychra, Josef Jaroslav Kalina) a to opět z prostředků ISO (76 388 Kč).

HM3 – V Archivu NM se uskutečnilo restaurování kovové etue na uložení prezidentského diplomu Edvarda Beneše (1946) z rozpočtu NM (1 000 Kč); na uložení prezidentských diplomů Edvarda Beneše (1935, 1946) a Emila Háchy (1938) byly z rozpočtu NM vyrobeny speciální krabice (4 000 Kč). V rámci spolupráce s Národním archivem byly restaurovány archivní kulturní památky ANM: Knihy jednacích protokolů Vlasteneckého muzea v Praze z let 1822–1852, 2 sv. + 1 sv. rejstřík (AKP č. 63); Rukopis Karla Havlíčka Borovského „Křest sv. Vladimíra“, 28 listů včetně přebalu (AKP č. 64); Maticní kniha 1831–1846, 1 sv. (AKP č. 65); a jednotliviny z Topografické sbírky F: zlomek listiny biskupské konsistoře, 1325 (F-Boleslav Stará) a 7 vojenských pasů (F-Choceň-b). Ve spolupráci s VOŠG a SPŠ grafickou byly restaurovány poškozené jednotliviny z různých fondů: 2 plány areálu Valdštejnského paláce, z 18. stol., (Sbírka H), plán pro stavbu vily v Senohrabech, 1905 (V. J. Prášek), rukopisný plánek bitvy u Terronu (J. Smutný), protokol z jednání cizích politiků v Ženevě, 1918 (P. Šámal) a mapa ČSR 1938 (Edvard Beneš). Dále bylo konzervováno cca 4 560 pečeti poškozených povodní 2002.

*Černofigurová číše. Attická dílna,
konec 6. století př. Kr.
Stav během restaurování
a konečný výsledek (vpravo)*

HM4 – Ošetření sbírek restaurátory národopisného oddělení se zaměřovalo, vzhledem ke specifice fondu, stejně jako v minulých letech především na restaurování a konzervování lidového textilu a dřeva, které tvoří většinu objemu sbírek oddělení, a které jsou zároveň z národopisných sbírek nejcitlivější na rozmanité vlivy prostředí. Důkladným restaurováním a konzervováním tak prošlo 92 akvizic získaných terénním výzkumem české krajanské komunity ve vesnicích rumunského Banátu pro výstavu „Český Banát“; zde si největší péči vyžádal velký soubor textilií, především ženských kro-

*Náročně restaurovaná sakrální
plastika pro Muzeum umění
v Olomouci*

ových celků (pracovní, svatební a smuteční oděvy) a velký soubor zvykoslovných textilií, z dalších materiálů to byl rozsáhlý soubor dřevěného zemědělského nářadí a náčiní, a proutěných, kovových a dřevěných výrobků. V oblasti lidového textilu bylo restaurováno velké množství cenných textilií především z oblasti lidového oděvu (např. košile, šněrovačky, vínky, čepečky, stuhy), ale i dalších typů lidového a pololidového textilu (koutnice, záclony, plachty) včetně solitérních unikátů. Vedle restaurování předmětů pro účely výstav NM v roce 2009 byly restaurovány i předměty pro výstavu „Deset století českého granátu“, prezentovanou v ruském Petrohradě a pro externí prezentační aktivity spolupracujících institucí. Pro účely kvalitnějšího uchování textilních sbírek bylo vyrobeno celkem 71 speciálních papírových krabic na uložení lidového textilu.

HM6 – Ve sbírkách divadelního oddělení došlo k restaurování knihy dokumentace Švandova divadla z doby působení ředitele Járy Kohouta (1936), napadené plísní, restaurátorkou Irenou Brunnhofferovou a ke konzervátorskému zásahu na 4 výtvarných návrzích českých tvůrců. Započato bylo restaurování silně poškozených vázaných cedulí Prozatímního divadla restaurátorkami papíru z KNM. Z prostředků určených na stěhování pokračovala Ing. Petra Vávrová se spolupracovnicí na odborném čištění, nové adjustaci a novém označení skleněných negativů fotografií – celkem 4 369 ks.

HM7 – Konzervace v ODTVS se týkala především základního ošetření uložených sbírek a sbírek připravovaných k vystavení (výstavní činnost NM, výpůjčky). Restaurovány byly předměty z trojrozměrné sbírky (dva olympijské prapory, placeno ze sponzorského příspěvku Českého olympijského výboru).

HM8 – Z rozpočtu HM byla nákladem 15 000 Kč restaurována standarta prezidenta republiky z roku 1919 (č. H8-13108) a současně byla pořízena její replika.

HM10 – Z prostředků ISO přidělených MK ČR (40 000 Kč) proběhla další etapa restaurování řecké keramiky z někdejší sbírky F. Zemana. Práce prováděla externí restaurátorka M. Velebilová. Jedná se o černofigurové lékythy a číše attické produkce, jejichž dekor a tvar byl silně narušen nánosy krusty

*Attické pozdně archaické vázy
po restaurování*

a lomy ve stěnách. Odkrytím původního dekoru a zpevněním stěn získal vzhled nádob na věrohodnosti a přiblížil se maximálně původnímu stavu. Konzervaci pěti bronzových artefaktů z římské doby provedla externí restaurátorka S. Gojdová z prostředků VVZ Osobnosti české vědy a kultury (8 000 Kč). Jde o předměty z někdejší sbírky arcivévody Ludvíka Salvátora, která vznikala za jeho studijních cest po Středomoří. Korodovaný a krustami pokrytý povrch byl očištěn a stabilizován.

Restaurování a konzervace HM

Restaurování	679
Konzervace	14 831
Preparace	0
Modely	0
Celkem ks	15 510

4.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

V restaurátorské dílně byl konzervátorsky ošetřen značný počet předmětů v souvislosti s realizovanými výstavami, v řadě případů byl potřebný zásah rozsáhlejší a měl tedy charakter restaurování předmětu. Konzervátorské ošetření předmětů probíhalo také v souvislosti s jejich novou lokací v depozitáři v Horních Počernicích.

Z finančních prostředků programu ISO Ministerstva kultury ČR bylo realizováno externí restaurování 13 japonských mečů za celkovou cenu 1 999 000 Kč a 9 japonských svitků za celkovou cenu 97 000 Kč. Oba tyto soubory jsou tak připraveny k prezentaci v rámci výstavy Gejša a samuraj v roce 2010.

Čapka z červeného sukna, vyšívána zlatými a stříbrnými dracouny a dýnkem se stříbrným filigránem. Gruzie 1899. Inv. číslo: 119, Asijské oddělení Náprstkova muzea. Rozměry: průměr 15 cm, výška 6,5 cm

Vertikální svitek, Hokusódó Rokei: Výjev z domácnosti, malba na hedvábí, montována v brokátu a hedvábí, podlepeno papírem, obraz 38 x 59,9 cm, celková montáž: 129 x 62 cm, 1818–1829

4.4 České muzeum hudby

Ošetření sbírek	ČMH1	ČMH2	ČMH3	ČMH4	ČMH6	Celkem
Restaurování	151	1	136	48	476	812
Konzervování	–	300	–	–	1	301
Preparace	–	–	–	–	–	–
Modely	–	–	–	–	–	–
Celkem	151	301	136	48	477	1 113

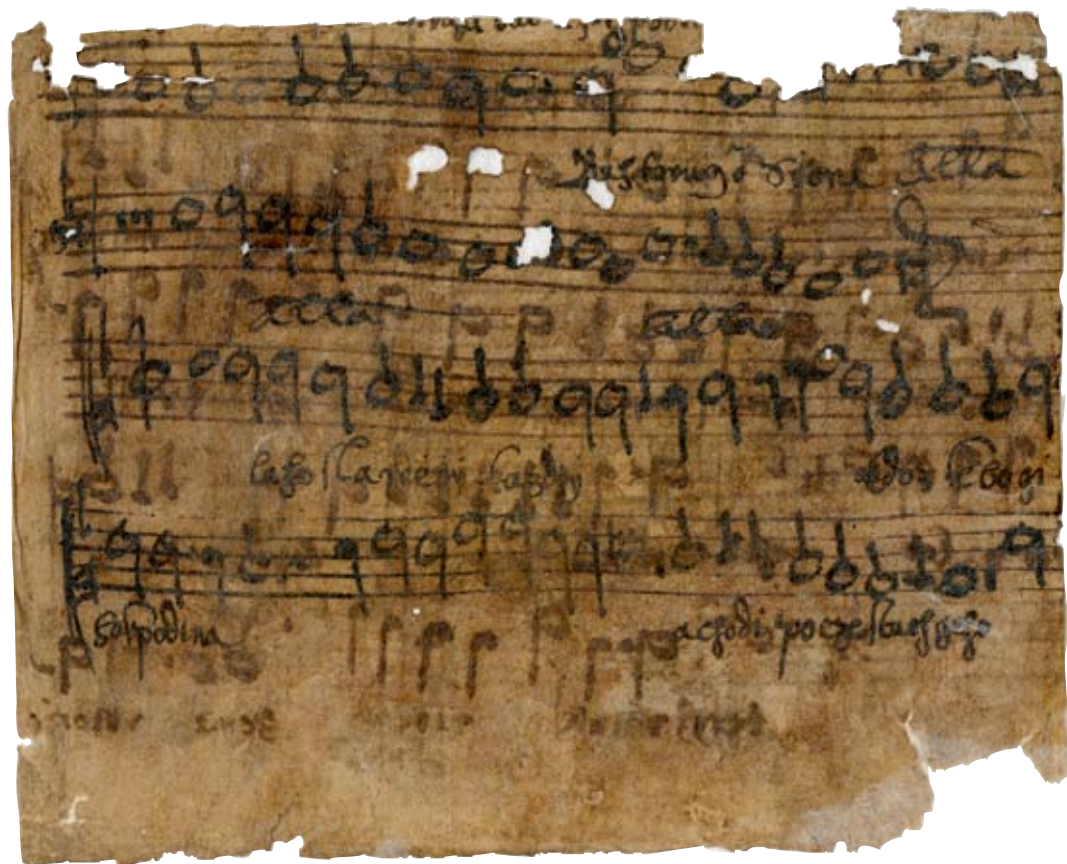
Restaurátoři ČMH2 v roce 2009 provedli údržbu a konzervaci nástrojů ze stálé expozice ČMH, nástrojů z depozitáře Terežín, z tzv. „Horníkovy sbírky“, nástrojů na zápůjčky na výstavy v rámci NM i jiných institucí a vypůjčených nástrojů pro výstavu k 100. výročí založení Pražského pěveckého sboru Smetana. Dále byly konzervovány nástroje pro výstavu „Z pokladů NM“, pro expozici Národního památníku na Vítkově, pro zápůjčku na výstavě „Hudba na koleně aneb Na co vše se dá hrát“ (Máslovické muzeum), pro expozici skladatele Aloise Jelena v pamětní síni Světelského muzea, pro expozici státního hradu Grabštejn, pro výstavu „Česká filmová pohádka I. a II.“ ve Středočeském muzeu v Roztokách. Celkem se jedná o cca 300 sbírkových předmětů.

Restaurátorská dílna papíru ČMH byla v roce 2009 v rámci investic doplněna přístrojem Gryf pro úpravu vody pro odkyselování papíru. Ze sbírek ČMH1, ČMH3 a ČMH4 restaurovala celkem 2 362 folií, cca 2/3 rukopisů a 1/3 tištěných dokumentů. Dále bylo provedeno náročné restaurování 2 historických vázaných hudebnin z počátku 17. století ze sbírky Ondřeje Horníka, včetně restaurování vazby. Průběžně je výběr materiálů pro restaurování konzultován s kurátory. Ošetřeno bylo také 50 hudebnin postižených havárií klimatizace. Průběžně je zajišťována péče o sbírky pro výstavní činnost a konzultována jejich odpovídající adjustace.

*Klavír E 2839, J. Dohnal, Vídeň,
začátek 19. století – stav
po restaurování ukončeném
v roce 2009
(restauroval Jan Bečička)*

Soubor zlomků anonymních vícehlasých renesančních skladeb s latinským i českým textem z 2. poloviny 16. a z počátku 17. století ze sbírky Ondřeje Horníka (sign. XXIX D 139). Teprve po restaurování je možné soubor zkompletovat a vědecky zhodnotit. Snímek zachycuje stav po restaurování

Např. pro ČMH3 tato dílna pokračovala v průběžném restaurování nejstarší vrstvy poškozených cedulí Národního divadla ke smetanovským inscenacím a silně poškozených materiálů ze zahraniční tiskové dokumentace (104 ks), dále byly restaurovány vybrané materiály ze sbírky libret (15) a scénografie (kostýmní návrhy F. Kysely k Libuši, 14 ks), 1 dopis B. Smetany, 1. vydání klavírního výtahu Prodané nevěsty (pro výstavu Prodaná nevěsta – česká opera oper) a plakát Adolfa Hoffmeistersera k premiéře Prodané nevěsty v Paříži (pro výstavu „Fenomén Martinů“).

Dodavatelsky se realizovalo restaurování autentických dokladů k vydání faksimile partitury a klavírního partu Violoncellového koncertu h moll op. 104 Antonína Dvořáka hudebním vydavatelstvím Bärenreiter (partitura, klavírní výtah a související skici). Sponzorské prostředky použilo ČMH4 na restaurování klavírního tria Dumky.

České muzeum hudby – náprava povodňových škod

Přestože byl v roce 2008 ukončen dotační program na nápravu škod způsobených povodní v roce 2002, nemohly být ukončeny restaurátorské práce na dotčených sbírkových předmětech, neboť následky povodní dosud nebyly zcela vyřešeny.

ČMH1 dále přebíralo vysušené a desinfikované materiály od Technického muzea v Brně (celkem 1 400 jednotek). Převezené hudebniny byly zabaleny do nových ochranných obalů (vnitřní obaly, fascikly) a uloženy do depozitáře.

Také na restaurování hudebnin zasažených povodní pracovala restaurátorská dílna ČMH (celkem 31 jednotek). I když jsou hudebniny po vysušení v relativně dobrém stavu, další ošetření nebo restaurování je nezbytné – podle propočtů z minulých let by na externí restaurování jen u notového archivu bylo potřeba minimálně asi kolem 900 000 Kč. Restaurování „povodňových“ předmětů letos neprobíhalo v knihovním fondu. Knihovnice však alespoň systematicky vyhledává náhrady za poškozené tituly v antikvariátech nebo nových nabídkách. I v rámci knihovny a sbírky libret by

bylo potřeba zadat další restaurování externím restaurátorům. V roce 2010 bude převoz a uložení vysušených předmětů dokončeno.

NM žádalo z programu ISO prostředky na dokončení restaurování povodněmi zasažených klávesových nástrojů, které bylo započato v přechozích letech. V roce 2009 bylo ale dokončeno pouze restaurování klavíru E 2839, J. Dohnal, Vídeň, začátek 19. století (provedl Jan Bečička, 192 000 Kč); zakonzervováno bylo restaurování dalších dvou klávesových nástrojů E 2925, Michael Weis (Jan Bečička, 33 000 Kč) a E 2407, C. P. Th. Steinweg (Stanislav Hüttl, 15 000 Kč). Na dokončení těchto nástrojů žádá ČMH účelovou dotaci z programu ISO v roce 2010.

4.5 Knihovna Národního muzea

Knihovna NM a její pracovnice z konzervátorské dílny provedly odsklívání a paspartování rukopisných zlomků (44 ks), restaurování st. tisků: kompletně 19, částečně 16; restaurování rukopisů: kompletně 2, částečně 5, 4 zlomky starých tisků byly konzervovány a adjustovány, průběžné ambulantní opravy 65 ks, kompletní zrestaurování 15 historických lokálů, zhotovení 2 krabic na archiválie v Kinské knihovně, pro oddělení KNM5 restaurovala 19 ks plakátů, pro oddělení jiných odborů provedla 34 restaurátorské zásahy – např. katalogy a mapy pro ONČD. Nejzajímavější restaurované kusy: rukopis IV B 6 Husitský misál, 15. stol., Langer III.2.L.L.14 Gart des gesundheit Hortus Sanitau, 1530, Langer III.4.I.1. Herbář, 1542, 39 F 31 Věčný pekelný žaltář, středověké rukopisné iluminované zlomky. Dodavatelsky proběhlo restaurování historických plakátů oddělení knižní kultury za pomoci státní účelové dotace (26 ks, externí restaurátorka) a z prostředků NM (36 ks, Střední průmyslová škola grafická).

Restaurování a konzervace

	KNM pro KNM	KNM pro jiná oddělení
Restaurování	69	34
Konzervace	83	–
Preparace	–	–
Modely	–	–
Restaurování a konzervace po odborech – celkem kusů	152	34

5. Odborné zpracování sbírek

5.1 Přírodovědecké muzeum

Odborné revize, determinace a laboratorní zpracování sbírek PM byly zaměřeny zejména na starší, dosud nezpracované muzejní fondy. Do systematické evidence byly v průběhu roku 2009 převáděny především předměty z evidence chronologické s tříletou lhůtou na jejich zpracování. Materiál získaný při terénních výzkumech byl až do doby ukončení řešení jednotlivých úkolů evidován v doprovodné dokumentaci k podsbírkám. Souběžně s plánovanou inventarizací byla prováděna podrobná fyzická a odborná revize inventarizovaných předmětů s návrhy na deakcesí (hlavně podsírka zoologická). Roční kvóta inventarizace v PM byla splněna na 55,02 %, tj. 33 070 evidenčních čísel odpovídajících 140 934 ks předmětů, s ohledem na velké počty předmětů evidovaných pod jedním číslem, časovou náročnost revize a nutnost očisty a přebalení většiny předmětů před jejich přestěhováním do depozitářů v Horních Počernicích. Při zpracování sbírek v rámci tohoto stěhování byl kladen důraz na rozřídění předmětů podle nového uspořádání, doplnění evidenčních záznamů a uložení sbírek do nových ukládacích obalů. Pokračovala i digitalizace starší písemné evidence

ve formě dílčích elektronických databází jednotlivých oddělení. Například v zoologické podsбірce obsahuje elektronická databáze již 366 805 evidenčních záznamů pro 113 483 sbírkových položek, v podsбірkách mineralogicko-petrologického oddělení elektronická databáze zahrnuje již 110 564 položek.

V průběhu řešení projektů VaV byl sbírkový fond PM zdrojem studijního materiálu pro srovnávací účely a bližší determinaci s důrazem na typový materiál nebo předměty z typových lokalit.

Evidence sbírek	Počet evid. položek	Počet evid. kusů
Evidence chronologická	299	54 369
Evidence systematická	15 451	23 161
Evidence v elektronických databázích	19 231	26 165
Revize	50 019	67 296
Inventarizace u ev. chronologické	9	6 923
Inventarizace u ev. systematické	33 070	140 934
Inventarizace u ev. v el. databázích	–	–
Archivní evidence	–	–

5.2 Historické muzeum

HM1 – Zpracování sbírek oddělení prehistorie a protohistorie probíhá v databázi DEMUS.

HM3 – V rámci odborné činnosti inventarizovala M. Vandrovcová osobní fond A. Kalina (2 kart., 225 inv. č.) a K. Woitschová úřední fond Saský apelační soud v Drážďanech (ve spolupráci s E. Leiserin- gem, 32 kart., 157 inv. č.). V rámci postupného přechodu na databázovou evidenci sbírek přepisovala K. Táborská strojopisné inventáře do databáze BACH (celkem 6 fondů, 7 813 inv. č.).

HM4 – V národopisném oddělení probíhá testování programu ESMUS, jinak se zpracování sbírek provádí v databázi BACH ProMuzeum (Etnografie). M. Tauberová přepsala evidenci sbírek lidového textilu ze strojopisného inventáře do elektronické databáze (celkem 3 fondy, 7 500 inv. č.) a digitálně zdokumentovala celkem 753 kusů sbírkových předmětů, inventarizovala sbírku lidového textilu a oděvu (9 225 inv. č.) a část stejné sbírky i katalogizovala (311 kusů inv. č.). H. Mevaldová přepisovala evidenci sbírek lidového bydlení, dopravy, nábytku, pletiv, řemesel, zemědělství a textilních technik ze strojopisného inventáře do elektronické databáze (celkem 7 fondů, 257 inv. č.) a ve stejných sbírkách katalogizovala celkem 124 inv. č. A. Voříšková pokračovala v přepisování evidence, katalogizaci a inventarizaci sbírky lidového umění, D. Sedláková v přepisování evidence, katalogizaci a inventarizaci sbírky zvykosloví se zvláštním důrazem na sbírku betlémů.

HM6 – Tvorba katalogu starých divadelních tisků v programu KPWin – J. Krákorová (9 061 ks); v souvislosti s nálezem kontroly OMG MK ČR katalogizace či uložení v souladu s pravidly CES části Fondu Městských divadel Královských Vinohrad – H. Jordan (2 205 ks).

HM7 – V rámci odborné činnosti L. Swierczeková inventarizovala fondy: V. Šveňha (4 kart., 65 inv. č.) a část fondu Golf Club Praha (17 kart. 650 inv. č.).

HM8 – Oddělení novodobých českých dějin pokračovalo ve zpracování sbírek v programu DEMUS. Archivní evidenci plně podléhá Archiv Národního muzea a Československé dokumentační středisko; část svých sbírek evidují jako archiválie i další oddělení HM. Archivní fondy a sbírky jsou evidovány v celostátní evidenci Národního archivního dědictví (NAD), vedené odborem archivnictví

a spisové služby MV ČR v databázi PEvA (evidenze 1. stupně). Pro evidenci 2. stupně (inventarizace a katalogizace) užívají oddělení HM databázi BACH ProArchiv (Inventář, Fotoarchiv). K 31. 12. 2009 eviduje Historické muzeum 1 177 archivních fondů a sbírek NAD, v rozsahu 3440,95 b. m.

Evidence sbírek	Počet evid. kusů
Evidence chronologická	1 781
Evidence systematická	13 459
Evidence v elektronických databázích	20 595
Revize	7 179
Inventarizace u ev. 1. stupně	4 870
Inventarizace u ev. 2. stupně	130 930
Inventarizace u ev. v el. databázích	33 455
Archivní evidenci 2. st.	1 097

5.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Evidence sbírek	Počet evid. kusů
Evidence chronologická	758
Evidence systematická	1 123
Evidence v elektronických databázích	279
Revize	2 288
Inventarizace	2 677

V souvislosti s pohybem a novým uložením sbírkových předmětů oddělení asijských kultur probíhala zároveň revize stávajících identifikačních údajů těchto předmětů a revize jejich stavu.

5.4 České muzeum hudby

Evidence sbírek	ČMH1	ČMH2	ČMH3	ČMH4	Celkem
Evidence chronologická	31	14	8	3	56
Evidence systematická	3 793	–	277	1 016	5 086
Evidence v elektronických databázích	3 805	1 200	201	166	5 372
Revize	–	800	–	–	800
Inventarizace u chronologické evidence	–	–	–	21	21
Inventarizace u systematické evidence	17 342	–	2 613	1 562	21 517

V ČMH1 pokračovala katalogizace a rekatalogizace jednotlivin (hudebniny, monografie, periodika, hudební dokumenty, grafika) do databáze KPWin SQL, pozůstalosti jsou nadále zpracovávány do excelových tabulek.

Používaný knihovní software KPwinSQL v současné verzi 1.0 neumožňuje některé důležité funkce a navíc již není podporován firmou (vývoj), proto se připravuje přechod na verzi 1.1, která je plně podporována a její implementace též připraví upgrade na nově vyvíjenou verzi 2.0; v průběhu celého roku probíhaly pravidelné aktualizace a úpravy programu i webového katalogu OPAC; co se týká stavu zpracování, bezproblémové je ukládání monografií a periodik, rovněž hudebniny jsou v bezproblémovém provozu a pravidelně přibývá cca 170 záznamů měsíčně; zvukové dokumenty po rychlém startu uvázly a katalogizace korespondence kvůli přípravě výstavy „Fenomén Martinů“ stála úplně, rovněž v grafice přibylo kvůli zaneprázdněnosti pouze několik záznamů; naopak rychle přibývají záznamy v samostatné bázi grafiky, které ukládá praktikantka (116 za prosinec); byla dokončena kompletní harmonizace všech autorit se záznamy Souboru národních autorit Národní knihovny.

Pracovníci ČMH1 s externími spolupracovníky pokračují ve zpracování dosud nez katalogizovaných pozůstalostí, v současné době jsou zpracovávány tyto fondy: Alois Hába, R. A. Dvorský (V. Šustíková), Nora Grumlíková (A. Vašíčková), České kvarteto (D. Štefancová), Ivo Jirásek (M. Sedláková), K. B. Jiráček (J. Frei – ext.), František Gregora (L. Procházka – student FF UK), Luboš Fišer (J. Hájek – student FF UK), Vladimír Lébl (A. Holečková – studentka FF UK), Jarmil Burghauser (M. Hallová – ext.).

ČMH1 dokončilo v rámci 4. etapy Retrospektivní konverze katalogů hudebněhistorického oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby skenování katalogu hudební knihovny včetně katalogu periodik. Celkem bylo v obrazové podobě v rámci NRIS zpřístupněno 12 884 záznamů. Finanční dotace z programu VISK 5 v roce 2009 činila 57 000 Kč.

Tím bylo dokončeno skenování těch katalogů hudebněhistorického oddělení, které bylo možné na základě dostatečně kvalitních záznamů touto formou zpřístupnit. Skenování probíhalo od roku 2007; zpřístupněno bylo celkem 183 534 lístků, tj. 219 689 záznamů (inventáře fondu pozůstalostí obsahují více záznamů na 1 listě). Skenování provedla firma Comdat. Výsledky projektu jsou dostupné na internetu.

ČMH2 provedlo náhledovou fotodokumentaci všech sbírkových předmětů, které byly uloženy do provizorních depozitářů v objektu Tereziín II. (celkem 800 předmětů). Byl doplněn katalogizační záznam u předmětů dosud nezpracovaných v systematické evidenci (150 chybějících karet). Byl vytvořen návrh struktury záznamu evidence hudebních nástrojů v rámci systému ESMUS, ale dosud není možné tento evidenční software využívat.

ČMH3 pokračovalo v katalogizaci fondu scénografie (zčásti katalogizace nezpracovaných přírůstků, zčásti rekatalogizace předchozí nepříliš kvalitní systematické evidence), a sbírky nenotových rukopisů a tisků do nových jednotně značených sbírkových řad. Dále byly katalogizovány nezpracované jednotliviny (většinou nové akvizice) ze sbírky hudebnin, libret, výtvarné sbírky a fonotéky.

ČMH4 katalogizovalo zejména fond pozůstalosti Jarmila Burghausera (ext. M. Hallová). Jeho samostatnou část, inventář S 274 (soubor odeslané a přijaté korespondence O. Šourka) zpracovává J. Dehner (1 016 položek). Rozsáhlý soupis (odhadem 10 000 položek), zpracováváný bohužel tradičním způsobem (Word), by měl být dokončen v průběhu r. 2010. Katalogizace veškerých dalších sbírkových předmětů již probíhá ve strukturovaných záznamech (Kp Win SQL), jedná se většinou o zpracování různých jednotlivin – notových a nenotových rukopisů, nototisků, audiovizuálních nosičů atd.

Centrum pro dokumentaci populární hudby a nových médií (dále jen „ČMH5“) v roce 2009 společně s ČMH1 a ČMH6 vytvořilo koncepci ukládání sbírek, které spadají do jeho sběrného programu. Sbírkou budou ukládány v dislokovaných depozitářích ve struktuře kopírující sbírkové fondy ČMH1. V roce 2010 bude zpracována sbírková koncepce tohoto nejmladšího oddělení ČMH, které se v roce 2009 věnovalo zejména přípravě stěžejního výstavního projektu roku 2010 Beatlemánie.

Evidence knižního fondu Českého muzea hudby

Základní katalogizace knižního fondu je prováděna v rámci Knihovny Národního muzea, záznamy jsou v Českém muzeu hudby dále editovány. Systematicky probíhá rekatalogizace knižního fondu. V roce 2009 bylo získáno 275 nových knih převážně formou vlastního sběru, 22 knih koupí za 13 478 Kč z rozpočtu ČMH.

5.5 Knihovna Národního muzea

Evidence sbírek	Počet evid. kusů
Evidence chronologická	25
Evidence systematická	1 583
Evidence v elektronických databázích	3 663 ¹
Evidence v elektronických databázích	2 179 ²
Evidence v elektronických databázích	17 245 ³
Revize	
Inventarizace u ev. 1. stupně	3 904
Inventarizace u ev. 2. stupně	9 745
Inventarizace u ev. v el. databázích	2 620

1 Doklady knižní kultury

2 Katalogizace knih

3 Retrokonverze lístkového katalogu cizojazyčných starých tisků NM (s podporou programu VISK)

5.5.1 Evidence knihovního fondu Knihovny Národního muzea

V oddělení základní knihovny bylo možné i v tomto roce díky grantové podpoře VISK5 pokračovat v retrokonverzi lístkového katalogu fondu českých knih z 19. století – v oblasti písmene Y. Ale snížením dotace oproti navrhované výši se nepokročilo k písmenům W–Z. V evidenci I. a II. stupně zpracovala základní knihovna 6 224 svazků. Oproti roku 2008 zde velmi pokročilo průběžné zasílání elektronických katalogizačních záznamů do Souborného katalogu ČR, který ze základní knihovny celkově přijal 28 772 záznamů, z toho autorských záznamů z KNM bylo 9 336. V základní knihovně byly katalogizovány knižní celky Jiřincová, Höger, Šafařík, Fučík a knihovna cirkusové literatury. Dokončeny byly celky Jiřincová a Höger. Oddělení rukopisů a starých tisků zpracovalo v evidenci I. stupně 3 staré tisky. Místo evidence II. stupně provádí postupnou retrokonverzi lístkového katalogu starých tisků do systému KpWin. Oddělení časopisů zapsalo v evidenci I. stupně 3 627 titulů povinného výtisku, ve II. stupni zkatalogizovalo 5 014 svazků. Oddělení zámeckých knihoven provedlo speciální katalogizaci 8 341 svazků v knihovnách Mnichovo Hradiště, Strážnice, Radenín, Kynžvart, Dubová, Stěbořice, Chuchelná, Červený Hrádek u Jirkova, Klášterec, Kačina, Žďár nad Sázavou, Moravské Budějovice, Lipník nad Bečvou. Oddělení knižní kultury pokračovalo v evidenci kramářských písní, modliteb (devocionálií – sbírka B. Přibila), předsádkových a ručních papírů, kupletů a populárních písní, kramářských prozaických tisků, pohlednic, fondu Varia apod. ze sbírky Rudolfa Hlavy a tzv. staré zásoby. Nejvíce se pokročilo ve zpracování kupletů a populárních písní. Proběhla katalogizace ilustrací a hmotných památek – fond Zdeněk Mézl. Plánovaná katalogizace

sbírky exlibris J. Paroubkové neproběhla, místo ní proběhla evidence I. a II. stupně pozůstalosti J. Chlebečka a části pozůstalosti K. J. Obrátila a dále katalogizace drobných přírůstků z roku 2009. Oddělení knižní kultury zaevidovalo v I. stupni 2 345 předmětů a ve II. stupni 1 576 předmětů, v rámci evidence I. stupně bylo zaevidováno 3 521 sbírkových předmětů.

5.5.2 Inventarizace sbírek a knihovnická revize

1. Inventarizace CES

Oddělení základní knihovny inventarizovalo 2 174 (149,5 % roční kvóty) svazků. Oddělení rukopisů a starých tisků provedlo inventarizaci 1 713 (101 % roční kvóty) starých tisků v sále starých tisků i v klimatizované depozitáři. Oddělení časopisů inventarizovalo 60 (500 % roční kvóty) svazků z CES. Oddělení knižní kultury inventarizovalo 6 841 (100 % roční kvóty) položek části nakladatelských archivů a osobních fondů, kramářských písní, štočků, grafiky a exlibris. Úhrnně bylo v KNM inventarizováno 10 767 evidenčních čísel, tj. 107,83 % z celkové roční kvóty.

2. Knihovní revize

V oddělení základní knihovny KNM činila knihovnická revize 19 333 svazků, tj. jen 3 % z předepsaného počtu na rok. Limit nebyl splněn, protože revize byla z důvodů příprav na stěhování ukončena již na konci 1. čtvrtletí. Oddělení časopisů revidovalo 4 408 titulů povinného výtisku; u vydavatelů reklamovalo 502krát elektronickou poštou, 82krát písemně, 502krát telefonicky doplnění vydávaných titulů. Oddělení zámeckých knihoven provedlo revizi 12 944 svazků.

6. Dokumentace

6.1 Přírodovědecké muzeum

Obrazová dokumentace sbírek

Fotodokumentace	1 757
Fotodokumentace a)	-
Fotodokumentace b)	-
Kresebná dokumentace	-
Digitalizace	10 260
Obrazová dokumentace po odborech	celkem kusů 12 017

6.2 Historické muzeum

Obrazová dokumentace sbírek HM

Fotodokumentace klasická	-
Fotodokumentace digitální	37 454
Kresebná dokumentace	549
Celkem	38 003

6.3 Náprstkovo muzem asijských, afrických a amerických kultur

Obrazová dokumentace sbírek

Fotodokumentace	4 435
-----------------	-------

6.4 České muzeum hudby

Dokumentace sbírek (v jednotkách)	ČMH1	ČMH2	ČMH3	ČMH4	ČMH6	Celkem
Dokumentace analogová (klasická fotografie, fotokopie, mikrofiše)	-	-	-	-	-	-
Dokumentace digitální (digitální fotografie, skeny)	-	800	15	11	229	1 055

V roce 2009 bylo do chronologické evidence muzea zapsáno celkem 56 přírůstků.

6.5 Knihovna Národního muzea

Obrazová dokumentace sbírek

Fotodokumentace	59
Digitalizace	2 966
Celkem (kusů)	3 025

1 Digitalizace rukopisů (s podporou programu VISK 6). **VISK KNM 2 – počet děl**

2 Nesbírková digitalizace (mimo CES) periodik (s podporou programu VISK 7). **KNM 3 – počet stran**

7. Badatelský servis

7.1 Přírodovědecké muzeum

Počet domácích badatelů	2 702
Počet zahraničních badatelů	147
Počet návštěv domácích badatelů	1 436
Počet návštěv zahr. badatelů	293
Počet studovaných sbírkových ks: domácí badatelé	21 489
Počet studovaných sbírkových ks: zahr. badatelé	6 804
Počet studovaných knih: domácí badatelé	942
Počet studovaných knih: zahr. badatelé	29
Počet stud. archiválií: domácí badatelé	-
Počet stud. archiválií: zahr. badatelé	-

7.2 Historické muzeum

Počet domácích badatelů	716
Počet zahraničních badatelů	62
Počet návštěv domácích badatelů	1 503
Počet návštěv zahr. badatelů	128
Počet studovaných sbírkových kusů: domácí badatelé	20 125
Počet studovaných sbírkových kusů: zahr. badatelé	1 397
Počet studovaných knih: domácí badatelé	1 507
Počet studovaných knih: zahr. badatelé	38
Počet studovaných archiválií: domácí badatelé – kartony	2 151
Počet studovaných archiválií: zahr. badatelé – kartony	195

7.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Počet domácích badatelů	51
Počet zahraničních badatelů	15
Počet návštěv domácích badatelů	81
Počet návštěv zahraničních badatelů	17
Počet sbírkových předmětů předl. dom. badatelům	612
Počet sbírkových předmětů předl. zahr. badatelům	739

7.3.1 Knihovna Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur

V knihovně NpM studovalo celkem 289 domácích a zahraničních badatelů, domácí badatelé uskutečnili 357 návštěv, zahraniční 65 návštěv, předloženo ke studiu bylo 822 knih a 853 položek listinných materiálů archivní povahy.

7.4 České muzeum hudby

	ČMH1	ČMH2	ČMH3	ČMH4	Celkem
Počet domácích badatelů	182	6	20	11	219
Počet zahraničních badatelů	66	5	5	4	80
Počet návštěv domácích badatelů	1 032	12	64	27	1 135
Počet návštěv zahraničních badatelů	171	9	7	8	195
Počet studovaných sbírkových kusů domácími badateli	5 300	25	2 074	152	7 551
Počet studovaných sbírkových kusů zahraničními badateli	858	20	68	51	997
Počet studovaných knih domácími badateli	180	30	8	2	220
Počet studovaných knih zahraničními badateli	15	5	–	–	20
Počet studovaných archiválií domácími badateli	–	–	–	–	–
Počet studovaných archiválií zahraničními badateli	–	–	–	–	–
Počet zhotovených okének mikrofilmu	–	–	–	–	–
Počet černobílých fotografií	–	–	–	–	–
Počet digitálních kopií	1 478	–	–	–	1 478
Počet xerokopií	1 600	–	–	–	1 600
Počet tisků z internetu	–	–	–	–	–

7.5 Knihovna Národního muzea

	Hlavní studovna a stud. časopisů	Zámecké knihovny	Knižní kultura
Počet domácích badatelů	1 211	58	15
Počet zahraničních badatelů	43	6	–
Počet návštěv domácích badatelů	4 288	122	28
Počet návštěv zahraničních badatelů	88	56	–
Počet studovaných sbírkových kusů: domácí badatelé	–	–	2 501
Počet studovaných sbírkových kusů: zahraniční badatelé	–	–	–
Počet studovaných knih: domácí badatelé	13 286	195	–
Počet studovaných knih: zahraniční badatelé	639	46	–
Počet studovaných archiválií: domácí badatelé	–	–	–
Počet studovaných archiválií: zahraniční badatelé	–	–	–
Badatelský servis po odborech celkem	19 555	483	2 544

Oddělení služeb KNM: pro badatele zhotovilo **24 594** digitálních fotokopií, **6 830** xerokopií. Meziknihovní výpůjční službou bylo zapůjčeno 234 svazků. Poskytlo 1 880 konzultací různých forem čtenářských dotazů (ostatní oddělení konzultace neevidují), 10 rešerší, zodpovědělo 101 dotazů ve službě Ptejte se knihovny.

8. Pojištění sbírkových předmětů Národního muzea

V roce 2009 se podařil mimořádný počín – bylo úspěšně ukončeno jednání o pojištění sbírkových předmětů Národního muzea. Jako vítěz výběrového řízení vzešla UNIQA pojišťovna, a. s., se sídlem Evropská 136, 160 12 Praha 6. Uzavřená smlouva kryje pojistkou veškeré sbírkové předměty Národního muzea (s limitem plnění), pojištka pokrývá řádně vypůjčené sbírkové předměty (s limitem plnění) a pokrývá také transport sbírkových předmětů, prováděný vlastními auty NM či řádnými nájemci (s limitem plnění). Pojistná smlouva byla uzavřena na dva roky.

Národní muzeum bylo na jaře 2009 oficiálně zařazeno mezi výzkumné instituce České republiky. Zhodnotila se tak nejen tradice jednoho z nejstarších vědeckých ústavů v zemi, který na své půdě dočasně hostil Českou akademii pro vědy, slovesnost a umění, ale především jeho současná vědecká činnost, která prokázala v několika na sebe navazujících letech vysokou efektivitu na jednotku státní podpory a dobré výsledky v mezinárodně uznávaných publikacích.

Od tohoto aktu se posléze odvinuly další možnosti a úkoly. Tento krok dal Národnímu muzeu právo přihlásit do Rejstříku informací o vědecké činnosti nejen práce vyvěrající z výzkumných záměrů a programových projektů podporovaných MK ČR či úkolů GA ČR a GA AV, nýbrž celý okruh vědeckých prací, jimiž se jeho vědečtí a odborní pracovníci zabývali, tzn. všechny publikace splňující kritéria RVV. NM tak dosáhlo výrazného nárůstu v počtu výsledků výzkumu, což se pozitivně projevilo ve výši příspěvku pro výzkumnou činnost v r. 2010 a výhledu pro r. 2011.

V průběhu r. 2009 byly ve dvou etapách promítnuty výsledky evaluací vědeckých pracovníků realizovaných v r. 2008 a 20 vědeckých pracovníků, kteří splnili stanovené předpoklady, bylo převedeno do vyšších kvalifikačních tříd (tj. 5 uchazečů do třídy 16, 6 uchazečů do třídy 15, 6 uchazečů do třídy 14, 3 do třídy 13 /nebylo možné přesunout přes 2 třídy/).

Vědecká činnost NM vychází z jeho rozsáhlého sbírkového fondu, vlastní bohaté pramenné základny, věnuje se však i širším navazujícím souvislostem a interpretacím a je – díky polytematickému profilu ústavu – značně diverzifikovaná. Vědečtí a odborní pracovníci muzea využívají možností, které jim zaměření mateřské instituce skýtá, čile ovšem spolupracují také s univerzitními a akademickými pracovišti a prosazují se v konsorciích mezinárodních.

1. Mezinárodní vědecké projekty

Název	Oddělení	Spoluřešitel	Doba řešení	Poskytovatel	Kód
Causes et impacts des crises de mortalité dans l'approche biologique des populations humaines de la période historique en Europe	PM antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.	2009–2010	MŠMT, prostřednictvím Barrande-Contact, Université Bordeaux I.	MEB 020936
Hydrogen Isotopes in Plant Fossils: Implications for Palaeoenvironmental Studies	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2009–2010	Royal Society, London	International Joint Project 2009/R2
Biodiversity Heritage Library - Europe	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2009–2012	EU program eContentplus	ECP-2008-DILI-518001
Distributed Dynamic Diversity Database for Life (4D4Life)	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2009–2012	EU program EP7- infrastructures – 2008-2	238988
EUvolution	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2008–2010	EU program Culture	140397-DE-CULTURE-2008-1-VOL121
Acces to cultural heritage networks across Europe (Athena)	HM ředitelství	Mgr. Kateřina Salonová	2008–2011	EU program eContentplus	ECP-2007-DILI-517005
Réseau international des Musées d'Ethnographie (RIME)	NpM etnografie	Mgr. Jana Jiroušková, CSc.	2008–2013	EU program Culture	2008-2314/001-001
Mezinárodní výzkumný projekt CHEF (Cultural Heritage Protection against Flood)	SVN 4	Ing. Petra Štefcová, CSc.	2007–2009	6. FP EU	044251 (SSPI)

2. Přehled probíhajících výzkumných záměrů v Národním muzeu

Název grantového projektu	Odbor	Řešitel	Doba řešení projektu	Poskytovatel	Kód
Osobnosti české vědy a kultury	Humanitní obory NM	PhDr. Věra Přenosilová	2005–2011	MK ČR	MK00002327202
Vědec. zhodnocení a rozšiřování přírodního fondu NM	PM	Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.	2005–2011	MK ČR	MK00002327201

3. Přehled probíhajících grantů

3.1 Přírodovědecké muzeum

Název grantového projektu	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Poskytovatel	Kód
Biologická variabilita, zdrav. stav a soc. stratifikace raně středověké populace Velké Moravy: mikroevoluční změny	antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.	2007–2009	GA ČR	206/07/0699
Diverzita flóry Balkánu a východního Středomoří v českých herbářích	botanika	Mgr. Otakar Šída (spoluřešitel)	2007–2010	GA ČR	206/07/1555
Diverzita rostlinných druhů v komplexech sádek o různém stáří a disturbančním režimu	botanika	Mgr. Michal Ducháček (spoluřešitel)	2008–2010	GA AV	KJB600050803
Evoluce velikosti genomu a původ polyploidie v ekon. významné čeledi zázvorovitě	botanika	Mgr. Otakar Šída	2009–2012	GA ČR	521/09/0202
Výzkum a dokumentace současného stavu mokřadních lokalit Znojemska na podkladu historických údajů a muzejních sbírkových fondů	entomologie	Mgr. Jiří Hájek (spoluřešitel)	2007–2011	MK ČR	DE07P04 OMG006
Katalogizace a zpřístupnění typového materiálu brouků (Coleoptera) uloženého ve sbírkách entomologického odd. NM	entomologie	Mgr. Jiří Hájek	2008–2010	MK ČR	DC08P02 OUK004
Nové minerální druhy jako indikátor specifického geologického prostředí	mineralogicko-petrologické	Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.	2007–2010	MK ČR	DE07P04 OMG003
Historické lokality Čech evropského významu dokumentované v mineralogické sbírce NM, jejich vědecký výzkum a prezentace	mineralogicko-petrologické	RNDr. Jiří Litochleb	2007–2009	MK ČR	DE07P04 OMG004
Biodiversita lišejníků a lichenikolních hub CHKO Jizerské hory	mykologie	RNDr. Jana Kocourková, CSc.	2008–2011	MK ČR	DE08P04 OMG003
Revize flóry jihočeských křídových pánví	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2007–2010	MK ČR	DE07P04 OMG005
Výzkum květů a květenství křídových rostlin a jejich pylů	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2007–2010	GA AV	IAA304070701
Komplexní paleobotanický výzkum svrchní křídly a spodního terciéru James Ross Basin (Antarktida)	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2007–2011	MŽP	SPII1A9/23/07
Reprodukční orgány a jejich spory z karbonických rostlin uhelných pánví Sev. Ameriky	paleontologie	Mgr. Milan Libertín (spoluřešitel)	2007–2010	GA AV	IAA301110701
Nový pohled na ranou evoluci hlavonožců s vnitřní schránkou	paleontologie	RNDr. Vojtěch Turek, CSc.	2009–2011	GA ČR	205/09/0260
Potravní strategie v kambriu až středním ordoviku barrandienské oblasti	paleontologie	Mgr. Martin Valent (spoluřešitel)	2009–2011	GA ČR	205/09/1521

Název grantového projektu	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Poskytovatel	Kód
Vědecká a muzeologická revize a dokumentace vybraných částí typového materiálu ve sbírkách paleontologického odd. NM	paleontologie	RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.	2006–2011	MK ČR	DE06P04 OMG009
Mělkovodní ekosystémy středního miocénu Centrální Paratethydy: Sukcese a interakce anorganické a organické složky ekosystémů	paleontologie	RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.	2009–2013	GA ČR	205/09/0103
Biodiverzita velkých savců ČR: historie a současnost	zoologie	RNDr. Miloš Anděra	2006–2009	MK ČR	DE06P04 OMG005
Zoogeografie drobných savců severní části Českomoravské vrchoviny	zoologie	RNDr. Miloš Anděra (spoluřešitel)	2006–2010	MK ČR	DE06P04 OMG001
Vědecké zhodnocení arachnologické sbírky NM pro posouzení vývoje diverzity arachnocenóz chráněných vybraných a přírodně významných území ČR	zoologie	RNDr. Antonín Kůrka	2006–2009	MK ČR	DE06P04 OMG004
Historické sbírky obratlovců zoologického odd. NM ve světle moderní taxonomie: tvorba revidovaného katalogu	zoologie	RNDr. Jiří Moravec, CSc.	2006–2011	MK ČR	DE06P04 OMG008

3.2 Historické muzeum

Název grantového projektu	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Poskytovatel	Kód
Dokumentární filmová tvorba dr. J. Bauma	archiv	Mgr. Libor Jůn	2008–2010	MK ČR	DD08P03 OMA001
Českoslovenští vědci v Orientu 1918–1938	archiv	Mgr. Libor Jůn (spoluřešitel)	2009–2012	GA ČR	409/09/0295
Akropole libického hradiště – možnosti ne-destruktivní archeologie a moderních technologií v procesu studia archeologických pramenů	odd. prehistorie	Mgr. Jiří Košta (spoluřešitel)	2008–2010	GA AV	KJB800020803

3.3 Knihovna Národního muzea

Název grantového projektu	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Poskytovatel	Kód
Vědecký soupis nezkatalogizovaných středověkých rukopisů a rukopisných zlomků ve sbírce KNM	rukopisy a staré tisky	Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.	2006–2011	MK ČR	DE06P04 OMG010
Vytvoření otevřeného badatelského prostředí pro kramářské tisky	knižní kultura	Mgr. Iva Bydžovská	2008–2011	MKČR	DC08P02 OUK002

4. Interní granty 2009–2010

Národní muzeum poskytuje od r. 2007 podle předem stanovených kritérií dvouleté interní granty, směřované především na juniorské programy. V dubnu 2009 proběhlo oponentní řízení první etapy, tj. interních grantů udělených pro l. 2007–2008, v němž všech 7 řešitelů prokázalo velmi dobré, některé v mezidobí již publikované výsledky.

Níže uvedená témata byla vybrána pro řešení v letech 2009–2010. Průběžná oponentura za rok 2009 osvědčila dobré perspektivy pro další postup, takže všem 9 řešitelům byly potvrzeny prostředky pro rok 2010. Někteří řešitelé se mohli pochlubit prvními publikacemi již v této etapě.

4.1 Přírodovědecké muzeum

Hmyzožravci středočeských nížin

RNDr. M. Anděra, CSc.

Molekulární fyto geografie slepýše

RNDr. V. Gvoždík

Přehled nejvýznačnějších druhů hub střední Evropy

Mgr. J. Holec, Dr.

Geneze a chemismus hydrotermální Hg-mineralizace na historických ložiscích cinabaritu v Čechách

Bc. D. Velebil

4.2 Historické muzeum

Jihočeské mohylové pohřebiště středního Povltaví

Mgr. M. Tisucká

4.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Textil Maghrebu ve sbírkách Náprstkova muzea

Mgr. J. Jiroušková, CSc.

Pozdně ptolemaiovské rakve s mumiiemi z pohřebiště v Gamhúdu ve sbírkách Náprstkova muzea

PhDr. P. Onderka

4.4 Knihovna Národního muzea

Produkce Jezuitské tiskárny v Praze

Mgr. M. Veverková

Javorská zámecká knihovna Otty ml. z Nostic

PhDr. R. Šípek

5. Vědecké publikace pracovníků Národního muzea v roce 2009

V rámci výzkumných záměrů, programových projektů a grantových úkolů, ale i v širších tématech mimo ně, vytvořili pracovníci NM v r. 2009 přes 280 původních vědeckých publikací v podobě monografií, článků, kapitol v knihách a sbornících. Pokračoval potěšitelný trend ve zvyšování podílu článků v impaktovaných časopisech, děl ve světových jazycích. Články ve vlastních časopisech byly doplněny anglickými abstrakty a klíčovými slovy.

5.1 Přírodovědecké muzeum

5.1.1 Mineralogicko-petrologické oddělení

FROST, R.; ČEJKA, J. A Raman spectroscopic study of the uranyl mineral rutherfordine – revisited. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2009, vol. 40, no. 9, s. 1096–1103.

FROST, R.; ČEJKA, J. Raman spectroscopic study of the uranyl phosphate mineral dumontite $Pb_2[(UO_2)_3O_2(PO_4)_2] \cdot 5H_2O$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2009, vol. 40, no. 6, s. 591–594.

FROST, R.; ČEJKA, J. Near- and mid-infrared spectroscopy of the uranyl selenite mineral haynesite $(UO_2)_3(SeO_3)_2(OH)_2 \cdot 5H_2O$. *Spectrochimica Acta Part A-Molecular and Biomolecular Spectroscopy*. 2009, vol. 71, no. 5, s. 1959–1963.

FROST, R.; ČEJKA, J.; AYOKO, G. Raman spectroscopic study of the uranyl phosphate minerals phosphuranylite and yingjiangite. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 4, s. 495–502.

FROST, R.; ČEJKA, J.; AYOKO, G.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the uranyl carbonate mineral voglite. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 3, s. 374–379.

FROST, R.; ČEJKA, J.; DICKFOS, M. Raman and infrared spectroscopic study of the molybdate-containing uranyl mineral calcumolite. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 7, s. 779–785.

FROST, R.; ČEJKA, J.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the uranyl minerals vanmeersschelite $U(OH)_4[(UO_2)_3(PO_4)_2(OH)_2] \cdot 4H_2O$ and arsenouranylite $Ca(UO_2)[(UO_2)_3(AsO_4)_2(OH)_2](OH)_2 \cdot 6H_2O$. *Spectrochimica Acta Part A-Molecular and Biomolecular Spectroscopy*. 2009, vol. 71, no. 5, s. 1799–1803.

FROST, R.; ČEJKA, J.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the uranyl tellurite mineral moctezumite $PbUO_2(TeO_3)_2$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2009, vol. 40, no. 1, s. 38–41.

FROST, R.; ČEJKA, J.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the uranyl selenite mineral demesmaekerite $Pb_2Cu_5(UO_2)_2(SeO_3)_6(OH)_6 \cdot 2H_2O$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2009, vol. 40, no. 5, s. 476–480.

FROST, R.; ČEJKA, J.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the mineral guilleminite $Ba(UO_2)_3(SeO_3)_2(OH)_4 \cdot 3H_2O$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2009, vol. 40, no. 4, s. 355–359.

FROST, R.; ČEJKA, J.; KEEFFE, E.; DICKFOS, M. Raman spectroscopic study of the uranyl selenite mineral marthozite $Cu[(UO_2)_3(SeO_3)_2O_2] \cdot 8H_2O$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 10, s. 1413–1418.

FROST, R.; DICKFOS, M.; ČEJKA, J. Raman spectroscopic study of the uranyl carbonate mineral zellerite. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 5, s. 582–586.

FROST, R.; DICKFOS, M.; ČEJKA, J. Raman spectroscopic study of the uranyl mineral, compregnacite, $K_2[(UO_2)_3O_2(OH)_3]_2 \cdot 7H_2O$. *Journal of Raman Spectroscopy*. 2008, vol. 39, no. 9, s. 1158–1161.

FROST, R.; SEJKORA, J.; ČEJKA, J.; KEEFFE, E. Vibrational spectroscopic study of the arsenate mineral strashimirite $Cu_8(AsO_4)_4(OH)_4 \cdot 5H_2O$ – Relationship to other basic copper arsenates. *Vibrational Spectroscopy*. 2009, vol. 50, no. 2, s. 289–297.

HOUZAR, S.; KADLEC, T.; SEJKORA, J. Výskyt wollastonitu ve skarnu ve Vlastějovicích, střední Čechy (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 37–40.

LAUFEK, F.; NAVRÁTIL, J.; PLÁŠIL, J.; PLECHÁČEK, T.; DRAŠAR, Č. Synthesis, crystal structure and transport properties of skutterudite-related $CoSn_{1.5}Se_{1.5}$. *Journal of Alloys and Compounds*. 2009, vol. 479, no. 1–2, s. 102–106.

- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; ČERVENÝ, A. Příspěvek k mineralogii polymetalického ložiska Plánička – Stříbrník u Klatov v jz. Čechách (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 185–189.
- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; FIŠERA, M. Freibergit a jamesonit z historického ložiska stříbra Šebestěnice u Čáslavi (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 193–196.
- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; LITOCHEBOVÁ, E.; JINDRA, J. Semseyit a fizélyit z polymetalického ložiska Bohutín u Příbrami, Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 11–16.
- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; LITOCHEBOVÁ, E.; MANDÍK, L. Neobvyklý krystalový vývoj galenitu na polymetalickém ložisku Radětice jv. od Příbrami (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 201–204.
- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; MEDEK, Z. Amalgam zlata z novoknínského zlatonosného revíru, střední Čechy (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 30–32.
- LITOCHEB, J.; SEJKORA, J.; ŠREIN, V.; MALEC, J. Kašperskohorské zlato (Šumava, Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 1–13.
- LOUN, J.; NOVÁK, M.; PUZIEWICZ, J. Primary (magmatic) manganian siderite and its alteration products from a granitic pegmatite at Strzegom, Poland. *Estudos Geológicos*. 2009, vol. 19, no. 2, s. 198–202.
- MILLS, S. J.; KOLITSCH, U.; BIRCH, W. D.; SEJKORA, J. Kunatite, $\text{CuFe}_3 + 2(\text{PO}_4)_2(\text{OH})_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, a new member of the whitmoreite group, from Lake Boga, Victoria, Australia. *The Australian Journal of Mineralogy*. 2008, vol. 14, no. 1, 3–12.
- PLÁŠIL, J.; ČEJKA, J.; SEJKORA, J.; HLOUŠEK, J.; GOLIÁŠ, V. New data for metakirchheimerite from Jáchymov (St. Joachimsthal), Czech Republic. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 4, s. 373–384.
- PLÁŠIL, J.; ČEJKA, J.; SEJKORA, J.; ŠKÁCHA, P. The question of water content in parsonsite: a model case – occurrence at the Červené žíly vein system, Jáchymov (St. Joachimsthal), Czech Republic. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 4, s. 385–394.
- PLÁŠIL, J.; SEJKORA, J.; ČEJKA, J.; GOLIÁŠ, V. Minerals of the phosphuranylite group: phosphuranylite, dewindtite and yingjiangite in a point of view of the new research. *Mineralogia – Special Papers*. 2008, vol. 32, s. 132–133.
- PLÁŠIL, J.; SEJKORA, J.; ČEJKA, J.; ŠKÁCHA, P.; GOLIÁŠ, V.; PAVLÍČEK, R.; HOFMAN, P. Supergenní mineralizace z haldy šachty č. 16 Příbram – Háje. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 43–55.
- PLÁŠIL, J.; SEJKORA, J.; ČEJKA, J.; ŠKODA, R.; GOLIÁŠ, V. Supergene mineralization of the Medvědin uranium deposit, Krkonoše Mountains, Czech Republic. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 1, s. 15–56.
- PLÁŠIL, J.; SEJKORA, J.; GOLIÁŠ, V. Kuprosklodowskit z uranového ložiska Zálesí u Javorníka v Rychlebských horách (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 205–207.
- PLÁŠIL, J.; SEJKORA, J.; LITOCHEB, J. Siegenit a heazelwoodit v asociaci s milleritem z haldy dolu Lill (černojamské ložisko), Příbram, Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 101–104.
- PLÁŠIL, J.; TVRDÝ, J. Uranopilit a jáchymovit z uranového ložiska Horní Slavkov. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 61–64.
- PRŠEK, J.; OZDÍN, D.; SEJKORA, J. Eclarite and associated Bi sulfosalts from the Brezno-Hviezda occurrence (Nízké Tatry Mts, Slovak Republic). *Neues Jahrbuch für Mineralogie – Abhandlungen*. 2008, vol. 185, no. 2, s. 117–130.

- SEJKORA, J.; BUREŠ, B.; ŠKODA, R. Supergenní Cu-Zn karbonáty z rudního ložiska Horní Rokytnice v Krkonoších. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 17–23.
- SEJKORA, J.; BUREŠ, B.; TVRDÝ, J. Nordstrandit von Depoltovice bei Karlovy Vary (Karlsbad), Tschechien. *Lapis*. 2008, vol. 33, no. 12, s. 36–38.
- SEJKORA, J.; HAWTHORNE, F.; COOPER, M.; GRICE, J.; VAJDAK, J.; JAMBOR, J. Burgessite, $\text{Co}_2(\text{H}_2\text{O})_4[(\text{AsO}_3\text{OH})]_2(\text{H}_2\text{O})$, a new arsenate mineral species from the Keeley mine, south Lorraine township, Ontario, Canada. *Canadian Mineralogist*. 2009, vol. 47, no. 1, s. 159–164.
- SEJKORA, J.; LITTOCHLEB, J. První výskyt Sn-sulfidů v jílovském zlatonosném revíru (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 91–94.
- SEJKORA, J.; LITTOCHLEB, J.; PLÁŠIL, J.; BUREŠ, B. Tsumoite and associated tellurides from the Au deposit Libčice near Nový Knín, Czech Republic: mineralogy and genetic significance. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 1, s. 73–82.
- SEJKORA, J.; LITTOCHLEB, J.; STRNAD, J.; KUBICA, J. Supergenní mineralizace slivického pásma (žila Karel) jv. od Příbrami, Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 1–10.
- SEJKORA, J.; LITTOCHLEB, J.; SÜSSER, C. Výskyt parkeritu v uranovém rudním revíru Horní Slavkov (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 29–32.
- SEJKORA, J.; PAULIŠ, P.; JELÍNEK, J.; VLK, J. Nálezy čejkaitu v důlní chodbě uranového ložiska Rožná, Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 212–216.
- SEJKORA, J.; PLÁŠIL, J.; SÜSSER, C. Mineralien aus dem Uranrevier Horní Slavkov. *Lapis*. 2009, vol. 34, no. 7–8, s. 63–67.
- SEJKORA, J.; ŠKOVÍRA, J.; ČEJKA, J.; PLÁŠIL, J. Cu-rich members of the beudantite–segnitite series from the Krupka ore district, the Krušné hory Mountains, Czech Republic. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 4, s. 355–371.
- SEJKORA, J.; ŠKOVÍRA, J.; ŠKODA, R. Zinkolivenit z rudního revíru Krupka, Krušné hory (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 24–29.
- SEJKORA, J.; TOEGEL, V.; PAULIŠ, P. Agardit-(Ce) ze supergenní zóny ložiska Vrančice u Příbrami (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 217–220.
- SEJKORA, J.; TVRDÝ, J. Seltene und neue Mineralien aus den Zinnlagerstätten des Erzreviers Horní Slavkov. *Lapis*. 2009, vol. 34, no. 7–8, s. 53–62.
- STRAKA, E.; LITTOCHLEB, J. Historické důlní dílo pod vrchem Vítkov v Praze (Česká republika). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 33–36.
- ŠKÁCHA, P.; GOLIÁŠ, V.; SEJKORA, J.; PLÁŠIL, J.; STRNAD, L.; ŠKODA, R.; JEŽEK, J. Hydrothermal uranium-base metals mineralization of the Jánská vein, Březové Hory, Příbram, Czech Republic: lead isotopes and chemical dating of uraninit. *Journal of Geosciences*. 2009, vol. 54, no. 1, s. 1–13.
- ŠKÁCHA, P.; SEJKORA, J.; LITTOCHLEB, J.; HOFMAN, P. Výskyt cuprostibitu v příbramském uran-poly-metalickém revíru (šachta 16, Příbram-Háje), Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2009, vol. 17, no. 1, s. 73–78.
- ŠREIN, V.; LITTOCHLEB, J. Bismutové minerály v křemenném valounu se zlatem z náplavů Otavy u Annína (Šumava). *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 33–35.
- ŠREIN, V.; LITTOCHLEB, J.; ŠREINOVÁ, B.; ŠŤASTNÝ, M.; KOLMAN, B.; VELEBIL, D.; DRYÁK, K. Zlatonosná mineralizace v okolí Horské Kvildy na Šumavě, Česká republika. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 2, s. 153–176.

- ŠTEVKO, M.; SEJKORA, J.; OZDÍN, D. Henclová – nová lokalita pseudomalachitu v Slovenskej republike. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 36–39.
- TVRDÝ, J.; SEJKORA, J.; BERAN, P. Klassische Mineralien der Zinnlagerstätten des Erzreviers Horní Slavkov. *Lapis*, 2009, vol. 34, no. 7–8, s. 32–52.
- VELEBIL, D.; LOSOS, Z. Rtutí bohatý tetraedrit z Jedové hory u Neřežina a jeho doprovodné minerály. *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*. 2008, vol. 16, no. 1, s. 56–60.
- VLČEK, V.; ČEJKA, J.; CÍSAŘOVÁ, I.; GOLIÁŠ, V.; PLÁŠIL, J. Crystal structure of $\text{UO}_2\text{SO}_4 \cdot 2.5\text{H}_2\text{O}$: Full anisotropic refinement and vibration characteristics. *Journal of Molecular Structure*. 2009, vol. 936, no. 1–3, s. 75–79.
- VYMAZALOVÁ, A.; LAUFEK, F.; DRÁBEK, M.; HALODA, J.; PLÁŠIL, J. Pašavaite, $\text{Pd}_3\text{Pb}_2\text{Te}_2$, a new platinum-group mineral species from the Norilsk-Talnakh Ni-Cu camp, Russia. *Canadian Mineralogist*. 2009, vol. 47, no. 1, s. 53–62.

5.1.2 Paleontologické oddělení

- BEK, J.; DRÁBKOVÁ, J.; DAŠKOVÁ, J.; LIBERTÍN, M. The sub-arborescent lycopsid genus *Polysporia* Newberry and its spores from the Pennsylvanian (Bolsovian-Stephanian B) continental basins of the Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2008, vol. 152, no. 3–4, s. 176–199.
- BEK, J.; LIBERTÍN, M.; DRÁBKOVÁ, J. *Selaginella labutae* sp. nov., a new compression herbaceous lycopsid and its spores from the Kladno–Rakovník Basin, Bolsovian of the Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 101–115.
- BEK, J.; LIBERTÍN, M.; DRÁBKOVÁ, J. *Spencerites leismani* sp. nov., a new sub-arborescent compression lycopsid and its spores from the Pennsylvanian of the Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 116–132.
- BEK, J.; LIBERTÍN, M.; OWENS, B.; MCLEAN, D.; OLIWKIEWICZ-MIKLASIŃSKA, M. The first compression Pteroretis-producing sphenophyllalean cones, Pennsylvanian of the Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 159–174.
- COIFFARD, C.; GOMEZ, B.; THIÉBAUT, M.; KVAČEK, J.; THÉVÉNARD, F.; NÉRAUDEAU, D. Intramarginal veined Lauraceae leaves from the Albian-Cenomanian of Charante-Maritime (Western France). *Palaeontology*. 2009, vol. 52, no. 2, s. 323–336.
- HORNÝ, R. *Patelliconus* HORNÝ, 1961 and *Mytoconula* gen. n. (Mollusca, Tergomya) from the Ordovician of Perunica. *Sborník Národního muzea. Řada B – Přírodní vědy*. 2009, vol. 65, no. 1–2, s. 25–36.
- HRADECKÁ, L.; KVAČEK, J.; LOBITZER, H.; SVOBODOVÁ, M. Report 2008 on palaeobotanical studies in Gosau Group of the Kohlbahtgrabens north of St. Gilgen on the Map 65 Mondsee. *Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt*. 2008, vol. 148, s. 275–276.
- KVAČEK, J. New cycad foliage of *Pseudecten* pecinovensis from the Bohemian Cenomanian. *Sborník Národního muzea. Řada B – Přírodní vědy*. 2008, vol. 64, no. 1, s. 125–131.
- KVAČEK, J.; LOBITZER, H. Report 2008 on palaeobotanical studies in flora of the Gosau Group from Jainzen NW of Bad Ischl on the Map 96 Bad Ischl. *Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt*. 2008, vol. 148, s. 283.
- KVAČEK, J.; LOBITZER, H.; MELLER, B.; SVOBODOVÁ, M. Bericht 2007 über paläobotanische Untersuchungen in der Gosau des Tiefengrabens auf Blatt 95 St. Wolfgang im Salzkammergut. *Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt*. 2008, vol. 148, s. 281–283.
- KVAČEK, J.; VÁCHOVÁ, Z. Palaeoclimate analysis of the flora of the Klikov Formation, Upper Cretaceous, Czech Republic. *Bulletin of Geosciences*. 2009, vol. 84, no. 2, s. 257–268.
- LIBERTÍN, M.; BEK, J.; DRÁBKOVÁ, J. Two new Carboniferous fertile sphenophylls and their spores from the Czech Republic. *Acta Palaeontologica Polonica*. 2008, vol. 53, no. 4, s. 723–732.

- LIBERTÍN, M.; DAŠKOVÁ, J.; OPLUŠTIL, S.; BEK, J.; EDRESS, N. A palaeoecological model for a vegetated early Westphalian intramontane valley (Intra-Sudetic Basin, Czech Republic). *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 175–203.
- LIBERTÍN, M.; OPLUŠTIL, S.; PŠENIČKA, J.; BEK, J.; SÝKOROVÁ, I.; DAŠKOVÁ, J. Middle Pennsylvanian pioneer plant assemblage buried in situ by volcanic ash-fall, central Bohemia, Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 204–233.
- MANDA, Š.; TUREK, V. Minute Silurian oncocerid nautiloids with unusual colour patterns. *Acta Palaeontologica Polonica*. 2009, vol. 54, no. 3, s. 503–512.
- OPLUŠTIL, S.; PŠENIČKA, J.; LIBERTÍN, M.; BASHFORTH, A.; ŠIMŮNEK, Z.; DRÁBKOVÁ, J.; DAŠKOVÁ, J. A Middle Pennsylvanian (Bolsovia) peat-forming forest preserved in situ in volcanic ash of the Whetstone Horizon in the Radnice Basin, Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2009, vol. 155, no. 3–4, s. 234–274.
- OPLUŠTIL, S.; PŠENIČKA, J.; LIBERTÍN, M.; BEK, J.; DAŠKOVÁ, J.; ŠIMŮNEK, Z.; DRÁBKOVÁ, J. Composition and structure of an in situ Middle Pennsylvanian peat-forming plant assemblage buried in volcanic ash, Radnice Basin (Czech Republic). *Palaios*. 2009, vol. 24, no. 11, s. 726–746.
- OPLUŠTIL, S.; PŠENIČKA, J.; LIBERTÍN, M.; ŠIMŮNEK, Z. Vegetation patterns of Westphalian and Lower Stephanian mire assemblages preserved in tuff beds of the continental basins of Czech Republic. *Review of Palaeobotany and Palynology*. 2007, vol. 143, no. 3–4, s. 107–154.
- PROKOP, R. *Ammonicrinus bulbosus* sp. n. (col.) (Crinoidea, Flexibilia) from the Lower Devonian Koněprusy Limestone, Barrandian area (Czech Republic). *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 12, s. 161–164.
- PROKOP, R. *Eucalyptocrinites veles* sp. n. (Crinoidea, Camerata) from the Silurian of Bohemia (Czech Republic). *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 3, s. 33–36.
- PROKOP, R. *Holamptocrinus argutus* gen. et sp. n. (Crinoidea, col.) from the Lower Devonian (Dalejan) of the Barrandian area (Czech Republic). *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 5, s. 49–51.
- PROKOP, R.; SLÁMOVÁ, R. New Crinoids (col.) from the Zlíchovian limestone (Lower Devonian, Lower Emsian) of the Barrandian area (Czech Republic). *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 4, s. 37–47.
- SCHLÖGL, J.; MICHALÍK, J.; ZÁGORŠEK, K.; ATROPS, F. Early Tithonian Serpulid-Dominated Cavity-Dwelling Fauna, and the Recruitment Pattern of the Serpulid Larvae. *Journal of Paleontology*. 2008, vol. 82, no. 2, s. 351–361.
- SKLENÁŘ, J.; SIMON, E. Brachiopod Gyrosoria Cooper, 1973 – a comparative palaeoecological, stratigraphical and taxonomical study. *Bulletin of Geosciences*. 2009, vol. 84, no. 3, s. 437–464.
- TUREK, V. Colour patterns in Early Devonian cephalopods from the Barrandian Area: Taphonomy and taxonomy. *Acta Palaeontologica Polonica*. 2009, vol. 54, no. 3, s. 491–502.
- VALENT, M.; FATKA, O.; MICKA, V.; SZABAD, M. *Jincelites vogeli* gen. et sp. nov. (Hyalolitha) from the Cambrian of the Czech Republic (Příbram-Jince Basin, Teplá-Barrandian region). *Bulletin of Geosciences*. 2009, vol. 84, no. 1, s. 179–184.
- VALENT, M.; KRAFT, P. Fillings of Hyolithid Guts from the Middle Ordovician of Prague Basin (Czech Republic). *Cincinnati museum Center Scientific Contributions*. 2009, vol. 3, s. 103–104.
- VALENT, M.; MALINKY, J. Early Devonian (Emsian) hyolith *Ottomarites discors* (Barrande, 1867) with colour pattern. *Bulletin of Geosciences*. 2008, vol. 83, no. 4, s. 503–506.
- VODRÁŽKA, R.; SKLENÁŘ, J.; ČECH, S.; LAURIN, J.; HRADECKÁ, L. Phosphatic intraclasts in shallow-water hemipelagic strata: a source of palaeoecological, taphonomic and biostratigraphic data (Upper Turonian, Bohemian Cretaceous Basin). *Cretaceous Research*. 2009, vol. 30, no. 1, s. 204–222.
- ZÁGORŠEK, K.; HOLCOVÁ, K.; NEHYBA, S.; HLADILOVÁ, Š.; KROH, A.; DOLÁKOVÁ, N. Bio-events in Early Badenian sedimentary sequence from Kralice nad Oslavou (Carpathian Foredeep, Czech Republic). *Acta Naturalia de L'Ateneo Parmense*. 2009, vol. 45, no. 1/4, s. 232–233.

ZÁGORŠEK, K.; HOLCOVÁ, K.; NEHYBA, S.; KROH, A.; HLADILOVÁ, Š. The invertebrate fauna of the Middle Miocene (Lower Badenian) sediments of Kralice nad Oslavou (Central Paratethys, Moravian part of the Carpathian Foredeep). *Bulletin of Geosciences*. 2009, vol. 84, no. 3, s. 465–496.

5.1.3 Mykologické oddělení

ALSTRUP, V.; KOCOURKOVÁ, J.; KUKWA, M.; MOTIEJUNAITÉ, J.; BRACKEL, W. von; SUIJA, A. The lichens and lichenicolous fungi of South Greenland. *Folia Cryptogamica Estonica*. 2009, vol. 46, s. 1–24.

ANTONÍN, V.; BERAN, M.; DVOŘÁK, D.; HOLEC, J. First records of *Callistosporium pinicola* in the Czech Republic and new findings on its ecology. *Czech Mycology*. 2009, vol. 61, no. 1, s. 1–12.

HAWKSWORTH, D.; RICO, V.; BARRASA, J.; KOCOURKOVÁ, J. On the identity of Velenovský's *Cantharellus peltigerae*. *Mycotaxon*. 2009, vol. 109, no. 18. 9. 2009, s. 315–318.

HOLEC, J. Remarks on taxonomy and ecology of *Leucoagaricus ionidicolor* based on a find from Central Bohemia (Czech Republic). *Mycotaxon*. 2009, vol. 109, no. 18. 9. 2009, s. 329–336.

HOLEC, J. Unusual occurrence of *Phellinus nigrolimitatus* in man-influenced habitats at low altitudes in the České Švýcarsko National Park, Czech Republic. *Czech Mycology*. 2009, vol. 61, no. 1, s. 1–12.

HOLEC, J. Red-listed macrofungi in Central Bohemia (Czech Republic), with taxonomic notes on *Entoloma mougeotii*, *Lentinellus ursinus* and *Pluteus phlebophorus*. *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 11, s. 145–159.

HOLEC, J. Valid publication of the name *Tricholomopsis flammula* (Fungi, Basidiomycota, Tricholomataceae), a species clearly separated from *T. rutilans*. *Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 178, no. 3, s. 7–13.

HOLEC, J.; ANTONÍN, V. Bedla olivolupenná – *Lepiota elaiophylla*, její první nálezy v České republice a poznámky k podobnému druhu *L. xanthophylla*. *Mykologické Listy*. 2009, vol. 106, no. únor, s. 5–10.

KNUDSEN, K.; BREUSS, O.; KOCOURKOVÁ, J. A new species of *Placocarpus* (Verrucariaceae) from southern California. *The Lichenologist*. 2009, vol. 41, no. 6, s. 627–630.

KNUDSEN, K.; KOCOURKOVÁ, J. A taxonomic study of *Polysporina gyrocarpa* and *P. cyclocarpa* (Acarosporaceae) and a new record from Asia of *P. arenacea*. *Bibliotheca Lichenologica*. 2009, vol. 100, s. 199–206.

KOCOURKOVÁ, J.; KNUDSEN, K. *Gelatinopsis acarosporicola* (Helotiaceae), a new lichenicolous fungus on *Acarospora socialis* from western North America. *The Bryologist*. 2009, vol. 112, no. 2, s. 363–367.

KOCOURKOVÁ, J.; KNUDSEN, K. *Stigmatidium epistigmellum* (Mycosphaerellaceae), a lichenicolous fungus from maritime *Caloplaca* in North America. *The Bryologist*. 2009, vol. 112, no. 3, s. 578–583.

KOCOURKOVÁ, J.; KNUDSEN, K. A new species of *Stigmatidium* (Mycosphaerellaceae, Ascomycetes) from western North America. *Czech Mycology*. 2009, vol. 61, no. 1, s. 73–80.

LENDEMER, J.; KOCOURKOVÁ, J.; KNUDSEN, K. Studies in lichen and lichenicolous fungi: more notes on taxa from North America. *Mycotaxon*. 2009, vol. 108, no. 16. 7. 2009, s. 491–497.

5.1.4 Botanické oddělení

RAABOVÁ, J.; MÜNZBERGOVÁ, Z.; FISCHER, M. Consequences of near and far between-population crosses for offspring fitness in a rare herb. *Plant Biology*. 2009, vol. 11, no. 6, s. 829–836.

RAABOVÁ, J.; VLASÁKOVÁ, B.; KYNCL, T.; DOSTÁL, P.; KOVÁŘOVÁ, M.; KOVÁŘ, P.; HERBEN, T. Ants accelerate succession from mountain grassland towards spruce forest. *Journal of Vegetation Science*. 2009, vol. 20, no. 4, s. 577–587.

5.1.5 Entomologické oddělení

BEZDĚK, A.; HÁJEK, J. Catalogue of type specimens of beetles (Coleoptera) deposited in the National Museum, Prague, Czech Republic. Scarabaeoidea: Bolboceratidae, Geotrupidae, Glaphyridae, Hybosoridae, Ochodaeidae and Trogidae. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 297–332.

FIKÁČEK, M. Taxonomic revision of New World species of the genus *Oosternum* Sharp. III. A new species of *O. aequinoctiale* species group from Costa Rica (Hydrophilidae: Sphaeridiinae: Megasternini). *Koleopterologische Rundschau*. 2009, vol. 79, s. 179–187.

FIKÁČEK, M.; HEBAUER, F. Taxonomic revision of New World species of the genus *Oosternum* Sharp, 1882 (Coleoptera: Hydrophilidae: Sphaeridiinae) II. The *O. convexum* species group. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 103–117.

FIKÁČEK, M.; HEBAUER, F.; HANSEN, M. Taxonomic revision of New World species of the genus *Oosternum* Sharp, 1882 (Coleoptera: Hydrophilidae: Sphaeridiinae) I. Definition of species groups and revision of *O. aequinoctiale* species group. *Zootaxa*. 2009, vol. 2009, no. 2054, s. 1–37.

FIKÁČEK, M. Order Coleoptera, family Helophoridae. In *Arthropod fauna of the United Arab Emirates, volume 2*. Abu Dhabi: Dar al Ummah Printing, Publishing, Distribution & Advertising, 2009, s. 142–144.

FIKÁČEK, M.; TRÁVNÍČEK, D. Order Coleoptera, family Georissidae. In *Arthropod fauna of the United Arab Emirates, volume 2*. Abu Dhabi: Dar al Ummah Printing, Publishing, Distribution & Advertising, 2009, s. 145–148.

HÁJEK, J. Revision of the genus *Eulichas* Jacobson, 1913 (Coleoptera: Eulichadidae) II. *E. dudgeoni* species group. *Zootaxa*. 2009, vol. 2192, no. 10. 8. 2009, s. 1–44.

HÁJEK, J. Icones Insectorum Europae Centralis. Coleoptera: Dytiscidae. *Folia Heyrovskyana, Series B*. 2009, vol. 11, no. 30. 6. 2009, s. 1–32.

HÁJEK, J.; BISTRÖM, O. *Uvarus occultus* (Sharp) comb.n., the first Palearctic member of the genus *Uvarus* Guignot. *Koleopterologische Rundschau*. 2009, vol. 79, s. 1–3.

HÁJEK, J.; FIKÁČEK, M. A review of the genus *Satonius* (Coleoptera: Myxophaga: Torridincolidae): taxonomic revision, larval morphology, notes on wing polymorphism, and phylogenetic implications. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2008, vol. 48, no. 1, s. 655–676.

HÁJEK, J.; WEWALKA, G. New and little known species of *Hydroglyphus* (Coleoptera: Dytiscidae) from Arabia and adjacent areas. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 93–102.

HRADIL, K.; KMENT, P.; BRYJA, J.; ROHÁČOVÁ, M.; BAŇAŘ, P.; ĎURČOVÁ, K. New and interesting records of true bugs (Heteroptera) from the Czech Republic and Slovakia IV. *Klapalekiana*. 2008, vol. 44, no. 3–4, s. 165–206.

CHVOJKA, P. Chrostíci (Trichoptera) Jizerských hor a Frýdlantska. *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní vědy*. 2008, vol. 26, no. prosinec, s. 49–77.

JELÍNEK, J.; KUBÁŇ, V. A review of the genus *Agnathus* (Coleoptera: Pyrochroidae: Agnathinae), with description of *Agnathus secundus* sp. nov. from China. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 253–281.

JEŽEK, J.; VONIČKA, P.; PREISLER, J. Koutulovití (Diptera) Jizerských hor a Frýdlantska. *Sborník Severočeského muzea, Přírodní vědy*. 2008, vol. 2008, no. 26, s. 129–151.

JEŽEK, J.; VONIČKA, P.; PREISLER, J. Ovádovití (Diptera) Jizerských hor a Frýdlantska. *Sborník Severočeského muzea, Přírodní vědy*. 2008, vol. 2008, no. 26, s. 187–200.

JEŽEK, J.; VAN HARTEN, A. Order Diptera, family Psychodidae (Psychodinae). In *Arthropod Fauna of the UAE*. Abu Dhabi: Dar Al Ummah Printing, Publishing, Distribution & Advertising, 2009, s. 686–711.

KMENT, P.; HENRY, T.; FRÝDA, J. *Neostusakia*, a new name for preoccupied *Stusakia* Kment and Henry, 2008 (Hemiptera: Heteroptera: Berytidae). *Proceedings of the Entomological Society of Washington*. 2009, vol. 111, no. 3, s. 755–756.

- KMENT, P.; JINDRA, Z. New records of *Eurydema fieberi* from the Czech Republic with corrections to some previously published records of Palaearctic *Eurydema* species (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*. 2008, vol. 93, no. 1–2, s. 11–27.
- KMENT, P.; JINDRA, Z. A revision of *Tripanda* and *Tenerva* (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae: Pentatominae). *Zootaxa*. 2009, vol. 1979, no. 14. 1. 2009, s. 1–47.
- KMENT, P.; MALENOVSKÝ, I. Ploštice (Heteroptera), křiši (Auchenorrhyncha), mery (Sternorrhyncha: Psylloidea). In *Louky Bílých Karpat. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty*, 2008, s. 247–253.
- LAŠTŮVKA, Z.; HORSÁK, M.; KMENT, P.; MALENOVSKÝ, I. Zoogeografie. In *Louky Bílých Karpat. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty*, 2008, s. 185–194.
- MACEK, J. Širopasí blanokřídli (Hymenoptera: Symphyta) Jizerských hor a Frýdlantska. *Sborník Severočeského muzea, Přírodní vědy*. 2009, vol. 27, s. 199–237.
- MACEK, J. Širopasí. In *Louky Bílých Karpat. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty*, 2008, s. 269–274.
- MACEK, J.; DVOŘÁK, J.; TRAXLER, L.; ČERVENKA, V. Motýli a housenky střední Evropy. Noční motýli II – můrovití. Praha Academia, 2008, 492 s. ISBN 978-80-200-1667-6.
- OMELKOVÁ, M.; JEŽEK, J.; STARÝ, J.; ROHÁČEK, J.; HOLINKA, J. Dvoukřídli (Diptera). In *Louky Bílých Karpat. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty*, 2008, s. 294–298, 304–305.
- SEKERKA, L.; KMENT, P. Faunistics records from the Czech Republic – 267. Coleoptera: Chrysomelidae. *Cassida atrata*. *Klapalekiana*. 2008, vol. 44, no. 3–4, s. 297–298.
- SYCHRA, J.; KMENT, P. Vodní ploštice (Heteroptera: Nepomorpha, Gerromorpha) Rolavských vrchovišť. In *Příroda Kraslicka*. Praha: Nakladatelství Jan Farkač, 2009, s. 135–156.
- ŠVIHLA, V. New species of the subfamily Malthininae (Coleoptera: Cantharidae) from the western Palaearctic Region. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 191–216.
- ŠVIHLA, V.; HÁJEK, J. Taxonomic changes in Eastern Mediterranean *Malachius* (Coleoptera: Malachiidae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*. 2009, vol. 49, no. 1, s. 217–224.
- ŠVIHLA, Vladimír. Order Coleoptera, family Oedemeridae. In *Arthropod Fauna of the United Arab Emirates, Volume 1*. Abu Dhabi: Dar Al Ommah Printing, Publishing, Distribution and Advertising, 2008, s. 264–269.

5.1.6 Zoologické oddělení

- ANDĚRA, M.; ČERVENÝ, J. Změny v rozšíření králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) na území České republiky (Lagomorpha: Leporidae). *Lynx* (Praha), n. s. 2008, vol. 39, no. 1, s. 5–23.
- ANDĚRA, M.; ZBYTOVSKÝ, P. Rozšíření rejsce černého (*Neomys anomalus*) na Českomoravské vrchovině. *Acta rerum naturalium*. 2009, vol. 6, s. 35–40.
- ANDĚRA, M.; ČERVENÝ, J. Velcí savci v České republice. Rozšíření, historie a ochrana. 1. Sudokopytníci (Artiodactyla). Praha: Národní muzeum, 2009, 88 s. ISBN 978-80-7036-263-1.
- ANDĚRA, M.; ČERVENÝ, J. Velcí savci v České republice. Rozšíření, historie a ochrana. 2. Šelmy (Carnivora). Praha: Národní muzeum, 2009, 216 s. ISBN 978-80-7036-259-4.
- BENDA, P. Jména řecké a římské mytologie v nomenklatuře netopýrů, s poznámkou ke jménu *Myotis alcathoe*. *Vespertilio*. 2008, vol. 12, no. 2008, s. 107–128.
- BENDA, P.; MLÍKOVSKÝ, J. Nomenclatural notes on the Asian forms of *Barbastella* bats (Chiroptera: Vespertilionidae). *Lynx* (Praha), n. s. 2008, vol. 39, no. 1, s. 31–46.
- BENDA, P.; REITER, A.; AL-JUMAILY, M.; NASHER, A.; HULVA, P. A new species of mouse-tailed bat (Chiroptera: Rhinopomatidae: *Rhinopoma*) from Yemen. *Journal of National Museum (Prague). Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 6, s. 53–68.
- BENDA, P.; VALLO, P. Taxonomic revision of the genus *Triaenops* (Chiroptera: Hipposideridae) with description of a new species from southern Arabia and definitions of a new genus and tribe. *Folia Zoologica*. 2009, vol. 58, Monograph 1, s. 1–45.

- DAHL, C.; NOVOTNÝ, V.; MORAVEC, J.; RICHARDS, S. Beta diversity of frogs in the forests of New Guinea, Amazonia and Europe: contrasting tropical and temperate communities. *Journal of Biogeography*. 2009, vol. 36, no. 2009, s. 896–904.
- DRVOTOVÁ, M.; HLAVÁČ, J.; HORSÁK, M.; BERAN, L.; DVOŘÁK, L.; JUŘIČKOVÁ, L.; MÜCKSTEIN, P. Měkkýši (Mollusca) Žďárských vrchů. AOPK ČRAOPK ČR, 2008, 79 s. Parnassia 3. ISBN 978-80-87051-49-8.
- FLANDERS, J.; JONES, G.; BENDA, P.; DIETZ, C.; ZHANG, S.; LI, G.; SHARIFI, M.; ROSSITER, S. Phylogeography of the greater horseshoe bat, *Rhinolophus ferrumequinum*: contrasting results from mitochondrial and microsatellite data. *Molecular Ecology*. 2009, vol. 18, no. 2, s. 306–318.
- HANEL, L.; NOVÁK, J. České názvy živočichů V. Ryby a rybovití obratlovci (Pisces) 6. Paprskoploutví (*Actinopterygii*), Kostnatí (*Neopterygii*), [Cípalové (*Mugiliformes*) – Hrdložábří (*Synbranchiformes*)]. Praha: Národní muzeum, 2009, 94 s. ISBN 978-80-7036-260-0.
- KARAMI, M.; HUTTERER, R.; BENDA, P.; SIAHSARVIE, R.; KRYŠTUFEK, B. Annotated check-list of the mammals of Iran. *Lynx (Praha)*, n. s. 2008, vol. 39, no. 1, s. 63–102.
- KROJEROVÁ-PROKEŠOVÁ, J.; BARANČEKOVÁ, M.; ŠÍMOVÁ, P.; ŠÁLEK, M.; ANDĚRA, M.; BEJČEK, V.; HANÁK, V.; HANEL, L.; LUSK, S.; MIKÁTOVÁ, B.; MORAVEC, J.; ŠŤASTNÝ, K.; ZIMA, J. Species richness of vertebrates in the Czech Republic. *Folia Zoologica*. 2008, vol. 57, no. 4, s. 452–464.
- KŮRKA, A.; VANĚK, J. Fauna pavouků (Araneae) jižního svahu Sněžky (Krkonoše). *Opera Corcontica*. 2009, vol. 46, no. 2009, s. 149–158.
- KYRIAZI, P.; POULAKAKIS, N.; PARMAKELIS, A.; CROCHET, P.; MORAVEC, J.; RASTEGAR-POUYANI, N.; TSIGENOPOULOS, C.; MAGOULAS, A.; MYLONAS, M.; LYMBERAKIS, P. Mitochondrial DNA reveals the genealogical history of the Snake-eyed lizards (*Ophisops elegans* and *O. occidentalis*) (Sauria: Lacertidae). *Molecular Phylogenetics and Evolution*. 2008, vol. 49, no. 2008, s. 795–805.
- LUČAN, R.; ANDREAS, M.; BENDA, P.; BARTONIČKA, T.; BŘEZINOVÁ, T.; HOFFMANNOVÁ, A.; HULOVÁ, Š.; HULVA, P.; NECKÁŘOVÁ, J.; REITER, A.; SVAČINA, T.; ŠÁLEK, M.; HORÁČEK, I. Alcathe bat (*Myotis alcathe*) in the Czech Republic: distributional status, roosting and feeding ecology. *Acta Chiropterologica*. 2009, vol. 11, no. 1, s. 61–69.
- MLÍKOVSKÝ, J. Evolution of the Cenozoic marine avifaunas of Europe. *Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien (A)*. 2009, vol. 111, 357–374.
- MLÍKOVSKÝ, J. New data on the distribution of the Marsh Tapaculo (*Scytalopus iraniensis*, Rhinocryptidae). *Ornitologia Neotropical*. 2009, vol. 20, no. 1, s. 143–146.
- MLÍKOVSKÝ, J. Middle Pleistocene birds of Hundsheim, Austria. *Journal of the National Museum (Prague)*. *Natural History Series*. 2009, vol. 177, no. 7, s. 69–82.
- MLÍKOVSKÝ, J. Waterbirds of Lake Baikal, eastern Siberia, Russia. *Forktail*. 2009, vol. 25, s. 13–70.
- MLÍKOVSKÝ, J.; FRAHNERT, S. Type specimens and type localities of Peruvian birds described by Jean Cabanis on the basis of Konstanty Jelski's collections. *Zootaxa*. 2009, vol. 2171, no. 1, s. 29–47.
- MLÍKOVSKÝ, J.; FRAHNERT, S. Nomenclatural notes on Neotropical swallows of the genus *Tachycineta* Cabanis (Aves: Hirundinidae). *Zootaxa*. 2009, vol. 2209, no. 1, s. 65–68.
- MORAVEC, J.; APARICIO, J.; GUERRERO-REINHARD, M.; CALDERÓN, G.; JUNGFER, K.; GVOŽDÍK, V. A new species of *Osteocephalus* (Anura: Hylidae) from Amazonian Bolivia: first evidence of tree frog breeding in fruit capsules of the Brazil nut tree. *Zootaxa*. 2009, vol. 2215, no. 1, s. 37–54.
- MORAVEC, J.; BÖHME, W. Second find of the recently discovered Amazonian giant peccary, *Pecari maximus* (Mammalia: Tayassuidae) van Roosmalen et al., 2007: first record from Bolivia. *Bonner zoologische Beiträge*. 2009, vol. 56 (2007), s. 49–54.
- MORAVEC, J.; TUANAMA, I. A.; PÉREZ, P. E.; LEHR, E. A new species of *Scinax* (Anura: Hylidae) from the area of Iquitos, Amazonian Peru. *South American Journal of Herpetology*. 2009, vol. 4, s. 9–16.
- ŠANDA, R.; KOVAČIČ, M. Freshwater gobies in the Adriatic drainage basin of the western Balkans. *Annales – Series Historia Naturalis*. 2009, vol. 1, s. 1–10.
- ŠANDA, R.; VUKIČ, J.; BOGUT, I. Novi podaci o ihtiofauni slijeva donje Neretve i okolnih kraških polja u Bosni i Hercegovini. In *Uzgoj slatkododne ribe. Stanje i perspektive. Zbornik radova*. 2009, s. 119–125.
- ŠIROKÝ, P.; STUHLÍK, S.; FRITZ, U.; MORAVEC, J. Basic morphological data of native Czech *Emys orbicularis* revealed by subfossil finds. *Biologia*. 2009, vol. 64, no. 4, s. 795–797.

UHRIN, M.; BENDA, P.; BALÁZS, C.; OBUCH, J. Netopiere (Chiroptera) Cerovej vrchoviny (stredné Slovensko). *Vespertilio*. 2008, vol. 12, no. 2008, s. 49–74.

UHRIN, M.; BENDA, P.; OBUCH, J.; DANKO, Š. Lesser Mouse-eared Bat (*Myotis blythii*) in Slovakia: distributional status with notes on its biology and ecology (Chiroptera: Vespertilionidae). *Lynx (Praha)*, n. s. 2008, vol. 39, no. 1, s. 153–190.

VALLO, P.; GUILLÉN-SERVENT, A.; BENDA, P.; PIRES, D.; KOUBEK, P. Variation of mitochondrial DNA in the *Hipposideros caffer* complex (Chiroptera: Hipposideridae) and its taxonomic implications. *Acta Chiropterologica*. 2008, vol. 10, no. 2, s. 193–206.

5.1.7 Antropologické oddělení

BEJDOVÁ, Š.; VELEMÍNSKÝ, P. Zdravotní stav chrupu populace knovízské kultury. In *Bioarcheologie v České republice*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, České Budějovice, Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Praha, 2008, s. 241–265.

BEJDOVÁ, Š.; VELEMÍNSKÝ, P. Morfologická variabilita dentálních znaků u populace knovízské kultury. In *Memoriál prof. J. Matiegky a prof. J. Malého, Sborník Hrdličkova muzea člověka*. Praha: Hrdličkovo muzeum člověka, Univerzita Karlova, Praha, 2008, s. 19–21.

BRŮŽEK, J.; VELEMÍNSKÝ, P. Reliable Sex Determination Based on Skeletal Remains for the Early Medieval Population of Great Moravia (9th-10th Century). In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 2008, s. 45–60.

ČERNÝ, V.; VELEMÍNSKÝ, P.; BRŮŽEK, J.; STRÁNSKÁ, P. Antropologie holocenních populací. In *Praavěký svět a jeho poznání*. Praha: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Praha, 2007, s. 68–75.

DOBISÍKOVÁ, M. Analýza antropologického materiálu z areálu kostela v Kuřívodech, obec Ralsko, okr. Česká Lípa. *Archeologie ve středních Čechách*. 2009, no. 13, s. 489–495.

DOBISÍKOVÁ, M.; KATINA, S.; VELEMÍNSKÝ, P. Stature of the Great Moravian Population in Connection with Social Status. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 2008, s. 77–91.

DOLEŽAL, A.; KUŽELKA, V.; ZVĚŘINA, J. Evropa – kolébka vědeckého proodnictví. Praha: Galen, 2009, 98 s. ISBN 978-80-7262-506-2.

HAVELKOVÁ, P.; VELEMÍNSKÝ, P.; DOBISÍKOVÁ, M.; LIKOVSKÝ, J. Harris Lines in the Non-adult Great-Moravian Population of Mikulčice (Czech Republic). *Acta Universitatis Carolinae, Medica, Monographia*. 2009, vol. 56, no. 6, s. 103–109.

HAVELKOVÁ, P.; VELEMÍNSKÝ, P.; LIKOVSKÝ, J.; DOBISÍKOVÁ, M. Harris Lines in the Non-adult Great Moravian Population from Mikulčice – the Comparison of Inhabitants of the Castle and Sub-castle Area. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 2008, s. 209–222.

LIKOVSKÝ, J.; VELEMÍNSKÝ, P.; ZIKÁN, V. Proximal Femur Bone Density of the Great Moravian Population from Mikulčice Evaluated by Dual-Energy X-ray Absorptiometry. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 2008, s. 223–234.

LIMBURSKÝ, P.; LIKOVSKÝ, J.; KŘENKOVÁ, K.; VELEMÍNSKÝ, P. Zachovalost antropologického materiálu jako nepřímý doklad rituálních praktik na pohřebišti stěhování národů ve Vliněvsi, okr. Mělník. In *Acta archaeologica Opaviensia*. Opava: Slezská univerzita, Opava, 2008, s. 117–128.

SMRČKA, V.; KUŽELKA, V.; POVÝŠIL, C. Osteomyelitis v paleopatologickém materiálu. *Pohybové ústrojí. Pokroky ve výzkumu, diagnostice a terapii*. 2008, no. 15, Suppl., s. 152–157.

- SMRČKA, V.; KUŽELKA, V.; POVÝŠIL, C. Revmatická artritida v paleopatologickém materiálu. *Pohybové ústrojí. Pokroky ve výzkumu, diagnostice a terapii*. 2008, no. 15, Suppl., s. 330–332.
- SMRČKA, V.; KUŽELKA, V.; POVÝŠIL, C. Atlas chorob na kostních preparátech. Praha: Academia, 2009, 1-615 615 s. ISBN 978-80-200-1765-9.
- SMRČKA, V.; VELEMÍNSKÝ, P.; BŮZEK, F.; ZOCOVÁ, J. Stable C, N Isotopes in Human Skeletal Material from the Great Moravian Burial Site at Mikulčice-Kostelisko. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 2008, s. 169–175.
- SMRČKA, V.; VELEMÍNSKÝ, P.; MIHALJEVIČ, M.; ZOCOVÁ, J. Trace Elements in Human Skeletal Material from the Great Moravian Burial Site at Mikulčice-Kostelisko. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 2008, s. 151–167.
- ŠEFCÁKOVÁ, A.; KATINA, S.; BRŮŽEK, J.; VELEMÍNSKÁ, J.; VELEMÍNSKÝ, P. Neskoromladopaleolitická lebka z Moče (južné Slovensko): porovnanie s recentnou populáciou pomocou geometrickej morfometrie. *Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis Slovaci, Bratislava*. 2008, vol. 54, no. 1, s. 75–86.
- TONAR, Š.; VELEMÍNSKÝ, P. Výskyt vsutých kŕstiek u lebek s kraniosynostózami. In *Memoriál prof. J. Matiegky a prof. J. Malého, Sborník Hrdličkova muzea člověka*. Praha: Hrdličkovo muzeum člověka, Univerzita Karlova, Praha, 2008, s. 30–32.
- VELEMÍNSKÁ, J.; BIGONI, L.; VELEMÍNSKÝ, P. Trojrozměrná analýza svrchně paleolitických lebek z Předmostí u Přerova. In *Memoriál prof. J. Matiegky a prof. J. Malého, Sborník Hrdličkova muzea člověka*. Praha: Hrdličkovo muzeum člověka, Univerzita Karlova, Praha, 2008, s. 33–35.
- VELEMÍNSKÝ, P.; DOBISÍKOVÁ, M.; STRÁNSKÁ, P.; TREFNÝ, P.; LIKOVSKÝ, J. The Health Status of the Early Medieval Population of Greater Moravia in relation to social and economic structures. *Acta Universitatis Carolinae, Medica, Monographia*. 2009, vol. 56, no. 6, s. 91–101.
- VELEMÍNSKÝ, P.; DOBISÍKOVÁ, M.; STRÁNSKÁ, P.; VELEMÍNSKÁ, J. Biological Diversity of Non-metric Traits in the Great Moravian Population – the Comparison of the Mikulčice Power Centre and its Hinterland. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 2008, s. 265–304.
- VELEMÍNSKÝ, P.; POLÁČEK, L.; DOBISÍKOVÁ, M. Estimation of Biologically Related Groups of Individuals at the Mikulčice-Kostelisko Burial Site on the Basis of Morphological Similarities, Topography of the Burial Site and Archaeological Data. In *Studien zum Burgwall von Mikulčice VIII. Anthropological and epidemiological characterization of Great-Moravian population in connection with the social and economic structure*. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 2008, s. 305–320.

5.1.8 Kroužkovací stanice

- HOŘÁK, D.; KLVAŇA, P. Alien egg retrieval in Common Pochard: Do females discriminate between conspecific and heterospecific eggs?. *Annales Zoologici Fennici*. 2009, vol. 46, no. 3, s. 165–170.
- HUŠEK, J.; ADAMÍK, P.; CEPÁK, J.; TRYJANOWSKI, P. The influence of climate and population size on the distribution of breeding dates in the red-backed shrike (*Lanius collurio*). *Annales Zoologici Fennici*. 2009, vol. 46, no. 6, s. 439–450.
- VOŘÍŠEK, P.; KLVAŇOVÁ, A.; BRINKE, T.; CEPÁK, J.; FLOUSEK, J.; HORA, J.; REIF, J.; ŠTASTNÝ, K.; VERMOUZEK, Z. Stav ptactva České republiky 2009. *Sylvia*. 2009, vol. 45, no. 1, s. 1–38.

5. 2 Historické muzeum

BRYCH, V. Mísa s rytinami „andělů“. Mísa s rytinou bitvy. In HRBÁČOVÁ, J. a kol. *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*. Olomouc: Muzeum umění, 2009, s. 186–189.

BRYCH, V.; DRAGON, Z.; KŘIVÁNEK, R. Geofyzikální průzkum zaniklé kanonie premonstrátek v Louňovicích pod Blaníkem. (Předběžné výsledky v roce 2008). In MAŠEK, M.; SOMMER, P.; ŽEMLIČKA, J. (eds) *Vladislav II. Druhý král Přemyslova rodu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, s. 107–115.

ČECHURA, J.; ČERNÁ, A. 1609: letní spor českých stavů a kancléře Lobkovice II. *Časopis Národního muzea. Řada historická*. 2008, vol. 177, no. 3–4, s. 125–141.

ČECHURA, J. 5. 1609. Zlom v nejdělsím sněmu českých dějin. Generální zkouška stavovského povstání. Praha: Havran, 2009, 178 s. ISBN 978-80-86515-91-5.

DUFKOVÁ, M. Otto Rothmayer. Seine Zusammenarbeit mit J. Plečnik und sein einständiges Schaffen. In BOUZEK, Jan (ed.) *Zeitbrücken – Art Déco, Kubismus, Neoklassizismus und die Antike*. Studia Hercynia. Praha: Karlova univerzita, Filozofická fakulta, 2009, s. 95–99.

DUFKOVÁ, M. Antická keramika na zámku v Mnichově Hradišti. In ČERNÁ, A. (ed.). *Sborník výzkumných prací. Sborník celostátní konference Průběžná prezentace výsledků výzkumného úkolu 201 Odborné hodnocení a systematické vědecké zpracování základní evidence mobiliárních fondů, ke kterým vykonává právo hospodaření Národní památkový ústav, konané 22.–23. září 2009 v Praze*. Praha: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, 2009, s. 71–76.

HANÁKOVÁ, J. Československé dokumentační středisko 1948–1989. *Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce*. 2008, vol. 46, no. 2, s. 48–52.

CHVOJKA, O. Jižní Čechy v mladší a pozdní době bronzové. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2009, 486 s. *Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque* 6. ISBN 978-80-210-4921-5.

CHVOJKA, O.; KŘÍŠTUF, P.; RYTÍŘ, L. Mohylová pohřebiště na okrese Písek. České Budějovice: Jihočeské muzeum, 2009, 168 s. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Suppl. 6*. ISBN 978-80-87311-02-8.

JANEČEK, P. Města a jejich příběhy: Urbánní prostředí jako oáza ústní tradice. *Kulturně-literární revue Pandora*. 2009, vol. 19, 129–135.

JANEČEK, P. „Městské legendy“ na pomezí oborů: antropologický, sociologický nebo folkloristický diskurz? *Antropowebzin*. 2009, vol. 1, s. 12–19.

JANEČEK, P. Rezistence a katarze: fámy a pověsti druhé světové války v českých zemích. *Slovenský národopis*. 2009, vol. 57, no. 2, s. 207–219.

JANEČEK, P. Texty a kontexty. Několik poznámek k postavení slovesné folkloristiky mezi evropskou etnologií a kulturní antropologií. *Národopisná revue*. 2009, vol. 19, no. 4, s. 235–239.

JANEČEK, P. Zapomenutá sbírka pověstí Josefa Virgila Grohmana. In GROHMAN, J. V. *Pověsti z Čech*. Praha: Nakladatelství Plot, 2009, s. 237–242.

JORDAN, H. Cirkusová sbírka Národního muzea: Proč sbírat a dokumentovat cirkusovou historii. *DISK. Časopis pro studium dramatického umění*. 2009, vol. 29, s. 163–167.

JŮN, L. *Vesnice*. Praha: Jaroslav Barta Studio JB pro Společnost pro krajinu, 2009, 144 s. ISBN 978-80-86512-46-4.

JŮN, L.; JŮNOVÁ MACKOVÁ, A. Lovecké výpravy a jejich vůdci na Blízkém východě. In JŮNOVÁ MACKOVÁ, A.; NAVRÁTILOVÁ H.; HAVLŮJOVÁ, H.; JŮN, L. *Krásný, báječný, nešťastný Egypt! Čeští cestovatelé konce 19. a první poloviny 20. století*. Praha: Libri, 2009, s. 254–284.

JUNEK, M. Idea „československého“ národa. Českoslovákismus v díle Antona Štefánika. In KARNER, S.; STEHLÍK, M. (eds.). *Česko. Rakousko. Rozdělení – odloučení – spojení*. Jihlava: Muzeum Vysočiny, Schallaburg: Schallaburger Kulturbetriebsgesellschaft, 2009, s. 72–77.

JUNEK, M. Od Pražského jara k rezignaci. Československá společnost v období normalizace. In KARNER, S.; STEHLÍK, M. (eds.). *Česko. Rakousko. Rozdělení – odloučení – spojení*. Jihlava: Muzeum Vysočiny, Schallaburg: Schallaburger Kulturbetriebsgesellschaft, 2009, s. 244–247.

KLEISNER, T. Amat victoria curam. The device of Matthew II as it appears on medals. *Studia Rudolphina*. 2009, vol. 9, s. 87–99.

KLEISNER, T. Giovanni Pietro de Pomis' medal of the battle of the White Mountain. *Studia Rudolphina*. 2009, vol. 8, s. 90–93.

- KLEISNER, T. A note on the medal of Bishop Jan Ephraim. *Studia Rudolphina*. 2009, vol. 8, s. 104–105.
- KLEISNER, T. Czech Republic. In AMANDRY, Michel; BATESON, Donal (eds.). *A Survey of Numismatic Research 2002–2007*. Glasgow: International numismatic commission, 2009, s. 668–672.
- KOUBSKÁ, V. *Eduard Tomek, akvarely*. Praha: David Tomek, 2009, 39 s. ISBN 978-80-254-6198-3
- KOUBSKÁ, V. Otakar Schindler, scénograf (1923–1998). Praha: Národní muzeum, 2009, 139 s. ISBN 978-80-7036-269-3.
- LANDR, P. Církevní správa v hradeckém arcijáhenství ve světle písemností arcibiskupské kanceláře. In ŠTĚPÁN, Jiří (ed.). *Chrám Svatého Ducha a královna Eliška Rejčka v Hradci Králové 1308–2008*. Hradec Králové: Filosofická fakulta Univerzity Hradec Králové a Biskupství královéhradecké ve spolupráci s Občanským sdružením Katedrála, 2009, s. 85–92.
- LANGHAMMEROVÁ, J.; MEVALDOVÁ H.; MAŠEK P.; KVAČEK J. *Český Banát. Život a tradice českých obyvatel rumunského Banátu*. Praha: Národní muzeum, 2009, 94 s. ISBN 978-80-7035-250-1.
- LIČKA, M. Il Neolitico europeo e le sue origini. Tecnologia della produzione ceramica nel Neolitico centroeuropeo. I recipienti rituali di Močovice. La cultura a ceramica puntinata (circa 4950–4400 a.C.). In KRUTA, V.; KRUTA-POPPI, L.; LIČKA, M.; MAGNI, E. (eds.). *Antenate di Venere. 27.000-4000 a.C.* Milano: Skira, 2009, s. 69–73, 74–76, 86–88, 89–94.
- LIČKA, M.; ČIŽMÁŘ, Z. Il Neolitico dell'Europa centrale: la cultura a ceramica lineare (circa dal 5600/5500 al 4950 a.C.). L'insediamento fortificato di Hluboké Mašůvky. In KRUTA, V.; KRUTA-POPPI, L.; LIČKA, M.; MAGNI, E. (eds.). *Antenate di Venere. 27.000-4000 a.C.* Milano: Skira, 2009, s. 77–83, 100–102.
- LIČKA, M.; KÁČERIK, A. Le figure zoomorfe del Neolitico. In KRUTA, V.; KRUTA-POPPI, L.; LIČKA, M.; MAGNI, E. (eds.). *Antenate di Venere. 27.000–4000 a.C.* Milano: Skira, 2009, s. 109–112.
- LIČKA, M.; KRUTA, V. La statuette maschile di Chabařovice. In KRUTA, V.; KRUTA-POPPI, L.; LIČKA, M.; MAGNI, E. (eds.). *Antenate di Venere. 27.000–4000 a.C.* Milano: Skira, 2009, s. 84.
- OHLÍDALOVÁ, M.; SVOBODOVÁ, E.; NOVOTNÁ, M.; BOSÁKOVÁ, Z.; PACÁKOVÁ, V. Organic dyes and their identification. In *Proceedings of the 5th International Student Conference "Modern Analytical Chemistry", Prague, 21.–22. September 2009*. Praha: Karlova univerzita v Praze, Přírodovědecká fakulta, 2009, s. 90–99.
- OHLÍDALOVÁ, M.; VÁVROVÁ, P.; JONÁŠOVÁ, Š.; BROŽOVÁ, L. Vakuové balení jako alternativní možnost dlouhodobého uložení novodobých papírů – ano či ne? In *Sborník z konference konzervátorů a restaurátorů, 8.–10. 9. 2009*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2009, s. 89–92.
- POPPOVÁ URBANOVÁ, K.; BŘEZINOVÁ, H. Fragmenty textilu na bronzovém vědru z doby římské z Řepova. *Archeologické rozhledy*. 2009, vol. 61, s. 31–62.
- SANKOT, P. Zum Fundstoff vom Berg Rubín (Nordwestböhmen) und der Bedeutung des Fundorts in der Hallstatt- und Frühlatènezeit. *Archeologické rozhledy*. 2009, vol. 61, no. 1, s. 31–62.
- SANKOT, P.; VALENTOVÁ, J. The first glaive from Bohemia? A first cleaning of the Klučov sword. In TIEFENGRABEN, G.; KAVUR, B.; GASPARI, A. (eds.). *Keltske studije II. Studies in Celtic Archaeology. Papers in honour of Mitja Gustin*. Montagnac: Mergoïl, 2009, s. 107–116.
- SCHEINOST, Vojtěch. Česko : Rakousko. Fotbal – kopací míč překonává hranici. In KARNER, Stefan; STEHLÍK, Michal (ed.). Česko. Rakousko. Rozdělení-odloučení-spojení. Schallaburg Kulturbetriebsgesellschaft, 2009, ISBN 978-80-86382-27-2, s. 270–275.
- SCHEINOST, Vojtěch. Tschechien : Österreich. Fussball – ein grenzüberschreitendes Leder. In KARNER, Stefan; STEHLÍK, Michal (ed.). Österreich. Tschechien. Geteilt-getrennt-wereint. Schallaburg Kulturbetriebsgesellschaft, 2009, ISBN 9008895009239, s. 270–275.
- SRŠEŇ, L. Příspěvky k poznání osobnosti Václava Hanky. *Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie*. 2009, vol. 63, no. 1–4, s. 5–48, 50–117, 121–168.
- STEHLÍKOVÁ, D. Éra cylindrů a diamantů, k životnímu stylu manželů Kramářových. Karel Kramář (1860–1937), život a dílo. *Moderní dějiny*. 2009, vol. 17, suppl. 2, s. 616–631.
- STEHLÍKOVÁ, D. More valuable than originals? The Plaster Cast Collection in the National Museum of Prague (1818–2008): its History and Predecessors. In FREDERIKSEN, Rune; MARCHAND, Eckart (eds.). *Plaster Casts: Making, Collecting and Displaying from Classical Antiquity to the Present*. Berlin–New York: Walter De Gruyter, 2009, s. 519–537, 10 obr.

STEHLÍKOVÁ, D. Pohár věnovaný Pavlu Josefu Šafaříkovi č. k. 21, Ciborium č. k. 201, Nádoba na chlazení nápojů č. k. 202, Hlavička dýmky, č. k. 253, Tabatěrka č. k. 255, Košík č. k. 261, Zástěna, č. k. 437, Souprava šperků č. k. 459, Pár náušnic s korálem č. k. 470, Prsten s korálem č. k. 471. In VONDRÁČEK, Radim (ed.). *Biedermeier, umění a kultura v českých zemích 1814–1848*. Praha: Gallery s.r.o., 2008, s. 324, 325, 340, 342, 408, 416, 417.

ŠÍDOVÁ, H. Keramická sbírka Františka Kretze ve fondech Národopisného oddělení Historického muzea Národního muzea. In HABARTOVÁ, R. (ed.). *František Kretz (1859–1929) – sběratel, národopisec, novinář*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2009, s. 84–88.

TAUBEROVÁ, M. František Kretz a sbírka lidového textilu a lidového šperku Národopisného oddělení Historického muzea Národního muzea v Praze. In HABARTOVÁ, Romana (ed.). *František Kretz (1859–1929) – sběratel, národopisec, novinář*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2009, s. 4–12.

TAUBEROVÁ, M. Depozitář sbírky lidového textilu Národního muzea, Historického muzea, Národopisného oddělení. In MERTOVIČ, P. (ed.). *Textil v muzeu. Textil a textilní technologie v depozitáři*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2009, s. 17–22.

TURNŠKÝ, M.; MEVALDOVÁ, H. Lidový nábytek v českých zemích. Výběrový katalog lidového nábytku ze sbírek národopisného oddělení Národního muzea. Praha: Národní muzeum, 2009, 193 s., 2 100 fotografií. CD, ISBN 978-80-7036-282-2.

VALENTOVÁ, J.; ŠUMBEROVÁ, R. Drobná bronzová plastika vodního ptáka a další importy na sídlišti starší doby římské ve Svatém Mikuláši (okr. Kutná Hora). *Archeologie ve středních Čechách*. 2009, vol. 13, no. 1, s. 331–344.

VANDROVCOVÁ, M. Naděžda Nikolajevna – mecenáška, hostitelka, důvěrnice i múza básníkova. *Moderní dějiny*. 2009, vol. 17, no. suppl. 2, s. 595–613.

VOJÁČEK, M.; SWIERCZEKOVÁ, L. a kol. *Marie Červinková-Riegrová. Zápisky I. (1880–1884)*. Poznámkami opatřil Luboš VELEK. Praha: Národní archiv, Scriptorium, 2009, 712 s., 18 obr., ISBN 978-80-86712-55-0.

VOTRUBA, A. *Namažeme školu špekem. Současná folklorní poezie dětí*. Praha: Plot, 2009, 256 s., ISBN 978-80-7428-013-9.

VOTRUBA, A. *Václav Babinský – život loupežníka a loupežnická legenda*. Praha: Libri, 2009, 160 s., ISBN 978-80-7277-392-3.

5.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

HEROLDOVÁ, H. Šťastné roucho Václava Stejskala. In SLOBODNÍK, Martin (ed.) *Univerzita Komenského v Bratislave*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2009, s. 253–262.

HEROLDOVÁ, H. Dva světy, jež se nikdy nesejdou. Román-chinoiserie Siny Drahorádové-Lvové. In *Po stopách krajanů ve starém Orientu. Soubor studií*. Praha: Česká orientalistická společnost, 2009, s. 120–127.

JIROUŠKOVÁ, J. Africká sbírka, František Vladimír Foit. Praha: Národní muzeum, 2009, 280 s., ISBN 978-80-7036-261-7.

JIROUŠKOVÁ, J. Julius Zeyer, sběratel orientálního umění. In *Adela*. Plzeň: Adela, 2009, s. 174–180.

KLÁPŠŤOVÁ, K. Hory v kulturách domorodé Mezoameriky. In *Archeologický ústav AV ČR*. Praha: Archeologický ústav AV ČR, 2005, s. 163–171.

KLÁPŠŤOVÁ, K. Tulení oděvy z Labradoru v Náprstkově muzeu. In RAJCHARD, J., PLSOVÁ, M., MARCINOVÁ, M. (eds.). *Tribun EU*. Brno: Tribun EU, 2009, s. 43–47.

MALINA, J.; SOUČKOVÁ, J.; NOVÁK, V. Antropologický slovník (s přihlédnutím k dějinám literatury a umění) aneb co by mohl o člověku vědět každý člověk. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 303 s. Kniha obsahuje pouze ukázky hesel. Kompletní slovník s 20 000 hesly je na příloženém CD ISBN 978-80-7204-560-0.

- MÜLLEROVÁ, P. Čeští sběratelé a tradiční vietnamské umění. Praha: Národní muzeum, 2009, 208 s., ISBN 978-80-7036-268-6.
- NOVÁK, V. Metodologické problémy starších nálezů orientálních mincí v Českých zemích: Kelčský případ. In *Adela*. Plzeň: Adela, 2008, s. 284–299.
- ONDERKA, P. Special Feature of Two Tombs from the Reign of Unis. *Annals of the Náprstek Museum*. 2009, vol. 30, s. 91–108.
- ONDERKA, P. The Tomb of Unisankh at Saqqara and Chicago. Unis Cemetery North-West II. Praha: Národní muzeum, 2009, 144 s. Editio Monographica Musei Nationalis Pragae, no. 5. ISBN 978-80-7036-256-3.
- ONDERKA, P.; TOIVARI, J. Egypt! The 40th Anniversary Exhibition of the Finnish Egyptological Society 15. 5.–13. 9. 2009. Vammala, Finsko: The Finnish Egyptological Society, 2009, 88 s., ISBN 978-951-96842-8-4.
- POSPÍŠILOVÁ, D. The Náprstek Museum's Indonesian Collections and their Collectors. *Indonesia and the Malay World*. 2009, vol. 37, no. 108, s. 125–146.
- RYCHLÍKOVÁ, M. Liebig's Fleischextrakt. Liebig's chromolithographische Werbebilder in der Bibliothek des Náprstek-Museums in Prag. *Annals of the Náprstek Museum*. 2009, vol. 30, s. 19–43.
- RYCHLÍKOVÁ, M. Recepty Liebig'sfleisch-Extract. Reklamní chromolitografické obrázky v knihovně Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. *Národopisná revue*. 2009, vol. 19, no. 3, s. 191–194.
- RYCHLÍKOVÁ, M. Liebig Company trest' z masa. Reklamní chronolitografické obrázky v knihovně Náprstkova muzea v Praze. In *Asociace muzeí a galerií České republiky ve spolupráci s Krajským muzeem Karlovarského kraje, Muzeem Cheb*. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky ve spolupráci s Krajským muzeem Karlovarského kraje, Muzeem Cheb, 2009, s. 48–52.
- SOUČKOVÁ, J. Schmuck. B. Bei den Hethitern. In *Reallexikon der Assyriologie und Vorderasiatischen Archäologie* XII, sv. 3/4. Berlín: Walter de Gruyter, 2009, s. 52–56.
- ŠÁMAL, M. Vnímání krajiny v pramenech osobní povahy na příkladu Zdenky Braunerové (1858–1934). *Sborník Historická geografie*. 2009, vol. 35, no. 1, s. 309–322.
- ŠEJBL, J. Hledání ztraceného ráje. A. V. Novák. In *Po stopách krajanů ve starém Orientu. Soubor studií*. Praha: Česká orientalistická společnost, 2009, s. 86–103.
- TODOROVÁ, J. „Není pro mne více návratu do Afriky...“ Korespondence Bedřicha Machulky a Adolfa Schwarzenberga. *Český lid*. 2009, vol. 96, no. 1, s. 71–86.
- TODOROVÁ, J. Fotografická pozůstalost cestovatele Bedřicha Machulky. Praha: Národní muzeum, 2009, 120 s. Editio Monographica Musei Nationalis Pragae, no. 6. ISBN 978-80-7036-236-5.

5.4 České muzeum hudby

- HABÁNOVÁ, R. Bedřich Smetana – život a dílo. In *Bedřich Smetana na cestě z Litomyšle*. Litomyšl: Smetanova Litomyšl o. p. s., 2009, s. 8–37. ISBN 978-80-254-5023-9.
- KABELKOVÁ, M. Wenzel Johann Tomaschek nebo Václav Jan Tomášek? – německy mluvící Čech – aneb život na hranici dvou jazyků. *Hudební věda*. 2009, vol. 46, no. 4, s. 341–353.
- KOTAŠOVÁ, D. Klavír, na který hrál Mozart. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 131–134.
- MAYŘOVÁ, K. K nedokončeným hudebně dramatickým dílům Bohuslava Martinů. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 51–80.
- MAYŘOVÁ, K. The Music Collections of the Czech Museum of Music Related to the Music History of the First Half of the 20th Century. In BŘEZINA, Aleš, VELICKÁ, Eva (eds.). *Aspekte der Musik, Kunst und Religion zur Zeit der Tschechischen Moderne / Aspects of Music, Arts and Religion during the Period of Czech Modernism: Martinů-Studien 2*. Bern-Berlin-Bruxelles-Frankfurt am Main-New York-Oxford-Wien: Peter Lang AG, 2009. s. 273–294. ISBN 978-3-03910-856-5. ISSN 1662-5366.
- MAYŘOVÁ, K.; HRACHOVÁ, H. Intelektuál a hudba. Příspěvek k dějinám hudby v raně novověkých Rokycanech. In FEJTOVÁ, Olga, LEDVINKA, Václav, PEŠEK, Jiří (eds.). *Město a intelektuálové*.

Od středověku do roku 1848. Sborník statí a rozšířených příspěvků z 25. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze ve dnech 10. až 12. října 2006 v Clam-Gallasově paláci v Praze. Documenta Pragensia XXVII. Praha: Scriptorium, [2008]. s. 599-651. ISBN 978-80-87271-06-3. ISBN: 978-80-86852-27-0 (Archiv hl. m. Prahy).

MIKULÁŠ, J. Díla Vinzenze Maschka (1755–1831) dochovaná v Horníkově sbírce hudebnin. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 81–92.

MIKULÁŠ, J. Unbekannte Lieder von Erwin Schulhoff. In BŘEZINA, Aleš, VELICKÁ, Eva (eds.). *Aspekte der Musik, Kunst und Religion zur Zeit der Tschechischen Moderne: Martinů Studien 2*. Bern-Berlin-Bruxelles-Frankfurt am Main-New York-Oxford-Wien: Peter Lang AG, 2009. s. 229–235. ISBN 978-3-03910-856-5. ISSN 1662-5366.

MIKULÁŠOVÁ, L. Tři slavná jména na hudebním tisku. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 122–123.

MOJŽÍŠOVÁ, O. Jak prožíval Bedřich Smetana své stáří. In: HOJDA, Zdeněk; OTTLOVÁ, Marta; PRAHL, Roman (eds.). *Vetché stáří nebo zralý věk moudrosti? Sborník příspěvků z 28. symposia k problematice 19. století, Plzeň 28. února–1. března 2008*. Praha 2009, s. 95–108. ISBN 978-80-200-1691-1.

MOJŽÍŠOVÁ, O. Skladby Bedřicha Smetany. In *Bedřich Smetana na cestě z Litomyšle*. Litomyšl: Smetanova Litomyšl o.p.s., 2009, s. 84–87. ISBN 978-80-254-5023-9.

POSPÍŠIL, M. Prodaná nevěsta. In *Bedřich Smetana. Prodaná nevěsta*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2009, s. 30–47. ISBN 978-80-87041-98-7.

POSPÍŠIL, M. Prophetenfieber und Distanzierung. In BRZOSKA, Matthias; JACOB, Andreas; STROHMANN, Nicole R. (eds.) *Giacomo Meyerbeer: Le Prophete. Edition – Konzeption – Rezeption*. Bericht zum Internationalen Kongress 13.–16. Mai 2007 Folkwang Hochschule Essen-Werden. Musikwissenschaftliche Publikationen, 33. Hildesheim – Zürich – New York: Georg Olms Verlag, 2008, s. 613–621.

POSPÍŠIL, M.; MOJŽÍŠOVÁ, O. S kým korespondoval Bedřich Smetana. Praha: Národní muzeum, 2009, 192 s. ISBN 978-80-7036-258-7.

POSPÍŠIL, M.; OTTLOVÁ, M. Smetana und Liszt. Die Neudeutsche Schule und die tschechische Nationalmusik. In ALTENBURG, Detlef; OELERS, Harriet (eds.). *Liszt und Europa*. Laaber: Laaber Verlag, 2008. Weimarer Liszt-Studien, Bd. 5., s. 265–274. ISBN 978-3-89007-494-8.

SVOBODOVÁ, D. Julius Fučík – životopisný nástin a přehled díla. *Hudební věda*. 2009, vol. 46, no. 1–2, s. 117–148.

SVOBODOVÁ, D. Elektronické databáze Českého muzea hudby. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 145–146.

ŠTEFANCOVÁ, D. Missale Olomucense. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 127–128.

TAUEROVÁ, J. Neznámý dopis Antonína Dvořáka Richardu von Pergerovi. *Musicalia*. 2009, vol. 1, no. 1–2, s. 107–116.

5.5 Knihovna Národního muzea

BYDŽOVSKÁ, I. Pohádkové a zázračné motivy v kramářských písních. In KUBÍČEK, Jaromír (ed.). *Sdružení knihoven ČR*. Brno: Sdružení knihoven ČR, 2008, s. 24–30.

BYDŽOVSKÁ, I. Internetová databáze kramářských tisků. In KRUŠINSKÝ, Rostislav (ed.). *Vědecká knihovna v Olomouci, Sdružení knihoven ČR Brno*. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, Sdružení knihoven ČR Brno, 2009, s. 139–146.

KAŠPAROVÁ, J. Kompatibilita, interoperabilita formátu MARC – TEI a katalogizace starých tisků. In *Vědecká knihovna v Olomouci, Sdružení knihoven ČR Brno*. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, Sdružení knihoven ČR Brno, 2009, s. 37–43.

KAŠPAROVÁ, J. L'aristocratie des Pays tchèques de la fin du XVIe au début du XVIIIe siècle et ses lectures françaises de la littérature espagnole prohibée. In DUMANOWSKI, Jaroslaw, FIGEAC, Michel, CHALINE Olivier (eds.). *Maison des sciences de l'homme d'Aquitaine*. Bordeaux: Maison des sciences de l'homme d'Aquitaine, 2009, s. 337–348.

- KAŠPAROVÁ, J. Bibliofilství české šlechty raného novověku – sebereflexe nebo sebe prezentace? In BŮŽEK, Václav (ed.). *Jihočeská univerzita*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2009, s. 23–40.
- KAŠPAROVÁ, J. Španělský jazyk, španělské knihy a čeští intelektuálové 16. a 17. století [Spanische Sprache, spanische Bücher und böhmische Intellektuelle im 16.–17. Jahrhundert]. In FEJTOVÁ, Olga; LEDVINKA, Václav; PEŠEK, Jiří (eds.). *Scriptorium*. Praha: Scriptorium, 2008, s. 499–522.
- ŠÍPEK, R. Digitization in the Czech Republic [online]. *BHL Europe # 1*. 2009, vol. 1, no. 1, s. 23–25.
- VACULÍNOVÁ, M. Ein böhmischer Dichter und seine Studienreise nach Leiden. *Humanistica Lovaniensia. Journal of Neo-Latin Studies*. 2009, vol. LVIII, no. 2009, s. 191–215.
- VACULÍNOVÁ, M. Bohemica in Sweden and the National Museum Library in Prague. In *War-Booty. A Common European Cultural Heritage*. Stockholm: The Royal Armoury (Livrustkammaren), 2009, s. 139–145.

5.6 Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost

- KSANDR, K. Josef Zítek – architekt, pedagog a památkář, kniha vydaná ke 100. výročí úmrtí Josefa Zítka. Praha: Národní divadlo, 2009, 120 s. ISBN 978-80-7258-988-3.
- ŠTEFCOVÁ, P. Depozitáře asijského oddělení Náprstkova muzea Národního muzea v Horních Počernicích (vlastní objekt a jeho provedení z hlediska preventivní péče o sbírkové předměty) In MERTOVIČ, P. (ed.). *Textil v muzeu – textil a textilní technologie v depozitáři*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2009, s. 9–16

6. Konference a semináře pořádané Národním muzeem 2009

6.1 Přírodovědecké muzeum

Vth International Anthropological Congress of Aleš Hrdlička "Quo vadis homo...societas humana?" / Česká antropologická společnost, Katedra antropologie a genetiky člověka a katedra demografie a geodemografie, PřF UK, město Humpolec, Národní muzeum, Praha, Česká demografická společnost, FHS UK.

RNDr. Petr Velemínský, 2.–5. 9., Praha

Constructive Dialog between history and bioarchaeology: towards the identification of an mortality cisis-St. Benedikt cemetery in Prague (XVIIth.–XVIIIth. cent.).

Další autoři: Stephanie Séve, Dominique Castex, Hedvika Kuchařová, Pascal Sellier.

RNDr. Petr Velemínský

Variability of Early Medieval Skulls from Mikulčice (Czech Republic): 3D Geometric Morphometric Comparison with the recent Population.

Další autoři: Jana Velemínská, Lucie Bigoni, Kristina Krchová

Další účastníci z NM:

Miluše Dobisíková

Vítězslav Kuželka

Petra Havelková

Milan Stloukal

Immature Beetles Meeting / ve spolupráci s PřF UK a Výzkumným ústavem rostlinné výroby
Mgr. M. Fikáček, Mgr. J. Hájek, Ph.D, 1.–2. 10., PřF UK.
Biology and larval morphology of the genus Satonius (Coleoptera: Myxophaga: Torridincolidae).

Mgr. M. Fikáček
First record of myrmecophily in buprestid beetles: immature stages of Habroloma myrmecophila sp. nov. (Coleoptera: Buprestidae) associated with Oecophylla ants“.

28. aktiv spolupracovníků Kroužkovací stanice / Společnost spolupracovníků KS NM

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., 17.–18.10., Klatovy

Mgr. Petr Klvaňa

Dlouhodobá koncepce kroužkování ptáků v ČR.

6.2 Historické muzeum

Od barokní piety k interiorizaci víry? Problémy „osvícenského katolicismu“ a „katolického osvícenství“ / Ústav českých dějin FFUK, Katedra teologické etiky a spirituální teologie KTF UK, Česká sekce Společnosti pro výzkum 18. století, Národní muzeum.

PhDr. Petr Janeček, 3.–6. 6., NM – národopisné odd.

PhDr. Alena Voříšková

Egypt & Austria/Ägypten und Österreich VI / Institut für Ägyptologie der Universität Wien, Národní muzeum, Praha, Ústav hospodářských a sociálních dějin – FF UK, Univerza na Primorskem, Slovinsko.

Mgr. Libor Jůn, 21.–24. 9., HB NM

Egypt, Czechoslovakia and Film

Doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.

The Egyptian Collection of F. Koller

PhDr. Pavel Onderka (NpM)

Stories of Mummies: Czech Mummies in Egyptian Collections

Cesta ke svobodě vedla také přes Prahu / Československé dokumentační středisko, o. p. s., Národní muzeum a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Mgr. Jitka Hanáková, 29. 9., NM Praha

Evropská digitální knihovna a možnosti zpřístupnění digitalizovaných sbírek muzeí, mezinárodní seminář v rámci projektu ATHENA (Access to cultural heritage network across Europe) / Národní muzeum.

Mgr. Kateřina Salonová, 30. 9., NB NM Praha

Projekty spojené s programem eContentPlus

PhDr. Milena Běličová

Mgr. Jitka Hanáková

PhDr. Petr Janeček

Mgr. Vl. Slunečko

Mgr. Jan Srovnal

6.3 České muzeum hudby

Josef Bohuslav Foerster na prahu 21. století / Společnost J. B. Foerster ve spolupráci s Národním muzeem – Českým muzeem hudby

PhDr. Věra Šustíková, 13.–15. 11., ČMH Karmelitská

Novodobé provádění melodramů J. B. Foerster

Händel – Haydn – Mendelssohn a jejich „druhý život“ v českých zemích a na Slovensku v 18. a 19. století / Výroční konference České společnosti pro hudební vědu, o. s. ve spolupráci s Národním muzeem – Českým muzeem hudby

PhDr. Jiří Mikuláš, 4.–5. 12., ČMH Karmelitská

O putování Haydnovy mše z Prahy do Lipska – Vinzenz Maschek (1755–1831) seznamuje Pražany s díly Josepha Haydna

PhDr. Kateřina Maýrová

Díla G. F. Händela, J. Haydna a F. Mendelssohna Bartholdyho v koncertech spolku Cäcilien-Verein v letech 1840–1865

PhDr. Markéta Kabelková

Haydniana ve sbírce Ondřeje Horníka

PhDr. Olga Mojžíšová

Smetanův Händel, Haydn a Mendelssohn v Göteborgu

7. Konference s účastí pracovníků Národního muzea

7.1 Domácí

Vnímání krajiny v minulosti – historická krajina dnes / Historický ústav AV ČR

Mgr. Martin Šámal, 21.–22. 1., Praha

Vnímání krajiny v pramenech osobní povahy na příkladu Zdeňky Braunerové

Setkání herpetologů a teraristů v NM / Zoologické odd. NM a Teraristická spol. Praha

RNDr. Jiří Moravec, CSc., 24. 1., 21. 3., 21. 11., HB NM

Za neznámými bolivijskými rosničkami, 24. 1.

Zoologické dny Brno 2009 / Ústav biologie obratlovců

RNDr. Václav Gvoždík, 12.–13. 2., Brno

*Slow Worm (*Anguis fragilis*) as a species complex*

*První pokus o poznání fylogeografie podzemního hada *Typhlops vermicularis**

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

*Slow Worm (*Anguis fragilis*) as a species complex*

Druhá rozmanitost žab Departamenta Pando, severní Bolívie

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

Mgr. Petr Klvaňa

Atlas migrace ptáků ČR a SR

Mezinárodní konference Otazníky kolem CITES 2009 / Zemědělská fakulta a Přírodovědecká fakulta JU České Budějovice, ZOO Praha

PhDr. Kateřina Klápšťová, 25.–26. 2., České Budějovice

Tulení oděvy z Labradoru v Náprstkově muzeu

Tělo a tělesnost v české kultuře 19. století / Ústav dějin umění AV ČR, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, Dominik centrum s. r. o. v Plzni
PhDr. Milena Secká, CSc., 26. 2., Plzeň
Přednášky J. E. Purkyně z medicíny pro ženy

Mezinárodní kolokvium „Orientalia Antiqua Nova IX.“ / FF Západočeské univerzity
PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D., 26.–27.2., Plzeň
Detektory kovů jako nástroje revize nálezů mincí: Kelčský případ islámského stříbra
PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.
K problematice zpracování nejstarších muzejních sbírek

Racionální postupy v kompoziční práci a jejich hudebně teoretická reflexe / Katedra teorie a dějin hudby HAMU
PhDr. Vojtěch Mojžíš, 15. 4., Praha
Záznam a reprodukce zvuku – nové podněty hudebnímu myšlení

Odboj a odpor proti komunistickému režimu v Československu a ve střední Evropě, Mezinárodní konference / Ústav pro studium totalitních režimů
Mgr. Jitka Hanáková, 15.–16. 4., Úřad vlády, Lichtenštejnský palác, Praha

Seminář Knihovny a senioři / Masarykova veřejná knihovna Vsetín ve spolupráci se Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR
Mgr. Martin Sekera, Ph.D., 15.–16. 4., Vsetín
Stáří lidé jako zdroj historické paměti

16th Annual Meeting EBHL, Konference evropských botanických knihoven, Botanický ústav AV ČR, Průhonice
PhDr. Petr Mašek, 23. 4., Průhonice
Krádeže v historických knihovnách
PhDr. Helga Turková
Botanica v zámeckých knihovnách

Panská sídla Českého ráje / Společnost Josefa Pekaře
PhDr. Petr Mašek, 24.–25. 4., Turnov
Zámecké knihovny Českého ráje

Digitální archivace a tvorba elektronických databází, 24. Strážnické sympozium / Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
PhDr. Helena Mevaldová, 28.–29. 4., Strážnice, Národní ústav lidové kultury
Sbírkové fondy a jejich digitalizace v Národopisném oddělení Historického muzea Národního muzea

Muzea, památky a konzervace 2009 / VŠCHT Praha
Mgr. Jan Srovnal, 5.–6. 5., Praha, Národní archiv – Chodovec
Mgr. Jana Jiroušková a Hana Těfal Juránková
Kožené předměty africké provenience ve sbírkách Náprstkova muzea

Poslední týdny války, první týdny míru / Jihočeské muzeum České Budějovice

Mgr. Petr Skala, 14. 5., JČM České Budějovice

*Protektorátní tisk na sklonku války***Český Krumlov. Od rezidenčního města k památce světového kulturního dědictví / Národní**

památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích ve spolupráci s Ústavem pro dějiny umění UK a Českým národním komitétem ICOMOS

prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc., 20.–22. 5., Český Krumlov, jízdárna státního hradu a zámku

*Hříšníci těla na cestách mezi Českým Krumlovem a Třeboní v závěru 16. století***Digitální zpřístupnění kulturního dědictví / MK ČR, NK ČR, VŠE, Albertina icome Praha, s. r. o.**

PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., 26. 5., Praha, VŠE

PhDr. Helga Turková

Seminář geologů muzeí České a Slovenské republiky / Muzeum Znojmo

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., 26.–28. 5., Znojmo

*Nové výzkumy v terciérních sedimentech Moravy a srovnání s podobnými oblastmi v zahraničí***Akvizice dokumentů prostřednictvím distributorů, knihkupců a nakladatelů / Sdružení knihov-**

ven a Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

PhDr. Jarmila Kučerová, 10. 6., Hradec Králové

*Zkušenosti s akvizicí tzv. placeného povinného výtisku***Mezinárodní konference k obnově vily Tugendhat,**

Karel Ksandr, 17.–18. 6., Brno

*Vila Tugendhat a příprava její památkové obnovy za posledních 13 let***Textil v muzeu – Textil a textilní technologie v depozitáři / Technické muzeum v Brně,**

Etnografická komise AMG ČR, Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR

Ing. Petra Štefcová, CSc., 15.–16. 6., TM Brno

*Depozitáře Asijského oddělení Náprstkova muzea Národního muzea v Horních Počernicích**(vlastní objekt a jeho provedení z hlediska preventivní péče o sbírkové předměty)*

Mgr. Monika Tauberová

*Depozitář sbírky lidového textilu Národního muzea, Historického muzea, Národopisného oddělení – historie a současnost.***Bienále Kolokvia Duchovní proudy v současném umění – Multimediální přesahy v dnešním umění / XX. FESTIVAL FORFEST CZECH REPUBLIC 2009**

Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením

PhDr. Vojtěch Mojžíš, 23. 6., Kroměříž

*Zvukový záznam a reprodukováná hudba v kontextu dějin evropské hudby / Sound recording and reproduced music in the context of European music history***Přípravné zasedání ICOC (International Conference on Oriental Carpets) / Národní galerie v Praze**

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

Mgr. Jana Filák Müldnerová, 23. 7., Praha

pracovní jednání

Česko-slovenská vědecká mykologická konference / Česká vědecká společnost pro mykologii

Mgr. Jan Holec, Dr., 27.–29. 8., Brno

Houby přirozených lesů České republiky

Mgr. Markéta Chlebická

*Biodiverzita čeledi Lachnaceae na listech Acer, Quercus a Vaccinium***Social and Religious Development of Egypt in the First Millennium BCE**/ ČEgU FF UK

PhDr. Pavel Onderka, 1.–4. 9., Praha

*Taharqa, Foremost of the Living Souls***2nd European Congress of Conservation Biology “Conservation biology and beyond: from science to practice”** / Czech University of Life Science

RNDr. P. Benda, Ph.D., 1.–7. 9., Praha

*The Mediterranean fruit bat: Biogeography, history and conservation status***10. Congress of European Association of Clinical Anatomy**/ European Association of Clinical Anatomy

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 2.–5. 9., Istanbul, Turecko

1000 years: is it enough to find morphological differences on the human pelvis?

Další autoři: M. Koňářik, J. Kníže, V. Báča, R. Grill, T. Smržová, D. Kachlík, V. Džupa

Regional European Crayfish Workshop: Future of native crayfish in Europe/ Výzkumným ústav

rybářský a hydrobiologický ve Vodňanech

Mgr. Radek Šanda, Ph.D., 7.–10. 9., Písek

*Distribution and diversity of crayfishes in the Adriatic drainage of Bosnia and Herzegovina***XVII. Konference konzervátorů a restaurátorů** / Technické muzeum v Brně

Ing. Jan Josef, 8.–10. 9., Hradec Králové

Příklady využití rtg fluorescenčního spektrometru Artax 400 při průzkumu sbírkových předmětů

Ing. Martina Ohlídalová

*Vakuové balení jako alternativní možnost dlouhodobého uložení novodobých papírů – ano či ne?!***33. seminář knihovníků muzeí a galerií AMG** / Východočeské muzeum v Pardubicích

Mgr. Iva Bydžovská, 8.–10. 9., Pardubice

Sbírky oddělení knižní kultury KNM

PhDr. Jaroslava Kašparová

Workshop ke katalogizaci starých tisků

PhDr. Petr Mašek

A zase mapy...

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

Stěhování Knihovny Národního muzea

PhDr. Milena Secká, CSc.

Fotografie v knihovně Náprstkova muzea

PhDr. Helga Turková, moderátorka

20. seminář českých a slovenských dipterologů / Masarykova univerzita, Brno

RNDr. Jan Ježek, CSc., 14.–17. 9., Cikháj

*Psychodidae (Diptera) of the United Arab Emirates***Mezinárodní konference Tělo jako kulturní fenomén** / Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Masarykovo muzeum v Hodoníně, Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a na Balkáně

PhDr. Magdaléna Rychlíková, 16.–17. 9., Hodonín

Voda a tělo v lidové kultuře

PhDr. Milena Secká, CSc.

Vykročte pravou aneb Co svazuje naše nohy

PhDr. Danuše Sedláková

Délky Ježíše Krista a Panny Marie ve sbírkách Národopisného oddělení Národního muzea

PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

*Dvojitý pohled cestovatele a fotografa Richarda Štorcha na ženské tělo***Průběžná prezentace výsledků výzkumného úkolu 201 – Odborné hodnocení a systematické vědecké zpracování základní evidence mobiliárních fondů, ke kterým vykonává právo hospodaření Národní památkový ústav** / Národní památkový ústav

Doc. PhDr. Marie Dufková, CSc., 21.–24. 9., Praha, Národní památkový ústav

Antická keramika na zámku v Mnichově Hradišti

Mgr. Monika Tauberová (účast)

Kolokvium slovenských, českých a moravských bibliografů / Vědecká knihovna v Olomouci

Mgr. Iva Bydžovská, 4.–6. 10., Olomouc

*Mariánská poutní místa v kramářských tiscích***Hudební země Morava / K počtě Bohuslava Martinů a Vítězslava Nováka – 44. mezinárodní muzikologické kolokvium při mezinárodním hudebním festivalu Moravský podzim, Brno 2009**

PhDr. Vojtěch Mojžíš, 12.–14. 10., Brno

Reflexe moravského hudebního fenoménu v edicích dlouhohrajících gramofonových desek (LP) českých hudebních vydavatelství / Moravian Music Phenomena on LPs by Czech Music publishers

PhDr. Kateřina Mayrová

*Bohuslav Martinů and František Muzika. Hitherto little known Documentation. Regarding their Artistic Collaboration, which has been preserved in the Archives of the National Gallery in Prague***18. ročník konference Problematika historických a vzácných knižních fondů 2008** / Sdružení knihoven ČR, Vědecká knihovna v Olomouci

Mgr. Iva Bydžovská, 14.–15. 10., Olomouc

Mariánské poutní písně ze sbírek KNM

PhDr. Jaroslava Kašparová

Hispanika ve šlechtických knihovnách konce 16. a první poloviny 17. století

PhDr. Petr Mašek

Zločinci mezi regály

PhDr. Dagmar Štefancová

Staré tisky v hudební knihovně Ondřeje Horníka

Jihočeský lidový textil / Muzeum Jindřichohradecka

Mgr. Monika Tauberová, 21. 10., Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec

Jihočeské lidové výšivky na krojových součástkách ze sbírek Národního muzea v Praze

Historické zbroje na státním zámku Bítov / Národní památkový ústav – územní pracoviště v Brně

Mgr. Evženie Šnajdrová, 21. 10.–22. 10., Bítov

Přilby z královské obory

Beati mortui qui in Domino moriuntur, 8. zasedání k problematice sepulkrálních památek / Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., 22.–23. 10., Praha, ÚDU AV ČR

Nákresy sepulkrálních památek ve Wunschwitzově genealogické a heraldické sbírce

Symposium arcivévod Ludvíka Salvátora / Zámek Brandýs n. L.

PhDr. Helga Turková, 24. 10.

Příběh bedny z Národního muzea

Zrození moderního města (1890–1939) / Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Státní okresní archiv Hradec Králové (součást Státního oblastního archivu v Zámrsku)

Mgr. Martin Sekera, Ph.D. (spoluautor Barbara Köpplová), 4.–5. 11., Hradec Králové

Novinářská kultura malého města

The Marketing of Czech Culture – Interactive Multicultural Seminar / New York University

Bc. Veronika Seidlová, 10. 11., Ríchnův dům, Praha

Jaroslav Ježek in New York

Sítě v antropologické perspektivě: Elektronické sociální sítě – genealogie – transnacionalismus / Katedra antropologických a historických věd, FF ZČU v Plzni

PhDr. Petr Janeček, 12. 11., Plzeň, FF Západočeské univerzity v Plzni

Globální mytologie, kyberlegendy či neofolklor? Současná orální narativita a elektronická média

Muzeum a rodina / Asociace muzeí a galerií ČR, Komise pro muzejní management

Mgr. Adam Votruba, Ph.D., 19. 11., Praha, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Hlas v kulturách světa / Hlasohled o. s.

Bc. Veronika Seidlová, 21. 11., ČMH Karmelitská

Hlas jako prostředek performance židovských identit

Plakáty v českých archivech a muzeích / Národní archiv

Mgr. Libor Jůn, 10. 12., Praha, Národní archiv – Chodovec

Plakát a muzeum – aneb osudy plakátů ve sbírkách Národního muzea

PhDr. Miroslava Vandrovcová (účast)

7.2 Zahraniční

Fourth Biennial Conference of the International Biogeographical Society / International Biogeographical Society

RNDr. Petr Benda, Ph.D., 8.–12. 1., Mérida, Yucatán, Mexiko

Bat fauna of the eastern Mediterranean: historical biogeography vs. macroecological explanations

1st International Symposium on Bat Migration / Liebnitz Institute for Zoo and Wildlife Research (IZW)

RNDr. Petr Benda, Ph.D., 16.–18. 1., Berlin, Německo

Distributional patterns of migratory bats in the eastern Mediterranean

Colloque International des 150 ans de la Société d'Anthropologie de Paris / La Société d'Anthropologie de Paris, CNRS, Musée de l'Homme à Paris

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 26.–30. 1, Paris, Francie

Le recrutement et l'état sanitaire de la population mérovingienne de Norroy-le-Veneur (Moselle): perspectives pour la connaissance des populations européennes du Haut Moyen Âge

Další autoři: Arnaud Lefebvre, Virginia Garcin, Jakub Likovsky, Jaroslav Bruzek, Jana Velemínská, Alena Sefcakova, Milan Thurzo, Olivier Faye

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

Anthropologie tchèque et ses relations avec la Société d'Anthropologie de Paris au cours du XXème siècle

Další autoři: Jaroslav Bruzek

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

La croissance des populations du passé : désillusions, espoirs et perspectives

Další autoři: Virginie Garcin, Pascal Sellier, Jaroslav Bruzek, Armelle Alduc-Le Bagousse

SYNTHESYS guest presentation / SYNTHESYS

Mgr. Martin Fikáček, 6. 2. Zoological Museum, Copenhagen, Dánsko

Hydrophilidae (Coleoptera) in an out of water (an outline of solved projects)

Projekt RIME

Mgr. Jana Jiroušková, CSc., 29.–31. 3., Řím, Itálie

Historie Náprstkova muzea

The 78th Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists / American Association of Physical Anthropologists

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 31. 3.–4. 4., Chicago, Illinois, USA

Age-at-death assessment in poor preserved juvenile skeletal remains: a new methodological approach

Další autoři: Virginie Garcin, Jaroslav Bruzek, Pascal Sellier

Úvodní zasedání pracovních týmů Europeana a Athena / Koordinační rada projektu EK

RNDr. Jiří Kvaček, CSc., 1.–3. 4., Haag

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Jednání v pracovních skupinách

3. Međunarodno savjetovanje o slatkovodnom ribarstvu: Ribarstvo u otvorenim vodama /

Hrvatska Gospodarska Komora

Mgr. Radek Šanda, Ph.D., 16.–17. 4., Vukovar, Chorvatsko

Biodiversity of freshwater fishes from the eastern Adriatic Sea slope

International Conference on Lakes and Nutrient Loads / Agricultural University of Tirana

Mgr. Radek Šanda, Ph.D., 24.–25. 4., Pogradec, Albánie

Biodiversity of freshwater fishes from the eastern Adriatic Sea slope

Tropical vertebrates in a changing world, 6th International Tropical Zoology Symposium /

Zoological Research Museum Alexander Koenig

RNDr. Václav Gvoždík, 3.–8. 5., Bonn, Německo

Amphibians recorded in the Bamenda Highlands, Cameroon

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

Species richness of frogs in the Departamento Pando, Bolivia

Numismatik und Geldgeschichte im Zeitalter der Aufklärung / Staatliche Kunstsammlungen

Dresden

Mgr. Tomáš Kleisner, 4.–9. 5., Drážďany, Německo

Schau- und Denkmünzen Maria Theresias aus dem Jahre 1780

Evropské muzejní fórum a Cena evropského muzea roku / EMF a Magistrát města Bursy

PhDr. Jana Součková, DrSc., 6.–10. 5., Bursa, Turecko

Pracovní jednání národních korespondentů

Visioing (positioning strategy) for a Museum of Freemasonry / Museum Rosenau

PhDr. Luboš Antonín, 11.–13. 5., Rosenau, Rakousko

Historie pokusů o vytvoření zednářského muzea v Čechách

BHL-Europe, Museum für Naturkunde, Berlin

RNDr. Jiří Kvaček, CSc., 11.–15. 5., Berlín, Německo

BHL-Europe Dissemination and Exploitation

Funeralia Lednickie 2009 / Museum Pierwszych Piastów Dziekanowice

Mgr. Jiří Košta, 12.–14. 5., Dziekanowice, Polsko

Etnická identita či kulturní kontakty? K problematice interpretace cizích prvků v pohřební kultuře raně středověké společnosti na území Čech a Moravy

Biodiversity Heritage Library – Kick Off Meeting / Museum für Naturkunde

PhDr. Richard Šípek, 13.–14. 5., Berlín, Německo

Digitization in the Prague National Museum

48. Májová súdnolekárska konferencia / Ústav súdného lekárstva LF UK Bratislava, Súdnolekárske pracovisko Úradu pre dohľad nad zdravotníckou starostlivosťou Bratislava, Slovenská súdnolekárska spoločnosť Slovenskej lekárskej spoločnosti, Slovenská antropologická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied

RNDr. Miluše Dobisíková, 19.–21. 5., Bratislava, Slovensko

Výška jako identifikační marker

Doba laténská v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku / Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., Archeologický ústav SAV Nitra, Ústav archeologické památkové péče Brno
PhDr. Jarmila Valentová, 19.–22. 5., Stará Lesná, Slovensko
Osídlení jihovýchodního Kolínska v době laténské

Gestes funéraires en Gaule au second âge du Fer / Association Française pour l'Étude de l'Âge du Fer
PhDr. Pavel Sankot, 20.–24. 5., Caen, Francie
Les gestes funéraires de nécropoles laténiennes en Bôhème et en Moravie

IX Larwood Meeting 2009

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., 21.–23. 5., Oslo, Norsko
Zágoršek, K., Ostrovsky, A. N., Vávra, N.: *Superficial frontal calcification ('secondary calcification') on new bryozoans from the Middle Miocene of Moravia (Czech Republic)*

Biologie, environnements et comportements des populations humaines: passé, présent, futur / Groupement des Anthropologues de Langue Française (GALF)
RNDr. Petra Havelková, 27.–30. 5., Bordeaux, Francie
Enthésopathies: Les marques osseux d'activité dans la population médiévale de la Grande Moravie
Další autoři: Petr Velemínský, Lumír Poláček

North American Paleontological Convention

Mgr. Martin Valent, 21.–26. 6., Cincinnati, USA
Valent, M., Kraft, P.: *Fillings of Hyolithid Guts from the Middle Ordovician of Prague Basin (Czech Republic)*

SEPM – Central European Section

RNDr. K. Zágoršek, Dr., 24.–25. 6., Kraków, Polsko
Zágoršek, K., Nehyba, S.: *Miocene sediments with Bryozoa in Moravian part of Carpathian Foredeep (Czech Republic)*

Deir el-Medina Studies / University of Helsinki, Finnish Egyptological Society

PhDr. Pavel Onderka, 24.–26. 6., Helsinki, Finsko
The Deir el-Medina Collection of the National Museum, Prague

Kleinräumige Mobilität und Grenzwahrnehmung im 19. Jahrhundert: Transregionale Perspektiven / Institut für sächsische Geschichte und Volkskunde (Drážďany, Německo),

Archivverbund Bautzen (Budyšín, Německo)
Mgr. Adam Votruba, Ph.D., 25.–26. 6., Bautzen, Německo
Räuber und Grenzen. Banditentum im Grenzgebiet zwischen Mähren, Schlesien, Ungarn und Galizien

9. Workshop in Musculoskeletal Stress Markers (MSM): limitations and achievements in the reconstruction of past activity patterns / University of Coimbra

RNDr. Petra Havelková, 2.–3. 7., Coimbra, Portugalsko
Enthésopathies and the various lifestyles of the inhabitants of the Great Moravian centre of Mikulčice (9th -10th century; Czech Republic)

Vth International Symposium on the Family Zingiberaceae / Xishuangbanna Tropical Botanical Garden, CAS

Mgr. Otakar Šída, 6.–9. 7., Xishuangbanna, Jü-nan, Čína
Chromosome Number Variability in Zingiberaceae Polyploidy in Gingers: What We Know and what we don't?

Projekt RIME

Mgr. Jana Jiroušková, CSc., 10.–12. 7., Amsterdam, Nizozemsko

Sbírkotvorná činnost Náprstkovy muzea

8. ASTENE conference / Asociace pro studium cestování v Egyptě a na Blízkém východě (ASTENE)

Mgr. Libor Jůn, 10.–13. 7., Durham, Velká Británie, Collingwood College

The Orient in photographs and film of Jiří Baum

Iberian Symposium on Geometric Morphometrics, Paleontologie i Evolucio / El Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals, Universitat Autònoma de Barcelona

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 23.–25. 7., Sabadell, Barcelona, Španělsko

Variability of Early Medieval Skulls from Mikulčice (Czech Republic): 3D Geometric Morphometric Comparison with the recent Population

Další autoři: Jana Velemínská, Lucie Bigoni, Kristina Krchová

Fourteenth Congress of International Association for Neo-Latin Studies / pořadatel IANLS

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D., 1.–11. 8., Uppsala, Švédsko

Gustav Adolf, the King of Sweden, in the Latin Poetry of Czech Humanists

6th international meeting of European bird curators / Royal Museum for Central Africa, Tervuren

Dipl. biol. Jiří Mlíkovský, CSc., 27.–28. 8., Tervuren, Belgie

Interpreting dates in ornithology. Collections of extra-European birds in the National Museum in Prague, Czech Republic

The XIV International Numismatic Congress / International Numismatic Commission, Hunterian Museum, University of Glasgow

Mgr. Tomáš Kleisner, 30. 8.–7. 9., Glasgow, Velká Británie

Survey of numismatic research 2002–7

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

Silver fragments of unique Buyid and Hamdanin coins and their role in the Kerč hoard

10. Congress of European Association of Clinical Anatomy / European Association of Clinical Anatomy

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 2. – 5. 9., Istanbul, Turecko

1 000 years: is it enough to find morphological differences on the human pelvis?

Další autoři: M. Koňářík, J. Kníže, V. Báča, R. Grill, T. Smržová, D. Kachlík, V. Džupa

13th Congress RCMNS

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., 2.–6. 9., Napoli, Itálie

K. Zágoršek, K. Holcová, S. Nehyba, Š. Hiladilová, A. Kroh, N. Doláková:

Bio-events in Early Badenian sedimentary sequence from Kralice and Oslavou (Carpathian Foredeep, Czech Republic)

Arachnologická konference / Arachnologická sekce Slovenské entomologické společnosti SAV

RNDr. Antonín Kúrka, 10.–13. 9., Východná, Slovensko

4D4 Life kick-off meeting / University of Reading

RNDr. Jiří Kvaček, Csc., 14.–17. 9., Reading, Velká Británie

Foresight study for geographical extension: the Global Multi-Hub Network

Internationale 34. Mykologische Dreiländertagung / Österreichische Mykologische Gesellschaft

Mgr. Jan Holec, Dr., 14.–19. 9., Litschau, Rakousko

*First record of Rhodocybe zuccherellii in the Czech Republic and presentation of Tricholomopsis flammula, a neglected species***4th International Congress on Black Sea Antiquities** / Istanbul Universitesi

doc. PhDr. Marie Dufková, CSc., 14.–20. 9., Istanbul, Turecko

*The significance of Propontis for the cultural development of the Black Sea Region***15th Meeting of the European Archaeologists Association** / European Archaeologists Association

PhDr. Pavel Sankot, 16.–21. 9., Riva del Garda, Itálie

*Interaction and trade between Italy and Bohemia in Iron Age***EURING General Meeting** / European Union for Bird Ringing

Mgr. Petr Klvaňa, 20.–23. 9., Anversa, Itálie

V. protohistorická konference / Archeologický ústav SAV

Mgr. Kristýna Poppová Urbanová, 21.–25. 9., Nitra, Slovensko

*Oděv a textilní produkce v českých zemích v době římské a v době stěhování národů, postery – Rekonstrukce unikátní tkaniny „diamantového kepru“ z doby římské a doby stěhování národů***10. mykologické dny na Slovensku** / Slovenská mykologická spoločnosť

Mgr. Jan Holec, Dr., 26. 9.–1.10., Biele Vody, Slovensko

*Účast na exkurzích, sběr materiálu pro sbírky***Mezinárodní kolokvium „Der Weg des Buches“** / Historický ústav SAV a Institut für schweizerische Reformationsgeschichte, Zürich

PhDr. Richard Šípek, 28.–30. 9., Bratislava, Slovensko

Wanderung der Bücher – Besitznotizen in der Bibliothek Otto des Jüngeren von Nostitz

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

Das Buch als Geschenk. Böhmischer Dichter Paulus a Gisbice und seine Bibliothek

PhDr. Petr Mašek

*Exlibris a supralibros v českých a moravských zámeckých knihovnách***Frühe Zentralisierungsprozesse und Siedlungsdynamik (8.–4. Jh. v. Chr.)** / Deutsche

Forschungsgesellschaft

Mgr. Martin Trefný, Ph.D., 12.–16. 10., Stuttgart, Německo

*Zentralisierungsprozesse und Siedlungsdynamik in Böhmen***10th Czech–Polish–Slovak Paleontological Conference**

Mgr. Zuzana Váchová, 12.–15. 10., Banská Bystrica, Slovensko

Váchová, Z.: Preliminary report on Palaeoaldrovanda splendens, carnivorous plant or insect eggs?

Bogor, E., Váchová, Z.

Spirellea seeds from the Iharkut locality (Upper Santonian, Hungary) and their classification based on type material (Upper Cretaceous, Czech Republic)

Turek, V., Manda, Š.

Comparison of early growth stages of shell of the Silurian genus Boionutilus with the recent genus Nautilus (Nautiloidea)

Care and conservation of manuscripts 12 / Arnamagnæan Institute and the Royal Library
Ing. Martina Ohlidalová, 14.–16. 10., Copenhagen, Dánsko

Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku / Ústav ekológie lesa SAV

RNDr. Petr Benda, Ph.D., 16.–17. 10., Zvolen, Slovensko

Netopiere v podkroviach: vzťahy k charakteristikám prostredia v podmienkach Slovenska

XV. Coloquio Internacional de Antropología Física „Juan Comas“ / Instituto Nacional de Antropología e Historia, Asociación Mexicana de Antropología Biológica, Universidad Nacional Autónoma de México

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., 18.–23. 10., Mérida, Yucatán, Mexiko

Aplicación del método de Diagnóstico Sexual Probabilístico (DSP) en una colección osteológica mexicana

Další autoři: Gabriela Sánchez-Mejorada, Jorge Gómez-Valdés, Patricia M. Herrera, Jaroslav Bruzek

7. vedecká konferencia Výskum, využívanie a ochrana jaskýň / SAV

RNDr. Petr Benda, Ph.D., 10.–13. 11., Smolenice, Slovensko,

Dlhodobé populačné trendy zimujúcich netopierov na strednom Slovensku (1992–2009)

Musik im Spannungsfeld nationaler Bewusstseinsbildung – Prag in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts / Sudetendeutsches Musikinstitut Regensburg, Universität Regensburg

Mgr. Markéta Kabelková, 18.–20. 11., Regensburg

Wenzel Johann Tomaschek oder Václav Jan Tomášek? Deutschsprachiger Tscheche oder eine Gratwanderung zwischen zwei Sprachen / Wenzel Johann Tomaschek or Václav Jan Tomášek – Life with two Languages

15. Feriencove dni 2009 / Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

RNDr. Petr Benda, Ph.D., 26. 11., Bratislava, Slovensko

Population trends in hibernating bats in central Slovakia (1992–2009)

Corpus Vasorum antiquorum. Meeting of international directors / Beazley Archive, Oxford
doc. PhDr. Marie Dufková, CSc., 28. 11., Oxford, Veľká Británie

The perspectives of the CVA edition in the Czech Republic

II. Toruńskie spotkanie bronioznawcze / Uniwersita Mikuláše Koperníka (Toruń) a Lodžská Univerzita

Mgr. Jiří Košta, 4.–5. 12., Toruń, Polsko

Raně středověký meč z pohřebiště na akropoli hradiště v Libici nad Cidlinou v kontextu mečů Peterse-nova typu Y.

8. Spolupráce s českými vědeckými, kulturními a správními institucemi

8.1 Přírodovědecké muzeum

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – spolupráce na tvorbě metodiky monitoringu chráněných druhů hub, biomonitoring hmyzu

Archeologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha – determinační a paleoekologické rozborů, výzkum raně středověké populace Čech a Moravy

Archeologický ústav AV ČR, v.v.i., Brno – výzkum lokality Mikulčice – Valy

Česká geologická služba, Praha – mineralogie supergenních minerálních fází, studium krystalových struktur rudních minerálů, paleobotanický program výzkumu Antarktity – křída a terciér (pánev James Ross), výzkum hlavonožců českých starších prvohor

České vysoké učení technické v Praze – výzkum vnitřní anatomie fosilního osteologického materiálu pomocí počítačové tomografie

Česká zemědělská univerzita, Praha – výzkum fauny obratlovců

Filozofická fakulta, Západočeská univerzita v Plzni – výzkum biologické variability středověké populace

Geologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha – svrchnopaleozoické ichnofosilie vnitrosudetských pánví, výzkum květů a květenství křídových rostlin

Husitské muzeum, Tábor – zoogeografie drobných savců severní části Českomoravské vrchoviny

Hornické muzeum Příbram – studium mineralogie příbramské oblasti

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – celostátní mykologické databáze sběrů ohrožených hub

Jihomoravské muzeum ve Znojmě – spolupráce při řešení výzkumu mokřadů na Znojemsku

Moravské zemské muzeum, Brno – mineralogie vybraných skupin minerálů, topografická mineralogie, výzkum moravského neogénu (Břeclavsko), paleontologický a archeologický výzkum, výzkum fauny ČR

Muzeum Novojičínska, Nový Jičín – studium fauny lokality Štramberk

Prácheňské muzeum v Písku – studium mineralogie jihočeské oblasti

Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova v Praze – mineralogie komplexních sulfidů, selenidů, telluridů, supergenních minerálních fází, krystalových struktur, paleoekologické asociace kambria a ordoviku Barrandienu, revize jihočeské křídové flory, biostratigrafie české křídové pánve, nektonní společenstva, systematika a paleoekologie, systematika a biogeografie obratlovců, výzkum systematiky netopýrů a plazů, spolupráce na projektu Reprodukční orgány a jejich spory z karbonských rostlin uhelných pánví Severní Ameriky, výzkum velkomoravské populace pomocí 2D/3D zobrazovacích metod, spolupráce na ornitologických studiích

Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita v Brně – studium chemického složení a optických vlastností minerálů, studium procesů hořících uhelných odvalů, terciérní sedimenty Alpsko-Karpatiské oblasti, zoologický výzkum České republiky

Správa jeskyní ČR, Praha – monitoring netopýrů v NPP Chýnovská jeskyně

Správa CHKO Bílé Karpaty – entomologický inventarizační výzkum

Správa NP České Švýcarsko – celoroční mykologický průzkum území

Správa CHKO Křivoklátsko – terénní mykologický průzkum

Správa CHKO Kokořínsko – terénní mykologický průzkum

Správa CHKO Orlické hory – výzkum fauny plžů ČR

Správa CHKO a NP Šumava – mykologický průzkum Boubínské pralesa, výzkum fauny plžů

Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta – systematika a biogeografie obojživelníků a plazů

Ústav biologie obratlovců AV ČR v.v.i., Brno – fylogenetické vztahy evropských hrouzků, systematika a biogeografie obratlovců ČR

Ústav jaderného výzkumu Řež, a. s. – spolupráce v oblasti mikroanalýzy minerálů

Ústav struktury a mechaniky hornin, v.v.i., AV ČR, Praha – studium kontaminace geologického prostředí, mineralogie rudních minerálů, petrologický výzkum v archeologii

Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i., Liběchov – fylogeografie sekavcovitých ryb západního Balkánu, genetická diverzita nižších obratlovců

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno – systematika, biogeografie a parazité obojživelníků a plazů

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava – svrchnopaleozoické ichnofosilie vnitrosudetských pánví

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze – studium spektroskopických a termických vlastností minerálů, krystalochemie a krystalová struktura rudních minerálů

Výzkumný ústav Silva Tarroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, Průhonice – ekologický výzkum zdrojů a indikátorů biodiverzity v kulturní krajině, výzkum ekologie středoevropských netopýrů

Západočeské muzeum v Plzni – spolupráce na výzkumu karbonských rostlin

8.2 Historické muzeum

Archeologický ústav AV ČR, v.v.i. – zpracování archeologického výzkumu R. Turka a terénní nede-
struktivní výzkum na akropoli hradiště v Libici nad Cidlinou

Asociace muzeí a galerií – spolupráce na projektu RED MUSEUMS

Asociace umělců medailérů – spolupráce na dokumentaci oboru

Česká baseballová asociace – dokumentace a prezentace českého sportu

Česká národopisná společnost – historie a dokumentace vědního oboru

Česká numismatická společnost – spolupráce při vydávání Numismatických listů, podíl na výsta-
vě Košický zlatý poklad v Národním muzeu, cyklus numismatických přednášek

Českomoravský fotbalový svaz – dokumentace a prezentace českého sportu

Český atletický svaz – dokumentace a prezentace českého sportu

Český olympijský výbor – dokumentace a prezentace českého sportu

Český svaz ledního hokeje – dokumentace a prezentace českého sportu

Český volejbalový svaz – dokumentace a prezentace českého sportu

ČSTV Sportovní centrum Nymburk – dokumentace a prezentace českého sportu

Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. – příprava výstavního projektu o lidové kultuře českých Němců

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – spolupráce na výstavě a semináři „Jan Palach 69“

FK Viktoria Žižkov, a. s. – dokumentace a prezentace českého sportu

Klub skautských sběratelů Junáka – dokumentace skautingu v ČR

Moravské zemské muzeum – projekt RED MUSEUMS

Národní galerie v Praze – příprava expozice starověkých kultur

Naše muzeum, o. p. s. – spolupráce na dokumentaci trampského hnutí

Odbor regionální a národnostní kultury MK ČR – participace na odborných činnostech v oblasti
tradiční lidové kultury

Senát Parlamentu ČR – spolupráce na výstavních projektech: „Cesta z okovů“, „Od Mnichova k pro-
tektorátu“, „Za svobodu / Be free“

SK Slavia Praha – fotbal, a. s. – dokumentace a prezentace českého sportu

Spolek českých betlémářů – dokumentace české betlémářské tradice

Ústav pro klasickou archeologii, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – výstavní a vědecká
spolupráce

Ústav pro studium totalitních režimů – spolupráce na výstavě a semináři „Jan Palach 69“

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm – dokumentace lidové a pololidové dře-
vořezby na Valašsku

Vojenský historický ústav Praha – spolupráce na celé řadě expozičních projektů: „Cesta z okovů“,
„Hračky naší Kačky“, „Od Mnichova k protektorátu“, expozice „Křížovatky české a československé
státnosti“

8.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Česká televize – lektorování dokumentárních filmů z cyklu USUÁJA

Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. – spolupráce na výzkumném tématu Sociální diverzita ve velkých
městech Evropy, Slováci v Praze

Masarykův ústav AV ČR, v.v.i. – spolupráce na výzkumném úkolu Korespondence T. G. M. se Slo-
venskem

Moravská galerie v Brně – zpracování odborné dokumentace mexické sbírky MG
Národní galerie v Praze – spolupráce při přípravě expozice starověkých kultur

8.4 České muzeum hudby

Etnologický ústav AV ČR

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Národní knihovna ČR

8.5 Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost

ÚTAM ČAV – spolupráce na mezinárodním projektu CHEF

VŠCHT Praha – spolupráce při měření korozivity prostředí v interiéru (depozitáře NM)

Zdravotní ústav Praha – spolupráce při měření znečištění ovzduší v exteriéru (depozitární areál v Horních Počernicích)

9. Mezinárodní spolupráce s vědeckými institucemi

9.1 Přírodovědecké muzeum

Botanická zahrada, Univerzita Komenského Bratislava, Slovenská republika – výzkum ekologie netopýrů a dalších savců střední Evropy

British Trust for Ornithology, VB – spolupráce na přípravě Atlasu migrace evropských ptáků

Centraalbureau voor Schimmelcultures – CBS Fungal Biodiversity Centre, Utrecht, Nizozemí – spolupráce na celosvětovém projektu MycoBank

City University of New York (Lehman College) + The New York Botanical Garden, Bronx, USA – výzkum lichenikolních hub USA

Eberhard Karls Universität Tübingen, SRN – výzkum fauny a systematiky netopýrů Středomoří

Freie Universität, Berlin – paleontologický a geologický výzkum – biostratigrafie svrchního turo-
nu, asociace fosilních obratlovců, paleoekologie

Florida Museum of Natural History, USA – výzkum květů a květenství křídových rostlin

Geologisk Institut, Kobenhavns Universitet, Kobenhavn, Dánsko – rudní mineralogie a studium krystalové struktury

Geological Institute of Russian Academy of Sciences – výzkum flóry z lokality Grünbach, výzkum křídového klimatu severní polokoule metodou CLAMP

Geologisches Bundesanstalt, Wien – křídová flóra Rakouska

Geologisches Institut, Technische Universität Bergakademie Freiberg – biologie kambrických hyolitů

Geozentrum, Universität Wien, Rakousko – výzkum pylů křídových angiosperm

Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Brussels – ramenonožci svrchní křídý

Illinois Wesleyan University, Department of Biology, USA – výzkum systematiky plazů

Le Parc national de Miguasha, Québec, Kanada – paleontologický výzkum – osteologie a taxonomie devonských akantodů z Kanady

Museo Civico di Storia Naturale, Venezia, Itálie – spolupráce na revizi herbářového materiálu

Museum für Naturkunde, Berlin, SRN – výzkum systematiky ptáků

Museum d'Histoire Naturelle Geneve, Švýcarsko – výzkum fauny a systematiky netopýrů Starého světa

- Museum Nationale d'Histoire Naturelle, Paris** – paleoentomologický výzkum fosilního hmyzu
- Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid** – molekulární fylogenetika a systematika ryb severního Středomoří
- Museo Nacional de Historia Natural, La Paz, Bolívie** – biogeografie a systematika bolivijských obojživelníků a plazů
- National Museum, Cardiff, Velká Británie** – pozdně vestfálské suchozemské bioty a paleoprostředí variského předpolí a přilehlých intramontánních pánví
- Natural History Museum of Crete, University of Crete Knossos, Irakleio, Kréta, Řecko** – výzkum fauny a systematiky netopýrů a plazů Středomoří
- Natural History Museum, London** – studium lichenikolních hub Evropy a USA, studium křídových mechovek
- Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm** – karpologie jihočeské pánve (křída, senon, Česká republika)
- Naturhistorisches Museum Wien, Rakousko** – studium krystalové struktury supergenních minerálů, výzkum fauny vodních brouků Nové Kaledonie, výzkum systematiky ptáků a plazů
- Ochrana dravcov na Slovensku** – výzkum fauny, ekologie a systematiky netopýrů a dalších savců střední Evropy a Středomoří
- Prirodoslovni muzej, Rijeka, Chorvatsko** – výzkum fauny a systematiky ryb Středomoří
- Prirodovedecká fakulta, Univerzita Komenského Bratislava, Slovenská republika** – mineralogie rudních a supergenních minerálů, výzkum fauny a systematiky plazů, antropologický výzkum koster z doby stěhování národů
- Paris-Lodron University of Salzburg, Salzburg, Rakousko** – studium krystalové struktury rudních minerálů
- Riksmuseum Stockholm, Švédsko** – spolupráce na projektu barevného značení orla mořského
- Royal Botanic Gardens Kew, VB** – spolupráce na revizi herbářového materiálu
- Royal Institute of Technology, Gene Technology, Stockholm, Švédsko** – výzkum fauny a systematiky obojživelníků Blízkého východu
- Riyad Sadek, American University of Beirut, Libanon** – výzkum fauny a systematiky netopýrů Libanonu
- School of Physical and Chemical Sciences, Brisbane, Austrálie** – Raman spektroskopie přírodních a syntetických fází
- Sächsisches Landesamt für Umwelt und Geologie, Dresden** – stopy členovců ze svrchnokarbonských sedimentů Radnické pánve
- School of Integrative Biology, University of Queensland, Austrálie** – paleontologický výzkum – osteologie a taxonomie devonských akantodů
- Singapore Botanical Gardens** – spolupráce při výzkumu tropických rostlin
- Slovenské národné múzeum, Bratislava, Slovenská republika** – spolupráce na revizi herbářového materiálu, antropologický výzkum koster z doby stěhování národů
- Staatliches Museum für Tierkunde, Dresden** – výzkum systematiky plazů
- Staatliches Museum für Naturkunde Stuttgart** – spolupráce na projektu EUvolution
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, Slovenská republika** – mineralogie rudních a supergenních minerálů
- Universität Wien, Rakousko** – biodiverzita a komunikace faun: Mechovky Paratethydy
- University of East Anglia, VB** – výzkum izotopů vodíku a uhlíku v listových voscích vyšších křídových rostlin
- Universität zu Köln, Köln, SRN** – paleontologický a geologický výzkum – paleoekologie, izotopy kyslíku a teploty křídového oceánu
- UAE Insect Project, Sharjah, Spojené arabské emiráty** – výzkum biodiverzity hmyzu
- University of Zagreb, Zagreb** – taxonomie jadranských populací ryb
- University of Mostar, Mostar, Bosna-Hercegovina** – vztahy populací ryb Bosny a Hercegoviny

University of Leipzig, Biology II, Molekular Evolution and Systematics, Leipzig – výzkum genetické variability rodu plazů

Université Bordeaux 1, LAPP-PACEA, UMR 5199 CNRS, Francie – antropologický výzkum středověkých populací

University of Reading, VB – spolupráce na projektu 4D4Life

Zoologičeskij institut RAN, Sankt-Peterburg – výzkum systematiky ptáků

Zoologisches Forschungsinstitut und Museum A. Koenig, Bonn – systematika a biogeografie plazů

9.2 Historické muzeum

Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, Nitra, Slovenská republika – spolupráce při archeologickém výzkumu v Republice Súdán

Centre archéologique international Bibracte, Francie – vědecké zpracování starých fondů pocházejících z keltského oppida Stradonice u Berouna

International Society for Contemporary Legend Research – vytváření kolektivní mezinárodní monografie o současném evropském slovesném folkloru

Union Académique Internationale, Paris, Francie – spolupráce na edici *Corpus vasorum antiquorum* – soustavné vydávání antické keramiky ve světových sbírkách

9.3 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Art Research Center, Ritsumeikan University, Japonsko – příprava digitalizace a vědeckého zhodnocení japonských dřevorezů ve sbírce NpM

Finská egyptologická společnost, Helsinky, Finsko

Museum August Kestner, Hannover, Německo

Museum für Volkerkunde, KHM Wien, Rakousko – koordinované zpracování obou částí indonéské sbírky O. Feistmantela, umístěných v KHM a NM-NpM

Musée Royal de l'Afrique centrale de Tervuren, Belgie – spolupráce na projektu EU/RIME

Národní korporace pro památky a muzea, Republika Súdán – spolupráce na archeologickém výzkumu

National Research Institute for Cultural Properties, Japonsko – projekt restaurování japonských laků ze sbírky NpM

9.4 České muzeum hudby

Hudobné múzeum Slovenského národného múzea v Bratislave – realizace výstavy

Ústav hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave – spolupráce na muzikologických projektech

Projekt Athena (Access to cultural heritage network across Europe)

*Rukopisy ve webové prezentaci
www.esbirky.cz, která vzniká
v rámci projektu Athena*

„Athena“ je projekt hrazený z programu eContentplus, který vytváří síť evropských muzeí. Jeho hlavním účelem je sběr muzejního digitálního obsahu a jeho umístění na webových stránkách www.europeana.eu. Projekt je dále zaměřen na mapování metadat, řízenou terminologii, tezaury, ontologii v popisu kulturního dědictví, protokoly pro výměnu dat a analýzu problémů souvisejících s autorským právem.

Europeana, Evropská digitální knihovna, je vícejazyčné přístupové místo k evropskému kulturnímu dědictví v digitální formě. V rámci Europeany je možné vyhledávat v milionech digitálních objektů (foto, audio, video, text) poskytovaných evropskými muzei, galeriemi, archivy, knihovnami a dalšími institucemi.

Projekt „Athena“ začal 1. prosince 2008 a ukončen bude 30. dubna 2011. Národní muzeum v České republice působí jako tzv. Národní kontaktní bod a jeho úkolem je informovat o aktivitách projektu a podporovat partnerské organizace v předávání digitalizovaného obsahu.

V roce 2009 se projekt v ČR rozšířil o nové partnery: Slezské zemské muzeum, Muzeum romské kultury a Naše muzeum, o. s. Projekt byl prezentován prostřednictvím periodik, ale také na seminářích a konferencích. Dne 30. září 2009 se v nové budově Národního muzea konal seminář pod názvem Evropská digitální knihovna a možnosti zpřístupnění digitalizovaných sbírek muzeí, který projekt „Athena“ v České republice představil. Příspěvky byly zaměřeny na témata: Evropská digitální knihovna; Zahraniční zkušenosti v oblasti digitalizace; Technické aspekty digitalizace; Způsoby financování a problematika autorského práva ve spojení s digitalizací. „Athena“ byla prezentována také 2. prosince na konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009.

www.esbirky.cz

Pro účely projektu byla zřízena webová stránka www.esbirky.cz, která zájemcům zpřístupňuje vybrané sbírky Národního muzea. Další informace o projektu v českém jazyce jsou k dispozici na www.emuseum.cz/athena, další na www.athenaeurope.org

Kateřina Salonová

Archeologická expedice do Wad Ben Naga

V roce 2008 Národní muzeum zahájilo za pomoci Honorárního konzulátu Republiky Súdán v Praze jednání se súdánskou Národní korporací pro památky a muzea o možnosti zřízení stálé archeologické mise v Republice Súdán. Na konci ledna 2009 ministr kultury České republiky vyslal do Republiky Súdán kulturní delegaci vedenou generálním ředitelem Národního muzea, Michalem Lukešem, jejímž cílem bylo dosavadní jednání završit podpisem memoranda o porozumění. To bylo Michalem Lukešem a Hassanem Husseinem Idrisem, generálním ředitelem Národní korporace pro památky a muzea, podepsáno dne 30. ledna 2009 za přítomnosti pana Mohameda Yousifa Abdally, ministra kultury Republiky Súdán.

Súdánská strana potom představila delegaci Národního muzea několik archeologických lokalit nacházejících se v oblasti tzv. Merojského ostrova (území vymezeného na severu řekou Atbarou, na západě Nilem a na jihu Modrým Nilem), včetně Wad Ben Naga. Tato lokalita ležící přibližně 130 km severně od súdánského hlavního města Chartúmu byla následně po dohodě obou stran vybrána za místo působení archeologické expedice Národního muzea.

V srpnu téhož roku Hassan Hussein Idris na základě pozvání Národního muzea navštívil Českou republiku.

První výkopová sezóna Archeologické expedice ve Wad Ben Naga proběhla ve dnech 13. října až 22. listopadu 2009 a v jejím rámci byly provedeny následující dílčí úkoly: celkový archeologický průzkum lokality (včetně přilehlých pohřebišť), zaměření všech hlavních archeologických objektů v Centrálním Wad Ben Naga, dokumentace kamenných architektonických prvků rovněž v Centrálním

Michal Lukeš a Hassan Hussein Idris podepisují výkopovou licenci

Jedna z mohyl na Jižním pohřebišti

ním Wad Ben Naga, archeologické sondy v tzv. Kruhové stavbě, přípravy konzervace paláce královny Amanišacheto a návštěva nedaleké, doposud málo známé archeologické lokality Idd el-Bagger. Ve dnech 1.–5. listopadu 2009 navštívila Republiku Súdán delegace vedená náměstkem ministra zahraničních věcí České republiky, Hynkem Kmoníčkem, během níž došlo k podpisu výkopové licence na lokalitu Wad Ben Naga Michalem Lukešem a Hassanem Husseinem Idrisem.

V Centrálním Wad Ben Naga, pomyslném srdci lokality zabírající území o velikosti přibližně 4 km², se nachází šest (případně sedm) významných staveb časově spadajících do období okolo přelomu letopočtu, které jsou nerozlučně spojeny se jmény tří panovníků Merojského království (4. stol. př. n. l. – 4. stol. n. l.), královnou Amanišacheto (cca 10–1 př. n. l.), králem Natakamanim (cca 1–20 n. l.) a jeho manželkou a nástupkyní královnou Amanitore (cca 20–30 n. l.). Nejrozsáhlejší stavbou lokality je palác, jenž je na základě epigrafických nálezů připisován královně Amanišacheto. Tato převážně cihlová dvoupodlažní budova měla čtvercový půdorys o délce strany 61 m. Jedná se o nejlépe zachovanou a druhou největší palácovou stavbu z Merojského království. V blízkosti paláce se nacházejí tři (případně čtyři) chrámy. Nejznámější z nich, nacházející se na západ od paláce, by měl být zasvěcen původně egyptské bohyni Esetě. V blízkosti chrámu stálo tzv. Tyfonium, pojmenované podle vyobrazení boha Bese (řeky Tyfón) na původních pilířích této budovy. Jednalo se o tzv. dům zrození (mammisi), náležící k Esetině chrámu. Tzv. Malý chrám, pravděpodobně nejstarší stavba na lokalitě, byl podle nálezů v jeho okolí, včetně fragmentů sochy objevených v roce 2009, zasvěcen nubijskému bohu Sebiemekerovi. Třetí chrám je předběžně připisovaný egyptskému bohu Amonovi. Jižně od paláce se nachází tzv. Kruhová stavba, představující jednu ze tří enigmatických monumentálních staveb merojské architektury. Její funkce je doposud předmětem odborných debat. Během první sezóny se v severní části Centrálního Wad Ben Naga podařilo identifikovat pravoúhlou stavbu, pracovníčně označovanou jako Severní chrám. V oblasti ležící na sever od Centrálního Wad Ben Naga se expedici zatím podařilo identifikovat 61, na jihu potom 165 mohylových hrobů, z nichž největší dosahují v průměru až 25 metrů.

Zájem cestovatelů a archeologů o lokalitu sahá až do roku 1821, kdy Wad Ben Naga navštívil Frédéric Cailliaud a o několik měsíců později i Linant de Bellefons, oba pracující pro egyptského místokrále Muhammada Alího. V roce 1833 zavítal na lokalitu George Alexander Hoskins a rok nato nechvalně známý Giuseppe Ferlini, odpovědný za destrukci pyramid na královském pohřebišti v Meroe. Na jaře roku 1844 dorazila do Wad Ben Naga pruská vědecká expedice vedená Carlem Richardem Lepsiem, která v tzv. Esetině chrámu objevila podstavec pod posvátnou bárku, jež král Natakamani a královna Amanitore dedikovali této bohyni. Podstavec (dnes ve sbírkách Egyptského muzea v Berlíně) nese jména obou panovníků jak v egyptských, tak i merojských hieroglyfech. Tyto nápisy posloužily Francis Llewellynu Griffithovi, dalšímu z vědeckých návštěvníků Wad Ben Naga (lokalitu navštívil v roce 1910), k rozluštění merojského písma v roce 1911. Během let 1958–1960 probíhaly ve Wad Ben Naga výkopy Saida Thabita Hassana, prvního Súdánce stojícího v čele Súdánské památkové správy, které se zaměřily na východní část Centrálního Wad Ben Naga.

První výkopová sezóna v roce 2009 byla finančně podpořena Česko-německým fondem budoucnosti, Expedičním fondem, Evropskou cestovní pojišťovnou, firmou Aramex, s. r. o., a soukromými dárci.

Pavel Onderka

1. Přírodovědecké muzeum

Výstava dětských kreseb Sedmero krkavců (ochoz Pantheonu)

Předávání cen vítězům soutěže dětí pražských škol v rámci vzdělávacího projektu Sedmero krkavců na historickém schodišti HB NM

1.1 Přehled jednotlivých expozic

Hlavní budova Národního muzea

Expozice mineralogická systematická a regionální, meteoritů a tektitů, „Kabinet drahých kamenů“, „Nerosty a horniny ve škole“.

Expozice paleontologická, Barrandium, „Putování geologickou minulostí Země“, „Vývoj života na Zemi – zkamenělé rostliny a živočichové“.

Expozice zoologická – bezobratlí, nižší obratlovci, ptáci, savci, entomologická, osteologická – kostry savců.

Expozice antropologická – „Lidské kosti vypovídají“.

1.2 Přehled tematických výstav Přírodovědeckého muzea v hlavní budově Národního muzea

„Příběh planety Země“ / M. Libertin, P. Burdová, J. Kvaček, B. Šreinová, J. Sklenář, K. Zágoršek, M. Bukovanská, V. Turek, B. Ekrť, P. Velemínský / 30. 9. 2009–6. 7. 2010, hlavní výstavní sály.

„Pojďte s námi do jeskyně“ / Z. Motyčka, B. Ekrť / 7. 10. 2009–31. 1. 2010, výstavní sál Hollareum v přízemí.

„Sedmero krkavců“ / V. Voldřichová, J. Litochleb / 7. 4.–21. 6. 2009, ochoz Pantheonu.

„Tajemství materiálů“ / J. Kadeřábková, P. Štefcová, Z. Váchová, za PM spoluautorství J. Sklenář, B. Ekrť, Z. Váchová, V. Kuželka / 24. 11. 2009–28. 3. 2010, chodba v přízemí.

„Nejen suchá věda“ / A. Kůrka / 1. 12. 2008 až dosud, Galerie Pokoutník (zoologická expozice).

„Z pokladů Národního muzea IX. Homolice – mořští malíři a architekti“ / J. Hlaváč / 3. 8. 2009–2. 11. 2009, ochoz Pantheonu.

„Český Banát. Život a tradice českých obyvatel rumunského Banátu“ / J. Langhammerová, J. Kvaček – přírodovědná část / 12. 9. 2009–2. 5. 2010 – viz Musaion – národopisná expozice NM.

1.3 Výstavy pořádané ve spolupráci

(umístěné mimo NM)

„Moře a život“ / M. Anděra / 8. 5.–2. 8. 2009, Západočeské muzeum v Plzni.

„Neznámý svět drobných savců“ / M. Anděra / 16. 1.–15. 3. 2009, Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně.

„Člověk nepřítel i samaritán“ / V. Kuželka / 18. 4.–15. 11. 2009, Regionální muzeum v Jílovém u Prahy.

„Evropa – kolébka vědeckého porodnictví“ / V. Kuželka / 19. 12. 2008–31. 1. 2009, Husitské muzeum Tábor.

1.4 Zápůjčky exponátů do stálých expozic a na výstavy

(výběr)

Astronomický ústav AV ČR, v.v.i., Ondřejov, 6. 5.–25. 5. 2009, 12 ks.

Městské muzeum a Klenotnice drahých kamenů, Nová Paka, 1. 1. 2009 až dosud, 10 ks.

Muzeum Podblanicka, Vlašim, 1. 1. 2009 až dosud, 13 ks.

Městské muzeum a galerie, Kadaň, 1. 1. 2009 až dosud, 7 ks.

Moravské zemské muzeum, Brno, 1. 1. 2009 až dosud, 4 ks; 6. 10. 2008–6. 10. 2009, 2 ks; 9. 3. 2009–28. 2. 2010, 3 ks.

Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, 1. 10. 2008–30. 4. 2009, 32 ks.

Oblastní muzeum v Chomutově, 15. 6. 2009–31. 3. 2010, 32 ks.

Národní zemědělské muzeum Praha, 1. 9. 2009–31. 12. 2010, 49 ks.

Městské muzeum Veselí nad Moravou, 13. 10. 2008–15. 1. 2009, 22 ks.

Městské muzeum Sedlčany, 2. 3.–6. 4. 2009, 22 ks.

Národní památkový ústav, Praha, 15. 4. 2009–15. 4. 2010, 20 ks.
Husitské muzeum v Táboře, 14. 5. 2009–31. 10. 2010, 8 ks; 15. 10. 2009–31. 10. 2010, 75 ks.
Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, 18. 4.–15. 11. 2009, 22 ks.
Regionální muzeum K. A. Polánka, Žatec, 1. 5.–30. 11. 2009, 2 ks.
Západočeská galerie Plzeň, 11. 2.–5. 5. 2009, 2 ks.
Západočeské muzeum v Plzni, 6. 4.–30. 9. 2009, 163 ks.
Zoologická zahrada Dvůr Králové nad Labem, 16. 2. 2009–16. 2. 2010, 19 ks.
Zoologická zahrada Ústí nad Labem, 12. 1. 2009–12. 1. 2010.

2. Historické muzeum

2.1 Přehled jednotlivých expozic

Musaion – národopisná expozice Národního muzea

Letohrádek Kinských, Kinského zahrada 98, 150 00 Praha 5

- Letohrádek Kinských na Zahradě Kinských na Smíchově
- expozice zaměřená na tradiční lidovou kulturu Čech, Moravy a Slezska
- lidové kroje, zvyky, řemesla, folklor
- dílny lidových řemesel: keramika, řezbářství, textilní techniky, zdobení perníku
- folklorní slavnosti, koncerty, přednášky a další kulturní akce
- stylová kavárna s letní terasou, prodejna suvenýrů
- po návštěvě Musaionu lze pokračovat procházkou přes Petřín na Pražský hrad.

Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra

Palackého 7, 110 00 Praha 1

- Mac Nevenův pozdně barokní palác v Palackého ulici na Novém Městě pražském
- autentický byt Františka Palackého a jeho zete Františka Ladislava Riegra – salon, pracovna Palackého, pracovna Riegra, jídelna a sbírkový pokoj
- díla Josefa a Amálie Mánesových, krajinářské školy Julia Mařáka, J. V. Myslbeka, Zd. Braunerové aj.
- národopisná sbírka dcery F. L. Riegra Libuše Bráfové.

Lapidárium Národního muzea

Výstaviště 422, 170 05 Praha 7

- budova postavená na Pražském výstavišti v Holešovicích pro Jubilejní výstavu v r. 1891
- expozice „Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století“
- památky ze středověkých domů zničených v asanaci
- gotické sochy z Parlěřovy dílny
- Mariánský sloup ze Staroměstského náměstí a pomník maršálka J. J. V. Radeckého z Malostranského náměstí v Praze
- originály 7 sousoší z Karlova mostu, mj. M. B. Braun: Vidění sv. Luitgardy, F. M. Brokof: Apoteóza sv. Ignáce
- v roce 1995 Lapidárium zařazeno mezi 10 nejkrásnějších muzejních expozic Evropy
- po částečné opravě vestibulu je Lapidárium znovu otevřeno od července 2009.

Národní památník na Vítkově

U Památníku 1900, 130 00 Praha 3

- nově rekonstruovaná budova postavená v období 1. ČSR, projektovaná architektem Janem Zázvorkou
- součástí objektu je i Hrob neznámého vojína

- největší jezdecká socha (Jan Žižka z Trocnova) projde v roce 2010 rozsáhlou rekonstrukcí
- stálá historická expozice „Křižovatky české a československé státnosti“
- nový výstavní sál s první výstavou „Hradní fotoarchiv 1918–1933“
- nově zpřístupněná vyhlídka na střeše a kavárna.

Zámek Vrchotovy Janovice

257 53 Vrchotovy Janovice 1

- původně středověká vodní tvrz pánů z Janovic, dnes romantický zámek v krajinářském parku – sídlo spojené s osudem Sidonie Nádherné z Borutína
- expozice „Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice“ – významné osobnosti nejen literárního světa, které v minulosti pobývaly v janovickém zámku: Rainer M. Rilke, Karl Kraus, Adolf Loos, Viktor Stretti, Camillo Schneider, Max Lobkowicz, Anna Masaryková a další
- expozice „Společnost v Čechách 19. století“ – historické doklady v dobovém interiéru
- expozice „České zvonařství“ – zvonařské řemeslo na území Čech a Moravy
- „Řetězové provádění“ – originální projekt janovického zámku využívá metody prožitkové historie. Už 15 let nabízí současným jedenácti- až čtrnáctiletým možnost pochopit život našich předků v 19. století a muzejníkům a pedagogům novou kvalitu spolupráce. Zámek Vrchotovy Janovice funguje současně jako metodické centrum pro zájemce o přenesení projektu.

V roce 2009 probíhalo v janovickém zámku už patnáctým rokem řetězové provádění

2.2 Přehled tematických výstav

Hračky naší Kačky. Na vojáčky si chlapi hráli odnepaměti. Cínové a sádrové vojáčky vystřídali ve 20. století vojáčky z kompozitů a gumy firmy Baťa, stejně jako koně nahradily nové modely děl a tanků

Hračky naší Kačky. Hrou s panenkami se dívky připravovaly na budoucí roli matky. Vystavená panenka typu plaváček patřila holčičce Janě Šeracké narozené v roce 1926 ve Staňkově na Domažlicku. Jmenovala se Honzík a oblečena je do slavnostních šatiček určených ke křtu

Košický zlatý poklad. Unikátní vystavení části pokladu v původní schránce

2.2.1 Hlavní budova Národního muzea

„Republika“ / komisař výstavy Marek Junek, autoři Michal Burian, Pavel Douša, Marek Junek, Hynek Stříteský, Miroslava Vandrovcová / 27. 10. 2008–6. 7. 2009 / hlavní výstavní sály NM a Hollareum / OSČD 134 ks; ANM 192 archiválií a 38 reprodukcí; národopisné odd. 21 ks; numismatika 3 ks; divadelní odd. 51 ks; ODTVS 49 ks; ONČD 281 ks.

„Z pokladů Národního muzea VIII. Lidové bělniny“ / autorka Jiřina Langhammerová / 3. 11. 2008–31. 1. 2009 / ochoz Pantheonu / národopisné odd. 7 ks.

V roce 2007 byla pro národopisné sbírky HM získána významná kolekce tohoto okruhu tradiční keramiky, více užitečného než dekorativního významu. Právě pro tento obsahový vklad lze vybraný soubor chápat jako unikátní, a proto z něj bylo vybráno několik reprezentativních kusů.

„Století českého hokeje“ / komisař Hana Havránková, autoři Hana Havránková, Jitka Schůtová / 12. 12. 2008–15. 3. 2009 / ochoz Pantheonu / ODTVS 249 ks, 47 reprodukcí.

Představení českého hokeje, jeho historie, úspěchů, ale i fenoménu, který zasahuje do života většiny obyvatel naší země.

„Hračky naší Kačky“ / doprovodná výstava výstavního projektu „Republika“ / přízemí NM, chodba vlevo / komisař výstavy Miroslava Vandrovcová, autoři Michal Burian, Marek Junek, Miroslava Vandrovcová / 12. 2.–17. 5. 2009 / ANM 6 ks (reprodukce), národopisné odd. 6 ks, divadelní odd. 40 ks. Výstava představila dětský svět napodobující role dospělých a byla rozdělena na tři části. Zatímco například stolní hry, knížky, domácí loutkové divadlo či sport doprovázely děti bez rozdílu pohlaví a představují tak společné téma dívkám i chlapcům, řada hraček je spojena jednoznačně se světem „klučičích“ či „holčičích“ her.

Vystaveny byly typické hračky první poloviny 20. století: pro dívky panenky, tzv. pokojíčky, nádobíčko apod., pro chlapce sádroví a gumoví vojáčky, vlačky Märklin a Merkur, autička a motocykly Schuco, stavebnice Merkur. Nechyběly ani typické hračky jako plyšový medvídek, káča, dřevěné hračky určené k tahání na kolečkách, karty, vystřihovánky či kostky. Dětský svět byl doplněn o dobové reklamy na dětské pochutiny jako čokoládu, bonbóny a mléko, reklamní pohádky, fotografie apod.

„Příběh planety Země“ / 30. 9. 2009–6. 7. 2010 / hlavní výstavní sály NM a Hollareum / ANM 1 ks.

2.2.2 Nová budova Národního muzea

„Košický zlatý poklad v Národním muzeu“ / komisař Luboš Polanský, autoři Marek Budaj, Luboš Polanský / 16. 9. 2009–10. 1. 2010 / nová budova NM, 1. patro.

Výstava připravená ve spolupráci se Slovenským národním muzeem v Bratislavě představila kolekci obsahující 2 920 zlatých mincí, zlatý řetěz a 3 renesanční zlaté medaile. Poklad byl objeven 24. srpna 1935 v budově Finančního ředitelství v Košicích. K jeho ukrytí došlo někdy po roce 1679 a je považován za celek evropského významu.

„Významné osobnosti českého olympismu“ / komisařka Jitka Schůtová, autoři Jitka Schůtová, Hana Havránková / 3. 12. 2009–4. 4. 2010 / nová budova NM, 2. patro / ODTVS 331 ks, 147 reprodukcí; 144 zapůjčených ks.

Výstava představuje naše olympijské funkcionáře a diplomaty – předsedy a generální tajemníky Českého a Československého olympijského výboru, české členy Mezinárodního olympijského výboru a další činovníky českého olympijského hnutí. Návštěvníci si mohou prohlédnout více než 300 exponátů ze sbírek ODTVS, ale i zapůjčené předměty Věry Časlavské, Jana Železného, Emanuela Bosáka a dalších.

Významné osobnosti českého olympismu. Zlaté olympijské medaile Věry Čáslavské z olympijských her v Tokiu 1964. Zapůjčeno od Věry Čáslavské

Významné osobnosti českého olympismu. Kimono – dar japonského císaře Věře Čáslavské. Zapůjčeno od Věry Čáslavské

„Za svobodu! / Be Free!“ / komisařka Lucie Swierczeková, autoři Prokop Tomek, Vojtěch Scheinost, Stanislav Slavík, Lucie Swierczeková / 17. 11. 2009–6. 7. 2010 / nová budova NM, přízemí / 172 ks, 32 reprodukcí (ANM 1 ks, divadelní odd. 1 ks).

Výstava o působení propagandy, tématu boje o pravdivou informaci a každodenního prožívání dobové reality v letech studené války v Československu.

2.2.3 Musaion – národopisná expozice Národního muzea

„Len, konopí, kopřiva“ / komisař Helena Mevaldová, autorky Helena Mevaldová, Monika Tauberová / 16. 10. 2008–1. 3. 2009 / 180 ks.

Záměrem výstavy bylo přiblížit návštěvníkům jeden z nejdůležitějších aspektů života v tradiční společnosti – ruční zpracování prádlných rostlin na vlákno a tkaniny. Výstava návštěvníky seznamovala se základními nástroji, postupem zpracování těchto surovin a hlavními typy textilních výrobků rukodělného charakteru s důrazem na 19. století. Ve výstavě se významně uplatnila rustikální stránka této tradiční podomácké výroby, zároveň však bylo záměrem autorek vystavit jak textilní výrobky zastupující typické předměty, tak výjimečné exponáty dokládající vynikající úroveň rukodělně zhotovených přízí a tkanin a z nich vyrobených textilních součástí. Technologická část byla doplněna o zvyky, které doprovázely zpracování lnu a konopí – masopustní vyskakování, „dotěrek“, „konopickou“, „rozchodnice“ a přástky, které měly kromě pracovní také svoji společenskou funkci. Mimo jiné přispěly i k zachování ústní tradice a českého jazyka. Rukodělná výroba byla ve výstavě začleněna do historických souvislostí. Jev zcela mimořádného významu představovalo v 16.–19. století plátenictví, které je spjato s počátky industrializace v českých zemích. Přesto se ruční zpracování lnu a konopí v podhorských oblastech českých zemí udrželo až do poloviny 20. století. Výstavu doplnilo vydání CD s názvem Len, konopí, kopřiva a živá prezentace rukodělné výroby, která se uskutečnila ve dnech 25.–30. 11. 2008 (Týden textilních řemesel).

„Česká vesnice v obrazech Václava Fialy“ / komisařka Danuše Sedláková / 16. 10. 2008–1. 3. 2009. Výstava obrazů dnes již nežijícího autora, která vhodně doplnila výstavu „Len, konopí, kopřiva“. Zatímco první téma seznamovalo návštěvníky s prací konanou v hospodářství, v interiéru chalup, výstava Fialova naopak přiváděla diváka do exteriéru české vesnice. O to zajímavější bylo zobrazené téma, že šlo o práce z 20. století, mnohdy i z počátku jeho druhé poloviny. Až překvapivě jsme shledávali, že i v blízkém sousedství Prahy byly v tuto dobu ještě usedlosti ryze tradiční, a to nejen v architektuře, ale v celém prostředí vesnického života s lidmi, zvířaty a vesnickým provozem.

Doprovodný program k výstavě „Homo Faber“ – mistr lidové výroby Blanka Mikolajková – pletení do rámu

„Homo Faber. Současná tradiční rukodělná výroba v České republice“ / komisař Petr Janeček / 3. 4.–26. 7. 2009.

Výstava, pořádaná ve spolupráci s MK ČR a Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici, prezentovala současný stav domácí rukodělné výroby a tradičního řemesla v českých zemích na základě portrétů a výrobků těch nejpozoruhodnějších domácích lidových řemeslníků, oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel. Představeni byli tradiční řemeslníci vytvářející své výrobky ze dřeva (dřevěné a soustružené hračky, perníkové formy, štípané holubičky, dlabané nádoby, tesařská a sekernická výroba), hlíny (zakuřovaná hrncina, kolovečská hrncina, fajáanse), kovu (kovářská výroba, pilníky a rašple), kůže (krojová obuv), pletiv (figurky z kukuřičného šustí, pletení z proutí, orobince, loubků, lýka a slámy, výroba březových metel), textilu (modrotisk, tkaní na stavu, bílé vyšívání, vyšívka rybí šupinou, krosienka) a dalších materiálů. Profily jednotlivých řemeslníků dokumentovaly širokou škálu soudobé rukodělné tradice, která čerpá z živého odkazu minulosti, ale zároveň dokáže oslovit i současného člověka. Během trvání výstavy bylo možné zhlédnout vybrané mistry daných oborů přímo při práci v řemeslných dílnách Musaionu, a to jak během pravidelných víkendových předvádění, tak speciálních workshopů určených pro školní skupiny a rodiny s dětmi.

Výstava „Homo Faber“ se stala oficiální akcí českého předsednictví v Radě EU a v Musaionu byla představena po své premiéře v sídle UNESCO v Paříži.

„Český Banát. Život a kultura českých vesnic rumunského Banátu“ / komisařka Helena Mevaldová, autoři Jiřina Langhammerová, Helena Mevaldová, Petr Mašek, Jiří Kvaček / 11. 9. 2009–2. 5. 2010 / národopisné odd. 119 ks.

Výstava přiblížila návštěvníkům doklady života tamní české komunity, která se po dobu dvou set let vyvíjela v odtržení od české majoritní společnosti, ale která v mnohých rysech zachovala duchovní

Homo Faber. Současná tradiční rukodělná výroba v České republice

Český Banát. Tradiční dřevěné výrobky z českých vesnic

i materiální hodnoty tradiční lidové kultury. Návštěvníci tak měli možnost se důkladněji seznámit s tradicí i současností tohoto mimořádně zajímavého kraje nad Dunajem na hranicích Rumunska a Srbska – malého kousku vzdálené země, kde se přes všechny peripetie osudu dodnes uchovaly nejen stopy české tradice, ale i čistý český jazyk. Výstava představila nejen materiální i duchovní kulturu českých vesnic v rumunském Banátu, ale i tamní krajinu a přírodu, která život místních obyvatel stále značnou měrou ovlivňuje. Vedle řady dokladů všedního života ze sféry zemědělství, hospodářství a obživy českých krajanů se návštěvníci mohli důkladně seznámit i se slavnostními chvílemi obyvatel českého Banátu v podobě svátečních krojů, svatebních oděvů či unikátních masek a dalších předmětů spjatých s výročními i rodinnými zvyky. Nedílnou součástí výstavy byla i fotografická galerie seznamující s všedními i svátečními okamžiky ze života česky hovořících obyvatel rumunského Banátu. Výstava byla doplněna řadou tematických doprovodných akcí, jako byla setkání krajanů, folklorní koncerty, promítání filmových dokumentů, přednášky či soutěže o nejlepší návštěvnickou fotografii z Banátu.

Český Banát. Ženský pracovní oděv a zemědělské nářadí a náčiní

2.2.4 Národní památník na Vítkově

„Hradní fotoarchiv 1918–1933“ / komisařka Milena Běličová, autoři Martina Novozámská, Libor Jůn, Milena Běličová, Miroslava Vandrovcová / 28. 10. 2009–6. 7. 2010 / ANM 84 ks.

První výstava v nově zrekonstruovaném výstavním sále na Vítkově prezentuje ojedinělý fotoarchiv vzniklý z činnosti tiskového odboru prezidia ministerské rady v letech 1918 až 1933. Fotoarchiv sloužil pro reportážní a dokumentární účely a obsahuje téměř deset tisíc autentických fotografických zobrazení, která zachycují 15 let výkonu prezidentského mandátu Tomáše G. Masaryka. Pozornost byla věnována nejen oficiálním událostem, ale také mnoha osobním chvílím v prezidentově životě. Mimo snímky věnované přímo či nepřímo Masarykovi je archiv velmi podrobným obrazovým svědectvím o mnohých dalších aspektech kulturních dějin první republiky. Fond významně rozšiřuje poznání vizuálních dějin meziválečného Československa, a to i díky velkému množství dosud nepublikovaných snímků. Výstava je realizována na základě odborného zpracování, digitalizace a vydání stejnojmenné fotografické knihy za finanční podpory GA ČR.

Hradní fotoarchiv**1918–1933.**

Úvodní vitrína s originální zásuvkou skříně s fotografiemi vytváří iluzi kanceláře tiskového odboru

2.3 Výstavy pořádané ve spolupráci (umístěné mimo Národní muzeum)

„Léta naděje a zklamání“ / Senát Parlamentu ČR ve spolupráci s Národním muzeem a Vojenským historickým ústavem / spoluautor Marek Junek, spolupráce Petr Skala / 24. 9. 2008–31. 1. 2009 / Valdštejnský palác, Praha 1 / ONČD 10 ks.

„Cesta z okovů“ / Senát Parlamentu ČR ve spolupráci s Národním muzeem a Vojenským historickým ústavem / spoluautor Marek Junek / 16. 11. 2009–3. 1. 2010 / ONČD 18 ks.

„Loutka – nejkrásnější dárek“ / České muzeum výtvarných umění ve spolupráci s Národním muzeem / autorka Lenka Šaldová / 10. 12. 2008–15. 2. 2009 / prostory ČMVU, Husova ul., Praha 1 / divadelní odd. 433 ks.

„Jan Palach '69“ / Národní muzeum, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav pro studium totalitních režimů / Filozofická fakulta UK, Palachovo náměstí 2, Praha 1 / 15. 1.–14. 2. 2009 / ONČD 52 ks.

„Od Mnichova k protektorátu“ / Senát Parlamentu ČR ve spolupráci s Národním muzeem a Vojenským historickým ústavem / komisař: Jan B. Uhlíř, spolupráce: Marek Junek, Miroslava Vandrovcová, Michal Burian, Robert Speychal / 24. 3.–4. 5. 2009 / Valdštejnský palác / 3 ks.

„Česko. Rakousko. Rozdělení – odloučení – spojení“ / Dolnorakouská zemská výstava 2009 / Státní zámek a Městská galerie Hasičský dům, Telč / 18. 4.–1. 11. 2009 / OSČD 1 ks, ANM 1 ks, NUM 3 ks, ONČD 32 ks, ČSDS 12 ks.

„Klobouk dolů!“ / Senát Parlamentu ČR ve spolupráci s Muzeem Novojičínka a Národním muzeem / koordinátor za NM Hanuš Jordan / 5. 5. 2009–30. 6. 2009 / divadelní odd. 4 ks, ONČD 1 ks.

„100 let vysočanského fotbalu“ / Městská část Praha 9 ve spolupráci s TJ Praga Vysočany a Národním muzeem / Galerie 9, Sokolovská 324, Praha 9 / spoluautor Vojtěch Scheinost / 3. 6.–25. 6. 2009 / ODTVS 23 ks.

2.4 Výstavy v zahraničí

„Sedmnáct století českého granátu (Semnadsať vekov českogo granata)“ / Rossijskij Etnografičeskij muzej, Sankt Petěrburg, Rusko/ komisař výstavy Karel Ksandr, autorka Dana Stehlíková / 10. 2.–1. 3. 2009 / národopisné odd. 13 ks, ODTVS 4 ks.

„Charta 77 a jej doba, doba a jej Charta“ / Národní muzeum, Slovenské národné múzeum, Bratislava, SR / autor Marek Junek / 22. 4.–7. 6. 2009 / ONČD 48 ks, ČSDS 25 ks.

„Jan Palach '69“ / Národní muzeum, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav pro studium totalitních režimů, Slovenské národné múzeum Bratislava / Bratislava, SR / 22. 4.–7. 6. 2009 / ONČD 52 ks.

2.5 Zápůjčky exponátů do stálých expozic a na výstavy

2.5.1 Expozice

Český svaz ledního hokeje, O2 Arena, Praha 9, stálá expozice „Síň slávy českého hokeje“, ODTVS 55 ks.

Chvalský zámek, Praha 20 – Horní Počernice, stálá expozice Galerie umění „Z odkazu Ludmily Jiřincové Národnímu muzeu“, 13 ks.

Městské muzeum MÚ Podbořany, stálá expozice „Osudy Čechů z Volyně“, 82 ks.

Muzeum českého amatérského divadla Miletín, o. p. s., zámek Miletín u Hořic, stálá expozice, divadelní odd. 5 ks.

Muzeum Podblanicka, zámek Vlašim, stálá expozice „Historie Benešovska“, 10 ks.

Muzeum antického sochařství a architektury v Litomyšli, stálá expozice odlitků antických soch z fondů UK, 7 ks.

Muzeum Karlova mostu, První všeobecná člunovací společnost, s. r. o., stálá expozice, 8 ks.

Národní galerie v Praze, Šternberský palác na Hradčanech, stálá expozice starého evropského umění, řecké malované vázy a terakotová plastika na dokreslení počátků evropského umění, 6 ks.

Pohádkový dům, Krumlovská inspirace, s. r. o., Český Krumlov, stálá expozice, 166 ks.

Státní hrad Velhartice, stálá expozice, 17 ks.

Státní zámek Litomyšl, stálá expozice, 25 ks.

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, stálá expozice „Ateliér Zdenky Braunerové“, národopisné odd. 6 ks.

Zámek Ctěnice, Pražská informační služba, stálá expozice kočárů, OSČD 1 ks.

Západočeské muzeum Plzeň, stálá expozice „Muzeum loutek“, od 2. 7. 2009, divadelní odd. 3 ks.

2.5.2 Výstavy

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, výstava „Betlémy – tentokrát skříňkové“, 27. 11. 2009–3. 1. 2010, národopisné odd. 3 ks.

Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec, výstava „Jihočeský lidový textil“, 6. 10. 2009–6. 1. 2010, národopisné odd. 8 ks.

Novoměstská radnice, Praha 2, výstava „Minulost lékařství a léčitelství v českých zemích od středověku do počátku 20. století“, 27. 11. 2009–28. 1. 2010, národopisné odd. 20 ks.

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, výstava „Lidové hračky v českých zemích“, 18. 9. 2008–8. 2. 2009, národopisné odd. 3 ks.

Muzeum města Brna, Špilberk, výstava „100 000 let sexu“, 14. 11. 2008–15. 2. 2009, ANM 1 ks.

Západočeská galerie v Plzni, výstava „Tělo a tělesnost v českém umění 20. století“, 1. 2.–1. 5. 2009, ODTVS 3 ks.

Regionální muzeum v Kolíně, výstava „Střední Čechy a lidový oděv“, 2. 2.–14. 3. 2009, národopisné odd. 4 ks.

- Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Olomouc**, výstava „Růžová zahrádka. Rukopisné modlitební knížky 18. a 19. století. Sběrka Jana Poše“, 19. 2.–3. 5. 2009, národopisné odd. 10 ks.
- Regionální muzeum Mělník**, výstava „Poslední Germáni v Čechách“, 20. 2.–22. 3. 2009, prehistorie 149 ks.
- KIS Mariánské Lázně**, výstava „Milan Kopřiva“, 14. 4.–12. 6. 2009, divadelní odd. 7 ks.
- Východočeské muzeum Pardubice**, výstava „Poslední Germáni v Čechách“, 14. 4.–26. 9. 2009, prehistorie 149 ks.
- Muzeum Českého krasu**, pobočka Muzeum v Žebráku, výstava „T. J. Sokol Žebrák 1869–2009“, 21. 4.–16. 11. 2009, ODTVS 33 ks.
- Západočeské muzeum v Plzni**, výstava „Na scénu! Scénografie plzeňského divadla J. K. Tyla“, 30. 4.–31. 10. 2009, divadelní odd. 11 ks.
- Památník národního písemnictví**, Letohrádek Hvězda, výstava „Literatura bez hranic“, 15. 5.–1. 11. 2009, ČSDS 5 ks.
- Umělecká scéna Říše loutek**, výstava „Výročí založení UNIMA“, 21.–29. 5. 2009, divadelní odd. 1 ks.
- Galerie hl. m. Prahy**, výstava „Monument transformace“, 28. 5.–30. 8. 2009, ONČD 23 ks.
- Národní památkový ústav, ú. o. p. Ústí nad Labem**, zámek Duchcov, výstava „Příběhy z kouzelných krabic“, autorka Lenka Šaldová, 28. 5.–27. 9. 2009, divadelní odd. 317 ks.
- Severočeské muzeum Liberec**, Umělecká scéna Říše loutek, výstava „Říše loutek Vojty Suchardy“, 18. 6.–31. 8. 2009, divadelní odd. 25 ks.
- Regionální muzeum Mělník**, výstava „Keltové a střední Čechy“, 17. 7.–20. 9. 2009, prehistorie 61 ks.
- Městské muzeum Nová Paka**, výstava „Říše loutek Vojty Suchardy“, 7. 9.–1. 11. 2009, divadelní odd. 25 ks.
- Východočeská galerie Pardubice**, Jízdárna Pražského hradu, výstava „Josef Čapek“, 7. 10. 2009–17. 1. 2010, divadelní odd. 3 ks.
- Vojenský ústřední archiv Praha**, Tereziánské křídlo Pražského hradu, výstava „Československé legie v Rusku 1914–1920“, 10. 10. 2008–18. 1. 2009, ANM 13 ks.
- Okresní muzeum Brandýs n. L.**, výstava „Keltové a střední Čechy“, 21. 10. 2009–7. 2. 2010, prehistorie 61 ks.
- Správa Pražského hradu** ve spolupráci s Ústavem politologie FF UK a Masarykovým ústavem AV ČR, Císařská konírna Pražského hradu, výstava „28. říjen 1918, 1928, 1938, 1948 v Paměti Hradu“, 23. 10. 2008–8. 2. 2009, ANM 3 ks.
- Cerekvice nad Loučnou**, výstava při vzpomínkové akci odhalení pamětní desky na rodném domě F. Ventury, 27.–30. 11. 2009, ODTVS 2 ks.
- Městská část Praha 1**, Post Bellum, ÚSTR, výstava v ulicích Prahy, „My jsme to nevzdali aneb Příběhy 20. století“, 29. 10.–23. 11. 2009, ČSDS 61 ks.
- Senát Parlamentu ČR**, výstava „Cesta z okovů“, 16. 11. 2009–31. 1. 2010, ČSDS 35 ks.

2.6 Zápůjčky exponátů do zahraničí

- Rätsel Schnippenburg – Sagenhafte Funde aus der Keltenzeit**, Kelten-Römer Museum, Manching u Ingolstadt, BRD, 31. 10. 2008–19. 4. 2009, prehistorie 13 ks.
- Im Herzen Europas. Oesterreich. Tschechien**, Schallaburg Kulturbetriebsgesellschaft, m. b. H., 17. 4.–1. 11. 2009, Kunsthaus Horn, Lindenhof Raabs/Thaya, Rakousko, ANM 2 ks.
- Imperium, Konflikt, Mythos**, Lippisches Landesmuseum, Detmold, SRN, 15. 5.–25. 10. 2009, prehistorie 67 ks.
- Kunst der Kelten**, Historisches Museum Bern, Bern, Švýcarsko, 18. 6.–18. 10. 2009, prehistorie 14 ks.
- Archäologisches Schaufenster, das erste: Kelten und Germanen an der Elbe**, Landesamt für Archäologie, Drážďany, SRN, 18. 6.–31. 12. 2009, prehistorie 13 ks.
- Český kubismus**, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze ve Wagner: Werk Museum, Vídeň, Rakousko, 29. 6.–29. 8. 2009, divadelní odd. 4 ks.

3. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

3.1 Přehled jednotlivých expozic Národního muzea Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur Betlémské náměstí 1, 110 00 Praha 1

- soubor budov bývalého pivovaru a vinopalny „U Halánků“ na Betlémském náměstí v Praze
- expozice „Amerika“ – doklady života a kultury indiánských etnik
- expozice „Kultury Austrálie a Oceánie“ – doklady života a kultur etnik těchto oblastí
- expozice „Nias – ostrov předků a mýtů“ – doklady indonéských kultur

3.2 Přehled tematických výstav

„Krkavec, Kosatka, Žába, Buňák. Současné umění Indiánů tichomořského pobřeží Kanady“ / K. Klápšťová / 3. 11. 2008–8. 3. 2009, 2. patro.

„Komunální politik Vojta Náprstek – 180. výročí narození“ / M. Secká / 16. 9. 2006–31. 12. 2009, foyer.

„Objevování země na Nilu – 50. výročí založení Egyptologického ústavu“ / P. Onderka / 1. 10. 2008–15. 2. 2009, přízemí a přednáškový sál.

„Celý svět na stereoskopech“ / M. Secká / 13. 6.–31. 12. 2009, komunikační prostory.

„Hanzelka a Zikmund“ / pořadatel výstavy FREY, s. r. o. / D. Pospíšilová, A. Kraemerová, H. Heroldová / 18. 5.–23. 9. 2009, přízemí a přednáškový sál.

„Ve stínu jaguára“ / M. Baďurová / 21. 10. 2009–27. 6. 2010, přízemí a přednáškový sál.

3.3 Výstavy pořádané ve spolupráci (umístěné mimo Národní muzeum)

„Tašky a kabelky z rostlinných materiálů“ / K. Klápšťová, J. Jiroušková, M. Baďurová / 6. 1.–25. 1. 2009, Botanická zahrada hl. města Prahy.

„Korejské tradice – způsoby odívání“ / A. Kraemerová / 13. 2.–10. 5. 2009, Třinecké železářny, a. s.

„Šamani a čarodějové“ / J. Jiroušková, K. Klápšťová, M. Baďurová / 26. 2.–22. 5. 2009, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

„Samurajská sláva“ / A. Kraemerová / 19. 3.–31. 5. 2009, Regionální muzeum v Kopřivnici, ops.

„Iluze nebo realizace. Japonská vize krajiny“ / A. Kraemerová / 21. 3.–30. 9. 2009, Národní galerie v Praze.

„Joe Hloucha – Japonsko má lásku“ / A. Kraemerová / 24. 3.–12. 9. 2009, Moravské zemské muzeum.

„Poslové magie – Africké loutky a masky“ / J. Jiroušková / 30. 5.–6. 9. 2009, Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích.

„Japonské panenky a loutky“ / A. Kraemerová / 11. 6.–6. 9. 2009, Regionální muzeum v Kopřivnici, ops.

„Inuité a Sámové“ / K. Klápšťová / 23. 6.–6. 9. 2009, Muzeum Mladoboleslavska.

„Dýně, okurky, tykve“ / K. Klápšťová, J. Jiroušková, M. Baďurová / 4. 9.–4. 10. 2009, Botanická zahrada hl. města Prahy.

3.4 Výstavy v zahraničí

„Núbie v dobách faraónů“ / P. Onderka /

12. 1.–27. 3. 2009, Trábečské muzeum Topolčany.

4. 4.–30. 6. 2009, Podunajské muzeum v Komárně.

7. 7.–30. 9. 2009, Tekovské muzeum v Leviciach.

„Egypti! Egypten? Egypt!“ / P. Onderka / 13. 5.–15. 9. 2009, Loviisa Town Museum, Finsko.

3.5 Zápůjčky exponátů do stálých expozic a na výstavy

Východočeská galerie v Pardubicích, výstava „Krajina čínského hedvábí“, 11. 3.–24. 5. 2009, 15 ks.

Novoměstská radnice, výstava „Tibet myslí“, 25. 2.–14. 4. 2009, 43 ks.

Obecní úřad Máslovice, výstava „Hudba na koleně“, 14. 3.–28. 6. 2009, 7 ks.

Muzeum a galerie Orlických hor, výstava „Psí život aneb vybrané kapitoly ze života psího rodu“, 12. 6.–30. 11. 2009, 6 ks.

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, výstava „Apatyka Jednorozec“, 18. 5.–31. 12. 2009, 14 ks.

Senát Parlamentu ČR, výstava „Klobouk dolů“, 6. 5.–12. 7. 2009, 3 ks.

Husitské muzeum v Táboře, výstava „Madagaskar – laboratoř bohů“, 23. 6.–23. 9. 2009, 13 ks.

Národní zemědělské muzeum, výstava „Africké cesty Adolfa Schwarzenbergera“, 1. 1.–31. 12. 2009, 36 ks.

Museum August Kestner, Hannover, výstava „Zu Gast – 4 000 Jahre Gastgewerbe“, 14. 5.–30. 8. 2009, 2 ks.

Slovenské národní múzeum, výstava „Musika Etnika“, 28. 7.–4. 10. 2009, 92 ks.

Arts and Artist, Washington, výstava „Man Ray, African Art and the Modernist Lens“, 10. 10. 2009–2010, putovní výstava, 1 ks.

Národní galerie v Praze, stálá expozice asijského umění na Zbraslavi, 33 ks vráceno 9. 10. 2009.

Krumlovská inspirace, s. r. o., expozice „Kabinet loutek“, 20 ks.

Plzeňský Prazdroj, a. s., stálá expozice „Pivovarského muzea v Plzni“, 2 ks

Kulturní dům města Holic, stálá expozice „Památník Dr. Emila Holuba v Holicích“, 4 ks.

Sdružení Tadeáše Haenkeho Chřibská, stálá expozice „Památník Tadeáše Haenkeho v Chřibské“, 5 ks.

Národní památkový ústav, ú. o. p. Josefov, stálá expozice zbraní na **SZ Opočno**, 38 ks.

Obec Malé Svatoňovice, stálá expozice „Muzeum bratří Čapků“, 1 ks.

4. České muzeum hudby

4.1 Přehled stálých expozic

Expozice „Člověk – nástroj – hudba“

Muzeum Bedřicha Smetany

Expozice „Bedřich Smetana – život a dílo“

Muzeum Antonína Dvořáka

Expozice „Antonín Dvořák – život a dílo“

Kaprova ulice, Praha 1

Expozice „Památník Jaroslava Ježka (Modrý pokoj)“

Nelahozeves

Památník Antonína Dvořáka

Jabkenice

Památník Bedřicha Smetany

Křečovice

Památník Josefa Suka

Státní zámek Litomyšl

„Klavír? Klavír! Klavír! aneb Tajemství a krása klávesových nástrojů v proměnách staletí“ (ve spolupráci s NPÚ Pardubice)

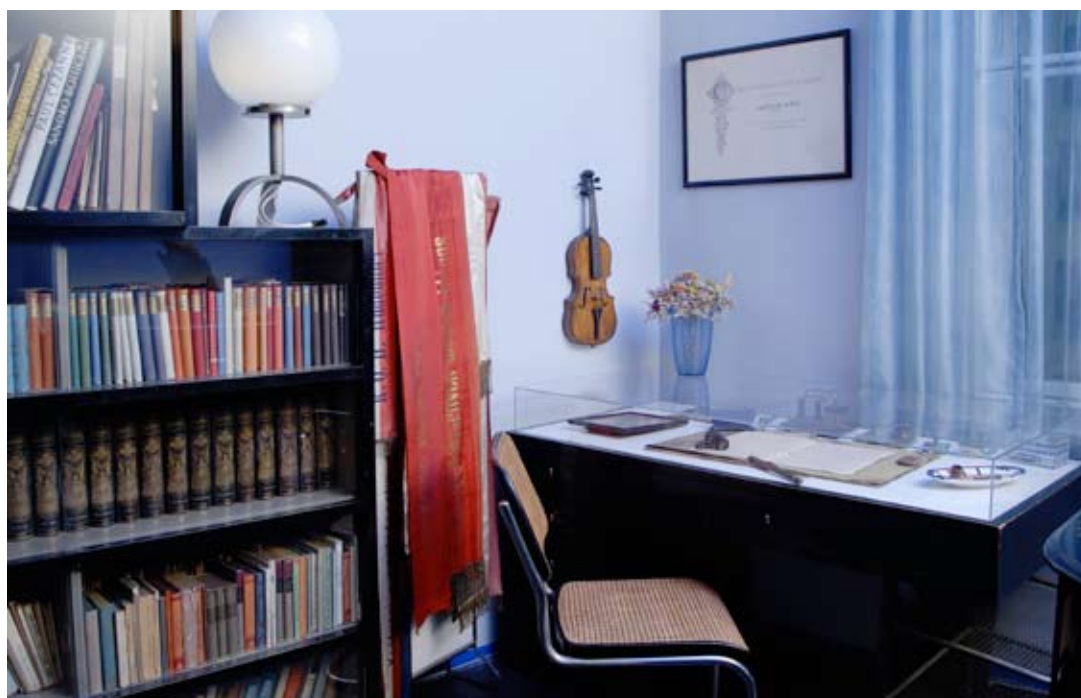
Obříství

Památník Bedřicha Smetany na Lamberku

Hořovice

Muzeum mechanických hracích strojků (ve spolupráci s NPÚ Střední Čechy)

Modrý pokoj Jaroslava Ježka

Hořovice

Muzeum Antonína Dvořáka

Výuka polky v pořadu Jak se za Smetany tancovalo

4.2 Přehled tematických výstav

4.2.1 Centrální budova Českého muzea hudby

„Loukamosaic – umělecký projekt s charitativním přesahem“ / 30. 12. 2008–11. 1. 2009.

„Malovaná muzika Karla Franty“ / Eva Paulová / 5. 12. 2008–2. 4. 2009.

„Joseph Haydn (1732–1809) – univerzální hudební génius“ (výstava převzatá od Rakouského kulturního fóra) / Markéta Kabelková / 21. 1.–19. 2. 2009.

„Fenomén Martinů“ / Jana Vojtěšková, Kateřina Maýrová, Taťána Součková / 11. 5.–26. 10. 2009.

„Traditional Jazz Studio – 50 let živé tradice“ / Eva Paulová / 19. 11. 2009–1. 3. 2010.

Krátkodobé výstavy k aktuálním výročím ve stálé expozici ČMH:

„František Sušil“ / prosinec 2008–únor 2009

„Joseph Haydn“ / leden–únor 2009

„Otakar Ostrčil“ / únor–březen 2009

„Georg Friedrich Händel“ / duben–květen 2009

„R. A. Dvorský“ / březen–duben 2009

„Pavel Bořkovec“ / srpen–září 2009

„Ervín Schulhoff“ / srpen–září 2009

„Jan Dismas Zelenka“ / říjen–listopad 2009

„Karel Hašler“ / říjen–listopad 2009

„Kde domov můj – 175. výročí vzniku písně“ / prosinec 2009–leden 2010

„Josef Bohuslav Foerster“ / listopad 2009–leden 2010.

4.2.2 Muzeum Bedřicha Smetany

„100 let Pražského pěveckého sboru Smetana“ / Radmila Habánová, Kateřina Viktorová / 31. 3. 2009–31. 3. 2010.

4.2.3 Muzeum Antonína Dvořáka

„Narodila jsem se v Americe (125. výročí narození Růženy Naskové)“ / Vlasta Koubská, Jan Dehner, Jarmila Tauerová / 5. 5. 2009 – pokračuje v roce 2010.

4.3 Zápůjčky výstav mimo Národní muzeum

4.3.1 Výstavy realizované v ČR

„Kresby Bedřicha Smetany“ / Rodný byt B. Smetany Litomyšl. Výstava byla realizována ve spolupráci s Regionálním muzeem Litomyšl / 12. 6.–31. 10. 2009.

„Prodaná nevěsta – česká opera oper.“ Výstava ke Dni české státnosti 28. 9. 2009. / Národní divadlo Praha / 25. 9.–28. 9. 2009.

4.3.2 Výstavy realizované v zahraničí

„Fenomén Martinů“ / Belgie, Brusel, Výstavní síň Českého centra / vernisáž 14. 1. 2009 / 15. 1.–6. 2. 2009.

„Fenomén Martinů“ / Německo, Berlín, Czech Point / vernisáž 19. 2. 2009 / 20. 2.–17. 3. 2009.

„Fenomén Martinů“ / Francie, Paříž, Conservatoire de Paris / vernisáž 9. 4. 2009 / 10. 4.–4. 5. 2009.

„Fenomén Martinů“ / Lucemburk, České velvyslanectví / vernisáž 13. 5. 2009 / 13. 5.–30. 5. 2009.

„Fenomén Martinů“ / Polsko, Varšava, Hudební akademie Fryderyka Chopina / vernisáž 8. 6. 2009 / 9. 6.–30. 6. 2009.

„Fenomén Martinů“ v Českém muzeu hudby (nahore) a putovní verze v Hudební akademii Fryderyka Chopina ve Varšavě (vpravo)

„Život je jen náhoda. Jaroslav Ježek (1906–1942)“ / USA, New York, Česká národní budova / vernisáž 16. 6. 2009 / 17. 6.–31. 8. 2009.

„Život je jen náhoda. Jaroslav Ježek (1906–1942)“ / Kanada, Toronto, Kulturní centrum při diecézi sv. Václava / vernisáž 10. 12. 2009 / 11. 12. 2009.–24. 1. 2010.

„Muzika Etnika. Hudba jako zrcadlo kultur“ / Slovenská republika, Bratislava, Slovenské národné múzeum / vernisáž 28. 7. 2009 / 29. 7. 2009–4. 10. 2009.

4.4 Zápůjčky exponátů

EXPO '58. Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu. Národní archiv Praha, 27. 9. 2008–30. 4. 2009, 2 ks.

Prodaná nevěsta. Severočeské divadlo opery a baletu Ústí nad Labem, 8. 9.–16. 10. 2009, 66 ks.

Hráči. Galerie moderního umění v Hradci Králové, 17. 9.–15. 11. 2009, 1 ks.

Hráči. Alšova Jihočeská galerie Hluboká nad Vltavou, České Budějovice, výstavní prostory Wortnerova domu, 10. 12. 2009–31. 1. 2010, 1 ks.

Jakub Jan Ryba nejen jako autor České mše vánoční „Hej, Mistře!“. Pedagogické muzeum J. A. Komenského, Praha, 10. 12. 2009–28. 2. 2010, 10 ks.

Umění české reformace. Správa Pražského hradu, Císařská konírna Pražského hradu, 16. 12. 2009–4. 4. 2010, 1 ks.

Joseph Haydn's Konzert für Violoncelli und Orchester C-Dur Hob. VIIb; eine Entdeckung aus den Sammlungen des Nationalmuseums – Tschechischen Museums für Musik. Speciální krátkodobá výstava v rámci Haydnova roku, Vídeň – Mozarthaus Vienna, 20. 3.–21. 6. 2009, 1 ks.

„Za císaře pána“. Pražská informační služba, březen 2009–únor 2010, 6 ks.

Expozice skladatele Aloise Jelena. Vlastivědný spolek Světelsko, červen 2009–červen 2010, 1 ks.

Expozice na hradě Grabštejn. Národní památkový ústav, září 2009–září 2010, 2 ks.

„Hudba na koleně aneb Na co vše se dá hrát“. Malé máslovické muzeum másla, březen–červenec 2009, 6 ks.

Česká filmová pohádka. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, říjen 2009–únor 2010, 1 ks.

Projekt Čeští spisovatelé v regionech

Za zhodnocení stojí spolupráce Knihovny Národního muzea s Maticí českou. Již v roce 2006 zahájily obě instituce dlouhodobý projekt Čeští spisovatelé v regionech České republiky. Hlavním smyslem projektu je umísťování informačních panelů ve městech a obcích ČR, které mají seznamovat s působením a také významem především českých spisovatelů s ohledem na lokalitu umístění. Za pomoci státní účelové dotace prostřednictvím Ministerstva kultury ČR a Národního muzea se v roce 2009

mohlo přistoupit po dohodě s příslušnými městskými a obecními úřady k výrobě devíti pamětních panelů. Nejdříve byl odhalen panel v Rožďalovicích u Nymburka, v rodišti známého renesančního knihtiskaře Jiřího Melantricha z Aventina. Další následně v Lobkovicích u Neratovic před starým hřbitovem, na kterém našel místo posledního odpočinku český historik František Palacký. Do konce roku 2009 došlo k výrobě zbylých sedmi panelů, jejichž slavnostní odhalení proběhne do poloviny roku 2010 (Magdalena Dobromila Rettigová – Všeradice u Berouna, Bohuslav Dušek – Strachujov u Jimramova, František Jan Vavák – Milčice u Sadské, Antonín Marek – Libuň u Jičína, Václav Beneš Třebízský – Klecany u Prahy, Boleslav Jablonský – Radonice nad Ohří, Šebestián Hněvkovský – Žeb-
rák). Autory textů na panelech jsou naši dnešní přední historici, knihovníci a i spisovatelé. Autorem grafické úpravy všech panelů je Karel Štefl z reklamního studia FAST Praha, který zajišťuje i jejich kvalitní barevný tisk. Dále KNM autorsky zajistila vybudování nové stálé expozice významnému tiskaři Jiřímu Melantrichovi z Aventina v Rožďalovicích. Uvedenými akcemi profiluje KNM jeden výrazný směr svých výstavních a organizátorských aktivit do regionů ČR.

5. Knihovna Národního muzea

5.1 Přehled stálých expozic

Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou

Zámek rodiny Kinských 11

591 02 Žďár nad Sázavou

- barokní zámek, původně cisterciácký klášter přestavěný architektem Santinim
- expozice Dějiny knihy a knihtisku od počátku do současnosti
- centrum muzea – bývalý refektář s původní nástropní malbou od K. F. Töpfera z roku 1734
- rekonstrukce středověkého skriptoria a tiskařské dílny
- rarita – knihy připevněné na řetězech – „libri catenati“
- možnost vytisknutí tisku pro návštěvníky na historickém ručním tiskařském stroji.

5.2 Přehled tematických výstav

Muzeum knihy, Žďár nad Sázavou

„Libri architectonici“, Žďár nad Sázavou, Muzeum knihy, letní refektář, 28. 4.–30. 10. 2009 /Luboš Antonín/.

V Muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou si jako novinku mohli návštěvníci sami na historickém lisu vytisknout vlastní suvenýr – originální tisk

V roce 2009 KNM s Maticí českou v rámci Projektu Čeští spisovatelé v regionech ČR začala vyrábět informační tabule osobností. Ukázka jedné z nich, věnovaná Bohuslavu Duškovi, bibliofilovi a významnému mecenáši Národního muzea

5.3 Zápůjčky výstav mimo Národní muzeum

Galerie umění. Z odkazu Ludmily Jiřincové Národnímu muzeu

/P. Muchka/ 1. 5. 2008 – stálá expozice, Chvalský zámek, Praha 20 – Horní Počernice

Podještědské muzeum v Českém Dubu. Architekt Josef Hyzler – „Člověk, krajina a jeho sídla“, 4. 4.–30. 9. 2009 / Helga Turková, kurátorka /.

5.4 Zápůjčky exponátů

Zápůjčky sbírkových předmětů na výstavy celkem: 142 svazků, výstavy v NM: 139 svazků.

Muzeum Brněnska – Památník písemnictví na Moravě. „Máma má mísu“ 9. 6.–27. 9. 2009.

Zápůjčky: 26 F 14/adl. Slabikář obsahující v sobě, jak se děti mají učit, Praha 1773.

26 F 18 Elementarius libellus.

Prážský hrad – Císařská konírna. „Umění české reformace“. 16. 12. 2009–18. 4. 2010.

Zápůjčky: PM IV B 24 maketa Jenského kodexu.

1 A c 86/2-3 Zlomky klatovského graduálu, I A 15 Písně chval božských.

Galerie hlavního města Prahy – Karel Teige / Zbyněk Baladrán: „Asymetrická harmonie“ (2 sv.) stejná výstava se konala poté v Muzeu umění Olomouc (tytéž 2 sv.).

Valdštejnská jízdárna – „Dvorské lidové tance a slavnosti 16.–18. st.“ – 1 sv.

„Evropa, kolébka vědeckého porodnictví“ – 1 sv.

„Hračky naší Kačky“ (v rámci výstavy „Republika“) – 4 sv.

„Republika“ – 128 sv, „Pojďte s námi do jeskyně“ – 2 sv.

Muzeum české loutky a cirkusu – Prachatice

Velké náměstí 43, 383 01 Prachatice

- rekonstruovaný renesanční dům na historickém náměstí v Prachaticích
- expozice loutkářství, kouzelnictví a cirkusů 18., 19. a 20. století
- loutky lidových loutkářů i Mikoláše Alše či Jiřího Trnky
- kolekce loutek Arnošty Kopecké, vnučky legendárního Matěje Kopeckého
- loutkové divadélko pro každého návštěvníka
- expozice cirkusů – první v ČR: artistické náčiní, kostýmy, plakáty a fotografie
- historické cestovní panoptikum (cca 1890) – jediné svého druhu v ČR, pohyblivá mořská panna
- model cirkusu Alfa, frak Karla Kludského, artistické náčiní, motocykl, na kterém jezdili Medvědi s Cibulkou, jednokolky, hrazdy – vše v ozvučené manéži
- kouzelnické servanty – podhalení kouzelnických tajemství

Zápůjčky exponátů:

„Zašlé časy života v maringotkách“ / komisařka Lenka Šaldová, autor Hanuš Jordan /

30. 4. 2009–28. 2. 2010 / národopisné odd. 10 ks, divadelní odd. 4 ks, ONČD 1 ks.

Dittrichova lékárna v hospitalu Kuks (od 15. 5. 2009)

- Dittrichova lékárna a Lékárenská expozice Národního muzea v Českém farmaceutickém muzeu v Hospitalu Kuks
- mobiliář lékárny z domu U zlatého lva z Nerudovy ulice čp. 219 z Prahy Malé Strany ve stylu na pomezí klasicismu a biedermeieru z roku 1821
- velké množství jedinečných lékárenských předmětů z českých a moravských lékáren ze sbírek Národního muzea

Krátkodobá výstava v historické budově NM:

„Tajemství materiálů“ (komisařka P. Štefcová, autoři J. Kadeřábková, P. Štefcová, Z. Valentová),

24. 11. 2009–28. 3. 2010, chodba v přízemí.

7. Návštěvnost jednotlivých objektů Národního muzea v roce 2009

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
České muzeum hudby	950	1 717	1 767	1 581	1 088	4 406	1 296	2 052	1 135	1 753	1 684	1 178	20 607
Národní muzeum – hlavní budova	28 300	34 806	40 86	25 423	28 880	26 317	32 015	35 632	21 391	40 942	32 100	30 452	37 6544
Lapidárium Národního muzea	–	–	–	–	–	–	267	263	199	204	167	162	1 262
Národní muzeum – nová budova	–	–	–	–	–	–	–	2 965	4 672	2 781	3 315	3 518	17 251
Lobkovický palác	495	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	495
Musaion – národopisná expozice	461	784	267	803	904	1 507	487	419	801	522	304	582	7 841
Muzeum A. Dvořáka	442	645	756	963	1 115	1 577	976	1 218	1 068	809	586	263	10 418
Muzeum B. Smetany	418	305	979	1 209	1 109	2 738	999	1 721	1 078	1 004	867	583	13 010
Náprstkovo muzeum	3 517	3 243	2 779	1 357	1 802	1 908	2 091	2 597	1 284	1 273	1 794	1 931	25 576
Památník J. Ježka	25	70	57	62	52	109	42	70	99	94	64	92	836
Památník F. Palackého a F. L. Riegra	–	–	–	71	101	4	–	–	17	78	–	–	271
Národní památník na Vítkově	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4 999	54 841	1 383	61 223
Památník A. Dvořáka – Nelahozeves	102	88	67	326	599	1 058	247	420	394	153	–	–	3 454
Památník B. Smetany – Jabkenice	2	10	1	378	634	506	451	531	456	267	61	3	3 300
Památník J. Suka – Křečovice	–	–	–	–	–	470	–	–	–	–	–	–	470
Muzeum české loutky a cirkusu – Prachatice	260	381	405	229	942	2 777	2 135	2 701	1 872	710	857	457	13 726
Zámek Vrchotovy Janovice	–	–	–	430	1 935	1 426	1 728	1 688	815	386	–	–	8 408
Muzeum knihy – Žďár n. Sázavou	–	–	–	689	1 476	1 709	527	1 944	901	984	–	–	8 230
	34 972	42 049	47 364	33 521	40 637	46 512	43 261	54 221	36 182	56 959	96 640	40 604	572 922

8. Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

I v roce 2009 pokračovalo Centrum pro prezentaci kulturního dědictví ve své hlavní činnosti metodického střediska pro otázky prezentace sbírek muzejní povahy. Klíčovým se pro toto období stal projekt *Prezentace a metodika prezentace kulturního dědictví v evropském prostoru*, který probíhal od dubna do prosince 2009.

Centrum se v rámci projektu Athena intenzivně zabývalo problematikou digitalizace. Současný trend v oblasti digitalizace byl podpořen uspořádáním semináře *Evropská digitální knihovna a možnosti zpřístupnění digitalizovaných sbírek muzeí*, kterého se zúčastnilo více než 70 účastníků z českých muzeí a galerií.

Tradiční součástí činnosti Centra je budování unikátní odborné knihovny s muzeologickou tematikou, obsahující převážně nejnovější tituly zahraniční provenience. Knihovna Centra je vyhledávaným zdrojem informací pro muzejní profesionály i pro studenty muzeologie. Díky dotaci Ministerstva kultury ČR bylo v roce 2009 zakoupeno 94 odborných publikací. Rozsáhlou přestavbou administrativního rozhraní prošel oborový informační portál www.emuseum.cz, jehož správa a aktualizace jsou nedílnou součástí činnosti Centra.

V uplynulém období Centrum realizovalo vydání dvou čísel časopisu *Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce* (ročník 47). Byly připraveny webové stránky časopisu *Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce* s cílem oslovit širší spektrum čtenářů prostřednictvím virtuálního prostoru.

V oblasti netradiční prezentace sbírek je pro metodické centrum stěžejní koordinace Pražské muzejní noci. Přípravné práce na této akci probíhaly již od ledna 2009. Šestý ročník Pražské muzejní noci proběhl 20. června 2009 od 19.00 do 01.00 hod. Pražské muzejní noci se zúčastnilo 28 institucí, které zpřístupnily celkem 55 objektů. Zúčastněné instituce propojovalo 9 speciálních autobusových linek Dopravního podniku hlavního města Prahy. Akce měla širokou mediální podporu a bylo zaznamenáno téměř 180 000 návštěvnických vstupů. Centrum nadále pokračovalo v koordinaci návštěvníky oblíbené Cool tour linky, propojující objekty Národního muzea, Národní galerie v Praze, Muzea hlavního města Prahy a nově také Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. V roce 2009 vyjela Cool tour linka sedmkrát a propojila celkem 23 objektů.

Cool tour linka č. 22
Ve víru času
5. prosince 2009 (10 – 17 hodin)

Dopravní podnik hlavního města Prahy, Národní muzeum, Národní galerie v Praze, Muzeum hlavního města Prahy a Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze vám nabízejí možnost obdivovat unikátní umělecká díla, výstavy a sídla expozice. Speciální autobusová Cool tour linka vás zaveze zdarma do předních výstavních institucí.

Národní muzeum – Národní památník na Vítkově
Národní galerie v Praze – Schwarzenberský palác
Muzeum hlavního města Prahy – Podskalská celnice na Výtovni
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze – hlavní budova

Více informací získáte na čísle 224 497 352 (Národní muzeum), 222 321 459 (Národní galerie v Praze), 224 816 772 (Muzeum hlavního města Prahy) nebo 251 093 111 (Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze) a dále na www.dpp.cz, www.nm.cz, www.ngprague.cz, www.muzeumprahy.cz a www.upm.cz.

Dopravní podnik hlavního města Prahy | MÚZEUM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY | NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE | UPM

1. Příběh planety Země

Dotkněte se tajemství planety Země

Přehled sopečné činnosti

Horninotvorný cyklus

Láva tekoucí z kráteru sopky

Hlavní budova NM – hlavní výstavní sály

30. 9. 2009 – 4. 7. 2010

Autoři výstavy: Milan Libertin, Petra Burdová, Jiří Kvaček, Blanka Šreinová, Jan Sklenář, Kamil Zágoršek, Marcela Bukovanská, Vojtěch Turek, Boris Ekrť, Petr Velemínský

Komisař výstavy: Petra Burdová

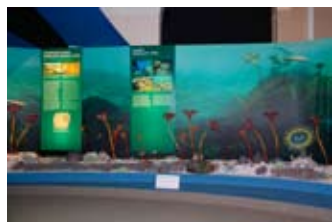
Stěžejní výstava Národního muzea roku 2009 s názvem „Příběh planety Země“ byla koncipována velmi široce a moderně. Po mnoho let usilovalo Přírodovědecké muzeum o úvodní expozici ke stávajícím expozicím geologických věd, která by koncepčně doplňovala a komplementovala vystavené mineralogicko-petrologické a paleontologické sbírky. Poprvé v historii muzea se také v tak velké míře uplatnily interaktivní prvky díky návaznému grantovému projektu.

Náplň výstavy shrnuje poslední vědecké poznatky ze všech geologických věd a osobitou formou je popularizuje. Doprovodným akcím vévodí výukový program pro 9. ročníky základních škol a 4. ročník víceletých gymnázií, podporovaný projektem „Vzdělání pro konkurenceschopnost“, na kterém v rámci kooperace participuje i Středočeský kraj. Hlavním cílem tohoto vzdělávacího projektu bylo usnadnění výuky přírodopisu a v duchu hesla „Škola hrou“ propojit výuku ve školách s webovou aplikací a expozicí v NM. Opakovaná návštěva vždy dvou tříd z celkem jedenácti škol znamená tak úzkou každodenní spolupráci, jaká se dosud s žádnou expozicí nebo výstavou nerealizovala. Prostřednictvím deseti dotykových obrazovek tak žáci vstřebávají celkem deset obtížných témat, předepsaných ve školních osnovách. Již po prvních měsících od vernisáže, kdy návštěvnost kulminovala, projevovaly velký zájem o výukový program a pracovní listy i ostatní školy.

Výstava „Příběh planety Země“ obohacuje návštěvníka nejen o nové vědomosti, ale také o emocionální prožitky. Ve vstupním sálu se prostřednictvím audiovizuálního programu stává astronautem, který má možnost podívat se do vesmíru v době formování galaxií, vzniku sluneční soustavy a vytvoření Země jako pevného tělesa. Nalézá zde srovnání s ostatními planetami a pocituje výjimečnost té, která je našim domovem, zrozené z prachu a mlhovin před téměř pěti miliardami let. Výzkum meteoritů, dopadajících na naši planetu, přináší stále nové poznatky a důkazy odvážných hypotéz. Vystaveny jsou nejen meteority z Marsu, Měsíce a planetky 4 Vesta, ale i ostatní typy meteoritů, mezi nimiž zaujímá významné místo dosud u nás největší vystavený meteorit *Muonionalusta* o váze téměř jedné tuny (vstupní vestibul hlavní budovy NM), který je zároveň i nejstarším doloženým pádem, se stářím okolo jednoho milionu let.

*Schizotherium (model) – obyvatel
hnědouhelného močálu u Bíliny*

*Model devonského podmořského
korálového útesu u Koněprus*

Model karbonského pralesa

Návštěvník v centrálním sálu prochází nitrem Země i nitrem sopky, cítí na „vlastní kůži“ zemětřesení a na mnoha dalších modelech je vtažen až už do vnitřní dynamiky Země nebo do vnějších projevů různých geologických činitelů. Vše na zemském povrchu určitým způsobem souvisí i s děním pod povrchem. Pohyb kontinentů, jejich oddalování i přibližování, výzdvih i zanořování, sopečná činnost a zemětřesení. Eroze zemského povrchu, způsobovaná vodou, ledem, větrem i slunečním zářením, to je na druhé straně výsledek vnějších činitelů, které přispívaly a přispívají k formování planety. Ukázky obrazů ze satelitů umožňují podívat se na naši Zemi s nadhledem.

Kondenzace vody během chladnutí povrchu naší planety a následný vznik oceánů byl jedním ze základních předpokladů vzniku života. Podle jedné teorie vznikl život v extrémních podmínkách středoocéánských hřbetů, ale největší druhové pestrosti dosáhl v prosluněných šelfových mořích. První polovina levého sálu nám přibližuje významné vývojové události od objevení se prvních mnohobuněčných organizmů, přes živočichy s pevnou schránkou, až po vrcholný ekosystém starších prvohor, reprezentovaný modelem korálovo-řasového útesu s trilobity a dalšími bezobratlými. Zbytky tohoto útesu se dochovaly u Koněprus nedaleko Berouna. V druhé polovině levého sálu se návštěvník seznamuje s největší vývojovou událostí rostlinné říše – výstupem rostlin na souš. První zástupci rostlin neměly dosud rozlišená těla jako dnešní rostliny, a hlavní asimilační funkci měl vidličnatě větvený stonek. Tyto rostliny záhy vytlačily kapradňorosty a již během devonu se objevily první semenné rostliny. Devon se stal klíčovou periodou v osídlování souše. Zhruba před 370 miliony let zarostly nížiny prvními lesy; jedněmi z prvních živočichů zde byli pavoukovci a štíři. Koncem devonu se objevili i první suchozemští čtvernožci – obojživelníci. Karbon, tj. období vzniku černého uhlí, je ve výstavě reprezentován vrcholným suchozemským ekosystémem – tropickým deštným pralesem s obrovitým hmyzem a dalšími členovci, jako byla např. gigantická stonožka rodu *Arthropleura*. Koncem prvohor se objevili první savcovití plazi, jako byl např. 2 m dlouhý plaz rodu *Cochleosaurus*.

V další části výstavy se návštěvník seznámuje s důležitými událostmi druhohor – obdobím dinosaurů. Veřejnosti je poprvé představen nový významný přírůstek do sbírek NM – odlitek kostry dinosaura rodu *Amargasaurus*. Celkový ráz této éry doplňují další fosilie živočichů a rostlin, jež byly současníky dinosaurů. V mořích to byli bezobratlí, např. hlavonožci (amoniti a belemniti), z mlžů ústřice a rudisti, z obratlovců žraloci, ryby, ale také mořští ještěři jako ichtiosauri a plesiosauri. Katastrofa, která se udála na hranici druhohor a třetihor, kdy zasáhl naši planetu asteroid, v jehož důsledku

Výuka školní mládeže s výkladem
lektorů podle pracovních listů

došlo k prudkému ochlazení a vymření mnoha skupin organismů, byla demonstrována filmovými záběry impaktu a také hmotným dokladem – vrstvičkou sedimentu nabohacenou iridiem (zapůjčenou ze sbírek Přírodovědného muzea ve Vídni).

Třetihory byly obdobím hlavního rozvoje savců. Dominantním prvkem druhé poloviny pravého sálu je dioráma hnědouhelného močálu s modelem vyhynulého lichokopytníka rodu *Schizotherium*. Malíř Jan Sovák na pozadí dioramatu přibližuje návštěvníkovi třetihorní krajinu v okolí města Bíliny.

Poslední část výstavy je věnována vývoji člověka. Z antropologických sbírek byly vybrány některé části kosterních pozůstatků, reprezentující vývojové stupně, a poprvé mohli návštěvníci zhlédnout i odlitek nejúplnější kostry hominida rodu *Australopithecus* – slavné „Lucy“. Čtvrtohory, které jsou obdobím rychlých klimatických změn, přinesly střídání dob ledových s meziledovými a jejich „zápis“ v horninách je zajímavou hmotnou dokumentací těchto procesů. Závěr výstavy je věnován člověku jako globálnímu činiteli a jeho vlivu na planetu. Odpovědnost za její budoucnost je také v jeho rozhodnutích.

„Příběh planety Země“ je zapojen také do Mezinárodního roku Země, vyhlášeným organizací UNESCO. Tematicky byla výstava „Příběh planety Země“ propojena i s výstavou České speleologické společnosti a Národního muzea „Pojďte s námi do jeskyně“ (výstavní sál Hollareum, 7. 10. 2009–31. 1. 2010), koncipovanou od počátku jako doprovodnou ke stěžejnímu výstavnímu projektu NM.

V návazných přednáškových cyklech pro širší veřejnost je celý projekt doplněn přednáškami, zaměřenými na speleologickou, paleontologickou a obecně geologickou nebo mineralogickou problematiku.

Po nedávné výstavě Lovci mamutů se výstava „Příběh planety Země“ řadí mezi návštěvnický nejúspěšnější velké výstavní projekty Národního muzea.

2. Národní památník na Vítkově

Zrekonstruovaná Slavnostní síň v Národním památníku na Vítkově

Síň osvobození získala nové dispozice. Byl doplněn kovový prstenec s údaji o osvobození Československa a byl zde vybudován přístup do podzemí

2.1 Historie

Národní památník na Vítkově patří mezi nejvýznamnější objekty spjaté s vývojem československé a české státnosti ve 20. století. Jeho počátky spadají do druhé poloviny 19. století, kdy se představitelé nově ustanoveného Žižkova neúspěšně snažili na kopci Vítkov postavit sochu Jana Žižky z Trocnova. Jejich aktivity zhatila první světová válka. Po jejím skončení se původní myšlenka znovu objevila, tentokrát ale byla spojena s myšlenkou postavit na Vítkově památník československým legionářům.

V roce 1925 vyhrál architektonickou soutěž Jan Zázvorka, a v roce 1928 byl položen základní kámen Památníku národního osvobození (tak zněl tehdy jeho název). Slavnostního otevření, plánovaného na rok 1938, se ale nedočkal.

Po vzniku Protektorátu Čechy a Morava se hledalo nové využití, nakonec Památník skončil jako skladiště wehrmachtu. Po roce 1945 bylo nutné připomenout protifašistický odboj, a proto Jan Zázvorka navrhl novou přístavbu, která byla otevřena až v roce 1955 jako Síň Rudé armády.

Po skončení druhé světové války bylo rozhodnuto o přenesení Hrobu neznámého vojína do Památníku a po dlouhých peripetiích byla v roce 1951 odhalena i jezdecká Žižkova socha autora Bohumila Kafky.

Rok 1948 znamenal velký zlom i pro Památník. Legionářská tradice začala upadat v zapomnění, od roku 1951 byli v památníku pohřbíváni významní představitelé Komunistické strany Československa, a o dva roky později zde byla uložena mumie prvního „dělnického“ prezidenta Klementa Gottwalda. Gottwaldovo mauzoleum existovalo devět let a následně byla mumie Klementa Gottwalda především z politických důvodů zpopelněna. Po roce 1989 byly ostatky všech pohřbených předány příbuzným nebo skončily ve společném hrobě na Olšanském hřbitově v Praze, a začalo se hledat nové využití Památníku.

2.2 Nová idea využití Památníku

V roce 2000 získalo Národní památník na Vítkově do správy Národní muzeum. Současně byl zahrnut do programu rehabilitovaných Památníků a muzeí spjatých s českou a československou státností ve 20. století. V dalších letech se tedy začala připravovat rekonstrukce objektu, která byla dokončena v říjnu 2009, a zároveň vznikla nová koncepce využití Památníku. Díky ní Památník i nadále slouží

Výstavní sál vznikl přestavbou bývalého Mauzolea Klementa Gottwalda, první výstavou se stal Hradní fotoarchiv 1918–1933

jako místo pro pořádání oficiálních státních a vojenských aktů, ale současně byla do celkové koncepce včleněna idea Památníku jako místa pro pořádání kulturních, vzdělávacích a výstavních akcí různého charakteru. Základní součástí změny je vybudování expozice s názvem „Křižovatky české a československé státnosti“ a výstavního sálu, určeného pro krátkodobé výstavy. Koncept expozice je propojen s celkovým vyzněním objektu a rovněž expozice se celý prostor snaží naprosto jasně respektovat. Další důležitou součástí nového pojetí Národního památníku na Vítkově je doprovodný program a připravovaný dramaturgický plán, který obsáhne široké spektrum akcí: koncerty, divadelní představení, odborné přednášky a semináře, workshopy, filmové projekce atd. Další důležitou součástí „zlidštění“ Památníku je vytvoření návštěvnického zázemí a zpřístupnění některých prostor, před rekonstrukcí nepřístupných. Především na jedné z nižších střeš byla otevřena panoramatická kavárna a zpřístupněna vyhlídka na nejvyšší střeše, která poskytuje jeden z nejkrásnějších výhledů na Prahu. Současně bylo poprvé pro návštěvníky otevřeno podzemí se zázemím pro mauzoleum Klementa Gottwalda.

2.3 Expozice Křižovatky české a československé státnosti

Expozice s názvem „Křižovatky české a československé státnosti“ byla otevřena po rekonstrukci Národního památníku na Vítkově dne 25. 10. 2009. Zachycuje významné zlomy v našich dějinách 20. století, kdy se výrazným způsobem měnila státnost a ideové pojetí státu. Vzhledem k prostoru, který není příliš rozsáhlý, bylo vybráno pět důležitých mezníků: vznik ČSR v roce 1918, období Mnichova v roce 1938 a zánik Československa v roce 1939, obnovení Československa v roce 1945 a komunistický převrat o tři roky později, vznik československé federace v roce 1968 a pád komunismu spolu se zánikem Česko-Slovenska v roce 1992.

Architektonicky je expozice řešena tak, aby co nejlépe zapadala do historického prostoru Památníku. Vznik Československa se odehrává v prostoru tzv. Ústřední sítě a nenásilně do svého středu včleňuje Pokorného reliéfy československých legionářů a Síň padlých italských legionářů. Ostatní křižovatky se odehrávají ve vestavbě – „kaabě“, která svými proporcemi plně respektuje architekturu Památníku. Celkové vyznění pak doplňuje jednoduchá grafika a výběr sbírkových předmětů, které charakterizují téma a zobrazují některé osobnosti, které se určitým způsobem na vývoji státnosti podílely nebo jí byly postiženy. Je možné zmínit například poslední dopisy Milady Horákové

Celkový pohled na vestavbu v rámci expozice

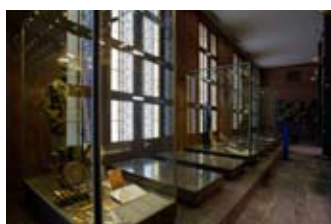
Každá dějinná křižovatka v expozici má typickou barvu, která ji charakterizuje. Modrá je symbolem pro rok 1938

*Interiér vestavby expozice
s pohledem na rok 1938*

*Úvodní křižovatka expozice –
vznik Československa 1918*

*Vitríny na sarkofázích s tématy
zastupujícími typické skupiny
obyvatel*

*Každá křižovatka obsahuje
osobní předměty významných
osob, které se staly symboly
své epochy. Na snímku osobní
předměty z pozůstalosti Jana
Palacha*

a Heliodora Píky, osobní předměty spjaté s Janem Palachem, významné státní vyznamenání a řády, prezidentskou standartu, první československý zákon apod.

Expozice využívá i některé další části Památníku, jako např. Kolumbárium, Síň osvobození nebo podzemí Památníku, kde do kulís Gottwaldova mauzolea je včleněna výstava o dějinách Národního památníku na Vítkově. Všechna tato místa mají svůj genius loci a dodávají expozici specifický nádech.

3. Košický zlatý poklad

Nová budova NM, 1. patro.

16. 9. 2009–10. 1. 2010

Komisař výstavy: Luboš Polanský

Autoři výstavy: Marek Budaj, Luboš Polanský

Spolupráce: Jan Boublík

*Kopule z barrisolu ve tvaru
schránky v hlavním výstavním
sále*

*Kopule s Košickým zlatým
pokladem*

První výstava Národního muzea v bývalé budově Federálního shromáždění, konaná pod záštitou Jana Fischera, předsedy vlády ČR a Roberta Fica, předsedy vlády SR, vznikla za spolupráce se Slovenským národním muzeem v Bratislavě a navázala na stejnojmennou výstavu konanou nedlouho předtím v této slovenské muzejní instituci. Dne 15. 9. 2009 proběhla v nové budově Národního muzea v Praze vernisáž za přítomnosti slovenských hostů ze zastupitelského úřadu Slovenské republiky a čelních představitelů Slovenského národního muzea. Projekt finančně podpořilo Ministerstvo kultury ČR a zařadilo jej do programu Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti.

Výstava chtěla představit široké veřejnosti obsah, místo ukrytí, osudy i historické pozadí jedinečného nálezu z 24. srpna 1935 v budově Finančního ředitelství v Košicích na dnešní Hlavní ulici č. 68. Poklad obsahuje včetně měděné schránky tvaru bochníku chleba, v níž byl uložen, 2 920 zlatých mincí, zlatý řetěz a 3 renesanční zlaté medaile, z nichž jedna patří mezi světové unikáty. Košický zlatý poklad, k jehož ukrytí došlo někdy po roce 1679, je považován za celek evropského významu daleko přesahující svým významem hranice tehdejšího Československa. Mimořádnou hodnotu nálezu dokládá nejen početné zastoupení jednotlivých typů mincí, ale i bohatá geografická rozmanitost ražeb pocházejících z různých evropských zemí. Část Košického zlatého pokladu byla již prezentována v Národním muzeu v roce 1953 na výstavě Nálezy mincí historickým pramenem, ale teprve nyní byl poklad vystaven v Praze celý.

Instalace výstavy se skládala ze čtyř částí. Vstupní chodba obsahovala panely se základními informacemi o nálezu, okolnostech, osudech a příčinách ukrytí pokladu. Prostor předzáhlí byl využit pro umístění dvou PC s virtuální prezentací mincí z Košického zlatého pokladu, včetně dvou míst k sezení. Návštěvníci tak měli možnost detailně si prostudovat vybrané ražby, které předtím viděli vystavené ve vitrínách v hlavním sále. Dominantu hlavního sálu tvořil vestavěný mystický objekt tvaru elipsoidu. Po pravé straně tohoto objektu byly umístěny tři trezorové vitríny. První podala jednoduchý přehled struktury oběživa v době ukrytí pokladu za vlády římského císaře, českého

*Průhled přes trezorovou vitrínu
s unikáty na Václavské náměstí*

Detail vitríny s Košickým zlatým pokladem

Renesanční zlatý řetěz ve vitrině doplněný dobovým kostýmem

Vitríny s částí Košického zlatého pokladu a oběživa z doby vlády Leopolda I.

a uherského krále Leopolda I. Jednalo se o jedinou vitrínu, která neobsahovala materiál z Košického zlatého pokladu, ale výhradně ze sbírek Národního muzea. Mince zde vystavené byly rozděleny do čtyř tematických celků na mince zlaté, mince stříbrné, výběrové ražby zachycující podobu českého a uherského krále Leopolda I., a ražby s ukázkami značek různých mincoven, ve kterých vznikly. V další vitrině byla instalována otevřená měděná schránka naplněná menší částí mincí z Košického zlatého pokladu, aby mohli i návštěvníci výstavy prožít podobný pocit, jaký zanechal poklad v jeho nálezcích v roce 1935. Zlatý renesanční řetěz doprovázený kopií miniatury, zachycující, jak byl takový šperk nošen příslušníky šlechty, představila poslední vitрина. Dobový ženský kostým připomínal skutečnost, že se obdobný řetěz mohl objevit i na krku dámy.

Již zmíněný mystický objekt tvaru elipsoidu imitoval svou formou schránku, v níž byl poklad nalezen. Z jeho nitra vycházela ambientní hudba, která měla ještě zvýraznit nadsmyslovou atmosféru prostředí. Uvnitř tohoto objektu byly rozestaveny do dvou půlkruhů pultové vitríny se zlatými mincemi a uprostřed jedna trezorová s největšími zajímavostmi z pokladu. Vstup do elipsoidu byl orientován tak, aby stál na spojnici se sochou sv. Václava na Václavském náměstí a hlavní trezorovou vitrinou. Zlaté mince pocházející z velké části evropských zemí byly rozděleny podle míst původu do jednotlivých pultových vitrín, přičemž se důsledně vycházelo z historického hlediska, tedy do které země patřilo určité platidlo v době ukrytí pokladu po roce 1679. K nejpčetněji zastoupeným patří uherské, nizozemské a sedmihradské ražby. Mezi uherskou složkou nálezu se nacházejí nejstarší a nejmladší mince pokladu reprezentované na jedné straně uherskými dukáty Zikmunda Lucemburského z 15. století, a na straně druhé kremnickými dukáty Leopolda I. z roku 1679. Nevelkou, avšak významnou část Košického zlatého pokladu představují i dukáty z Českých zemí. Mezi 26 bohemikálními ražbami jsou zastoupeny jak vládní mince habsburských panovníků, tak i vzácné rodové ražby – dukáty Albrechta z Valdštejna z mincovny v Jičíně z let 1631 a 1634, a rychlebský dukát Viléma z Rožmberka z roku 1585. Posledně jmenované byly vystaveny v centrální trezorové vitrině spolu s největšími zajímavostmi pokladu. Čestné místo zde našly rovněž vybrané nejstarší i nejmladší mince nálezu a tři zlaté renesanční medaile, z nichž dvě byly zhotovené na počest českého a uherského krále Ludvíka Jagellonského. Třetí z nich, jezdecká medaile Ferdinanda I. z roku 1541, bývá označována za světový unikát. Totožné medaile vyhotovené ve stříbrě se sice objevují na různých evropských aukcích, avšak ta z Košického pokladu je zcela výjimečná svým atypickým provedením ve zlatě. Za zajímavost Košického zlatého pokladu lze označit napodobeninu statéru

thráckého krále Lysimacha (323–281 př. n. l.) ze 16. století, rovněž zahrnutou mezi ostatní mincovní památky v centrální vitrině. Pro názornost byla na konec prohlídkové trasy v hlavním sále umístěna přehledná informativní mapa Evropy s historickými hranicemi států a s vyznačenými mincovnami, odkud pocházely vystavené ražby. V promítací místnosti sousedící s předsálím byly pro návštěvníky připraveny dva filmy věnované historii a významu Košického zlatého pokladu.

Mimořádně příznivé přijetí výstavy dokládá nejen vysoký počet návštěvníků výstavy, ale i reakce v návštěvní knize na architektonické řešení i prezentaci samotných exponátů. Oceněn byl především nápad vystavit vitríny s materiálem uvnitř nezvyklého objektu tvaru elipsoidu. Někteří návštěvníci vyjádřili své uspokojení nad tím, že výstava přispěla k rozvíjení česko-slovenské vzájemnosti. O kvalitní propagaci výstavy vypovídá skutečnost, že za ní neváhali přijet ani lidé ze samotných Košic, kteří uviděli zlatý poklad, dlouhodobě vystavený ve Východoslovenském muzeu v Košicích, paradoxně poprvé právě v Národním muzeu v Praze.

4. Za svobodu! / Be Free!

Nová budova NM, přízemí

17. 11. 2009–6. 7. 2010

Komisařka výstavy: Lucie Swierczeková

Autoři výstavy: Prokop Tomek, Vojtěch Scheinost, Stanislav Slavík, Lucie Swierczeková
172 ks, 32 reprodukcí (ANM 1 ks, divadelní odd. 1 ks, ČSDS 223 ks).

Instalace evokující typické zařízení obývacího pokoje v období normalizace

Instalace připomínající Berlínskou zeď

Výstava přibližuje atmosféru v Československu v 50., 70. a 80. letech 20. století, lehce se dotýká také let 60. Pojednává o šíření svobodných informací a propagandě, prezentuje různé pohledy na jednotlivé události, atmosféru doby, problematiku informací a přístupu k nim obecně.

První část výstavy je věnována 50. létům a jejich temnějším stránkám, jakými byly politické procesy, neprostupnost hranice či změny ve struktuře společnosti. Představuje pronikání informací zvenčí prostřednictvím poslechu zahraničního rozhlasu. Svobodná informace je symbolizována i balonem, z něhož se na území republiky shazovaly letáky Rádia Svobodná Evropa. K vidění je zde také soudní ohrádka z politických procesů a dopisy Milady Horákové z vězení.

*Uniforma příslušníka
Pohotovostního pluku VB*

Druhá část je věnována druhému dvacetiletí komunistické totality v Československu, které se na jedné straně vyznačuje propagandou normalizátorů a na druhé straně postupně se rozšiřujícím prostorem svobody. Doba je symbolizována uzavřením se do soukromí. Zahraniční vlivy se projevují nejen rozhlasovým vysíláním, ale také rostoucím přílivem exilové literatury. Narůstá i domácí skrytý nezávislý kulturní život a tvorba nezávislé literatury samizdatu. Připomíná se zde samizdatová dílna, cesty exilové literatury do Československa, návštěvníci mají možnost vyslechnout i unikátní nahrávky telefonátů z Československa pro Rádio Svobodná Evropa.

Výstavu uzavírá Sametová revoluce a pád Berlínské zdi. Ve stylizovaném prostoru semknutém Berlínskou zdí mají návštěvníci možnost seznámit se s dobovým tiskem, samizdatem a činností Občanského fóra.

Výstavu připravilo Národní muzeum společně s Vojenským historickým ústavem Praha a Senátem Parlamentu České republiky.

5. Sedmnáct století českého granátu

*Kubistická brož s českými granáty
a malachitem, Praha kolem 1910;
NM-sbírkaHM2*

Petrohrad, Mramorový sál Ruského etnografického muzea

10. 2. 2009–14. 3. 2009

Autor výstavy: Dana Stehlíková, kurátorka odd. HM2

Komisař výstavy: Karel Ksandr

Výstavu uspořádalo Národní muzeum u příležitosti předsednictví České republiky v Evropské unii ve spolupráci s Generálním konzulátem České republiky v Petrohradě a Ruským etnografickým muzeem v Petrohradě.

Výstava se konala pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu České republiky pana Přemysla Sobotky, ministra kultury České republiky pana Václava Jehličky a předsedy Zákonodárského shromáždění Petrohradu pana Vadima Tjulpanova ve dnech 10. února až 14. března 2009 a pro velký úspěch byla o dva týdny prodloužena.

Český granát (pyrop) proslul doma i ve světě jako mineralogický symbol Čech. Sbírký předmětů s českými granáty se proto soustřeďují v Národním muzeu, dnes jsou největší svého druhu na světě

*Desky misálu z pokladu pražské
Lorety*

Plakát výstavy na petrohradské ulici

a čítají přes 1 000 artefaktů, většinou se jedná o šperky, nádobí, galanterii, ale i oděvy, památky numismatické či národopisné. Výstava představila výběr 300 exponátů z období od prehistorie (5. století), přes historii až po současnost (včetně zápůjček ze sedmi českých institucí). Vzhledem k tomu, že šlo o první představení českého muzea v Rusku po více než 20 letech, měla výstava kulturně-historickou šíři, byla doplněna o oděvy, lidové kroje a v pozadí sálu visela tapisérie Cyrila Boudy s panoramatem Prahy z roku 1957.

První éru evropského významu dokumentoval na výstavě poklad z hrobu germánského velmože z Cézav-Blučiny u Brna z období stěhování národů (zapůjčený z archeologické sbírky Moravského zemského muzea v Brně). V klenotech té doby se český granát užíval od Španělska přes Francii, Německo a Skandinávii, Podunají a Itálii až po Kavkaz a Persii.

Čeští zlatníci od doby gotické užívali jak český granát, tak jeho skelné imitace. Významná část výstavy byla věnována baroku, kdy prosluly drahocenné chrámové klenoty, zastoupené sluncovou monstrancí s 418 českými granáty, 19 diamanty a 135 křišťály, kterou zapůjčilo Arcibiskupství pražské. Nejpopulárnějším exponátem výstavy média prohlásila knižní desku misálu z pokladu pražské Lorety, protože vznikla rok před nástupem na trůn cara Petra Velikého, zakladatele Petrohradu. Hlavní éru domácího monopolu a slávy českého granátu reprezentovaly na výstavě šperky a galanterie z období klasicismu a historismu 19. století. Raritní velikost granátů byla obdivována například na soupravě z pozůstalosti Goethovy poslední lásky Ulriky von Levetzow (zapůjčka Oblastního muzea v Mostu).

Počátky průmyslové produkce celoevropského významu z konce 19. století na výstavě reprezentovala pozůstalost klenotníka Jana Reimanna, který kromě Prahy měl obchody jak v českých městech, tak v evropských metropolích, včetně Petrohradu, Moskvy a Oděsy. Současné šperky na výstavě představil Vladimír Komňacký z Jablonce nad Nisou.

Jaspisový pohár, dílna rodiny Miseroni, Praha kolem 1660

Dvojice broží ve tvaru motýla (jedna u nich byla logo výstavy), Turnovsko, 60.-80. léta 19. století

6. Ve stínu jaguára

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

21. 10. 2009–27. 6. 2010

Autorka a komisařka výstavy: Monika Baďurová

Výstava s názvem „Ve stínu jaguára“ nese podtitul „Život a kultura původních obyvatel amazonských pralesů“. Jejím cílem je představit návštěvníkům tradiční život domorodých kmenů, jejich materiální i duchovní kulturu v původní podobě, která se dnes vyskytuje jen ojediněle. Její určité prvky sice dodnes přežívají, ale s šířícím se vlivem západní civilizace a globalizace jsou na stále rychlejší ústupu nebo se transformují – u řemeslné výroby se vytrácí duchovní podtext a řada kmenů vidí v udržování tradičních řemesel zejména zdroj obživy, jelikož své výrobky prodávají turistům. Hlavní část výstavy, zaujímající dvousálí v přízemí výstavní budovy Náprstkova muzea, je postavena na prezentaci trojrozměrného sbírkového materiálu, jehož podstatnou část pro muzeum získal český cestovatel Enrique Stanko Vráz (1860–1932), který v letech 1892–1893 podnikl cestu po Orinoku a Amazonce. Nesbíral pouze líbivé rarity, ale i „obyčejné“ předměty každodenní potřeby, což umožnilo představit návštěvníkům výstavy všechny aspekty života původních obyvatel amazonské oblasti.

Amazonský kulturní areál – povodí Orinoka a Amazonky a jejich přítoků – zasahuje několik států jihoamerického kontinentu: Surinam, Guayany, Venezuelu, značnou část Brazílie a Kolumbie, část Ekvádoru, Peru a Bolívie. Přes obrovskou rozlohu se v této oblasti, osídlené nespočetnými indiánskými kmeny, objevují určité společné kulturní rysy dané podobností přírodních podmínek tropického deštného pralesa, protkaného hustou říční sítí – hlavní dopravní tepnou.

Tradičním zdrojem obživy byl jednak lov a rybolov, doplňovaný sběrem plodů divoce rostoucích plodin a různého hmyzu, jednak kopaničářské zemědělství – indiáni dodnes pěstují sladký a hořký maniok (hlízy podobné bramborám), tykve, boby, arašíd, cukrovou třtinu, kukuřici, ananas, banány, tabák, mýty i bavlnu a rostliny poskytující různá barviva.

Jako obydlí většinou sloužily velké chýše zvané maloky – přístřeší pro několik pokrevně spřízněných rodin, z nichž každá měla uvnitř vymezen určitý prostor s vlastním ohništěm.

Řemeslná činnost amazonských indiánů vždy vycházela především z potřeb každodenního života a využívala dostupných přírodních materiálů: dřevo, rákos, proutí, traviny, palmové listy, hlinu,

Ve stínu Jaguára.

*Model indiánského obydlí
z oblasti Amazonie*

kámen. Evropana upoutají rozmanité ozdoby z ptačího peří, nejrůznějších plodů, zvířecích zubů či krovek brouků. Zdobili se jimi především muži při slavnostních příležitostech, jejichž součástí byly často hudbou doprovázené taneční výstupy. Pokud jde o oděv, ten je vzhledem k teplému podnebí minimální, chodili zpravidla nazí, pouze s bederní rouškou, zhotovenou například z vytloukaného lýka či z korálků. Někde nosí ženy bavlněné šaty evropského střihu, a v horských oblastech, na východních svazích And, tkají indiáni pro vlastní potřebu bavlněné suknice či haleny.

Důležitou osobou v životě každé komunity byl kromě náčelníka také šaman, prostředník mezi světem lidí a světem nadpřirozených sil, mezi nimiž bylo zapotřebí udržovat rovnováhu. Šaman fungoval současně jako rádce, ochránce kmene i léčitel. Amazonští indiáni věří v existenci dobrých a zlých duchů ovládajících živou i neživou přírodu. S nimi šaman dokáže v tranzu (navozeném často různými drogami) komunikovat, snaží se udržovat působnost zlých sil v dostatečném odstupu nebo se jim bránit, určuje dobu vhodnou k setí a sklizni, k loveckým výpravám a dříve i k válce, řídí kmenové obřady a slavnosti a léčí – neboť i nemoc je způsobena zlými silami. Ve stavu tranzu se šaman může přeměňovat v různá zvířata (např. jaguára) nebo je mít za své pomocníky. Součástí šamanských obřadů bývají slavnosti spojené s obřadním tancem (často při něm vystupují maskovaní tanečníci, představující mýtické bytosti) a se zpěvem, doprovázeným různými hudebními nástroji (bubny, píšťaly a flétny, chřestidla).

Přeživší amazonské kmeny však v dnešní době ve velké většině procházejí stále rychlejší kulturní transformací – podléhají tržním vztahům, ztrácejí kontinuitu s vlastními tradicemi nebo z nich vybírají jen to, co je možné za peníze předvést turistům, kácením stromů ničí své životní prostředí, pěstují jen monokultury či odcházejí za prací jako nájemní dělníci. Postupnou proměnu tradičního života amazonských kmenů vlivem pronikání západní kultury dokumentuje fotografická část výstavy, prezentovaná v přednáškovém sále Náprstkova muzea. Snímky, jejichž autorkou je antropoložka Ludmila Škrabáková, zachycují příslušníky venezuelského kmene Yekwana a kmenů Ocaina, Asháninca a Shipibo z Peru.

Vzhledem k tomu, že výstava je koncipována pro širokou veřejnost a cílem je zaujmout i návštěvníky mladšího věku, má i svou haptickou část, kde je možné se předmětům dotýkat. Jde o kopie, jsou však umístěny v prostředí simulujícím prostor, v němž byly nebo dosud jsou skutečně užívány. Díky citlivé invenci výtvarníka a realizátora instalace Petra Štěpána se výstava stává skutečně zážitkovou – návštěvník vstupuje do zšeřelého prostoru navozujícího dojem pralesní temnoty, tu a tam přerušené osvětlenou vitrínou s exponáty. Postupně projde až na „sluncem“ ozářenou mýtinu a z ní vstoupí do útulného indiánského obydlí, kde jsou v několika vitrínách představeny předměty každodenní potřeby a naproti nim kopie, jichž je možno se dotýkat. Ačkoli jsou předměty na výstavě instalovány ve vitrínách klasického typu, originálním architektonickým řešením se podařilo navodit atmosféru prostředí, v němž exponáty vznikaly. Panely s popiskami a informativními texty jsou graficky zpracovány a umístěny tak, aby nepůsobily rušivě. Kromě vizuálních a haptických dojmů návštěvníka na výstavě doprovází i vjemy sluchové – může naslouchat zpěvům venezuelských indiánů, ozývají se i hlasy ptáků. V neposlední řadě je zde možno zhlédnout krátký dokumentární film natočený v 50. letech 20. století, jehož námětem je život ve vsi brazilských indiánů Karažá.

7. Fenomén Martinů

České muzeum hudby

Karmelitská 2, 118 00 Praha 1

12. 5. 2009–26. 10. 2009

Vedoucí projektu: Dagmar Fialová

Autorka výstavy: Kateřina Maýrová

Spoluautorka výstavy: Taťána Součková

Komisařka výstavy: Jana Vojtěšková

Katalog výstavy „Fenomén Martinů“

Maýrová Kateřina; Součková

Taťána; Vojtěšková Jana

Národní muzeum, 2009, 49 s.,

500 výtisků

ISBN 978-80-7036-262-4.

K 50. výročí úmrtí skladatele Bohuslava Martinů připravilo Národní muzeum – České muzeum hudby velkoryse koncipovaný výstavní projekt s názvem „Fenomén Martinů“. Výstava byla uspořádána v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie a v rámci mezinárodního projektu „Martinů Revisited“. Projekt se uskutečnil s podporou Ministerstva kultury ČR, Hlavního města Prahy a Nadace Bohuslava Martinů v Praze.

Bohuslav Martinů (8. 12. 1890, Polička – 28. 8. 1959, Liestal, Švýcarsko) byl významným hudebním skladatelem 20. století nejen v kontextu české, ale i světové hudby. Ve své tvorbě spojil národní tradice s moderními proudy světové hudby. Ve svých 33 letech odešel do Paříže, kde nasál atmosféru umělecké avantgardy. Od roku 1941 strávil více než deset let v USA, kam prchl před nacisty. Na sklonku svého života se vrátil do Evropy. Do Čech se ale od roku 1938 už nikdy nepodíval. Zabránila mu v tom nejprve válka a pak komunistický režim. Zemřel ve švýcarském Liestalu, v jehož blízkosti byl také pohřben. Teprve po dvaceti letech byly jeho ostatky převezeny do rodné Poličky. Výstava „Fenomén Martinů“ sledovala dvě linie. První zachycovala život skladatele. Vedle osobně „dotýkaných“ předmětů, jako jsou vlastní rukopisy děl, literární zápisky, korespondence, vlastní karikatury, dobové notové tisky, knihy z osobní knihovny, plakáty či programy z premiér, byla výstava doplněna o mnoho různých exponátů, které dotvářely atmosféru doby. Byl zde mimo jiné východočeský kroj, do něhož se oblékaly ženy v Poličce a okolí, nebo automobil Citroen C2 Torpédo z roku 1928. Exponáty byly bohatě doplněny dobovými fotografiemi.

Druhá linie výstavy odrážela skladatelovo scénické dílo. Martinů se věnoval poměrně intenzivně tvorbě oper a baletů, které tvoří podstatnou součást jeho uměleckého odkazu. Pro autory výstavy bylo přímo výzvou poprvé po smrti skladatele shromáždit velké množství exponátů, které zobrazují

Záběry z výstavy Fenomén Martinů v Českém muzeu hudby

Z vernisáže výstavy *Fenomén Martinů* v Českém muzeu hudby

Plakát na doprovodný koncert výstavy *Fenomén Martinů*

scénické dílo Martinů v proměnách české i evropské scénografie. Zvláštní pozornost byla věnována dvěma operám – Juliettě a Řeckým pašijím. Surrealistická opera Julietta se dočkala mnoha provedení. Šest významných inscenací bylo připomenuto pomocí maket konkrétních scén. Návštěvník tak měl možnost srovnat pojetí scény při premiéře v Praze v roce 1938 s novějším pojetím např. Opera North v Leedsu nebo Opéra Garnier v Paříži v r. 2002 či se současnou inscenací v Národním divadle v Brně. Podobně tomu bylo s vrcholnou operou Řecké pašije, kde scénické a kostýmní návrhy a fotografie zajímavých inscenací naplnily polovinu výstavního sálu. Zde byly vystaveny i kostýmy, které byly vytvořeny pro provedení opery v Národním divadle v Praze.

Výstava zaměřená na tvorbu Martinů byla doplněna ještě výtvarným dílem jeho současníků a přátel. Návštěvník tak mohl obdivovat obrazy Jana Zrzavého, Josefa Šímy, Františka Muziky, Aléna Diviše, Františka Tichého a dalších. Na výstavě o hudebním skladateli zněla samozřejmě také hudba. Audiovizuální pořady přinesly ukázky ze známých i méně známých děl a ve zkratce přiblížily i sedm oper Martinů.

Výstavu *Fenomén Martinů* připravilo Národní muzeum – České muzeum hudby také pro zahraničního návštěvníka. Putovní verzi výstavy v anglické, francouzské a německé mutaci mohli zhlédnout návštěvníci v Bruselu, Paříži, Berlíně, Lucemburku a Varšavě. V Českém muzeu hudby v Karmelitské ulici byla výstava přístupná od 12. května do 26. října 2009 a včetně bohatého doprovodného programu přivítala kolem dvaceti tisíc návštěvníků.

Výstava byla oficiální doprovodnou akcí českého předsednictví v Radě Evropské unie a také součástí projektu „Martinů Revisited“.

8. Libri architectonici Architektura v knihách ze zámeckých knihoven

Proslulé album zahradních plánů **Recueil de jardins anglo-chinois** vydával v Paříži v letech 1776–1787 Le Rouge. V jednom z čísel se setkáváme i s vyobrazením vítězného oblouku v zahradě zámku Wilton House v Anglii

Výstava Knihovny Národního muzea Muzeum knihy

zámek rodiny Kinských ve Žďáru nad Sázavou

29. 4. 2009–31. 10. 2009

Autor: Luboš Antonín

Zámecké knihovny byly někdy budovány celými generacemi majitelů a tvořily součást luxusního života šlechty, který by však nebyl možný bez hospodářského zázemí jejich panství. Symbolem bohatství šlechtického rodu pak bylo jeho sídlo, a proto se v zámeckých knihovnách setkáváme i s literaturou věnovanou architektuře a stavitelství.

V zámeckých knihovnách například nalezneme vzácné tisky, které tvoří základní fond dějin architektury. Generace architektů čerpaly z pouček obsažených v díle Vitruvia, antického autora žijícího v 1. století před naším letopočtem, který na sklonku svého života uložil všechny své znalosti do díla zvaného *Deset knih o architektuře*.

Počínaje druhou polovinou 18. století se architekti začínají inspirovat architekturou nově objevených epoch a exotických zemí: Řecka, Egypta, Blízkého východu a také Číny. Proslulé album zahradních plánů *Recueil de jardins anglo-chinois*, vytvořené v letech 1776–1786, bylo dílem knížete Le Rouge, který použitím čínských prvků usiloval o navození citové nálady v návštěvníkovi parku. V českých zámeckých knihovnách se setkáváme s celými ročníky zahradnických vzorníků *Ideen Magazin für Liebhaber von Gärten* s množstvím staveb imitujících egyptské památky a čínské zahradní stavby, což vyjadřovalo obdiv k jejich starobylosti.

Ze zámecké knihovny Kačina pochází monumentální dílo *Description de l'Égypte ou Recueil des observations et recherches qui ont été faites en Égypte pendant l'expédition française*. Paris 1809–1828. Kniha je výsledkem Napoleonova tažení do Egypta v roce 1798.

Módním slohem se stává novogotika, oblíbená zvláště v prostředí šlechty. Vedle záliby v historizujících interiérech to byl i prohlubující se cit pro přírodní scenérii, který přicházel v období romantického historismu ke slovu. V zámeckých knihovnách nacházíme veduty venkovských sídel anglické šlechty, citlivě kolorované rytiny můžeme nalézt například v knize *Views of country seats* W. Westalla a J. Gendalla, která vyšla v Londýně roku 1830.

V řadě zámeckých knihoven nacházíme desítky sešitů díla *Architektonisches Skizzenbuch*, což byl německý časopis pro architekturu vycházející v letech 1852–1886 v berlínském nakladatelství Ernst und Korn. Celkem vyšlo 201 jeho čísel, ve kterých můžeme sledovat vývoj od Schinkelova klasicismu k historismu, k němuž se přiklonila generace jeho žáků.

Národní muzeum není jen jednou z nejstarších vědeckých institucí u nás, je také vydavatelem našeho nejstaršího a stále vycházejícího vědeckého časopisu, Časopisu Národního muzea, publikovaného – vzhledem k multidisciplinárnímu profilu ústavu – ve dvou odborných formách: humanitní a přírodovědné. Kromě něho muzeum vydává dalších 10 specializovaných vědeckých periodik, z nichž všechny (vyjma v r. 2009 zcela nově uvedeného titulu *Musicalia*, který se může o zařazení ucházet až v r. 2010) jsou zařazeny do Seznamu recenzovaných časopisů. Všechny jsou také zahrnuty do mezinárodní databáze EBSCO a jejím prostřednictvím dostupné mezinárodní vědecké veřejnosti.

Národní muzeum dále vydává čtyři vědecké monografické řady: Editio Monographica Musei Nationalis Pragae jako základní pramennou edici, převážně materiálovou edici archeologickou *Fontes Archaeologici Pragenses*, dále pak řady s přírodovědnou tematikou *Velcí savci v České republice* a *České názvy živočichů*. K dílčí problematice vycházejí specializované publikace mimo řady a konečně také publikace elektronické, které využívají technologických předností této formy především ke zveřejňování rozsáhlých datových souborů a dokumentace ze sbírkového fondu.

1. Periodické publikace Národního muzea vydané v roce 2009

Časopis Národního muzea. Řada historická, ročník 178
(Journal of the National Museum.) Series Historia

Journal of the National Museum (Prague). Natural History Series 178

Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie, ročník 63
Acta Musei Nationalis Pragae. Series A – Historia

Sborník Národního muzea v Praze. Řada B – Přírodní vědy, ročník 65
Acta Musei Nationalis Pragae. Series B – Historia Naturalis

Sborník Národního muzea v Praze. Řada C – Literární historie, ročník 54
Acta Musei Nationalis Pragae. Series C – Historia Litterarum

Annals of the Náprstek Museum, no. 30

Numismatické listy, ročník 64

Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 47

Lynx, n.s., ročník 40

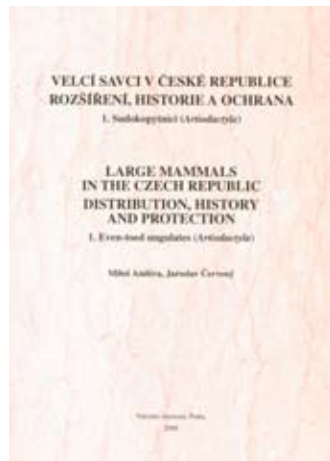
Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, vol. 49

Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení, ročník 17

Musicalia. Časopis Českého muzea hudby, ročník 1

2. Neperiodické publikace

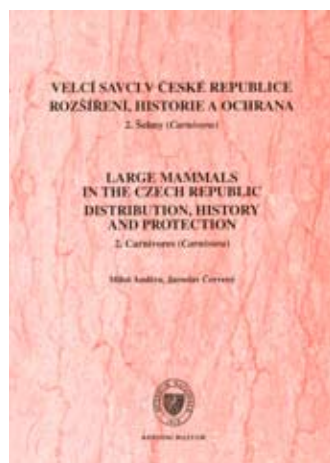
Anděra Miloš; Červený Jaroslav
Velcí savci v České republice.
Rozšíření, historie a ochrana. 1.
Sudokopytníci (Artiodactyla)
Praha: Národní muzeum, 2009,
88 s., 250 výtisků
ISBN 978-80-7036-263-1.

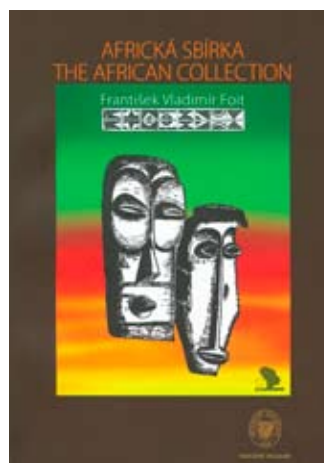
Hanel Lubomír; Novák Jindřich
České názvy živočichů V. **Ryby a rybovití obratlovci (Pisces)**
PAPRSKOPLOUTVÍ (*Actinopterygii*),
KOSTNATÍ (*Neopterygii*),
[CÍPALOVÉ (*Mugiliformes*) –
HRDLOŽÁBŘÍ (*Synbranchiiformes*)]
Praha: Národní muzeum, 2009,
94 s., 350 výtisků
ISBN: 978-80-7036-260-0.

Anděra Miloš; Červený Jaroslav
Velcí savci v České republice.
Rozšíření, historie a ochrana. 2.
Šelmy (Carnivora)
Praha: Národní muzeum, 2009,
216 s., 250 výtisků
ISBN: 978-80-7036-259-4

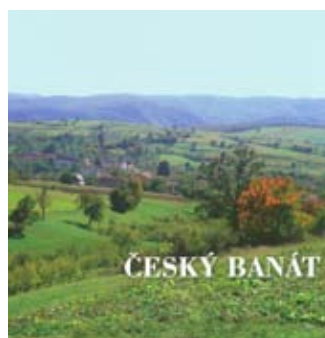
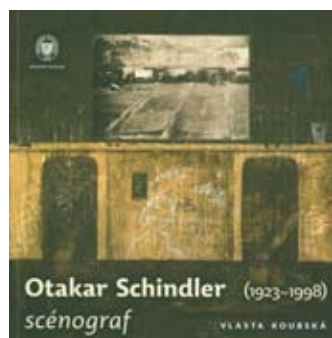

Jiroušková Jana; Pecha Lukáš
Africká sbírka / The African Collection, František Vladimír Foit
Praha: Národní muzeum, 2009,
280 s., 250 výtisků
ISBN: 978-80-7036-261-7.

Koubská Vlasta
Otakar Schindler (1923–1998)
scénograf

Praha: Národní muzeum, 2009,
139 s., 500 výtisků
ISBN: 978-80-7036-269-3.

Langhammerová Jiřina;
Mevaldová Helena; Mašek Petr;
Kvaček Jiří
Český Banát. Život a tradice českých obyvatel rumunského Banátu
Praha: Národní muzeum, 2009,
112 s., 250 výtisků
ISBN 978-80-7036-250-1.

Mojžíšová Olga; Pospíšil Milan
S kým korespondoval Bedřich Smetana

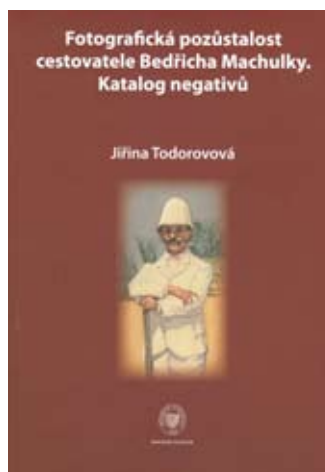
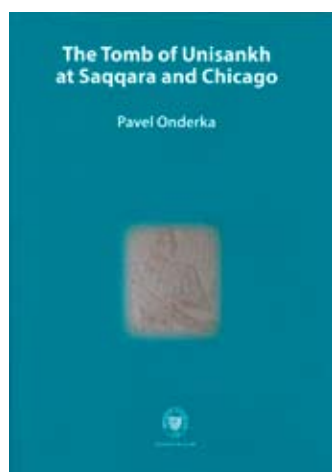
Praha: Národní muzeum, 2009,
134 s., 400 výtisků
ISBN: 978-80-7036-258-7.

Müllerová Petra
Czech Collectors and Traditional Vietnamese Art / Čeští sběratelé a tradiční vietnamské umění
Praha: Národní muzeum, 2009,
208 s., 400 výtisků
ISBN: 978-80-7036-268-6.

Onderka Pavel
The Tomb of Unisankh at Saqqara and Chicago

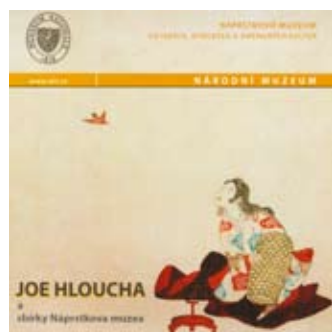
Praha: Národní muzeum,
Univerzita Karlova, Field
Museum, 2009, 144 s.,
900 výtisků
EMMNP, 5
ISBN 978-80-7036-256-3.

Todorovová Jiřina
Fotografická pozůstalost cestovatele Bedřicha Machulky v Náprstkově muzeu
Praha: Národní muzeum, 2009,
128 s., 400 výtisků
EMMNP, 6
ISBN: 978-80-7036-236-5.

Kraemerová Alice; Müllerová Petra
Joe Hloucha a sbírky Náprstkovy muzea

CD-ROM
Praha: Národní muzeum, 2009
ISBN: 978-80-7036-257-0

Turnský Marek;
Mevaldová Helena
Lidový nábytek v českých zemích
CD-ROM
Výběrový katalog lidového nábytku ze sbírek národopisného oddělení Národního muzea
Praha: Národní muzeum, 2009,
193 s., 2 100 fotografií.
1000 výtisků
ISBN 978-80-7036-282-2.

3. Mezinárodní výměna publikací Národního muzea za rok 2009

	Počet odeslaných publikací (ks)	Hodnota odeslaných publikací (Kč)	Počet získaných publikací (ks)	Hodnota získaných publikací (Kč)
Entomologické odd. PM	660	132 303	348	139 200
Zoologické odd. PM	100	15 000	88	29 800
Knihovna Národního muzea	3 885	277 502	2 393	1 199 813
Náprstkovo muzeum	216	61 570	181	65 510
Celkem	4 861	486 375	3 010	1 434 323

Poznámka:

K poměru počtu a hodnoty vyměňovaných publikací:

Vyšší průměrná cena za 1 publikaci „získanou“ oproti „odeslané“ souvisí se skutečností, že Národní muzeum posílá výměnou převážně periodika, avšak získává nejen periodika, ale i velké množství knih.

Výměna publikací zůstává nadále nezastupitelným zdrojem odborné zahraniční literatury.

Národnímu muzeu se podařilo v bilancovaném období zahájit, realizovat a dokončit několik významných investičních projektů, které přispívají k rozšíření a zkvalitnění materiálně-technické základny muzea. Mimořádná pozornost byla tradičně věnována realizaci investičních akcí zařazených do informačního systému programového financování ISPROFIN. Konkrétně se jednalo o akce zařazené do programu Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea, programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny státních kulturních zařízení a programu Rehabilitace památníků boje za svobodu a demokracii.

Na výše uvedené programy byly poskytnuty ze státního rozpočtu neinvestiční finanční prostředky v celkovém objemu 52 658 000 Kč a investiční prostředky v celkové výši 321 968 750 Kč. Finanční zdroje pro jednotlivé akce byly poskytnuty a čerpány následovně:

Program – Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea

Název akce	Druh výdajů	Přidělené finanční prostředky vč. rezervního fondu (Kč)	Čerpání finančních prostředků (Kč)
Rekonstrukce hlavní budovy Národního muzea	individuálně posuzované	606 413	434 664
Rekonstrukce objektu depozitáře Terežín II.	individuálně posuzované	144 132 206	144 132 206
Rekonstrukce objektu depozitáře Terežín II.	neinvestiční	27 948 000	19 207 862
Rekonstrukce bývalé budovy Federálního shromáždění	individuálně posuzované	3 042 131	2 990 528
Sanační práce do zahájení rekonstrukce hlavní budovy	neinvestiční	1 000 000	1 000 000
Stěhování sbírek z hlavní budovy	investiční	16 637 000	16 614 780
Stěhování sbírek z hlavní budovy	neinvestiční	16 770 000	16 010 431

Program – Rehabilitace památníků boje za svobodu a demokracii

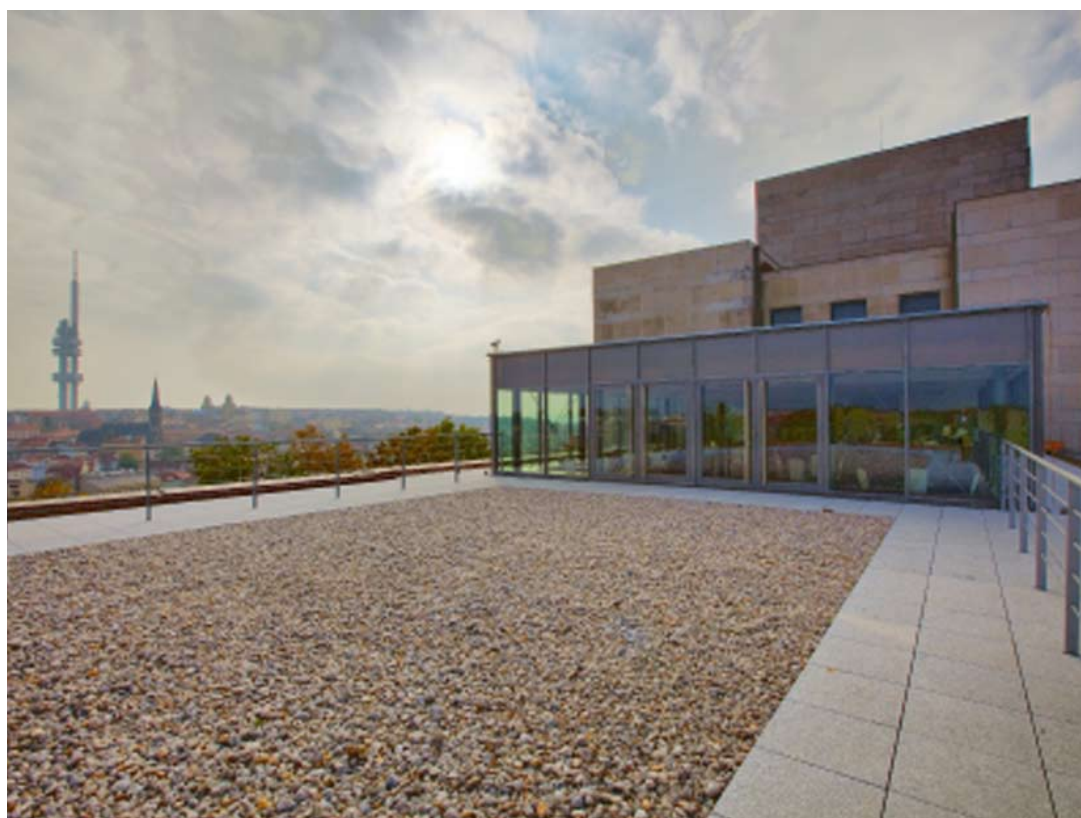
Název akce	Druh výdajů	Přidělené finanční prostředky vč. rezervního fondu (Kč)	Čerpání fin. prostředků (Kč)
Rehabilitace Národního památníku na Vítkově	individuálně posuzované	152 646 000	152 646 000
Rehabilitace Národního památníku na Vítkově	neinvestiční	6 940 000	6 940 000

Program – Rozvoj a obnova materiálně-technické základny státních kulturních zařízení

Název akce	Druh výdajů	Přidělené finanční prostředky vč. rezervního fondu (Kč)	Čerpání fin. prostředků (Kč)
Hrob neznámého vojína	investiční	4 905 000	4 905 000

Nejnáročnějším investičním úkolem Národního muzea v roce 2009 bylo dokončení celkové rekonstrukce Národního památníku na Vítkově. Rekonstrukcí prošly všechny místnosti v objektu, které byly po létech zanedbávané údržby značně poškozeny. Byly vybudovány nové venkovní přípojky, vnitřní rozvody, technologie vzduchotechniky, elektronické zabezpečovací systémy, výtahy, rekonstrukce se dočkaly objekty Řeckých ohňů, opěrné zdi a kamenná dlažba v prostoru Čestného dvora a přilehlých teras. Dále byla realizována rekonstrukce střešního pláště vč. výměny světlíku. Historicky cenné umělecké a umělecko-řemeslné prvky byly komplexně zrestaurovány. Zásadních stavebních změn se dočkala východní část Památníku, nad jejíž částí byla nově vybudována prosklená střešní nástavba s muzejní kavárnou. Na nejvyšším bodu Památníku byla vybudována vyhlídková terasa, která návštěvníkům nabízí impozantní pohled na pražská panoramata. Na západní straně Památníku byl uzavřen původní prostor podchodu prosklenými stěnami, které v současnosti plní funkci zádveří před vstupem do Hrobu neznámého vojína. Realizace zmíněných novodobých zásahů má soudobou architektonickou tvář a je zcela v harmonii mezi starým a novým pojetím Památníku. K celkové změně vnímání interiéru Památníku pozitivně přispěla nově instalovaná moderní, interaktivní expozice věnovaná dějinám 20. století pod názvem Křižovatky české a československé státnosti. Za zmínku stojí i rekonstrukce nedalekého objektu trafostanice. Vedle kompletní výměněné technologie bylo v části trafostanice vybudováno zázemí pro provoz a údržbu Památníku. Součástí Památníku je Hrob neznámého vojína, který je ústředním pietním místem a nejčestnějším

*Památník na Vítkově se střešní
nástavbou kavárny*

*Prosklené zádveří před vstupem
do Hrobu neznámého vojína*

válečným hrobem České republiky. Na základě usnesení vlády č. 939 ze dne 20. července 2009 byla Národnímu muzeu přidělena investiční účelová dotace ve výši 4 905 000 Kč k pořízení investičního majetku a k realizaci části stavby stálé expozice Křížovatky české a československé státnosti v před-sálí Hrobu neznámého vojína a v prostorách s ním úzce souvisejících (Kolumbárium, Ústřední síň). V uvedených prostorách byly realizovány elektroinstalace silnoproudu pro připojení stavby expozice vč. pořízení audiovizuální techniky a zařízení pro interaktivní prezentaci.

V průběhu roku 2009 pokračovaly přípravné práce na generální rekonstrukci hlavní budovy Národního muzea. V opakovaném otevřeném výběrovém řízení byl vybrán zhotovitel projektu rekonstrukce historické budovy a projektu spojovací chodby mezi historickou a novou budovou muzea (bývalý objekt Federálního shromáždění). Komplexním zpracováním projektové dokumentace muzeum pověřilo Sdružení „Národní muzeum“, jehož účastníky jsou VPÚ DECO Praha a SUDOP Praha. V souvislosti s výběrem projektanta a ve smyslu termínů dílčích plnění z uzavřené smlouvy o dílo mezi zpracovatelem projektové dokumentace a Národním muzeem byl aktualizován časový harmonogram přípravné fáze rekonstrukce, jejíž ukončení se předpokládá v srpnu roku 2011.

Zdárný průběh náročných příprav stavební části rekonstrukce historické budovy je podmíněn postupným vyklizením objektu. V roce 2009 probíhaly intenzivní přípravy na stěhování sbírek do cílových lokalit, a to do depozitářů v Horních Počernicích, komplexu depozitářů v Terezíně a do pronajatého objektu zámku na Zbraslavi. Sbírkové byly čištěny a ukládány do vhodných obalových a transportních materiálů. Pokračovalo dovybavování depotů specifickými ukládacími obaly, manipulační technikou a úložnými systémy. Do Horních Počernic byla přestěhována a uložena další část zoologických, paleontologických, antropologických a mykologických sbírek. Od poloviny roku 2009 koordinovala stěhování sbírek a zařízení z historické budovy logistická společnost PILSLOG, která se tak stala garantem kvalitní přípravy a realizace této náročné a rozsáhlé akce.

Samostatnou součástí příprav rekonstrukce historické budovy je návrh na dopravní zklidnění Severojižní magistrály a opětovné propojení Václavského náměstí s objekty Národního muzea. V dubnu 2008 bylo podepsáno Memorandum o vzájemné spolupráci a podpoře projektu zklidnění Severo-

jižní magistrály, a to předsedou vlády ČR, primátorem hl. m. Prahy, ministrem dopravy a ministrem kultury. Signatáři tohoto memoranda považují současnou trasu magistrály za zcela nevyhovující řešení, a to jak z dopravního hlediska, tak i pro záměr rekonstrukce a následný provoz historické budovy Národního muzea, jakož i pro celkovou urbanistickou funkci Václavského náměstí. Ředitelství silnic a dálnic připravilo v druhém pololetí 2009 návrh technického řešení odklonu průjezdné dopravy z prostoru horní části Václavského náměstí, dále návrh věcného a časového harmonogramu akce s ohledem na finanční možnosti a rozpracovanosti projektů jednotlivých investorů. K tomuto materiálu vypracovalo a předalo Národní muzeum své připomínky v listopadu 2009.

V průběhu roku 2009 pokračovaly sanační práce na hlavní budově muzea. Za poslední dva roky došlo vlivem povětrnostních podmínek k vydrolení některých spár po obvodu balustru korunní římsy, které bylo nutné vyspárovat a tím zamezit průsakům srážkové vody, která je příčinou eroze spár a kamene, destrukce fasádního pláště a možných poškozeních umělecké výmalby interiérů budovy. Horolezeckou technikou byl proveden průzkum vnějšího pláště objektu. Byly odstraněny narušené kuželky na balustrádách a ze statických důvodů doplněny kopiemi. Dále byla lokalizována staticky narušená místa a odstraněny uvolněné prvky fasády a její výzdoby. Odbornou kontrolou prošla i sochařská výzdoba centrální věže, konkrétně sousoší Lásky k minulosti, Lásky k pravdě, Obětavost a Nadšení. Zjistilo se rozsáhlé poškození jejich dílčích částí, a pro zajištění stability a staticky sousoší byly neprodleně provedeny odpovídající restaurátorské zabezpečovací práce. Veškeré popsané činnosti byly realizovány pod odborným dohledem zástupců Národního památkového ústavu.

V lednu 2009 byly zahájeny stavební práce na rekonstrukci bývalých Hamburských kasáren v Terezi-ně na účely depozitáře pro optimální uložení sbírek Historického muzea a Knihovny Národního muzea. Časový harmonogram rozděluje rekonstrukci do dvou etap. V rámci první etapy byla v závěru roku 2009 dokončena rekonstrukce jižního a středního křídla objektu vč. vybudování trafostanice. Místně příslušný stavební úřad povolil předčasné užívání předmětné části stavby. V dokončených místnostech byl zahájen zkušební provoz, jehož cílem je zejména zajistit správné nastavení instalovaných technologií. Součástí druhé etapy bude rekonstrukce severního křídla a uvedení stavby jako celku do trvalého užívání koncem roku 2010.

Dne 1. června 2009 převzalo Národní muzeum bývalou budovu Federálního shromáždění od uživatele Rádia Svobodná Evropa. Bezprostředně po převzetí objektu byl rekonstruován vstupní prostor pro návštěvníky, v jehož rámci byla vybudována pokladna, muzejní obchod a přístup do muzejní kavárny. Instalována byla nová telefonní ústředna, která je plně kompatibilní s typem ústředny v hlavní budově muzea a budově Náprstkova muzea. Tím je umožněn souběžný telekomunikační provoz všech tří budov. K zajištění přemístění administrativních provozů z historické budovy byly opraveny kanceláře v pátém podlaží nové budovy. Ihned po jejich dokončení byla část administrativy přestěhována.

Mimo výše uvedené práce pokračovaly přípravy na částečnou rekonstrukci nové budovy. V otevřeném výběrovém řízení byla vybrána pro zhotovení projektové dokumentace společnost Helika Praha. Stavební program částečné rekonstrukce je limitován účelově přidělenými zdroji a bude zpřesněn po dokončení diagnostiky a stavebně technického průzkumu budovy v roce 2010.

Kromě výše uvedených klíčových akcí byla realizována řada oprav a dílčích rekonstrukcí na nemovitostech, které byly hrazeny z fondu reprodukce investičního majetku. V souladu se střednědobým plánem investic na léta 2009–2014, který je základní osnovou při financování investičního rozvoje Národního muzea, byla v areálu v Horních Počernicích vybudována zámečnická a truhlářská dílna, dále zde byly zahájeny práce na inovaci technologického zařízení vzduchotechniky v ústředním depozitáři Přírodovědeckého muzea, a v témže objektu byla instalována nová telefonní ústředna

a provedeno zastřešení nákladových ramp. V budově Náprstkova muzea byly realizovány nové páteřní rozvody silnoproudu a slaboproudu. Na zámku ve Vrchotových Janovicích pokračovaly stavební práce na opravě ohradní zdi. V Památníku Bedřicha Smetany v Jabkenicích byla realizována celková oprava střešního pláště. Zahájeny byly práce na repasi havarijního stavu oken v Místodržitelském letohrádku ve Stromovce.

Nadále budeme pracovat na tom, aby Národní muzeum směřovalo k dalšímu rozšíření a zkvalitnění materiálně-technické základny. V závěru roku 2009 muzeum předložilo na Ministerstvo kultury ČR záměr na bezúplatný převod objektu bývalých vojenských kasáren Pod Radobýlem v Litoměřicích do správy Národního muzea, a to s cílem využít budovu pro umístění centrálního depozitáře Českého muzea hudby. Po převedení nemovitosti a po její částečné rekonstrukci dojde k odstranění dlouhodobého prostorového deficitu a vytvoří se optimální podmínky pro definitivní uložení rozsáhlého sbírkového fondu muzea hudby, který se dnes převážně nachází v nevyhovujících a provizorních prostorech.

Ředitelství Národního muzea

generální ředitel Národního muzea

PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

statutární zástupce generálního ředitele

PhDr. Jana Součková, DrSc.

ředitel sekretariátu generálního ředitele (k 31. 1. 2009 zrušeno)

Ing. Rudolf Pohl

oddělení vědeckého tajemníka

PhDr. Jana Součková, DrSc.

referát interního auditu a vnitřní kontroly (k 31. 1. 2009 zrušeno)

JUDr. Jaromíra Jandourková

osobní oddělení (od 1. 2. 2009 převedeno do OEPN)

Ing. Rudolf Pohl do 31. 1. 2009

oddělení ostrahy a dozoru (od 1. 2. 2009 převedeno do OEPN)

Danuše Příbylová

oddělení vnějších vztahů a marketingu (k 31. 1. 2009 zrušeno)

Dr. Radka Schusterová

oddělení automatizace informačních systémů

Ing. Martin Bok

oddělení Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

PhDr. Pavel Douša, Ph.D. do 31. 3. 2009

Mgr. Aleš Česal od 1. 4. 2009 do 31. 5. 2009 (pověřen vedením)

Mgr. Ivana Havlíková od 1. 6. 2009

K 1. 2. 2009 vznikla organizační změnou v ŘNM tato oddělení a funkce

obchodní a správní ředitel

Ing. Rudolf Pohl

oddělení interního auditu

JUDr. Jaromíra Jandourková

oddělení vnějších vztahů

Dr. Radka Schusterová

oddělení marketingu a obchodu

Evelina Hajíčková

**Odbor ekonomicko-
provozního
náměstka (OEPN)****náměstkyně generálního ředitele**

Ing. Marika Bártová

ekonomické oddělení (k 31. 1. 2009 zrušeno)

Ing. Marika Bártová

oddělení informační soustavy

Jiřina Charvátová

technické oddělení

Staša Řezníčková

referát práce a mezd (k 31. 1. 2009 zrušeno)

Eva Maťátková

obchodní oddělení (k 31. 1. 2009 zrušeno)

Ľubica Šťastná

K 1. 2. 2009 vznikla organizační změnou v OEPN tato oddělení:

oddělení práce a mzdy

Eva Maťátková

osobní oddělení

Mgr. Michaela Mruvčinská

oddělení hospodářské správy

Pavel Valter

oddělení ostrahy a dozoru

Danuše Příbylová

**Odbor náměstka
pro centrální
sbírkotvornou
a výstavní činnost****náměstek generálního ředitele**

Bc. Karel Ksandr

oddělení centrální evidence a administrace sbírek

PhDr. Dagmar Šefčíková do 31. 3. 2009

PhDr. Věra Přenosilová od 1. 4. 2009

oddělení výstav a údržby expozic

Ing. Blanka Kreibichová

oddělení správy Lobkovického paláce (k 31. 3. 2009 zrušeno)

Věra Roškotová

oddělení preventivní konzervace

Ing. Petra Štefcová, CSc.

oddělení Muzea české loutky a cirkusu

Mgr. Jitka Kotrbová do 31. 5. 2009 (pověřená vedením)

Soňa Kubišová od 1. 6. 2009 do 31. 10. 2009 (pověřená vedením)

Mgr. Hana Matochová od 1. 11. 2009

K 1. 4. 2009 vzniklo organizační změnou v SVN toto oddělení:

oddělení vzdělávání a kulturních aktivit

Věra Roškotová

**Odbor náměstka
pro investiční rozvoj****náměstek generálního ředitele**

Mgr. Milan Plaček

stavební oddělení

Pavel Uhlíř

oddělení správy depozitářů Horní Počernice

Ivan Hloušek

oddělení správy depozitářů a údržby expozic Terezín

Pavel Panaš

**Přírodovědecké
muzeum****ředitel**

RNDr. Jiří Litochleb

mineralogicko-petrologické oddělení

RNDr. Jiří Litochleb

paleontologické oddělení

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

mykologické oddělení

Mgr. Jan Holec, Dr.

botanické oddělení

Mgr. Otakar Šída

entomologické oddělení

Mgr. Jiří Hájek

zoologické oddělení

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

antropologické oddělení

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

kroužkovací stanice

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

Historické muzeum**ředitelka/ředitel**

PhDr. Věra Přenosilová do 31. 3. 2009

PhDr. Pavel Douša, Ph.D. od 1. 4. 2009

oddělení prehistorie a protohistorie

PhDr. Pavel Sankot

oddělení starších českých dějin

PhDr. Věra Přenosilová do 31. 3. 2009

PhDr. Pavel Douša, Ph.D. od 1. 4. 2009 do 31. 7. 2009

Mgr. Petr Landr od 1. 8. 2009

Archiv Národního muzea

PhDr. Milena Běličová

národopisné oddělení

PhDr. Petr Janeček

numismatické oddělení

Mgr. Tomáš Kleisner

divadelní oddělení

PhDr. Vlasta Koubská

oddělení dějin tělesné výchovy a sportu

Mgr. Vojtěch Scheinost

oddělení novodobých českých dějin

Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Československé dokumentační středisko

Mgr. Jitka Hanáková

oddělení klasické archeologie

doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.

K 1. 2. 2009 vznikla organizační změnou v HM tato oddělení:

Zámek Vrchotovy Janovice

Mgr. Ludmila Fiedlerová

oddělení správy, evidence a péče o sbírky HM

Mgr. Jan Srovnal

Knihovna Národního muzea

ředitel

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení základní knihovny

PhDr. Eva Lachmanová

oddělení rukopisů a starých tisků

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

oddělení časopisů

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení zámeckých knihoven

PhDr. Petr Mašek

oddělení knižní kultury

Pavel Muchka

oddělení služeb

Mgr. Marie Klučinová

oddělení mezinárodní výměny

PhDr. Jarmila Kučerová

oddělení expozic Muzea knihy

Veronika Čadková

Náprstkovo muzeum

ředitelka

PhDr. Blanka-Michaela Remešová, Ph.D. do 12. 8. 2009

Ing. Marika Bártová od 13. 8. 2009 do 30. 9. 2009 (pověřená vedením)

PhDr. Dagmar Šefčíková od 1. 10. 2009 (pověřená vedením)

oddělení mimoevropské numismatiky

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

knihovna Náprstkova muzea

PhDr. Milena Secká, CSc.

oddělení pravěku a starověku Předního východu a Afriky

PhDr. Pavel Onderka

oddělení mimoevropské etnografie

PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

oddělení asijských kultur

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

oddělení správy, evidence a péče o sbírky NpM

Ing. Jana Kadeřábková

České muzeum hudby

oddělení práce s veřejností a marketingu

Mgr. Noemi Guerrero, MBA do 25. 10. 2009

Mgr. Lucie Čechová od 16. 11. 2009

oddělení stavební a technické správy NpM

Milan Štros

ředitelka

Mgr. Dagmar Fialová

hudebněhistorické oddělení

PhDr. Markéta Kabelková

oddělení hudebních nástrojů a správa Státní sbírky hudebních nástrojů

Dr. Emanuele Gadaleta

Muzeum Bedřicha Smetany

PhDr. Olga Mojžíšová

Muzeum Antonína Dvořáka

PhDr. Jarmila Tauerová

Centrum pro dokumentaci populární hudby a nových médií

Mgr. Veronika Seidlová

oddělení správy, evidence a péče o sbírky

PhDr. Eva Paulová

oddělení práce s veřejností a marketingu

Irena Neumannová do 31. 10. 2009

Liza Zima Urbanová od 1. 11. 2009

oddělení stavební a technické správy

Antonín Slavík

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v rozsahu závazných ukazatelů

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů podává věrný obraz pro vyhodnocení hospodaření Národního muzea v účetním roce 2009. Národní muzeum splnilo veškeré závazné ukazatele a účetní rok 2009 ukončilo s kladným hospodářským výsledkem ve výši 2 184,12 tis. Kč. Celkové neinvestiční náklady byly na konci roku vyšší oproti navýšenému plánu o 6 433 tis. Kč. Překročení plánovaných nákladů bylo umožněno čerpáním vlastních výnosů.

Během roku 2009 byly zřizovatelem navýšeny v rozpočtu provozní prostředky v rámci převzetí nových kapacit – bývalé budovy Federálního shromáždění a dokončení rekonstrukce Národního památníku na Vítkově.

Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených u rozepsaných závazných ukazatelů v průběhu roku

V průběhu roku 2009 provedlo MK ČR celkem 45 rozpočtových úprav a navýšilo rozpočet muzea celkem na částku 318 678 tis. Kč, ISPROFIN 43 158,29 tis. Kč. Rozpočtová opatření se vztahovala na běžný provoz, na vědu a výzkum, ochranu movitého kulturního dědictví, kulturní aktivity a ostatní.

V rámci výdajů zřizovatele na účelový výzkum a vývoj bylo financováno celkem 14 projektů v objemu 9 349 tis. Kč neinvestičních prostředků a 1 290 tis. Kč investičních prostředků.

Další finanční prostředky na výzkum a vývoj byly poskytnuty prostřednictvím grantů GA AV a GA ČR, 3 428 tis. Kč neinvestiční a 1 044 tis. Kč investiční.

V rámci programu kulturních aktivit bylo poskytnuto celkem 7 129 tis. Kč neinvestičních prostředků na výstavní činnost včetně výstav prezentujících Národní muzeum v zahraničí.

V rámci integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví ISO bylo celkem poskytnuto 4 069 tis. Kč neinvestičních a 1 576 tis. Kč investičních prostředků.

Na veřejné informační služby knihoven – program VISK bylo uvolněno 661 tis. Kč neinvestičních prostředků.

Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

Výslednou aktivní bilanci Národního muzea za účetní období 2009 pozitivně ovlivnilo překročení plánovaného objemu vlastních výnosů, které dosáhly k 31. 12. 2009 výši 86 448,00 tis. Kč. K doplnění financování v oblasti neinvestic bylo použito mimo vlastních tržeb i zdrojů z finančních fondů NM v celkové výši 24 700,73 tis. Kč, z toho fond reprodukce majetku ve výši 21 171,39 tis. Kč.

Na dosažených příjmech se nejvíce podílely tržby z prodeje služeb, které byly o 15 % nižší oproti skutečnosti roku předchozího. Jedná se zejména o tržby ze vstupného a krátkodobých pronájmů.

Podíl státního rozpočtu na financování činnosti Národního muzea

V roce 2009 došlo k rozšíření nových kapacit převzetím budovy Federálního shromáždění. Do nové budovy Národního muzea přesídlila administrativa organizace a odborné útvary, a byly zde také realizovány výstavy. Po převzetí bývalé budovy Federálního shromáždění Národní muzeum umožnilo na určitou dobu veřejnosti prohlídky budovy.

Významnou událostí pro Národní muzeum bylo ukončení rekonstrukce Národního památníku na Vítkově a zpřístupnění veřejnosti včetně nové expozice.

I nadále se rozšiřují depozitáře Historického muzea v Terezíně, depozitáře rozšiřuje i Přírodovědecké muzeum v lokalitě Horní Počernice.

Nové kapacity Národnímu muzeu umožňují širší prezentaci a zpřístupnění sbírek, ale nesou s sebou i vyšší režijní náklady. Níže uvedené ukazatele dokládají přehled poskytnutých dotací, vzestupný trend dotací potvrzuje růst nákladů na provoz včetně větších mzdových nároků.

Zvyšující se náklady na provoz souvisejí s rostoucími náklady na energie, opravy a udržování majetku a s obnovou zastaralých technologií. Nezanedbatelnou položkou jsou i mzdové náklady, které přesto nemohou konkurovat podnikatelské sféře.

Rok	Dotace v tis. Kč	Vlastní výnosy v tis. Kč	Náklady celkem v tis. Kč	Zisk (+), ztráta (-) v tis. Kč
1997	115 079,00	25 103,00	140 182,00	0,00
1998	115 884,00	28 461,00	145 768,00	-1 423,00
1999	122 479,00	34 522,00	167 964,00	-10 963,00
2000	165 573,00	34 621,00	193 458,00	6 736,00
2001	169 880,00	36 767,00	197 935,00	8 712,00
2002	231 014,00	55 725,00	286 632,00	107,00
2003	204 910,00	69 881,00	274 507,00	284,00
2004	248 196,00	102 818,00	342 192,00	8 822,00
2005	246 383,00	83 359,00	328 680,00	1 062,00
2006	261 371,00	56 331,00	315 135,00	2 567,00
2007	272 722,00	75 307,00	341 277,00	6 752,00
2008	312 398,00	91 969,00	404 208,00	159,00
2009	368 166,00	86 448,00	452 430,00	2 184,00

Rozbor čerpání mzdových prostředků

Schváleným rozpočtem na rok 2009 stanovil zřizovatel prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 104 635 tis. Kč, z toho na platy 104 175 tis. Kč. Tato částka byla během roku 2009 upravena níže uvedenými rozpočtovými opatřeními.

V rámci nových kapacit byly provedeny úpravy, a to:

			v tis. Kč
Úprava č. 14	ze dne 22. 5. 2009	navýšen limit o	3 845
Úprava č. 15	ze dne 4. 6. 2009	navýšen limit o	3 461
Úprava č. 27	ze dne 5. 8. 2009	snížen o 300 tis. Kč a převeden do OON	-300
Úprava č. 30	ze dne 27. 8. 2009	navýšen limit o	1 923
Úprava č. 43	ze dne 2. 12. 2009	navýšen limit o	999
Úprava č. 44	ze dne 10. 12. 2009	navýšen limit o	280

Celkové prostředky na platy pro rok 2009 činily 114 383 tis. Kč a z FO bylo použito 1 180 tis. Kč. Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2009 byl 487. Důvodem této skutečnosti je, že se nepodařilo naplnit všechna místa pro nové kapacity. Tato místa byla obsazena v průběhu ledna a února 2010.

Limit prostředků na platy zaměstnanců, po úpravách během roku 2009, činil k 31.12. 2009 celkem 114 383 tis. Kč od zřizovatele. Po započtení jiných zdrojů finančních prostředků určených na osobní náklady včetně platů dosáhly náklady na platy zaměstnanců 118 022 792 Kč a ostatní osobní náklady

– dohody 1 950 244 Kč a odstupné 218 166 Kč. Do uvedené částky ostatních osobních nákladů jsou zahrnuty také ostatní osobní náklady z grantů. Na pokrytí překročeného limitu prostředků na platy zaměstnanců byl použit fond odměn ve výši 1 180 tis. Kč.

Národní muzeum se již dlouhodobě potýkalo s velmi nízkým stanoveným limitem prostředků na platy zaměstnanců. Přestože muzeum neplní stanovený počet zaměstnanců, docházelo k deficitu prostředků na platy. K deficitu docházelo především proto, že v muzeu pracuje cca 40 vědeckých pracovníků na špičkové úrovni, 10 manažerů, kteří řídí jednotlivé složky a delimitovaná pracoviště Národního muzea, 55 vedoucích pracovníků, kteří řídí jednotlivá oddělení muzea a celkem 282 odborných pracovníků. Stanovený limit prostředků na platy uvedené skutečnosti nerefletoval dostatečným způsobem, byl nedůvodně nízký, nevycházel důsledně ze schválené organizační struktury NM. Pokrývat limit prostředků na platy se dařilo zejména díky čerpáním fondu odměn.

Tento problém se opakovaně řešil finanční výpomocí od zřizovatele, popřípadě z výnosů Národního muzea. Díky pochopení zřizovatele k argumentům NM uplatněným v písemné žádosti na navýšení limitu prostředků na platy zaměstnanců byl tento problém pro rok 2009 vyřešen navýšením limitu.

Prostředky OON byly čerpány výplatami odstupného, pro externí zaměstnance pak na základě dohod o provedení práce (např. informační služby knihoven, digitalizace sbírkových předmětů, překladů, na odbornou přípravu na stěhování sbírek, organizační zajištění výstav), na základě dohod o pracovní činnosti (např. průvodci ve Vrchotových Janovicích).

Skutečnost k 31. 12. 2009

Stav fondu (FKSP) (v tis Kč)

1. 1. 2009	Příděl ze zisku	Čerpání	Stav fondu k 31. 12. 2009
2 207,50	127,96	1 179,61	1 155,85

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců

487

Průměrný plat

20 196 Kč

Převod nevyužitých prostředků poskytnutých v roce 2009 z rezervního fondu MK a nároky z nespotřebovaných prostředků z rozpočtu 2009 podle § 47 zákona 218/2000 Sb.

V roce 2009 bylo Národnímu muzeu poskytnuto z rezervního fondu MK ČR celkem 6 188 750,00 Kč investičních prostředků na níže uvedené akce a 250 000,00 Kč investičních prostředků z NNV.

Investice – RF MK ČR

Titul	Uvolněné prostředky (v Kč)	Čerpání 2009 (v Kč)	Zůstatek RF (v Kč)
Stěhování sbírek	–	–	–
Rekonstrukce depozitáře Tereziín II.	6 040 206	6 040 206	–
Rekonstrukce bývalé budovy FS	42 131	42 131	–
Rekonstrukce HB NM	106 413	106 413	–
Rehabilitace Národního památníku na Vítkově	–	–	–
Celkem	6 188 750	6 188 750	–

Investice – NNV 2009

Rehabilitace Národního památníku na Vítkově	250 000	250 000	–
---	---------	---------	---

Výdaje na mezinárodní konference a zahraniční služební cesty

Mezinárodní spolupráce Národního muzea na poli vědy a výzkumu probíhala v rámci vědecké koncepce NM. Pracovníci Národního muzea přednesli více než 70 příspěvků na 56 mezinárodních konferencích. Výdaje na zahraniční cesty a konference činily v roce 2009 celkem 4 651 tis. Kč. Mezinárodní akce, kterých se pracovníci Národního muzea zúčastňují, přispívají k obohacení metodických i vědeckých znalostí muzejních pracovníků, výrazně zviditelňují instituci i jednotlivé pracovníky Národního muzea na mezinárodní vědecké scéně, a tím zvyšují renomé Národního muzea v zahraničí.

Zdůvodnění zlepšeného hospodářského výsledku

Národní muzeum během celého účetního období 2009 hospodařilo tak, aby navázalo na kladné hospodářské výsledky z let minulých. Konečný hospodářský výsledek k 31. 12. 2009 je ve výši 2 184 116,60 Kč.

Srovnání hospodářského výsledku roku 2009 s rokem 2008 potvrzuje fakt, že se Národnímu muzeu podařilo dosáhnout vyššího hospodářského výsledku, prezentovat úspěšné výstavy včetně výstav v nové budově NM. Srovnáme-li návštěvnost roku 2009 s rokem 2008, musíme konstatovat, že návštěvnost objektů Národního muzea poklesla o 10,85 %. Finanční krize se odrazila i v této oblasti. Podobně tomu bude i v roce 2010, ekonomická nestabilita a nižší koupěschopnost se v plné míře odrazí i na návštěvnosti nejen zahraničních hostů, ale i tuzemských. Podobně je tomu se získáváním sponzorů a dárců. Situaci umocňuje i blížící se uzavření historické budovy NM. V důsledku stěhování budou již v roce 2010 omezeny návštěvnické prostory. Výpadek příjmů z historické budovy znamená pro organizaci snížení příjmů o 65 %.

Údaje o hlavních skupinách příjemců služeb Národního muzea

Národní muzeum poskytuje své služby široké veřejnosti jak v laické, tak odborné. V posledních letech se těší velkému zájmu zahraničních návštěvníků. Podstatnou skupinu tvoří také školní mládež a studenti středních i vysokých škol. Příjemci služeb muzea nejsou jen fyzické osoby, ale i odborné instituce, vysoké školy a další podnikatelské subjekty.

I. Fond reprodukce majetku – účet 916

	Skutečnost (v Kč)	Finanční krytí (v Kč)
Zůstatek FRM k 1. 1. 2009	41 853 058,93	41 853 058,93
T v o r b a	celkem 51 100 043,54	
Odpisy hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	51 068 054,00	
Zůstatková cena dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	0,00	
Příděl ze zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2008	31 989,54	
Výnosy z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku		
Dary a výnosy povolených veřej. sbírek určených na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného majetku		
Výnosy z prodeje nemovitého majetku, který PO nabyta ve prospěch státu darem nebo děděním		
Prostředky poskytnuté ze zahraničí určené účelově na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku		
Doplnění fondu reprodukce majetku z rezervního fondu se souhlasem zřizovatele		
Č e r p á n í	celkem 66 511 906,00	
Na financování pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	45 340 515,68	
Doplňkový zdroj pro financování oprav a udržování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku i krátkodobého majetku a na pořízení hmotného a nehmotného krátkodobého majetku	21 171 390,32	
„Odvody z odpisů a zůstatkové ceny prodaného nem. státního majetku (skutečnost předepsaného odvodu)“		
Dodavatelské úvěry na financování programů, které mohou být přijaty pouze se souhlasem Ministerstva financí		
Použití prostředků fondu na úhradu nekrytých odpisů běžného roku		
Použití prostředků fondu na úhradu nekrytých odpisů minulých let		
Zůstatek FRM k 31. 12. 2009	celkem 26 441 196,47	26 441 197,07

II. Čerpání dotací na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu od zřizovatele

Stav ke dni 31. 12. 2009	Uprav. roz- počet (v tis. Kč)	Oznámení o uvolnění z RF (v Kč)	Oznámení o uvolnění z NNW 2009 (v Kč)	Uvolněno limitem CNB z UR (v Kč)	Uvolněno limitem CNB z RF/MK (v Kč)	Uvolněno limitem CNB z NNW 2009 (v Kč)	Skutečnost v Kč celkem	Použito z RF MK ze sl. 7 (v Kč)	Použito z NNW 2009 ze sl. 7 (v Kč)	Převod z RF KM 2009 do RF/MK 2010 (v Kč)	Převod NNW do NNW 2010 ze sl. 3 (v Kč)	Převod UR do NNW 2010 ze sl. 1 (v Kč)
Dotace na dlouhodobý majetek celkem	318 396	6 188 750	250 000	318 150 428	6 188 750	250 000	324 589 178	0	250 000	0	0	245 572
individuálně poskytnuté výdaje celkem	293 988	6 188 750	250 000	293 764 648	6 188 750	250 000	300 203 398	0	250 000	0	0	223 352
234110 Rozvoj a obnova mat. tech. základny státních kulturních zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: 234112 Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení												
234113 Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení (RESTITUCE)												
234116 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví a technická pomoc z EU												
234314 Rehabilitace památníků bojů za svobodu a demokracii	152 396		250 000	152 396 000		250 000	152 646 000		250 000			
134122 Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea	141 592	6 188 750		141 368 648	6 188 750		147 557 398	6 188 750				223 352
134123 Obnova a rozvoj materiální základny Národní knihovny ČR	0											
134124 Obnova a rozvoj materiální základny národních kulturních institucí	0											
systémově určené výdaje celkem	24 408	0	0	24 385 780	0	0	24 385 780	0	0	0	0	22 220
134122 Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea	16 637	0		16 614 780	0		16 614 780	0	0	0	0	22 220
234110 Rozvoj a obnova mat. tech. základny státních kulturních zařízení	4 905	0	0	4 905 000	0	0	4 905 000	0	0	0	0	0
v tom: 234112 Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení	4 905			4 905 000			4 905 000					
234113 Náhrada úbytku objektů kulturních zařízení (RESTITUCE)												
234114 Projekty EHP Norsko – hrazené z rozpočtu												
234114 Projekty EHP Norsko – hrazené z příjmů z fondů EHP/Norsko 7217/7452												
234115 Podpora realizace energetických úspor- ných opatření												
21711B JPD CII 2 Praha												
z toho: předfinancování ze státního rozpočtu												
234314 Rehabilitace památníků boje za svobodu, nezávislost a demokracii	1 576	0	0	1 576 000	0	0	1 576 000	0	0	0	0	0
434312 Program zachráněný architektonického dědictví	285			285 000			285 000					
434313 ISO movitého kulturního dědictví												
v tom: 434313 Zabezpečení objektů systému EZS, EPS a mechanickými zábrannami												
434313 Jednotný systém evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví				0			0					
434313 Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	1 291			1 291 000			1 291 000					
7225 Věřejné informační služby knihoven												
7224 Kulturní aktivity												
7219/7451 Podpora zachráněny, obnovy a revitalizace kulturních památek – EHP/Norsko výdaje ze SR												
7219/7452 Podpora zachráněny, obnovy a revitalizace kulturních památek – EHP/Norsko – výdaje hrazené z příjmů fondu EHP/Norsko												
7237 Podpora kulturních aktivit národnostních menšin												
7352 Vyzkum a vývoj (institucionální)	1 290			1 290 000			1 290 000					
7362 Vyzkum a vývoj (účelový)												
Čerpání dotací na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu od jiných poskytovatelů celkem	1 044			1 044			1 044					
Stav ke dni 31. 12. 2009												

finanční prostředky uvolňovány z limitu 916

finanční prostředky uvolňovány z limitu 924

III. Návrh organizace na vypořádání provozní dotace ze státního rozpočtu

Upravený rozpočet MK roku 2009 (v tis. Kč)	Plán RF MK roku 2009 (v Kč)	Plán NNV roku 2009 (v Kč)	Skutečnost k 31.12.2009 za hlavní činnost (v Kč)	Ze sl. 4 použito z RF MK (v Kč)	Ze sl. 4 použito z NNV 2009 (v Kč)	Nároky z NNV 2010, případně vrata do SR (v Kč)	Převod z RF MK do RF MK (v Kč)
1	2	3	4	5	6	7	8
Příspěvy a dotace na provoz (účet 691) popl. č. 57 výkazu Zisk a ztráty – celkem, v tom:							
I. Příspěvy a dotace na provoz od zřovatele							
z toho: Podmínující ukazatele čerpání příspěvků na provoz celkem							
z toho: účelové prostředky celkem							
v tom: finanční prostředky uvolněné z limitu 4829 celkem							
7352	Výdaje na výzkum a vývoj	371 336	368 165 588,86	0	0	9 499 707,00	0,00
7353	Výdaje na výzkum a vývoj	371 336	361 836 293,00	0	0	9 499 707,00	0,00
7354	Výdaje na výzkum a vývoj	750	750 000,00	0	0	0	0,00
7355	Výdaje na výzkum a vývoj	87 061	77 561 293,00	0	0	9 499 707,00	0,00
7356	Výdaje na výzkum a vývoj	34 403	34 403 000,00	0	0	0	0,00
7357	Výdaje na výzkum a vývoj	6 710	6 710 000,00	0	0	0	0,00
7358	Výdaje na výzkum a vývoj	2 639	2 639 000,00	0	0	0	0,00
7359	Výdaje na výzkum a vývoj						
7360	Výdaje na výzkum a vývoj						
7361	Výdaje na výzkum a vývoj						
7362	Výdaje na výzkum a vývoj						
7363	Výdaje na výzkum a vývoj						
7364	Výdaje na výzkum a vývoj						
7365	Výdaje na výzkum a vývoj						
7366	Výdaje na výzkum a vývoj						
7367	Výdaje na výzkum a vývoj						
7368	Výdaje na výzkum a vývoj						
7369	Výdaje na výzkum a vývoj						
7370	Výdaje na výzkum a vývoj						
7371	Výdaje na výzkum a vývoj						
7372	Výdaje na výzkum a vývoj						
7373	Výdaje na výzkum a vývoj						
7374	Výdaje na výzkum a vývoj						
7375	Výdaje na výzkum a vývoj						
7376	Výdaje na výzkum a vývoj						
7377	Výdaje na výzkum a vývoj						
7378	Výdaje na výzkum a vývoj						
7379	Výdaje na výzkum a vývoj						
7380	Výdaje na výzkum a vývoj						
7381	Výdaje na výzkum a vývoj						
7382	Výdaje na výzkum a vývoj						
7383	Výdaje na výzkum a vývoj						
7384	Výdaje na výzkum a vývoj						
7385	Výdaje na výzkum a vývoj						
7386	Výdaje na výzkum a vývoj						
7387	Výdaje na výzkum a vývoj						
7388	Výdaje na výzkum a vývoj						
7389	Výdaje na výzkum a vývoj						
7390	Výdaje na výzkum a vývoj						
7391	Výdaje na výzkum a vývoj						
7392	Výdaje na výzkum a vývoj						
7393	Výdaje na výzkum a vývoj						
7394	Výdaje na výzkum a vývoj						
7395	Výdaje na výzkum a vývoj						
7396	Výdaje na výzkum a vývoj						
7397	Výdaje na výzkum a vývoj						
7398	Výdaje na výzkum a vývoj						
7399	Výdaje na výzkum a vývoj						
7400	Výdaje na výzkum a vývoj						
7401	Výdaje na výzkum a vývoj						
7402	Výdaje na výzkum a vývoj						
7403	Výdaje na výzkum a vývoj						
7404	Výdaje na výzkum a vývoj						
7405	Výdaje na výzkum a vývoj						
7406	Výdaje na výzkum a vývoj						
7407	Výdaje na výzkum a vývoj						
7408	Výdaje na výzkum a vývoj						
7409	Výdaje na výzkum a vývoj						
7410	Výdaje na výzkum a vývoj						
7411	Výdaje na výzkum a vývoj						
7412	Výdaje na výzkum a vývoj						
7413	Výdaje na výzkum a vývoj						
7414	Výdaje na výzkum a vývoj						
7415	Výdaje na výzkum a vývoj						
7416	Výdaje na výzkum a vývoj						
7417	Výdaje na výzkum a vývoj						
7418	Výdaje na výzkum a vývoj						
7419	Výdaje na výzkum a vývoj						
7420	Výdaje na výzkum a vývoj						
7421	Výdaje na výzkum a vývoj						
7422	Výdaje na výzkum a vývoj						
7423	Výdaje na výzkum a vývoj						
7424	Výdaje na výzkum a vývoj						
7425	Výdaje na výzkum a vývoj						
7426	Výdaje na výzkum a vývoj						
7427	Výdaje na výzkum a vývoj						
7428	Výdaje na výzkum a vývoj						
7429	Výdaje na výzkum a vývoj						
7430	Výdaje na výzkum a vývoj						
7431	Výdaje na výzkum a vývoj						
7432	Výdaje na výzkum a vývoj						
7433	Výdaje na výzkum a vývoj						
7434	Výdaje na výzkum a vývoj						
7435	Výdaje na výzkum a vývoj						
7436	Výdaje na výzkum a vývoj						
7437	Výdaje na výzkum a vývoj						
7438	Výdaje na výzkum a vývoj						
7439	Výdaje na výzkum a vývoj						
7440	Výdaje na výzkum a vývoj						
7441	Výdaje na výzkum a vývoj						
7442	Výdaje na výzkum a vývoj						
7443	Výdaje na výzkum a vývoj						
7444	Výdaje na výzkum a vývoj						
7445	Výdaje na výzkum a vývoj						
7446	Výdaje na výzkum a vývoj						
7447	Výdaje na výzkum a vývoj						
7448	Výdaje na výzkum a vývoj						
7449	Výdaje na výzkum a vývoj						
7450	Výdaje na výzkum a vývoj						
7451	Výdaje na výzkum a vývoj						
7452	Výdaje na výzkum a vývoj						
7453	Výdaje na výzkum a vývoj						
7454	Výdaje na výzkum a vývoj						
7455	Výdaje na výzkum a vývoj						
7456	Výdaje na výzkum a vývoj						
7457	Výdaje na výzkum a vývoj						
7458	Výdaje na výzkum a vývoj						
7459	Výdaje na výzkum a vývoj						
7460	Výdaje na výzkum a vývoj						
7461	Výdaje na výzkum a vývoj						
7462	Výdaje na výzkum a vývoj						
7463	Výdaje na výzkum a vývoj						
7464	Výdaje na výzkum a vývoj						
7465	Výdaje na výzkum a vývoj						
7466	Výdaje na výzkum a vývoj						
7467	Výdaje na výzkum a vývoj						
7468	Výdaje na výzkum a vývoj						
7469	Výdaje na výzkum a vývoj						
7470	Výdaje na výzkum a vývoj						
7471	Výdaje na výzkum a vývoj						
7472	Výdaje na výzkum a vývoj						
7473	Výdaje na výzkum a vývoj						
7474	Výdaje na výzkum a vývoj						
7475	Výdaje na výzkum a vývoj						
7476	Výdaje na výzkum a vývoj						
7477	Výdaje na výzkum a vývoj						
7478	Výdaje na výzkum a vývoj						
7479	Výdaje na výzkum a vývoj						
7480	Výdaje na výzkum a vývoj						
7481	Výdaje na výzkum a vývoj						
7482	Výdaje na výzkum a vývoj						
7483	Výdaje na výzkum a vývoj						
7484	Výdaje na výzkum a vývoj						
7485	Výdaje na výzkum a vývoj						
7486	Výdaje na výzkum a vývoj						
7487	Výdaje na výzkum a vývoj						
7488	Výdaje na výzkum a vývoj						
7489	Výdaje na výzkum a vývoj						
7490	Výdaje na výzkum a vývoj						
7491	Výdaje na výzkum a vývoj						
7492	Výdaje na výzkum a vývoj						
7493	Výdaje na výzkum a vývoj						
7494	Výdaje na výzkum a vývoj						
7495	Výdaje na výzkum a vývoj						
7496	Výdaje na výzkum a vývoj						
7497	Výdaje na výzkum a vývoj						
7498	Výdaje na výzkum a vývoj						
7499	Výdaje na výzkum a vývoj						
7500	Výdaje na výzkum a vývoj						
7501	Výdaje na výzkum a vývoj						
7502	Výdaje na výzkum a vývoj						
7503	Výdaje na výzkum a vývoj						
7504	Výdaje na výzkum a vývoj						
7505	Výdaje na výzkum a vývoj						
7506	Výdaje na výzkum a vývoj						
7507	Výdaje na výzkum a vývoj						
7508	Výdaje na výzkum a vývoj						
7509	Výdaje na výzkum a vývoj						
7510	Výdaje na výzkum a vývoj						
7511	Výdaje na výzkum a vývoj						
7512	Výdaje na výzkum a vývoj						
7513	Výdaje na výzkum a vývoj						
7514	Výdaje na výzkum a vývoj						
7515	Výdaje na výzkum a vývoj						
7516	Výdaje na výzkum a vývoj						
7517	Výdaje na výzkum a vývoj						
7518	Výdaje na výzkum a vývoj						
7519	Výdaje na výzkum a vývoj						
7520	Výdaje na výzkum a vývoj						
7521	Výdaje na výzkum a vývoj						
7522	Výdaje na výzkum a vývoj						
7523	Výdaje na výzkum a vývoj						
7524	Výdaje na výzkum a vývoj						
7525	Výdaje na výzkum a vývoj						
7526	Výdaje na výzkum a vývoj						
7527	Výdaje na výzkum a vývoj						
7528	Výdaje na výzkum a vývoj						
7529	Výdaje na výzkum a vývoj						
7530	Výdaje na výzkum a vývoj						
7531	Výdaje na výzkum a vývoj						
7532	Výdaje na výzkum a vývoj						
7533	Výdaje na výzkum a vývoj						
7534	Výdaje na výzk						

IV. Plnění rozpočtu výnosů a nákladů PO

	UR k 31. 12. 2009 celkem (v tis. Kč)	UR k 31. 12. 2009 provoz (v tis. Kč)	UR k 31. 12. 2009 účelové dotace (v tis. Kč)	Skutečnost k 31. 12. 2009 celkem (výkaz zisku a ztráty) (v tis. Kč)	Skutečnost k 31. 12. 2009 provoz (v tis. Kč)	Skutečnost k 31. 12. 2009 účelové dotace (v tis. Kč)	Plnění skuteč- nost provoz/UR (v tis. Kč)
Výnosy celkem:	449 167,00	362 106,00	87 061,00	454 613,65	370 723,06	83 890,59	1,02
v tom: příspěvek na provoz	371 336,00	284 275,00	87 061,00	368 165,59	284 275,00	83 890,59	1,00
výnosy vlastní celkem:	77 831,00	77 831,00	0,00	86 448,06	86 448,06	0,00	1,11
v tom: prodej vlastních výrobků (účet 601)							
prodej služeb (účet 602)	39 091,00	39 091,00	0,00	52 809,17	52 809,17	0,00	1,35
v tom: vstupné	24 210,00	24 210,00		34 954,54	34 954,54	0,00	1,44
příjmy z pronájmu nem. majetku	8 500,00	8 500,00		8 501,15	8 501,15	0,00	1,00
příjmy z pronájmu mov. majetku, sbírk. předmětů				0,00			
služby spojené s pronájmem				0,00			
poskytování hmotného substrátu film. materiálu				0,00			
komisní prodej	381,00	381,00		541,26	541,26	0,00	1,42
ostatní služby výše neuvedené	6 000,00	6 000,00		8 812,22	8 812,22	0,00	1,47
prodej zboží (účet 604)	1 050,00	1 050,00		896,15	896,15	0,00	0,85
změny stavu vnitroorg. zásob (úč. skupina 61)							
aktívace (úč. skupina 62)	2 000,00	2 000,00		3 375,52	3 375,52	0,00	1,69
pokuty, penále, platby za pochl. (účet 641, 642, 643)				241,18	241,18	0,00	
úroky (účet 644)	50,00	50,00		45,22	45,22	0,00	0,90
kursové zisky (účet 645)	10,00	10,00		22,61	22,61	0,00	2,26
zúčtování fondů (účet 648)	35 000,00	35 000,00	0,00	24 700,02	24 700,02	0,00	0,71
v tom: rezervní fond	5 000,00	5 000,00		2 349,02	2 349,02	0,00	0,47
z toho: dary	5 000,00	5 000,00		2 349,02	2 349,02	0,00	0,47
prostředky ze zahraničí							
fond reprodukce majetku	30 000,00	30 000,00		21 171,39	21 171,39	0,00	0,71
fond odměn				1 179,61	1 179,61	0,00	
jiné ostatní výnosy (účet 649)	630,00	630,00	0,00	4 345,19	4 345,19	0,00	6,90
v tom: komisní prodej	630,00	630,00					0,00
reklama							
pojistné plnění							
přefakturace spotřeby energie u pronájmu							
ostatní				4 345,19	4 345,19	0,00	
tržby z prodeje z majetku a materiálu (úč. skupina 65)				13,00	13,00	0,00	
Náklady celkem:	449 167,00	362 106,00	87 061,00	452 429,53	368 538,94	83 890,59	1,02
v tom: osobní náklady	159 625,00	157 632,00	1 993,00	161 012,30	156 257,21	4 755,09	0,99
věcné náklady	289 542,00	204 474,00	85 068,00	291 417,23	212 281,73	79 135,50	1,04
v tom: spotřeba materiálu (účet 501)	33 711,00	11 000,00	22 711,00	33 373,75	10 233,40	23 140,35	0,93
z toho: drobný hmotný majetek	2 980,00	2 980,00					0,00
materiál	27 158,82	5 467,82	21 691,00	30 909,46	7 769,11	23 100,35	1,42
paliva	75,00	75,00					0,00
pohonné hmoty	455,50	455,50		353,43	353,43		0,78
akvizice (nákup knih, časopisů)	841,68	801,68	40,00	2 110,86	2 110,86	40,00	2,63
divadelní výpravy, ostatné			0,00				
výstavní činnost	2 200,00	1 220,00	980,00				0,00
spotřeba energie (účet 502)	35 918,00	35 897,00	21,00	26 882,48	26 764,48	118,00	0,75
v tom: el. energie	20 568,00	20 547,00	21,00	12 922,39	12 804,39	118,00	0,62
teplo	1 050,00	1 050,00		3 857,31	3 857,31		3,67
plyn	10 500,00	10 500,00		8 143,56	8 143,56		0,78
pára	0,00	0,00		0,00	0,00		
vodné, stočné	3 800,00	3 800,00		1 959,22	1 959,22		0,52
spotřeba ost. Neskladovatelných dodávek (účet 503)		0,00		0,00	0,00		
prodané zboží (účet 504)	1 780,00	1 780,00		2 280,13	2 280,13		1,28
opravy a udržování (účet 511)	73 440,00	34 500,00	38 940,00	63 242,81	33 042,95	30 199,86	0,96
z toho: opravy a udržování nemovitého majetku	61 791,00	26 120,00	35 671,00	56 931,00	30 000,00	26 931,00	1,15
z toho: opravy a udržba nem. kult. památek	27 345,00	20 405,00	6 940,00	9 980,00	3 040,00	6 940,00	0,15
restaurování sbírkových předmětů	4 149,00	880,00	3 269,00	3 269,00	3 269,00		0,00
cestovné (účet 512)	3 672,00	1 000,00	2 672,00	5 937,95	2 471,27	3 466,68	2,47
z toho: zahraniční pracovní cesty	2 741,00	600,00	2 141,00	4 650,86	2 081,85	2 569,01	3,47
náklady na reprezentaci (účet 513)	200,00	200,00		865,61	865,61		4,33
ostatní služby (účet 518)	88 349,00	69 154,00	19 195,00	100 457,39	79 775,78	20 681,61	1,15
v tom: nájemné	4 472,00	4 472,00		3 645,62	3 645,62		0,82
nájemné za nájem s právem koupě	0,00	0,00		0,00	0,00		
drobný nehmotný majetek	538,00	538,00		556,24	556,24		1,03
stravování	2 300,00	2 300,00		2 625,87	2 625,87		1,14
služby pošt, telekomunikací, radiokomunikací	5 291,90	5 243,00	48,90	4 526,37	4 477,47	48,90	0,85
z toho: internet	825,00	810,00	15,00	689,45	674,45	15,00	0,83
ostraha objektů zajišťovaná dodavatelsky	29 200,00	29 200,00		27 421,67	27 421,67		0,94
účetní služby	0,00	0,00		113,32	113,32		
právní služby	400,00	400,00		839,32	839,32		2,10
úklid zajišťovaný dodavatelsky	7 232,00	7 232,00		8 245,05	8 245,05		1,14
akvizice (nákup sbírkových předmětů)	505,00	505,00		2 710,59	2 710,59		5,37
výstavní činnost	16 439,00	13 224,00	3 215,00	21 151,35	17 936,35	3 215,00	1,36
jevištní služby	0,00	0,00		0,00	0,00		
propagace	2 800,00	2 800,00		3 559,30	3 559,30		1,27
externí umělci	0,00	0,00		0,00	0,00		
autorské honoráře	89,61	0,00	89,61	1 050,36	960,74	89,62	
ostatní externí služby výše neuvedené	19 081,49	3 240,00	15 841,49	24 012,33	6 684,24	17 328,09	2,06
ostatní sociální náklady (účet 528)				186,37	186,37		
z toho: náhrada mzdy za pracovní neschopnost				186,37	186,37		
daně a poplatky (účtová skupina 53)	400,00	400,00		17,14	17,14		0,04
ostatní náklady (účtová skupina 54)	3 272,00	1 743,00	1 529,00	5 639,29	4 110,29	1 529,00	2,36
v tom: pokuty a penále, úroky z prodlení (účet 541, 542)	0,00	0,00	0,00				
odpis pohledávek (účet 543)							
úroky (účet 544)				0,20	0,20		
kursové ztráty (účet 545)				73,31	73,31		
manka a škody (účet 548)				3,64	3,64		
jiné ostatní náklady (účet 549)	3 272,00	1 743,00	1 529,00	5 562,14	4 033,14	1 529,00	2,31
z toho: pojistné	1 245,38	1 245,38		3 842,03	3 842,03		3,09
členské příspěvky	54,00	54,00		64,61	64,61		1,20
bankovní poplatky	204,00	204,00		236,46	236,46		1,16
odpisy, prodaný majetek (účtová skupina 55)	46 800,00	46 800,00		51 068,05	51 068,05		1,09
z toho: odpisy (účet 551)	46 800,00	46 800,00		51 068,05	51 068,05		1,09
zůstatková cena prod. majetku (číslo účtu 552)				0,00			
z toho: ZC prodaného nemovitého majetku							
prodaný materiál (účet 554)							
daň z příjmů (účtová skupina 59)	2 000,00	2 000,00		1 466,26	1 466,26		0,73
Hospodářský výsledek	0,00	0,00	0,00	2 184,12	2 184,12	0,00	
Odvody z prodeje stát. majetku							
Odvody z odpisů							
Odvody z účelových prostředků							
Podíl vlastních výnosů na celkových nákladech	17,33 %	21,49 %	0,00 %	19,11 %	23,46 %	0,00 %	
Podíl příspěvku na provoz na celkových nákladech	82,67 %	78,51 %	100,00 %	81,38 %	77,14 %	100,00 %	

1. Přírodovědecké muzeum

1.1 Pedagogická činnost

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

(P. Benda, M. Dobisíková, B. Ekrt, M. Fikáček, J. Hájek, J. Holec, P. Chvojka, P. Kment, J. Kocourková, V. Kuželka, J. Kvaček, J. Moravec, J. Sklenář, Z. Váchová, M. Valent, P. Velemínský, K. Zágoršek)

Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

(V. Kuželka, P. Velemínský)

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

(M. Dobisíková, P. Velemínský)

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity

(P. Kment, K. Zágoršek)

Česká zemědělská univerzita

(J. Kocourková, J. Moravec)

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

(M. Dobisíková, P. Velemínský)

Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni

(J. Hlaváč, P. Velemínský)

Vyšší odborná škola informačních studií

(J. Holec, V. Kuželka, O. Šída, V. Turek, K. Zágoršek)

Škola muzejní propedeutiky AMG

(V. Kuželka)

1.2 Přednášková činnost

1.2.1 Přednáškový cyklus

Jarní a podzimní cyklus přednášek z geologických věd

(9 přednášek, 19. 1., 16. 2., 9. 3., 20. 4., 18. 5., 21. 9., 19. 10., 16. 11. a 21. 12. 2009, přednáškový sál v HB NM, koordinace P. Burdová).

Setkání herpetologů a teraristů (přednášky 24. 1., 21. 3. a 21. 11. 2009, přednáškový sál v HB NM, koordinace J. Moravec).

Cyklus nedělních mineralogických besed (10 akcí vždy první neděle v měsíci mimo prázdnin, přednáškový sál v HB NM, koordinace J. Litochleb).

1.2.2 Přednášky (výběr)

Anděra, M. – **Fauna savců ČR**, Sládečkovovo vlastivědné muzeum, Kladno, 16. 2. 2009.

Gvoždík, V. – **Příběh západopaleoarktických rosníček: Morfologie, hlasy a molekuly v evoluci rodu *Hyla***, Ústav botaniky a zoologie, Masarykova univerzita, Brno, 2. 4. 2009.

Gvoždík, V. – **Slepýš křehký jako druhový komplex**, Národní muzeum, Praha, 21. 3. 2009.

Holec, J. – **Chráněné a ohrožené houby v České republice**, Slovenské Národné múzeum, Bratislava, 7. 4. 2009.

- Holec, J. – **Zajímavé nálezy hub z Boubínského pralesa**, Turovec u Tábora, mykologický seminář, 19. 4. 2009.
- Holec, J. – **Houby přirozených lesů České republiky**, Česká vědecká společnost pro mykologii, konference, Brno, 27. 8. 2009.
- Kuželka, V. – **Historie vojenské chirurgie**, Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, 18. 4. 2009.
- Libertin, M. – **Pohřbený permský prales a současný život ve vnitřním Mongolsku** (geologický cestopis z Číny), Národní muzeum, Praha, 19. 1. 2009.
- Loun, J. – **Mineralogické zajímavosti Španělska**, Národní muzeum, Praha, 21. 9. 2009.
- Moravec, J. – **Za neznámými bolivijskými rosničkami**, Národní muzeum, Praha, 24. 1. 2009.
- Moravec, J. – **Procházka amazonským pralesem**, Knižní veletrh, Havlíčkův Brod, 9. 10. 2009
- Moravec, J. – **Co se skrývá v pralese**, Katedra zoologie Univerzity Palackého, Olomouc, 9. 12. 2009.
- Sejkora, J.; Litochleb, J. – **Zlatonosná mineralizace uranového ložiska Bytíz, příbramský uranopolymetalický revír**, Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, 28. 4. 2009.
- Sklenář, J. – **Joachim Barrande a litografie**, Francouzský institut, Praha, 15. 9. 2009.
- Turek, V. – **Joachim Barrande a jeho výzkum hlavonožců**, Francouzský institut, Praha, 15. 9. 2009.
- Váchová, Z. – **Jižní Čechy v dobách dinosaurů**, Národní muzeum, Praha, 18. 5. 2009.
- Velebil, D. – **Historie těžby rumělky v Čechách**, Geologický pavilon prof. F. Pošepného, VŠB – Technická univerzita, Ostrava, 7. 4. 2009.

2. Historické muzeum

2.1 Pedagogická činnost

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií

(P. Janeček)

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

(J. Čechura, P. Douša, M. Dufková, J. Košta, K. Poppová Urbanová, J. Valentová, K. Woitschová)

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Přírodovědecká fakulta

(M. Trefný)

Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

(J. Košta)

Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta

(D. Stehlíková, M. Trefný)

Trnavská univerzita v Trnave, Filozofická fakulta

(M. Dufková)

Divadelní akademie múzických umění

(V. Koubská)

Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění

(L. Jůn)

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

(D. Stehlíková)

Vyšší odborná škola informačních služeb

(V. Brych, J. Košta, V. Koubská, J. Langhammerová, S. Slavík, H. Svobodová, E. Šnajdrová)

Vyšší odborná škola textilních řemesel

(M. Štěpánková)

Národní památkový ústav Praha

(D. Stehlíková – kurs pro konzervátory a pracovníky v kultuře: Drahé kovy v českých sbírkách a Základy sběratelství)

2.2 Přednášková činnost**Cykly přednášek v Národním muzeu****Přednáškový cyklus k výstavě „Republika“**

- Šaldová, L. – **Kdo je to režisér? Emancipace režie za 1. republiky**, 3. 2. 2009.

Cyklus numismatických přednášek

- Budaj, M.; Polanský, L. – **Košický zlatý poklad v Národním muzeu**, přednáška doplněná komentovanou prohlídkou výstavy, 14. 10. 2009.

Cyklus „Nové objevy v antické oblasti“

- Přednáškový podvečer ve spolupráci s Ústavem pro klasickou archeologii FF UK připravilo Oddělení klasické archeologie HM NM, 28. 1. 2009.

Cyklus „Antická vzdělanost: Evropa na rozhraní starověku a středověku“

- Burian, J. – **Pozdní antika – soumrak, zánik, proměna?**, 3. 3. 2009;
- Jiřík, J. – **Území Čech a Moravy v pozdní době římské**, 10. 3. 2009;
- Korený, R. – **Území Čech a Moravy v mladší fázi doby stěhování národů**, 24. 3. 2009;
- Košta, J. – **Doba stěhování národů v karpatské kotlině**, 14. 4. 2009;
- Poppová Urbanová, K.; Košta, J. – **Kapitola z dějin hmotné kultury – odívání a výzbroj pozdní římské říše**, 24. 4. 2009;
- Pardyová, M. – **Umění pozdní antiky – dědictví pro byzantskou kulturu**, 28. 4. 2009;
- Vavřínek, V. – **Od antiky k Byzanci**, 5. 5. 2009.

Přednáškový cyklus k výstavě „Český Banát“

- Langhammerová, J. – **Výzkum NM v českém Banátu a tvorba výstavy**, 18. 11. 2009;
- Langhammerová, J.; Mevaldová, H.; Mašek, P. – **Beseda a diskusní večer s autory výstavy**, 10. 12. 2009;
- Cyklus přednášek pokračuje v roce 2010.

Přednášky

- Janeček, P. – **Vyšehradské pověsti**, Spolek přátel vyšehradské kapituly, 24. 2. 2009;
- Janeček, P. – **Moderní folklor**, České centrum Praha, 4. 3. 2009;
- Janeček, P. – **Současný folklor a jeho odraz v populární literatuře**, Městská knihovna v Praze, 13. 3. 2009;
- Janeček, P. – **Současný folklor české metropole**, Městská knihovna v Praze, 3. 10. 2009;
- Janeček, P. – **Městské legendy a každodenní expresivní kultura soudobé české společnosti**, Fakulta humanitních studií UK v Praze, 4. 11. 2009;
- Janeček, P. – **Městské legendy v České republice**, Městská knihovna v Praze, 19. 11. 2009;

- Jordan, H. – **Jára Pospíšil**, Muzeum hlavního města Prahy v rámci cyklu Hvězdy zábavného divadla, 19. a 23. 3. 2009;
- Jordan, H. – **Oldřich Nový**, Muzeum hlavního města Prahy v rámci cyklu Hvězdy zábavného divadla, 15. 10. 2009;
- Koubská, V. – **Sbírky divadelního oddělení Národního muzea**, Ohio State University, Columbus, Ohio, USA, 22. 1. 2009;
- Langhammerová, J. – **Lidová kultura jižních Čech**, Městská galerie Třeboň, 18. 6. 2009;
- Scheinost, V. – **Český skauting a česká společnost ve 20. století**, Junák – Svaz skautů a skautek ČR, Centrum vzdělávání Parvula, 18. 12. 2009;
- Votruba, A. – **Současná folklorní poezie**, Fakulta humanitních studií UK v Praze, 26. 10. 2009;
- Votruba, A. – **Dějiny českých Romů**, Vyšší odborná škola sociálně-právní v Praze, 9. 11. 2009;
- Votruba, A. – **Lidová kultura v novověké Evropě**, Filozofická fakulta UK v Praze, 18. 11. 2009;
- Woitschová, K. – **České země v raném novověku – prameny k dějinám kriminality**, Česká genealogicko-heraldická společnost v Praze, 26. 3. 2009.

3. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

3.1 Pedagogická činnost

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

(Klápšťová K.)

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav Blízkého východu a Afriky

(Pospíšilová D.)

3.2 Přednášková činnost

3.2.1 Přednášky v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur

Heroldová, H. – **Čínský Nový rok**, 24. 1. 2009.

Heroldová, H. – **Jak se oblékaly císařovny**, 6. 6. 2009.

Onderka, P. – **40. výročí vzniku oddělení pravěku a starověku Předního východu a Afriky**, 1. a 8. 9. 2009.

Novák, V. – **Sbírky Náprstkova muzea**, 25. 8. 2009.

Secká, M. – **Vojta Náprstek**, 6. 11. 2009.

Secká, M. – **Dr. Emil Holub a jeho ženy**, 4. 12. 2009.

3.2.2 Přednášky mimo Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Heroldová, H. – **Textil v archeologických nálezech v Číně**, NM, 11. 2. 2009.

Heroldová, H. – **Lamaistické umění v NpM**, Vlastivědné muzeum ve Slaném, 1. 4. 2009.

Heroldová, H. – **Oděv v době poslední dynastie**, NM, 11. 11. 2009.

Heroldová, H. – **Čínské malířství, odívání, zvířata v čínské mytologii**, ZOO Praha, 28. 8. 2009.

Baďurová, M. – **Předkolumbovský textil z Peru a textilie ze severního Chile v NpM**, NM, 14. 10. 2009.

Todorovová, J. – **Život a cesty E. St. Vráze**, Galerie Dox, Praha, 19. 4. 2009.

Klápšťová, K. – **Oblečení původních obyvatel severní Ameriky včetně Mexika**, NM, 11. 3. 2009.

Klápšťová, K. – **Šamani v Severní, Střední a Jižní Americe**, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. Nisou, 8. 4. 2009.

Klápšťová, K. – **Dr. Václav Šolc, český amerikanista, ředitel NpM**, město Sobotka, 27. 9. 2009.

Jiroušková, J. – **Africká kultura**, Gymnázium v Jihlavě, 21. 4. 2009.

- Novák, V. – **Orientální numismatika v Českých zemích**, HAMU, 15. 10. 2009.
- Secká, M. – **Vojta Náprstek a jeho výročí**, Klub aktivního stáří, Suchdol, 27. 1. 2009.
- Secká, M. – **MUDr. Emil Holub**, Galerie Dox, Praha, 23. 3. 2009.
- Secká, M. – **Vojta Náprstek, pražský radní**, Staroměstská radnice, 2. 9. 2009.
- Secká, M. – **Vojta Náprstek a jeho výročí**, Penzion Horizont, Praha, 23. 9. 2009.
- Secká, M. – **Vojta Náprstek a jeho výročí**, Klub Čechů na Slovensku, Bratislava, 20.10. 2009.
- Secká, M. – **Slavné osobnosti 19. století – Jubilanti**, Americký klub dam a Společnost Boženy Němcové, Olšany, 3. 11. 2009.

4. České muzeum hudby

4.1 Pedagogická činnost

V. Mojžíš – výuka na skladatelském oddělení Konzervatoře a VOŠ Jaroslava Ježka v Praze.

V. Šustíková – výuka na DAMU – melodram.

J. Vojtěšková – výuka na Vyšší odborné škole informačních služeb – hudební věda.

4.1.1 Přednášky pro studenty vysokých škol

M. Kabelková – Historie a fondy Českého muzea hudby, prezentace pramenů – pro studenty hudební vědy univerzity z Tübingen – 10. 6.

D. Štefancová, J. Mikuláš, L. Mikulášová

Historie a fondy Českého muzea hudby – prezentace pramenů – pro studenty hudební vědy Masarykovy univerzity v Brně, 6. 5. 2009.

O. Mojžíšová

Sbírkové fondy Muzea B. Smetany. Přednášky pro studenty muzikologie FF UK Praha, 12. 3. a 5. 11. 2009.

O. Mojžíšová

Sbírkové fondy Muzea B. Smetany. Přednáška pro studenty muzikologie FF MU Brno, 7. 5. 2009.

J. Dehner

Odborný výklad o problematice muzejní práce (digitální katalogizace) pro studenty hudební vědy Masarykovy univerzity v Brně, 12. 5. 2009.

J. Tauerová

Odborný výklad o Muzeu A. Dvořáka a A. Dvořákovi pro studenty hudební vědy Masarykovy univerzity v Brně, 12. 5. 2009.

4.1.2 Vedení absolventských a diplomových prací

J. Vojtěšková

Tereza Hofmannová, České muzeum hudby za nových podmínek, Vyšší odborná škola informačních služeb Praha.

Hana Vostřesová, Premiéra Smetanovy opery Dalibor v Národním divadle z hlediska dobové kritiky, Fakulta humanitních studií.

M. Kabelková

Ondřej Mráz – Dramaturgie koncertů houslisty Josefa Suka v Československu, Vyšší odborná škola informačních služeb Praha.

Andrea Kunešová – Reorganizace Archivu Národního divadla, VII. běhu Školy muzejní propedeutiky, školní rok 2008/2009.

E. Paulová

Dagmar Netrefová: Houslista Josef Suk – významný propagátor české hudby ve světě, úspěšně obhájena. Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha.

4.1.3 Oponentské posudky**J. Mikuláš**

Ondřej Tichý: Salesiáni Dona Boska a jejich hudba v Čechách a na Moravě do roku 1950, Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta a Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola, Praha 2009, Bakalářská práce 43 s. + přílohy [37 s. – nečíslováno].

4.2 Přednáškový cyklus v Českém muzeu hudby**A. Vašíčková**

Josef Suk, z cyklu Nejslavnější žáci A. Dvořáka, 12. 2. 2009.

D. Štefanová

Nejkrásnější renesanční rukopisy Čech, 14. 5. 2009;

Vánoční motivy v nejstarších hudebních pramenech Českého muzea hudby, 17. 12. 2009.

V. Šustíková

Přednáška o Zdenku Fibichovi, 23. 4. 2009.

5. Knihovna Národního muzea

5.1 Pedagogická činnost**R. Šípek**

Poloviční úvazek jako asistent v Ústavu informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta UK

M. Sekera

Poloviční úvazek jako odborný asistent Katedry mediálních studií Institutu komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV, 3 kurzovní přednášky, 1 seminář.

P. Mašek

Cyklus 15 přednášek – Historické knižní fondy, Vyšší odborná škola informačních služeb.

5.2 Pedagogické působení

Buchdrucksanfänge und alte Drucke / Humboldt Universität Berlin

R. Šípek, 27.–29. 4. Berlín, 16 studentů

Buchdrucksanfänge und alte Drucke (jako vyučující), Z fondů HUB 9 000 Kč

Buch- und Bibliothekengeschichte- Buchdrucksanfänge / Humboldt Universität Berlin

R. Šípek, 6.–8. 11. 2009 Berlín, 16 studentů

Buchdrucksanfänge und alte Drucke (jako vyučující), Z fondů HUB 12 000 Kč

5.3 Přednášky a ostatní veřejná vystoupení

Mašek, P. – Brno **Klub pro heraldiku a genealogii Exlibris v moravských zámeckých knihovnách**, 20. 1. 2009.

Mašek, P. – 2 přednášky pro Modrý štít **Ochrana před zloději**, 22. 1. a 29. 1. 2009.

Mašek, P. – Kunín – **Středoevropská aristokracie**, 5. 3. 2009.

Mašek, P. – zámek Raduň – **Středoevropská aristokracie**, 30. srpna 2009.

Mašek, P. – Praha, Národopis, **Beseda o Banátu**, 10. 12. 2009.

Turková, H. – přednáškový cyklus **Hovory o Praze** (9x, leden–červen, říjen–prosinec).

Turková, H. – **Exkurze po KNM pro mladé členy Klubu Za starou Prahu** (9. 3. 2009).

Turková, H. – Botanika v zámeckých knihovnách ČR (Botany in castle libraries of the Czech Republic) – **Konference evropských botanických knihoven**, Botanický ústav AV ČR, Průhonice (23. 4. 2009).

Turková, H. – **Knihovny na zámku Kynžvart** – výklad v rámci 1. ročníku soutěže s názvem Železný návštěvník 2009 (3. 8. 2009).

Turková, H. – **Příběh neotevřené bedny**, Symposium Ludvíka Salvátora, Brandýs nad Labem, Zámek (sobota 24. 10. 2009).

6. Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost

Fakulta architektury ČVUT (K. Ksandr)

Univerzita třetího věku (K. Ksandr)

Oddělení vzdělávání a kulturních aktivit:

Odborný výklad k prohlídkám nové budovy NM pro jednotlivce i skupiny (J. Dobisíková, K. Karafiát, V. Roškotová)

Základní odborný výklad k historii hlavní budovy NM (J. Dobisíková, K. Karafiát, V. Roškotová)

Odborný výklad pro skupiny v Památníku Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra (J. Dobisíková, K. Karafiát, V. Roškotová)

Vedení muzea**Lukeš, Michal**

Kuratorium Slovenského národného múzea
Vědecká rada Ústavu pro studium totalitních režimů
Správní rada Československého dokumentačního střediska
Rada Národního divadla
redakční rada Historie a vojenství
Komise pro výběr Evropského hlavního města kultury 2015
čestný výbor hudebního festivalu Struny podzimu

Součková, Jana

národní koordinátorka Českého komitétu Modrého štítu
Česká komise pro spolupráci s UNESCO
národní korespondentka Evropského muzejního fóra (EMYA)
redakční rada časopisu Annals of the Náprstek Museum

Ksandr, Karel

THICOM – mezinárodní komise odborníků pro vilu Tugendhat
ICOMOS – mezinárodní rada pro kulturní památky a sídelní celky
DOCOMOMO – mezinárodní rada pro ochranu moderní architektury
Vědecká rada Národního památkového ústavu – ústředního pracoviště
Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Liberci
Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Ostravě
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního technického muzea
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního zemědělského muzea
Klub Za starou Prahu
Spolek přátel zámku Sychrov

Litochleb, Jiří

Česká geologická společnost
Společnost Národního muzea
Hornický spolek Prokop Příbram
Klub přátel Regionálního muzea v Jílovém u Prahy

Douša, Pavel

člen exekutivy AMG, muzeologická komise AMG
komise pro muzejní pedagogiku a práci s veřejností AMG
redakční rada časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce
Časopis Slezského muzea – B

Sekera, Martin

člen Rady Památníku Národního písemnictví
člen redakční rady Sborníku NM – řada C – literární historie

1. Přírodovědecké muzeum

- Anděra, Miloš** – Česká společnost zoologická, Česká bioplatforma, Česká společnost pro ochranu netopýrů
- Benda, Petr** – Česká společnost zoologická, Česká společnost pro ochranu netopýrů, Deutsche Gesellschaft für Säugetierkunde, American Society of Mammalogists, Společnosť pre ochranu netopierov na Slovensku
- Burdová, Petra** – Společnost Národního muzea, Deutsche Gesellschaft für Gemologie
- Cepák, Jaroslav** – Česká společnost ornitologická
- Dobisíková, Miluše** – Česká antropologická společnost
- Fikáček, Martin** – Česká společnost entomologická
- Hájek, Jiří** – Česká společnost entomologická
- Holec, Jan** – Česká vědecká společnost pro mykologii, Rada herbářů Univerzity Karlovy, Deutsche Gesellschaft für Mykologie
- Chlebická, Markéta** – Česká vědecká společnost pro mykologii, Česká botanická společnost
- Chvojka, Pavel** – Česká společnost entomologická
- Ježek, Jan** – Česká společnost entomologická
- Kment, Petr** – Česká společnost entomologická, International Heteropterists' Society
- Kocourková, Jana** – Česká vědecká společnost pro mykologii, Česká botanická společnost, International Association of Lichenology, Bryologisch-lichenologische Arbeitsgemeinschaft für Mitteleuropa, British Lichen Society, Californian Lichen Society, Nordic Lichen Society
- Krampl, František** – Česká společnost entomologická
- Kubáň, Vítězslav** – Česká společnost entomologická
- Kůrka, Antonín** – Česká společnost zoologická
- Kuželka, Vítězslav** – Česká antropologická společnost, Paleopathological Association
- Kvaček, Jiří** – Česká botanická společnost, Botanical Society of America, International Association of Plant Taxonomy, International Organization of Paleobotany, CETAF Consortium
- Libertin, Milan** – Společnost Národního muzea
- Macek, Ján** – Česká společnost entomologická
- Mlíkovský, Jiří** – Česká společnost zoologická, Česká společnost ornitologická, Society of Avian Paleontology and Evolution, Oriental Bird Club, American Ornithological Society, British Ornithological Society, British Ornithological Club, Society for the History of Natural History
- Moravec, Jiří** – Česká herpetologická společnost, Česká bioplatforma, Societas Europea Herpetologica, Deutsche Gesellschaft für Herpetologie und Terrärienkunde, Österreichische Gesellschaft für Herpetologie, Brazilian Society of Herpetology
- Sejkora, Jiří** – Česká geologická společnost, Krystalografická společnost, The Mineralogical Association of Canada, Commission on New Minerals and Mineral Names IMA
- Sklenář, Jan** – Česká geologická společnost
- Stloukal, Milan** – Česká antropologická společnost, Správní rada Univerzity Karlovy
- Šanda, Radek** – Česká společnost zoologická, Fisheries Society of British Isles
- Šída, Otakar** – Česká botanická společnost
- Švihla, Vladimír** – Česká společnost entomologická
- Valent, Martin** – Česká geologická společnost
- Velemínský, Petr** – Česká antropologická společnost, Národní komitét pro antropologické a etnografické vědy, Paleoanthropology Society
- Zágoršek, Kamil** – International Bryozoa Association

2. Historické muzeum

Běličová, Milena – redakční rada Sborníku NM, řada A – Historie; společná archivní a knihovní rada při Československém dokumentačním středisku 1948–1989 (ČSDS) předsedkyně sekce specializovaných archivů při České archivní společnosti (ČAS)

Čechura, Jaroslav – komise pro státní a rigorosní zkoušky pro obor historie na FF UK, oborová rada Ústavu českých dějin FF UK, oborová rada Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK, vědecká rada FF Univerzity v Hradci Králové, rigorosní komise FF Univerzity v Hradci Králové, vědecká rada FF MU Brno, redakční rada Historický obzor, vedoucí redaktor Časopisu Národního muzea. Řada historická

Dufková, Marie – komise pro státní a rigorosní zkoušky pro obor klasické archeologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, oborová rada Ústavu pro klasickou archeologii FF UK, komise pro státní a rigorosní zkoušky pro obor klasické archeologie Filozofické fakulty Trnavské univerzity v Trnavě, SR, oborová rada Katedry klasické archeologie Filozofické fakulty Trnavské univerzity v Trnavě, SR, humanitní sekce vědecké rady Národního muzea, redakční rada časopisu Anodos. Studies of the Ancient World Filozofické fakulty Trnavské univerzity v Trnavě, Česká archeologická společnost

Duháň, Štěpán – Klub za starou Prahu

Hanáková, Jitka – společná archivní a knihovní rada při ČSDS

Havránková, Hana – místopředsedkyně České olympijské akademie, pracovní komise ČOA pro historii, dokumentaci a bibliografii

Janeček, Petr – The International Society for Contemporary Legend Research, SVU – Czechoslovak Academy of Arts and Sciences, Česká národopisná společnost, redakční rada Lidé města/Urban People, redakční rada Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce, komise pro výběrové dotační řízení na podporu tradiční lidové kultury MK ČR, komise pro výběr kandidátů k udělení titulu „Nositel tradice lidových řemesel“ MK ČR

Jůn, Libor – komise pro akviziční činnost Archivu Národní galerie, Akademická společnost Aloise Musila, společnost Egypt and Austria /AU/, společnost ASTENE /UK/, Asociace pro studium cestování v Egyptě a na Blízkém východě

Junek, Marek – společná archivní a knihovní rada při ČSDS, nákupní komise ODTVS NM, historická komise při AMG, Historická komise ČOA, redakční rada časopisu Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce

Kleisner, Tomáš – nákupní komise ODTVS NM, mezinárodní komitét Fédération Internationale de la Médaille d'Art

Koubská, Vlasta – výstavní rada Národního divadla, výstavní rada NM, redakční rada Institutu umění – Divadelního ústavu

Landr, Petr – výbor Sdružení historiků ČR (Historický klub 1872)

Langhammerová, Jiřina – Národní komitét antropologických a etnologických věd, UNESCO, IOV – Mezinárodní organizace pro lidové umění – komise pro lidový oděv, Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Středočeského muzea v Roztokách u Prahy

Lička, Milan – mezirezortní ministerská komise pro hodnocení výzkumných záměrů, ČAS

Mevaldová, Helena – ediční rada České národopisné společnosti, nákupní komise Okresního muzea v Mělníce

Polanský, Luboš – Česká numismatická společnost

Sankot, Pavel – Česká archeologická společnost, ICOM, Association française pour l'étude de l'âge du fer (AFEAF)

Sedláková, Danuše – výkonný výbor Oborového svazu kultury a ochrany přírody

Scheinost, Vojtěch – pracovní skupina pro historii a statistiku Českomoravského fotbalového svazu, pracovní komise ČOA pro historii, dokumentaci a bibliografii

Schůťová, Jitka – pracovní komise ČOA pro historii, dokumentaci a bibliografii, SKIP, Česká kinantropologická společnost

Skala, Petr – předsednictvo Společnosti přátel Podkarpatské Rusi

Slavík, Stanislav – komise pro výkup starožitností Muzea hl. m. Prahy, komise pro výkup starožitností Muzea AČR, vědecká rada Collegium Bohemicum, místopředseda historické komise při AMG

Srovnal, Jan – redakční rada Národního zemědělského muzea

Sršeň, Lubomír – poradní sbor nákupní komise PNP a NG v Praze, předseda Ediční rady NM, poradní sbor pro sbírkotvornou činnost NM, výbor Společnosti NM, místopředseda výboru Matice české, vědecká rada UPM, historická komise UK, redakční rada Časopisu přátel starožitností, Sdružení historiků ČR (Historický klub 1872), Společnost Boženy Němcové

Stehlíková, Dana – ICOM ICDAD – sekce pro užité umění, The Society of Jewellery Historians; Uměleckohistorická společnost v českých zemích, Společnost NM

Swierczeková, Lucie – ČAS, archivní komise Českého atletického svazu

Šaldová, Lenka – výbor Jednoty hudebního divadla, redakční rada časopisu Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce

Štěpánková, Marie – ČAS

Tauberová, Monika – Česká národopisná společnost

Voříšková, Alena – nákupní komise pro sbírkotvornou činnost Muzea B. Horáka v Rokycanech, Česká národopisná společnost

Wiśniewski, František – Česká národopisná společnost

Woitschová, Klára – komise VISK 6 při MK ČR (pro Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica).

3. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Klápšťová, Kateřina – Latinsko-americká společnost, odborný poradce National Geographic

Jiroušková, Jana – umělecká rada Duncan Centre

Kraemerová, Alice – Česko-japonská společnost

Novák, Vlastimil – Numismatická komise AMG, Odborná rada sbírky asijského umění Národní galerie v Praze

Secká, Milena – Československý ústav zahraniční, Komise pro dějiny Čechů v zahraničí, redakční rada časopisu Český lid, předsednictvo Kontinentů, poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Pedagogického muzea J. A. Komenského

Rychlíková, Magdalena – Karpatologická komise pro lidové obyčeje MKKK, komise Asociace starožitníků pro Veletrh Mánes.

4. České muzeum hudby

Maýrová, Kateřina – správní rada Nadace Bohuslava Martinů, Asociace hudebních umělců a vědců, Česká společnost pro hudební vědu, Společnost pro duchovní hudbu, hudební sekce Společnosti přátel Itálie

Mojžíš, Vojtěch – Společnost českých skladatelů při AHUV – člen výboru, Přítomnost – sdružení pro soudobou hudbu – člen výboru, Společnost pro elektroakustickou hudbu – člen výboru, práce v Radě uměleckých obcí

Kabelková, Markéta – Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka v Praze – umělecká rada (do června 2009, kdy byla rada rozpuštěna), Česká společnost pro hudební vědu – pokladník, Společnost pro výzkum 18. století, Společnost pro duchovní hudbu

Štefancová, Dagmar – Společnost pro duchovní hudbu

Šustíková, Věra – Česká společnost pro hudební vědu – místopředsedkyně, Společnost Slovo a hlas – členka výboru, Společnost Zdeňka Fibicha – předsedkyně, Mezinárodní festival koncertního melodramu – ředitelka, dramaturgyně, režisérka, Mezinárodní soutěž Zdeňka Fibicha v interpretaci melodramu – ředitelka, členka mezinárodní odborné poroty, lektorka

Vašíčková, Anna – Společnosti A. Dvořáka – členka výboru

Vojtěšková, Jana – Společnost Josefa Suka, Česká společnost pro hudební vědu, Společnost pro výzkum 18. století

Ibl, František – Cech houslařů pražských, Komise restaurátorů, konzervátorů a preparátorů při AMG

Kostůn, Miroslav – Komise restaurátorů, konzervátorů a preparátorů při AMG, KVH Gardecorps – Praha, o. s. (zabývající se vojenskou historií)

Kratochvílová, Markéta – Hudební informační středisko Praha – redakce HIS Voice, – spolupráce s vydavatelstvím Českého rozhlasu

Gadaleta, Emanuele – redakční rada časopisu Musicalia, Orchester Dvořákova kraje Kralupy nad Vltavou, Základní umělecká škola Kralupy nad Vltavou

Musil, Martin – ICOM, Domácí umění, o. s., neformální skupina „Není plot jako plot“

Balog, Peter – umělecké sdružení Bazmektekk

Pospíšil, Milan – zakládající člen Meyerbeer-Institut e.V. se sídlem v Thurnau a mezinárodního týmu editorů Meyerbeer Werkausgabe, výbor Společnosti Antonína Dvořáka, Dvořák Society for Czech and Slovak Music v Londýně, Société française de musicologie, ediční rada Národního muzea, ediční rada časopisu Musicalia

Mojžíšová, Olga – výbor Společnosti Bedřicha Smetany, výbor Společnosti Jana Kubelíka, prezidium Mezinárodní smetanovské klavírní soutěže, Nadace Český hudební fond – komise muzikologie a publicistiky, prezidium České hudební rady

Součková, Taťána – Teatrologická společnost

Tauerová, Jarmila – Společnost Antonína Dvořáka (místopředsedkyně), The Dvořák Society for Czech and Slovak Music, Carolinum SAP UK, EOS Gregorius

Dehner, Jan – Operní komise cen Thálie

Sládková, Klára – Společnost Antonína Dvořáka

5. Knihovna Národního muzea

KNM1

Lachmanová, Eva – Katalogizační komise pražské organizace SKIP

KNM 2

Šípek, Richard – Pracovní skupina pro popis starých tisků, Nákupní komise KNM, Pracovní skupina pro katalogizaci a digitalizaci historických fondů

Vaculínová, Marta – Členství v IANLS – International Association of Neo-Latin Studies, Redakční rada Sborníku Národního muzea, řada C, Redakční rada Studií o rukopisech, vyd. FLÚ ČAV

Členství v odborných komisích

Tomšů, Jana – členství v Komisi pro restaurování při MK ČR

Vaculínová, Marta – Komise pro VISK 6

Komise pro soupis rukopisů

NM 4

PhDr. Turková, Helga – členství ve vědeckých radách (Knihovna AV ČR, Regionální muzeum v Teplicích), Ediční rada NM, redakční rada Sborníku NM-C, v komisi MK ČR pro hodnocení návrhů a výsledků výzkumných záměrů v oblasti památkové péče, výbor oborové komise knihovníků muzeí a galerií AMG ČR, člen výboru společnosti Matice česká, Česká společnost pro výzkum 18. století, Svaz knihovníků a informačních pracovníků, Literárně-vědná společnost při AV ČR, Spolek českých bibliofilů, Klub za starou Prahu, Panevropská unie Čech a Moravy, Společnost pro církevní právo, Společnost Praha–Čáchy, Sdružení polygrafů – NTM, Rada ředitelky Pedagogického muzea, JAK, Frankofonní klub SKIP

PhDr. Mašek, Petr – člen komise CES při MK ČR, členství v redakční radě (Muzejní a vlastivědná práce (Společnost přátel starožitnosti)), členství v redakci Almanachu české šlechty, členství ve vědeckých radách (výstavní rada NM), člen pracovní skupiny pro vybudování Památníku evropské integrace na zámku v Poběžovicích, hodnotitel GAČR

Antonín, Luboš – členství v odborné společnosti Společnost Ignáce Borna sekce Společnosti NM – tajemník

KNM 5

Muchka, Pavel – členství v Matici české, sekci SNM (jednatel), tajemník Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NM, sekce KNM, člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost v oddělení uměleckých sbírek PNP, člen Výstavní rady Národního muzea za Knihovnu NM

Kvapilová, Martina – zástupce KNM v SSPE, supervizor Janusu za KNM 5, člen interní pracovní skupiny pro digitalizaci za KNM

Bydžovská, Iva – člen Pracovní skupiny pro katalogizaci a digitální zpřístupňování historických fondů

KNM 7

Kučerová, Jarmila – členka Redakční rady Sborníku NM – řada C – literární historie

Přenosilová, Věra – společná archivní a knihovní rada při ČSDS; redakční rada Muzea hl. města Prahy

Josef, Jan – revizní komise (Komise konzervátorů-restaurátorů při Asociaci muzeí a galerií České republiky), člen redakční rady publikace Konzervování a restaurování kovů – Ochrana předmětů kulturního dědictví z kovů a jejich slitin

Štefcová, Petra – redakční rada časopisu Textil v muzeu, redakční rada časopisu „Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce“, výstavní rada Národního muzea

6. Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost

Word of the Director General

Ladies and gentlemen, dear fans of the National Museum,

there can be no doubt that the year 2009 was significant for the National Museum. We managed to complete two tasks which we had been working on vigorously and which I had always mentioned in the past annual reports as crucial and very demanding.

Most importantly, the National Museum acquired a new building, the former quarters of the Federal Assembly. On the 1st June 2009 I took over a symbolic key from the hands of the representatives of Radio Free Europe and Prague could hardly not notice the change immediately, as within a few days concrete barriers disappeared and all safety regulations infringing on the life and traffic in the city centre were lifted. The vicinity of our new building once again started to turn into a public area. The National Museum had been striving to procure the building not only in connection with the reconstruction and the consequent few year closure, but also with respect to the planned underground interconnection of the two buildings, whose result would be the creation of a modern cultural museum complex of a world standard.

On taking over the new building, we promised to open it to the public as quickly as possible. We took it upon ourselves to organize exhibitions, conferences, concerts and other cultural events in the hitherto closed or even forbidden spaces. From the very first moments of the transfer we made every effort to be true to our word. In record time, on the 15th August 2009, we managed to start commented tours devoted to the architecture and history of the building and to open a restaurant, a playroom for children and a museum shop. In September 2009 the first exhibition called "The Košice Gold Hoard" took place on the new premises. Before the end of the year it was followed by other two exhibitions "Be free!" and "One Hundred Years of Czech Olympism". Such fast opening was possible only thanks to the great exertion and enthusiasm of the employees of the National Museum. They practically managed the impossible, for which many thanks belong to them.

Simultaneously with the transfer of the new building a demanding reconstruction of the National Monument at Vítkov was taking place and an exposition "The Crossroads of Czech and Czechoslovak Statehood" was being prepared. Here also, the National Museum kept the promise and in October 2009 there was an opening ceremony attended by the President of the Czech Republic. Visitors can now remind themselves of the pivotal moments of our 20th century history as well as visit some of the temporary exhibitions and feast their eyes on a splendid view of Prague from the roof made accessible to the public. The Monument is conceived as a place symbolizing our statehood as well as a significant museum and cultural space. For the year 2010 we are preparing a rich cultural programme comprising not only exhibitions, but also theatre performances, concerts, and specialist conferences to mention but a few, with the intention to attract a younger generation of visitors. We are very pleased that only a few months after its opening, the Monument was visited by almost 50,000 people.

The opening of the two new museum sites were not the only projects of the National Museum. A unique exhibition "The Story of the Planet Earth" prepared by our Natural History Museum was held in the historical building. It was accompanied by an educative programme for schools unprecedented as to its size. The Czech Museum of Music focused on "Martinů Phenomenon", an extensive project commemorating an anniversary of this significant Czech composer; the project included not only an exhibition in the main building of the Czech Museum of Music in Prague, but also an itinerant version, which was presented in many European cities.

In 2009 the National Museum prepared dozens of exhibitions and other cultural projects, its employees continued to revise collections and pursued their acquisition activities, they improved their marketing and sales strategies etc. Detailed information about our work is to be found on the following pages of this annual report. I am also happy to say that, despite economic crisis, we managed to overcome all problems and, like in the previous years, succeeded in improving business results.

The National Museum keeps a high standard also in the field of science and research and, with respect to its successful accomplishment of many scientific and specialist tasks, in 2009 it was in-

cluded among research institutions. Naturally, preparation works leading to the reconstruction of our historical building continued so that we were able to fulfill all our obligations and plans on time. A designer of the reconstruction was chosen in a design project and in 2010 the first results of his work will be presented. In 2009 the packing and moving of collections continued as well as preparation, reconstruction and furnishing of depositories in Terezín and Horní Počernice. Also, an author team of new expositions was appointed and the subject-matter of their designs elaborated, a job hidden from the eyes of the public, but intensive and demanding nevertheless.

The National Museum in the past years increased its tempo and job efficiency. It proved that it can work on many different projects simultaneously, that is keeps its promises and strives to oblige its visitors. The results of 2009 are, in my opinion, self-evident. For that, a big thank-you belongs to all my colleagues, whether from the specialist or the administrative departments of the museum. They all do their job really well.

Acknowledgement belongs also to our fans, sponsors and partners, without whom we would hardly be able to accomplish our demanding tasks and, of course, to all our visitors. I hope that they had a good time in the National Museum and will remain favourably inclined even in 2010.

1. The Natural History Museum

The key task of the Natural History Museum was to continue moving parts of its collections, libraries and study rooms from the historical building of the NM, finish equipping depositories in the site in Horní Počernice with stock technology, manipulation machines and storage materials as well as to prepare a project for the innovation of microclimatic conditions in the sections C and D of this building. Further parts of zoological, geological, paleontological and anthropological collections along with the collection mobiliary were moved away from the main building of the NM and the entire botanical department was moved from leased premises in the Průhonice Stately Home to new quarters in Horní Počernice. In connection with the removal of collections from the main building of the NM before the approaching building reconstruction physical and expert revision of the collection fund of the Natural History Museum was being carried out along with gradual new arrangement of parts of individual subcollections in the depositories in Horní Počernice. Development of scientific research as a process of increasing the value of the National Museum's fund and their presentation was of no less importance. Work on twenty research projects was under way, internal as well as international, hand in hand with the mutual research programme of the NHM. With its number of 169 publication outputs from the "Science and Research" projects the NHM made a considerable contribution to the positive assessment of the scientific research of the National Museum on the national scale. In 2008 the museum research centre of the NM in Horní Počernice, created in the "Barrande Scientific Park" project, was enhanced by new apparatus equipment of the department of instrumental analysis. The chief exhibition project of the NHM in 2009 was the realisation of an interactive and educative exhibition "The Story of the Planet Earth" and an accompanying educative programme for schools, which was financially supported by the Central Bohemian Region. The realisation of ten smaller exhibitions in the NM and in regional museums of the Czech Republic should also be mentioned.

2. The Historical Museum

The Historical Museum continued to develop its extensive exhibition activity also in 2009. In the historical building of the National Museum the exhibition "Our Kate's Toys" took place, accompanying the main exhibition of the year 2008 "The Republic". "The Republic" was supplemented with a number of successful events, such as a lecture tour, children's workshops or a marble tournament. In October 2009 the National Monument at Vítkov Hill was opened after reconstruction with a new exhibition called "The Crossroads of Czech and Czechoslovak Statehood" and a photographic exhibition "The Castle Photoarchive 1918–1938". Exhibition activity was introduced also in a newly opened space of the New Building of the National Museum (former Federal Assembly and Radio Free Europe), starting with an exclusive international exhibition "The Košice Gold Hoard in the National Museum". It was accompanied by a large exhibition "Be Free!" opened in both the parliamentary lobbies and by a smaller exhibition "Remarkable Personalities of Czech Olympism". In the Lapidary of the Prague Exhibition Ground the exposition "Monuments of Stone Sculpture in Bohemia from the 11th to the 19th century" was reopened. The Ethnographic Museum – Musaion in the Kinský Summerhouse housed an exhibition "Homo Faber. Contemporary Traditional Handicraft in the Czech Republic", which became an official enterprise of the Czech presidency of the European Council, and "Czech Banat. The Life and Traditions of Czech Inhabitants of Romanian Banat" presenting the results of a long-term field research of the National Museum in this compatriot community. The exhibition "Seventeen Centuries of Czech Garnets" was one of the important international exhibitions. It was prepared by the Historical Museum for the Russian Ethnographic Museum in Petersburg.

Each collection department continued its scientific work, a number of new collection artifacts were acquired by donation and purchase, thousands of objects were restored and documented. The departments residing in the historical building in Wenceslas Square continued filing, packing and moving collection objects in connection with the planned reconstruction of the building and its inevitable prior vacation.

As far as science and research is concerned, the Historical Museum successfully worked on a large research project of the Ministry of Culture "Personalities of Czech Science and Culture" as well as on another project of the Grant Agency of the Academy of Science, Czech Republic. Employees of the Historical Museum published more than 50 scientific works and dozens of popularising publications, they also partook in the preparation of exhibition catalogues and gave presentations on scientific conferences. Specialist collaboration with a number of national as well as international institutions also continued along with the teaching of specialist employees at universities.

3. The Náprstek Museum of Asian, African and American Cultures

Unlike in 2008, when the presentation and lecturing activities of the NpM were mostly devoted to the 50th anniversary of the foundation of the Czech Institute of Egyptology, in 2009 the range of exhibition activities of the NpM was thematically wider. The beginning of the year saw an important presentation enterprise: the opening of the exposition "Nias – the Island of Ancestors and Myths" on the second floor of the exhibition building in Betlémské Square. The existing exhibition "Australia and Oceania" thus gained another exhibition hall, which, in future, is also intended for Indonesian cultures. The Indonesian collection of the NpM, today comprising almost four thousand objects, began to come into being in the lifetime of Vojta Náprstek, the founder of the museum. The crucial part of the collection consists of items collected by Pavel Durdík, a Czech medical doctor, translator and publicist, in 1880–1882, at the time of his stay on Nias Island, with the intention to introduce them to the general public in Vojta Náprstek's museum. The collection comprises objects of everyday use made of natural materials using various techniques as well as ritual and war items. By exhibiting this collection after more than a century a debt was paid off to the Czech people, who had never been able to see the precious compilation before. For the occasion of the exhibition a CD ROM was released comprising not only some 250 items exhibited in the exposition, but the entire Durdík's collection made up of up to 1,200 objects. The pivotal exhibition presented on the home ground was "In the Shadow of the Jaguar" opened in October on the ground floor of the exhibition building in Betlémské Square. It belongs to the sphere of experience projects. The life and culture of indigenous people of South American Amazonian rainforests are introduced here not only in the form of exhibits in glass cases, but also by means of simulated rainforest vegetation and a real-size model of a house with fittings that visitors can actually touch. The exhibition uses authentic sound recordings and copies of masks set in motion. Along with the exhibition a number of children's workshops took place, which was visited by non-Prague Scout groups as well as children with parents. Smaller in size but no less interesting was a well received exhibition "Around the World in Stereoscopes" prepared to commemorate the 115th anniversary of Vojta Náprstek's death. Stereoscopic pictures was a novelty Vojta Náprstek used to show the public views of cities and their monuments, beauty spots, interesting events and moments from the life of people all over the world. The Library of the Náprstek Museum owns over 8,000 stereoscopic pictures either on paper or on glass, black and white as well as coloured. By means of blow-ups of these pictures visitors set out for a fictitious journey around the world, starting in Betlémské Square in Prague, going through Europe, Africa, America and Asia and then back again to the Náprstek Museum. Worth mentioning are also at least some of the exhibitions organized by the NpM in the exhibition spaces of other institutions in the Czech Republic in cooperation with the hosts. Thus we can mention, for example, the exhibition "Japanese Dolls", which took place in the Regional Museum in Kopřivnice as part of the programme "Japanese Culture in Kopřivnice". Very successful was also a rerun of the exhibition "Japan, My Love" realised in the Moravian Municipal Museum and dedicated to Joe Hloucha, a writer, traveller and collector. Another successful title was the exhibition "Shamans and Sorcerers", which took place in the Museum of Glass and Costume Jewellery in Jablonec nad Nisou and featured objects of the NpM from Africa, North and South America and Siberia. Exhibitions realized abroad also should not be omitted from the list of presentation activities of

the NpM. First and foremost, it is an extensive exhibition "Egypti! Egypten? Egypt!" in the Loviisa Town Museum in Finland, which further strengthened specialist collaboration with Finnish colleagues in the field of Egyptology. In three Slovak museums in turn there was a rerun of an exhibition Nubia in the Times of Pharaohs.

As far as depositories are concerned, an important step was fitting out the depository of the department of Asian cultures in Horní Počernice with storing systems from the funds of the NM. Thanks to this fact, the dislocation and proper depositing of objects of the Asian collection could continue.

Significant acquisitions came mainly from purchases financed by sponsor funds, but the purchase of four pictures from Bali took place using funds from the budget of the NM. Private donations also considerably enriched the collections. In 2009 maintenance of the collection funds continued successfully, either by means of an in-house restoration workshop or by means of external restoration financed by funds from the ISO programme of the Ministry of Culture of the Czech Republic. This source was used to pay for the restoration of 13 Japanese swords and 9 Japanese scrolls prepared for the exhibition *The Geisha and the Samurai*, which is to take place at the end of 2010.

The first archeological expedition to Wan Ben Naga, Sudan was accomplished at the end of the year.

Continuation of the research programme "Personalities of Czech Science and Culture. Summary and Assessment of Resource Evidence from the Collections of the National Museum" was of great importance for the increasing of value of the collection fund of the NpM. Thanks to the funding provided by the Ministry of Culture CR it was possible to work on further collection areas, publish scientific articles and several publications as well as finalize prepress versions of some works.

4. The Czech Museum of Music

In 2009 the Czech Museum of Music concentrated mainly on exhibition activities. The pivotal exhibition project of the year was the exhibition "Martinů Phenomenon", which in its itinerant version travelled to Brussels, Berlin, Paris, Luxemburg and Warsaw. The representative version of the exhibition was installed in the Czech Museum of Music in Karmelitská Street. Yet another exhibition title "Life Is But a Coincidence, Jaroslav Ježek (1906–0942)" could be seen abroad. From June to September 2009 the exhibition was installed in the Czech National Building in New York and from December 2009 to January 2010 in Toronto. Both the exhibitions dedicated to the world famous composers of the 20th century represented the Czech Republic as one of the events designed for the occasion the Czech Presidency of the European Council.

Further activities of the CMM concentrated mainly on collection work. The uncertain situation concerning depositories of the collection of musical instruments was solved by starting negotiations about the transfer of the rights to manage a building on the premises of the Barracks Radobýl in Litoměřice.

5. The National Museum Library

The year 2009 mainly meant intensive preparations for the moving of the library from the main building of the National Museum. Similarly to other departments of the NM, employees of the NML concentrated on the packing of collections and funds and sizing up the space needed in temporary as well as permanent stations for the time of the reconstruction. Complicated calculations prerequisite for mastering the first phase of the moving of the funds and collections and the preparation of a harmonogram of the moving of each department had to be coordinated with preparation building works and furnishing activities in the central depository Terežín II and in the new building (former quarters of Radio Free Europe). The third site, which is to be used by the NML as a depository for the fund of the department of the principal library is the Zbraslav Stately

Home. The preparation of funds and collections was intensive mainly in those departments whose funds were not in a state which would allow their shelf-to-shelf transportation with the help of a special book transporter. In the second quarter of the year the principal library started to bind and place in boxes a fund of small format prints. About three quarters of the funds of the department of book culture comprising very varied collection material were prepared for their transportation. The department of manuscripts and old prints concentrated on placing its volumes into boxes made of acid-free paper. All departments were preparing plans of placement of their funds in new locations. The KNM managed to maintain its basic functions (with the exception of the book revision of the principal library) even with the burden of removal preparations, which brought about the need to finish transfer and amortization of publications connected with the reorganisation of the NM in recent years. This process, however, has yet to be completed.

6. Acquisitions

Acquisition – number of items						Acquisition of
	NHM	HM	NpM	CMH	NML	the NM total (pcs.)
Gifts and bequests	57,179	4,411	213	12	946	62,761
Transfers	459	727	3	160	1,904	3,253
Purchases from NM budget	12,107	813	4	579	1,777	15,280
Purchases from ISO Fund	0	0	0	28	0	28
Purchases from other funds	13	0	436	4	3	456
Own collecting activities	24,162	192	0	165	290	24,809
Old stock	0	365	102	1	3	471
Archive materials	0	685	0	0	0	685
Acquisition in departments total (pcs.)	93,920	7,193	758	949	4,923	107,743

7. Organizational structure and staffing as of 31 December 2009

Management of the National Museum

General Director of the National Museum

PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

Statutory Representative of General Director

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Director of Secretariat of General Director (abolished as of 31 January 2009)

Ing. Rudolf Pohl

Department of Scientific Secretary

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Department of Internal Audit and Internal Control (abolished as of 31 January 2009)

JUDr. Jaromíra Jandourková

Personnel Department (transferred to DDEO as of 1 February 2009)

Ing. Rudolf Pohl, until 31. 1. 2009

Security Department (transferred to DDEO as of 1 February 2009)

Danuše Příbylová

Department of Public Relations and Marketing (abolished as of 31 January 2009)

Dr. Radka Schusterová

Department of Information Systems

Ing. Martin Bok

Centre for presentation of Cultural Heritage

PhDr. Pavel Douša, Ph.D., until 31 March 2009

Mgr. Aleš Česal, from 1 April 2009 until 31 May 2009 (delegated with management)

Mgr. Ivana Havlíková, from 1 June 2009

The following departments were formed as of 1 February 2009 as a result of organizational changes within the MNM:

Commercial and Administration Director

Ing. Rudolf Pohl

Department of Internal Audit

JUDr. Jaromíra Jandourková

Department of External Relations

Dr. Radka Schusterová

Commercial and Marketing Department

Evelina Hajičková

Department of Deputy for Economy and Operations**Deputy to General Director**

Ing. Marika Bártová

Economic Department (abolished as of 31 January 2009)

Ing. Marika Bártová

Information System Department

Jiřina Charvátová

Technical Department

Staša Řezníčková

Department of Labour and Wages (abolished as of 31 January 2009)

Eva Maťátková

Commercial Department (abolished as of 31 January 2009)

Ľubica Šťastná

The following departments were established as of 1 February 2009 as a result of organizational changes within DDEO:

Department of Labour and Wages

Eva Maťátková

Personnel Department

Mgr. Michaela Mruvčínská

Department of Economic Management

Pavel Valter

Security Department

Danuše Příbylová

Department of Deputy for Central Collection-building and Exhibition Activities**Deputy to General Director**

Bc. Karel Ksandr

Department of Collection Registration and Administration

PhDr. Dagmar Šefčíková, until 31 March 2009

PhDr. Věra Přenosilová, from 1 April 2009

Department of Exhibitions and Exhibition Maintenance

Ing. Blanka Kreibichová

Department of Management of Lobkowitz Palace (abolished as of 31 March 2009)

Věra Roškotová

Department of Preventive Preservation

Ing. Petra Štefcová, CSc.

Museum of Czech Puppets and Circus in Prachatice

Mgr. Jitka Kotrbová, until 31 May 2009 (delegated with management)

Soňa Kubišová, from 1 June 2009 until 31 October 2009 (delegated with management)

Mgr. Hana Matochová, from 1 November 2009

The following department was established as of 1 April 2009 within DCEA as a result of organizational changes:

Department of Education and Cultural Activities

Věra Roškotová

Deputy of Development Investments

Deputy to General Director

Mgr. Milan Plaček

Building Department

Pavel Uhlíř

Department of Management of Depositories in Horní Počernice

Ivan Hloušek

Department of Management of Depositories in Terezín

Pavel Panaš

The Natural History Museum

Director

RNDr. Jiří Litochleb

Department of Mineralogy and Petrology

RNDr. Jiří Litochleb

Department of Paleontology

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Department of Mycology

Mgr. Jan Holec, Dr.

Department of Botany

Mgr. Otakar Šída

Department of Entomology

Mgr. Jiří Hájek

Department of Zoology

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

Department of Anthropology

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

Bird-ringing Station

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

The Historical Museum**Director**

PhDr. Věra Přenosilová, until 31 March 2009

PhDr. Pavel Douša, Ph.D., from 1 April 2009

Department of Prehistory and Protohistory

PhDr. Pavel Sankot

Department of Older Czech History

PhDr. Věra Přenosilová, until 31 March 2009

PhDr. Pavel Douša, Ph.D., from 1 April 2009 until 31 July 2009

Mgr. Petr Landr, from 1 August 2009

National Museum Archive

PhDr. Milena Běličová

Department of Ethnography

PhDr. Petr Janeček

Department of Numismatics

Mgr. Tomáš Kleisner

Department of History of Theatre

PhDr. Vlasta Koubská

Department of History of Physical Culture and Sports

Mgr. Vojtěch Scheinost

Department of Modern Czech History

Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Czechoslovak Documentation Centre

Mgr. Jitka Hanáková

Department of Classical Archaeology

doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.

The following departments were established as of 1 February 2009 as a result of organizational changes within the Historical Museum:

Vrchotovy Janovice Castle

Mgr. Ludmila Fiedlerová

Department of Administration, Record-Keeping and Maintenance of Collections

Mgr. Jan Srovnal

The National Museum Library

Director

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

Department of Central Library

PhDr. Eva Lachmanová

Department of Manuscripts and Old Prints

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

Department of Journals

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

Department of Chateau Libraries

PhDr. Petr Mašek

Department of Book Culture

Pavel Muchka

Department of Library Services

Mgr. Marie Klučinová

Department of International Exchange

PhDr. Jarmila Kučerová

Department of Book Museum

Veronika Čadková

The Náprstek Museum of Asian, African and American Cultures

Director

PhDr. Blanka-Michaela Remešová, Ph.D., until 12 August 2009

Ing. Marika Bártová, from 13 August 2009 until 30 September 2009 (delegated with management)

PhDr. Dagmar Šefčíková, until 1 October 2009 (delegated with management)

Non-European Numismatics Department

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

Library of the Náprstek Museum

PhDr. Milena Secká, CSc.

Prehistory and Antiquity of Near East and Africa

PhDr. Pavel Onderka

Non-European Ethnography Department

PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

Asian Arts and Crafts Department

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

Department of Administration, Record-Keeping and Maintenance of NM Collections

Ing. Jana Kadeřábková

Department of Public Relations and Marketing

Mgr. Noemi Guerrero, MBA until 25 October 2009

Mgr. Lucie Čechová from 16 November 2009

Construction and Technical Department

Milan Štros

**The Czech Museum
of Music****Director**

Mgr. Dagmar Fialová

Department of Musical History

PhDr. Markéta Kabelková

Department of Musical Instruments and Administration of the State Collection of Musical Instruments

Dott. Emanuele Gadaleta

the Museum of Bedřich Smetana

PhDr. Olga Mojžíšová

the Museum of Antonín Dvořák

PhDr. Jarmila Tauerová

Centre for Documentation of Popular Music and New Media

Bc. Veronika Seidlová

Department of Administration, Record-Keeping and Maintenance of Collections

PhDr. Eva Paulová

Department of Public Relations and Marketing

Irena Neumannová, until 31 October 2009

Liza Zima Urbanová, from 1 November 2009

Construction and Technical Department

Antonín Slavík

8. Science and Research

In spring 2009 the National Museum was officially placed among the research institutions of the Czech Republic. Thus, one of the oldest scientific institutions gained official credit not only for its tradition but also for its contemporary scientific work, which shows good results in internationally acknowledged publications (overview in the section Scientific publications), presentations at national as well as international conferences (similarly viz relevant paragraphs of the report) and international projects or projects supported by the Ministry of Culture CR, the Grant Agency of the Czech Republic, the Grant Agency of the Academy of Science CR (viz chart in the report) or by internal grants aimed especially at young employees of the institution.

In the course of 2009 the results of assessments of scientific workers for 2008 were released and 20 employees who had reached stipulations were promoted to higher qualification categories.

From the 13th October to the 20th November 2009 the first archeological expedition of the National Museum to Sudan took place. The expedition consisted of the employees of the NM, the Archeological Institution of the Slovak Academy of Science in Nitra, the Museum of Moravian Slovakia in Uherské Hradiště, Charles University and the University of Performing Arts in Bratislava. Excavation season, started with the signature of an excavation licence between the Director General of the NM and the Director General of the National Corporation of Antiquities, focused on exact localization of archeological structures, creation of an archeological map of the location and preparation of the conservation of the Amanisachete Palace. The National Museum thus continues the long tradition of Czech archeological and ethnographic research works carried out in the Nile valley helping to save monuments in Nubia.

9. Presentation Activities

The National Museum presents its collection items by means of permanent expositions or thematic exhibitions. These are realized in the museum's own quarters as well as on the premises of various regional partners. It also shares in a number of other exhibitions by providing exhibit loans. It cooperates with Czech and international institutions, organisations and associations.

Working under the auspices of the National Museum is the Centre for the Presentation of Cultural Heritage, which in 2009 continued in its task as a methodical centre for the questions of the presentation of museum collections. The key project was "Presentation and Methodology of Presentation of Cultural Heritage in the European Territory", but other projects took care not to be left behind. The centre is the main coordinator of The Prague Museum Night, whose 6th year was held in 2009. This time 55 establishments opened their doors to their visitors until the small hours of 1 a.m. The centre shares in the organisation of the Cool Tour Line, which connects the National Museum, the National Gallery, the Museum of the City of Prague and the Museum of Industrial Art in Prague.

10. Attendance

In 2009 the National Museum was visited by 572,922 visitors, of which 376,544 came to the historical building of the NM. The key exhibition of the year, which continues also in 2010, is called "The Story of the Planet Earth". It acquaints visitors with the most important geological processes forming our planet and with individual life stages, from the beginning of the Earth to the near future.

Another significant project of the year was the opening of the National Monument at Vítkov with a multimedia exposition called "The Crossroads of Czech and Czechoslovak Statehood".

The New Building of the National Museum received favourable response to the exhibitions "The Košice Gold Hoard" and "Be Free!". From its opening to September it was visited by 17,251 visitors.

Of other museums which are part of the National Museum, let us mention, for example, the Náprstek Museum and its exhibition "In the Shadow of the Jaguar" or the Czech Museum of Music and its project "Martinů Phenomenon". The Library prepared a successful exhibition "Libri Architectonici" in Žďár nad Sázavou.

In the course of last year the Náprstek Museum of Asian, African and American Cultures was visited by 25,576 people, the Czech Museum of Music attracted 20,607 visitors. Other establishments, which are part of the NM, the Bedřich Smetana Museum and the Antonín Dvořák Museum was visited by more than ten thousand people each (MBS – 13,010, MAD – 10,418).

The Museum of Czech Puppets and Circus in Prachatice was seen by 13,726 visitors, the exposition in the Stately Home in Vrchotovy Janovice 8,408. 8,230 people paid a visit to the Museum of Books in Žďár nad Sázavou, MUSAION and its ethnographic exposition was seen by 7,841 visitors.

Low visit rate, only 1,262 people, was in the Lapidary, which was closed for a long time for technical reasons.

Elsewhere attendance fluctuated, reaching the maximum of 3,400. These are establishments, which are not open all year round, for example the Memorial of Antonín Dvořák in Nelahozeves, the Memorial of Bedřich Smetana in Jabkenice, the Memorial of Josef Suk in Křečovice and the Memorial of Jaroslav Ježek (Blue room) in Prague.

In comparison with the year 2008 there was an increase in attendance, which, however, is caused by the opening of the New Building of the National Museum and the National Monument Vítkov. (2008 – 546,500 in total). In individual establishments there was mostly a slight decrease.

11. Publication Activities

The National Museum is not only one of the oldest scientific institutions in the Czech Republic, but also the publisher of the oldest science magazine – the National Museum Magazine – which is issued, in view of the multi-disciplinary profile of the institution, in two specialist formats: humanities and natural history studies. In 2009 the Museum also published volumes of all the other 10 specialized science periodicals (viz overview of editorial activities).

Two special monographic publications were published in the edition *Edition Monografica Musei Nationalis Pragae*, two volumes in the edition *Large Mammals in the Czech Republic* and one volume as a sequel of the edition *Czech Animal Names*. Five publications dealing with partial questions were published outside the editions and, finally, two extensive data files, the documentation of collection funds were published electronically on a CD (namely viz the paragraph on editorial activities).

12. Management

Budget measures, put into place in the 2009 accounting year, in the operational sphere focused mainly on new capacities – the building of the former Federal Assembly and the National Monument at Vítkov, in the thematically determined spheres on science and research, cultural activities, restoration, purchase, the moving of collections and building reconstruction.

Within the framework of budget measures of the institutor in the field of science and research 14 programme projects were financed by CZK 9,349,000 of non-investment funding and CZK 1,290,000 of investment funding.

Further funding for science and research was provided via grants by the Grant Agency of the Academy of Sciences of the Czech Republic and the Grant Agency of the Czech Republic, namely CZK 3,428,000 of non-investment funding and CZK 1,044,000 of investment funding. Non-investment funding for cultural activities amounted to CZK 7,129,000 and were used for the presentation of the National Museum abroad.

Within the bounds of the integrated system for the protection of movable cultural heritage ISO non-investment funding of CZK 4,069,000 and investment funding of CZK 1,576,000 was provided for restoration, purchase and protection of collections. For public information services of libraries, the VISK programme, non-investment funding of CZK 661,000 was released. The founder of the ISPROFIN programme provided non-investment funding of CZK 43,158.29 for moving, development and reconstruction.

During the entire 2009 accounting period the National Museum managed its funds to tie in with the positive business results of the preceding years. The final business result as of December 31 2009 amounted to CZK 2 184 120. Thus, in 2009 the National Museum managed to reach a higher business result than in 2008 and present successful exhibitions including exhibition in in the New Building of the NM and abroad.

Zkratky použité ve výroční zprávě:

ČMH – České muzeum hudby
ČSDS – Československé dokumentační středisko
HB NM – hlavní budova Národního muzea
HM – Historické muzeum
KNM – Knihovna Národního muzea
MBS – Muzeum Bedřicha Smetany
MČLC – Muzeum české loutky a cirkusu
Musaion – Národopisná expozice Národního muzea
NB NM – nová budova Národního muzea, bývalá budova Federálního shromáždění
NM – Národní muzeum
NpM – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur
NPÚ – Národní památkový ústav
ODTVS – oddělení tělesné výchovy a sportu
ONČD – oddělení novodobých českých dějin
PM – Přírodovědecké muzeum
ŘNM – ředitelství Národního muzea

Ostatní zkratky jsou vysvětleny přímo v textu.

Výroční zpráva 2009

Redakce: oddělení vnějších vztahů NM

Překlad: Mgr. Radka Otípková

Foto: fotoarchiv NM

Vydalo: © Národní muzeum, Václavské náměstí 68, Praha 2010

Grafická úprava a produkce: **jerome**

ISBN: 978-80-7036-271-6